



Program svečanosti ob prazniku občine Ribnica

25. marca ob 19. uri:
Slavnostna akademija v Domu TVD Partizan. Na njej bosta nastopila tudi ribniški moški pevski zbor pod vodstvom Toneta Petka in ljubljanski dramski igralec Stane Sever.

26. marca ob 7. uri:
Pohod enote JLA iz Ribnice, tabornikov in članov radioklubov Ribnica v Jelenov žleb. Pri spomeniku jim bodo spregovorili nekateri udeleženci bitke v Jelenovem žlebu. Zvečer, ko se bodo vračali s pohoda, bodo vojaki prikazali napad na Ribnico.

26. marca ob 16. uri:
Svečana seja občinske skupščine, na katero bodo povabljeni tudi vsi bivši predsedniki občinskih ljudskih odborov z območja sedanje občine Ribnica.

KEMOOPREMA član konzorcija

Trebanjsko podjetje KEMOOPREMA je skupno z jeseniško železarno, KOVINARJEM iz Jesenic in novo ustanovljenim podjetjem PROJEKTMETAL iz Ljubljane 17. marca v gospodarski zbornici SRS podpisalo pogodbo o ustanovitvi konzorcija (združenja) za proizvodnjo in predelavo hladno oblikovanih profilov. Montažna gradnja iz teh kovinskih profilov, pri kateri uporabljajo točkasto varjenje, omogoča za tretjino manjše stroške pri izdelovanju industrijskih dvoran in drugih kovinskih zgradb. Od združenja si trebanjsko podjetje, ki je bilo med pobudniki ustanovitve, obeta veliko koristi za svoj nadaljnji razvoj. Več bomo o tem poročali prihodnje.



»Naše žvrgulje so iskane, posebno najmlajši radi se gajo po njih, enako tudi zbiralci spominkov. Če ne verjamete, da lepo piskajo, pa poskusite!« je nekoliko nagajivo pripomnil in pomežiknil Polde Kržan, lončar iz Sentjerneja. Več o lončarski obrti v foto-reportaži na 9. strani.



Član sveta federacije tov. Edvard Kardelj je skupaj s soprogo Pepco in Francem Leskoškom—Luko obiskal v sredo, 11. marca, NOVOTEKS, IMV in KRKO. S predstavniki kolektivov se je povsod pogovarjal o njihovih razvojnih načrtih. Na sliki: tov. Edvard Kardelj med pomenkom s predstavniki tovarne zdravil KRKA na obisku v tej tovarni. (Foto: S. Dokl)

Kdo so največji dolžniki?

Dolenjski obrtniki so dolžni zdravstvenemu in pokojninskemu zavarovanju 2.262.989 din – Nekateri so zaradi prehudih obveznosti že začeli vračati obrt – Nekateri dobili možnost plačila v obrokih

Po ugotovitvah komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu so bili dolenjski obrtniki ob koncu leta 1969 dolžni zdravstvenemu zavarovanju 501.745 in pokojninskemu skladu 1.761.244 dinarjev. V teh zneskih so upoštevane tudi neporavnane obveznosti za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje delavcev, ki so jim delodajalci ti dolžniki. Dolg nikakor ni majhen in je naredil službam na zavodu že precej skrbi, nemara pa tudi sivih las.

Kateri so torej tisti pereči zaostankarji med 914 obrtniki, ki zaposlujejo 1067 delavcev? Točnega podatka o številu dolžnikov ni, ker se le-ta od tedna do tedna spreminja tako, kakor zavezanci poravnajo stare dolgov. Število večjih dolžnikov pa je precej ustaljeno in je med njimi vsaj desetina, ki so dolžni 5.000 din oziroma več.

■ V črnomaljski občini je imel pred 1. januarjem največ dolga črnomaljski

(Nadaljevanje na 6. str.)

Enomesečni zaslužek dajejo cesti

V petletnem načrtu javnih del v metliški občini je tudi asfaltiranje ceste Metlika—Draščič. Po uspelem referendumu, na katerem so se odločili prispevati za cesto vsi občani, so se v Draščičih lotili še posebne akcije za zbiranje denarja.

Odbor, družbeno-političnih organizacij so poslali pismene prošnje vsem rojakom iz Draščič, Zelenikov, Krmačine in Vidošič, ki žive po raznih krajih Slovenije. Enaka pisma so prejeli vaščani, ki hodijo vsak dan v službo v Metliko. Nekateri so se že odločili za prispevke. Nekateri prispevajo precejšnje vsote, doslej pa je zbranih 7.000 din. V prihodnjih dneh bo akcija dobila pravi razmah, saj večino odgovorov šele pričakujejo. Denar zbirajo na žiro račun pri SDK Črnomelj št. 5211-679-179. I. M.

Danes: ena skupnost ali več?

Za danes sklicuje občinska konferenca Socialistične zveze v Krškem pogovor o kulturnih skupnostih. Vabljeni so predstavniki kulturnih ustanov in občinskih svetov Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Posavju. Pogovoru bodo prisostvovali tudi člani občinskih političnih vodstev. Na današnjem srečanju naj bi se poklicni in nepoklicni kulturni delavci dogovorili, ali bi kazalo v Posavju vendarle ustanoviti eno kulturno skupnost namesto predlaganih treh.

Belokranjci držijo skupaj

Ustanovni občni zbor društva Bela krajina v Ljubljani – Take udeležbe ni nihče pričakoval

V četrtek, 12. marca, je bila dvorana krajevne skupnosti Ajdovščina v Ljubljani polna do zadnjega sedeža, ko so se sestali belokranjski rojaki in njihovi prijatelji na ustanovnem občnem zboru Društva Bela krajina. Tako dobre udeležbe ni nihče pričakoval. Cenijo, da je bilo navzočih najmanj 120 ljudi.

Uvodno besedo je imel predsednik iniciativnega odbora dr. Janez Klobučar in pozdravil tudi oba belokranjska predsednika: inž. Martina Janžekoviča iz Črnomlja in Ivana Zeleta iz Metlike.

Po obrazložitvi pravil in programa društva je prof. dr. Vinko Šlibar govoril o Beli krajini nekoč in danes, o razvoju turizma je poročala inž. Danica Honzak — Pavlinova, z možnostmi gospodarskega razvoja pa je navzoče seznanil inž. Stane Pečavar.

Izvolili so upravni in nadzorni odbor ter za člane izbrali same priznane in vidne javne delavce. Društvo Bela krajina si je lepo zastavilo delovni načrt, želimo mu, da bi imelo čimveč uspehov. S. Sk.

CELULOZA v Krškem stoji

Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« v Krškem spet stoji zaradi pomanjkanja lesa. En papirni stroj sploh ne dela, drugi pa steče samo vsako toliko časa, kadar dobijo kaj lesa. Zaradi pomanjkanja časopisnega papirja so naši časniki in časopisi pred odločitvijo: ali kupiti precej dražji uvoženi papir ali pa — ne iziti! Tudi naša današnja številka je tiskana na avstrijskem papirju, ki je pri kilogramu za 50 par dražji kot domač, kar pomeni 1750 din večji strošek za celotno naklado.



od 19. do 29. marca

Po prehodnem izboljšanju nekako od 20. 3. dalje zopet pogostne padavine in hladno, sneg deloma do nižin.

Dr. V. M.



13. marca dopoldne je Josip Kandjera iz Prebiševca vozil tovornjak METLIKA-TRANSA proti Novemu mestu. Na ostrmem ovinku poledenele ceste na Gorjancih ga je zaneslo v železno varnostno ograjo, od nje pa se je odbil in treščil v tovornjak novomeškega GG, ki ga je naprotil pripeljal Franc Bradač iz Dolenjskih Toplic. Po trčenju se je tovornjak GG prevrnil. Gmotno škodo so ocenili na 20.000 din. Zaradi nesreče je nastal zastoj v obeh smereh gorjanske ceste. (Foto: UJV Novo mesto)

TRENTKI ODLOČITVE V DVORANI 101

Nista hotela Žibernove smrti

Novomeško okrožno sodišče obsodilo Cirila Jamnika na 12, Janeza Murna pa na 4 leta strogega zapor — Sodišče upoštevalo mnenje obeh zagovornikov — Murn do pravomočnosti razsodbe na prostosti

Krvava nočna drama, ki se je lani 19. julija začela s preprirom v kavarni na Glavnem trgu, končala pa ob Krki pri Seidlovem mlinu in v kateri je izgubil življenje 36-letni kemik Janez Žiberna iz Novega mesta, ni bila uboj, marveč le huda telesna poškodba, ki se je končala s smrtjo, katere pa storilca nista hotela. Do takšne ugotovitve je prišel 13. marca petčlanski senat novomeškega okrožnega sodišča pod predsedstvom Romana Keržana, ki se je po prekinitvi razprave v decembru spet sestel, da razsodi to trpko zadevo.

Na zaključni razpravi 13. marca zoper obtožena Cirila Jamnika, 33, iz Novega mesta in Janeza Murna, 29, iz Zabje vasi so morali najprej ugotoviti, kako je s prištevanostjo Cirila Jamnika, saj so decembrsko obravnavo

prekinili prav zato, da bi ga pregledal psihiater.

Izvedenec je za Jamnika sporočil, da je povsem pristojen in celo nadpovprečno inteligenten. Za Murna je psihiater že prej ugotovil, da bi imel čimveč uspehov. (Nadaljevanje na 12. str.)

DANES:

- | | |
|---|---------|
| ☐ Kmetijstvo je samo dajalo | str. 3 |
| ☐ Na vojaški fakulteti | str. 4 |
| ☐ Novomeščani na Slovaškem | str. 13 |
| ☐ Tritisockrat k porodu | str. 14 |
| ☐ Cas, izgubljen po telefonu | str. 25 |
| ☐ Strah pred pištolami | str. 27 |
| ☐ Sejk išče ženo | str. 28 |

Stirikratni olimpijski zmagovalec Emil Zatopek se ni hotel vpokasati in priznati, da je bila praška pomlad »kontrarevolucija«. Vzeli so mu čin polkovnika, vrgli ga iz partije in iz službe. Potem je sebe in družino preživljal kot smetar. Ljudje ga poznajo in so mu dostikrat pomagali na ulici. Ker pa je »kalil javni red in mir«, so ga vrgli tudi iz te službe. Zdal je zidar... Na Temzi je otoček, ki se imenuje Pasji otok. Stanovaleci so se dolgo pritoževali, da jih londonska občina zanemara. Naposled so razglasili neodvisnost. Ustanovili so celo svojo vlado in dva pristaniška delavca sta postala ministrska predsednika... Zahodnonemški kancler Willy Brandt ne bo vzel s seboj tolmača, ko bo obiskal Wilija Stopha v Erfurtu. Nekateri šaljivci pa pravijo, da bi bil tolmač potreben, ker Nemci na vzhodu in na zahodu ne govorijo več istega jezika... Fanfani je že tretji mandat, ki poskuša ponovno sestaviti vlado levega centra. Sedanje težave je predvsem povzročil Vatikan, ki je ostro protestiral proti vladi zaradi osnutka zakona o razvezi. Morda pa je Vatikan hotel doseči le dokončno razvezo koalicije strank levega centra... Ugrabitve diplomatov se nadaljujejo. Najnovejša žrtev je japonski konzul v Braziliji, ki so ga ugrabili, da bi vojaška vlada izpustila nekatere zaprte levičarje. Kdo je zdaj na vrsti — papeški nuncij ali vstopnik Lesota? ... Indonezijski zunanji minister Malik je povedal, da je prošil sovjetsko vlado, naj odloži odplačilo indonezijskih dolgov za 25 let. V Moskvi še molčijo. Ker pa Indonezijski nimajo denarja, bodo morali Rusi pač privoliti... Sovjetska časopisna agencija TASS je ostro obsodila pisanje buržoaznega tiska, češ da se sovjetska armada pripravlja na napad na Kitajsko. »Nahuje je to,« pravi TASS, »da potem Kitajci napihujejo to pisanje. Kitajci se mrzlično pripravljajo na morebiten spopad, toda vprašanje je, ali samo zaradi pisanja »buržoaznega tiska« ...

Kakšno samoupravljanje?

Kmetovalci iščejo nove oblike — Kooperanti ali združniki? — Vsakdo naj bo ustrezno nagradjen za svoje delo

V razpravah o kmetijstvu se vsi strinjajo, da je samoupravljanje kmetov treba razširiti. Ko se menimo, kakšno naj bo to samoupravljanje, pa se ne moremo sporazumeti. V lendarjski občini so zaradi tega imeli pred kratkim občni zbor za ustanovitev nove kmetijske zadruge. Podobne načrte imajo tudi kmetje v ptujski občini in še v nekaterih drugih krajih.

Kakšno naj bi torej bilo samoupravljanje kmetovalcev v kmetijskih organizacijah, da bi bili zadovoljni vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo?

V kmetijskih organizacijah menijo o tem zelo različno. Tako seveda tudi delajo. Zato ni čudno, da se pojavljajo nove kmetijske zadruge, ki jih nekateri imenujejo tudi »divje«. Najprej pa bi bilo treba najti odgovor na vprašanje, kaj je pri tem narobe. Ali se pojavljajo nove kmetijske zadruge mimo predpisov zaradi tega, ker predpisi ne ustrezajo, ali jih kmetijske organizacije ne spoštujejo? Ali so kmetje, ki delajo na svojih posestvih, nagrade

ni po svojem delu in ali lahko odločajo o delitvi dohodka?

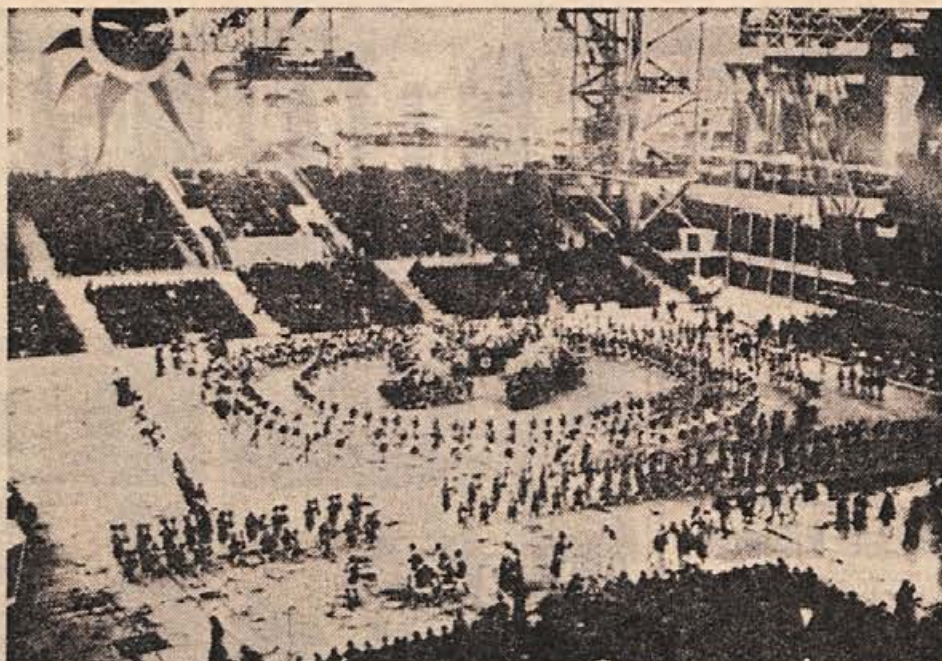
Nasprotujoča si mnenja pogosto pridejo v dve skrajnosti. Nekateri odločno zagovarjajo sedanjo organizacijo kmetijske proizvodnje in dopuščajo le popravek v sodelovanju kmetijskih organizacij s kmeti, drugi pa želijo povsem novo združeno organizacijo kmetov. Nestrpnost med njimi jih še bolj oddaljuje.

V Sloveniji sicer še nimamo velikih izkušenj o tem, imamo jih pa v drugih krajih naše države. V okolici Valjeva v Srbiji imajo že dalj časa združena kmetijskih proizvajalcev — zasebnikov. Ustanovili so jih zato, ker se kmetje niso strinjali z dejavnostjo kmetijske organizacije. V združenju v vasi Dračič je 240 kletov. V nekaterih krajih so kmetje ubrali drugačno, morda celo boljše pot. V kmetijski zadrugi Požarevac je že 36 skupin združenih proizvajalcev kmetov. Skupine imajo le po okrog 20 članov. Vsaka skupina pa je samostojna obratunska enota. Pri prodaji pridelkov in nakupu gnojil, semen in drugih potrebščin plačajo člani zadrugi le dejanske stroške. Zanje ne velja marža, ki bi bila višja. Vsaka skupina pri plačilu tudi kmetijskega strokovnjaka, ki ga izbere sama za pomoč pri delu na svojih kmetijah.

V požarevski zadrugi se je samoupravljanje kmetov že močno uveljavilo. Zadruga ne išče dobička pri kmetih, kmetje pa ne pri zadrugi.

Pred sarajevskim kongresom samoupravljalcev

II. kongresa samoupravljalcev, ki bo od 23. do 26. novembra letos v Sarajevu, se bo udeležilo približno 2.000 delegatov iz vseh krajev Jugoslavije. Nekaj nad 560 večjih delovnih organizacij bo imelo svoje delegate. Na kongresu bodo predstavniki 70 delovnih organizacij in 20 občin govorili o svojih izkušnjah v razvoju samoupravljanja.



SVETOVNA RAZSTAVA — Tako je bilo na otvoritvi »Expo 70« v japonskem mestu Osaki v soboto, 14. marca, ko so v navzočnosti cesarja in cesarice in številnih predstavnikov drugih dežel Japonci pokazali Aziji in vsemu svetu svoj velikanski industrijski napredek in gospodarsko moč. Na sliki: japonski otroci izvajajo razne like med otvoritvenimi svečanostmi.

Telefoto: UPI

Vsakdo naj bo nagradjen za svoje delo. Kjer sedanje kmetijske organizacije tega ne upoštevajo, pa kmetje iščejo nove oblike organizacije, v katerih bi lahko več odločali kot zdaj.

JOZE PETEK

Od bencina — več za ceste

Zvezni organi so pred dnevi začeli razpravljati o predlogu izvršnega sveta SR Hrvatske za povečanje virov financiranja za vzdrževanje in rekonstrukcijo cest. Po tem predlogu naj bi sredstva, ki se zberejo od prometnega davka na gorivo, poslej malo drugače razdeljevali. Namesto sedanjih 20 % bi naj odstopili republikam 60 % zveznega davka za vzdrževanje in rekonstrukcijo cest. Hrvški predlog govori nadalje o tem, da bi se cena bencina in plinskega olja povečala za 0,10 din pri litru. Tudi ta, tako zbrana dodatna sredstva, naj bi porabili za vzdrževanje in popravila cest. Hrvški predlog vsebuje tudi novost: povečalo naj bi se nadomestilo za ceste, ki ga plačujejo pri registraciji osebnih avtomobilov — od 33 % do 136 %, odvisno od delovne prostornine motorja.

tedenski zunanjepolitični pregled

V zadnjem času svetovni tisk čedalje pozorneje spremlja položaj v Laosu. In ne samo tisk. Politiki, generali, gospodarstveniki ugotavljajo znova in znova, da vojna v Vietnamu vpliva nevarno daleč naokoli, predvsem pa na stanje v sosednjih državah. Laos je bil zmeraj tesno povezan z Vietnamom. Bil je del nekdanje francoske Indokine, v Zenevi leta 1953 je prav tako kot Vietnam doživel svojo delitev, ki ni bila tako ostra kakor v Vietnamu. Levičarske sile Patet Lao so se nekako pobotale s kraljevsko vlado v Vientianu in vsi so upali, da bo Laos dosegel ravnotežje in mir.

To bi se bilo morda zgodilo, če ne bi bilo vojne v Vietnamu. Tako pa je postal Laos prikladan pot za pošiljanje okrepitev iz Severnega Vietnamu v Južni Vietnam — Ho Si Minhova pot. Zato so Američani čedalje huje bombardirali tudi to pot na laoskem ozemlju.

Severnovietnamski zaveznik Patet Lao je moral držati del dežele, sicer te poti ne bi bilo. In med najbolj strateškimi območji, ki jih je držal Patet Lao, je bila Dolina vrčev. Lani so jim jo po dolgih letih spet izrgali kraljevski vojaki. Toda ne za dolgo. Pred kratkim je Patet Lao z lahkoto spet zavzel Dolino vrčev, ki je pravzaprav ravna planota.

Ameriško javno mnenje se je v zadnjih tednih začelo zavedati, da ZDA pravzaprav niso v vojni samo v Vietnamu, ampak že ves čas tudi v Laosu. Toda tam nimajo ameriških vojakov. Nimajo jih, pač pa imajo dovolj pilotov in letal, s katerimi divje bombardirajo Patet Lao in Hanojce, da bi obdržali »ravnotežje«.

Zadnje dni je prišlo do preloma. Položaj se je tako poslabšal, posebno potem, ko je Patet Lao spet zavzel Dolino vrčev, da je predsednik nevtralne vlade Suvana Fuma pozval velesile, naj ukrepajo. Temu pozivu so se med drugim pridružile tudi ZDA.

Potem je prav v zadnjih dneh sam Patet Lao predlagal mirovni načrt v petih točkah. Predlaga, da bi spopadi prenehali in da bi se začeli pogajati. Toda četudi sta obe

strani predlagali premirje ali vsaj prenehanje bojov, najbrž tega ne bo mogoče kmalu doseči, ker še vedno divja vojna v Vietnamu. Laos je preveč tesno povezan z dogajanjem v Vietnamu.

Z dogajanjem v Laosu in Vietnamu pa je povezana Kambodža, tudi del nekdanje francoske Indokine, ki je postala neodvisna leta 1955 in jo je doslej varno vodil skozi viharje princ Norodom Sihanuk. Tudi v Kambodži je prav ta teden prišlo do novih zanimivih

Laos, Kambodža

premikov, ki bodo imeli daljnosežne posledice.

Kamboški voditelj Sihanuk je s spretnim manevriranjem med različnimi, nasprotnimi si interesi ohranil deželni mir. Dokler je imel opravka z domačo opozicijo, s tako imenovanimi Rdečimi Khmeri, ni imel posebnih težav. Razglasil jih je za komuniste in agente tujih sil z dogajanja v Vietnamu.

Toda čim bolj so se začeli zatekati na kamboško ozemlje vojaki DR Vietnamu in južnovietnamske FNO, da bi ušli zasledovanju ali ameriškem bombardiranju, tem neprijetnejši je postal položaj za Sihanuka. Ta si je vedno želel, da ne bi bilo v Kambodži nobenih tujih čet.

Nekaj časa je bil sprt z Američani in do lani sploh ni priznaval, da so tuje čete v Kambodži, čeprav so Američani iz Vietnamu stalno napadali obmejna območja — Kambodža meji na jugu in vzhodu na Južni Vietnam, na vzhodu na Laos in na zahodu na Tajsko.

Toda konec lanskega leta je izračunal, da je ravnotežje »porušeno«. Obnovil je diplomatske stike z ZDA in začel ponavljati staro pesem, da se bo postavil pod okrilni priznaval, da so tuje čete v Kambodži v deželo.

Prejšnji teden, ko je bil v Parizu, so predvsem desničarsko usmerjeni mladi ljudje razdeljali veleposlaništvi Hanola in začasne revolucionarne vlade v Phnom Penhu. Sihanuk se je hitro vrnil iz Pariza in takoj nato spet odletel v Moskvo, da bi tudi tam razložil svoje stališče. Njegovo stališče je, da morajo vse tuje čete v nekaj dneh iz Kambodže.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ CK ZKS O PROBLEMIH KULTURE — Prejšnjo sredo je Centralni komite Zveze komunistov Slovenije obravnaval temeljna vprašanja kulture v samoupravni družbi. Uvodni referat o tem je prebral dr. Boris Majer, predsednik komisije CK ZKS za idejna vprašanja kulture. Prikazal je položaj in družbeno vlogo kulture v naši samoupravni stvarnosti ter opozoril na konkretne posledice raznolikosti gledanja na ta vprašanja. Pri tem je izhajal iz odgovornosti komunistov za razvoj take kulture, ki bo omogočala uresničevati vizijo našega samoupravnega socializma. Ustvarjalnost kulture pa je odvisna — po mnenju referenta — od treh bistvenih stvari: od stopnje ustvarjalne svobode, od kreativne moči kulturnih ustvarjalcev samih in od deleža narodnega dohodka, ki ga daje družba za vzdrževanje in reprodukcijo kulture.

■ V RUDNIKU BREZA — 49 MRTVIH — V soboto zjutraj je doživel premočnik Breza v Bosni najhujšo tragedijo od svojega obstoja. V enem izmed jaskov, 250 m pod zemljo je eksplodiral plin metan. Nesreča je terjala 49 mrtvih ter več hujše in lažje poškodovanih. Nagla pomoč pa je rešila 35 rudarjev. Zvezni izvršni svet je zato minulo nedeljo proglasil za dan žalosti v vsej državi.

■ RIBIČIČ OBISKAL MARIBOR — Prejšnji terek je predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja

Ribičič v spremstvu člana izvršnega biroja predsedstva ZKJ Staneta Dolanca in člana republiškega izvršnega sveta Rina Simonetičja obiskal Maribor. Potem ko si je ogledal mariborsko livarno in tovarno avtomobilov, se je pogovarjal z mariborskimi političnimi delavci, ki so ga seznanili s trenutnimi razmerami in problemi mesta. Med temi problemi je v ospredju pri-

Vplivanje kulture na družbeni razvoj

hodnost 5000-članskega kolektiva mariborske tekstilne tovarne, v kateri so pred kratkim morali odpustiti kakih 280 delavcev. Ko je govoril o razreševanju problemov in načrtovanju nadaljnjega razvoja, je Ribičič med drugim poudaril, da doslej nismo imeli nikoli težav, kadar so se o bodočem razvoju dogovarjali proizvajalci sami. Problemi pa so nastali, če so take dogovore sklepali v imenu proizvajalcev, v ožjem krogu.

■ ODPOKLIC DR. ZANKA — Republiška konferenca SZDL Hrvatske je s tajnim glasovanjem sklenila odpoklicati dr. Miloša Zanka s funkcije poslanca Hrvatske v zboru narodov zvezne skupščine,

ker so delovni ljudje na mnogih sestankih obsodili stališča, politiko in ravnanje dr. Zanka kot zelo škodljivo. Dr. Zanko je hkrati podpredsednik zvezne skupščine.

■ VEČJI DODATEK ZA BORCE — Zvezni svet za zdravstvo in socialno politiko je predlagal, naj bi osnovno za določanje dodatka za borce v tem letu povečali od sedanjih 860 na 990 din, kolikor so lani znašali povprečni osebni dohodki zaposlenih v državi.

■ TEDEN OTROKA — Zvezni svet za zdravstvo in socialno politiko je predlagal zvezni skupščini, naj sprejme splošni zakon o ponovni uvedbi »tedna otroka«. V tem tednu bi pobirali do 50 par na vse vozovnice v medkrajevnem prometu, na poštne pošiljke (razen za časopise in revije) in na vstopnice za razne prireditve. Zbrana sredstva bi porabili za otroško varstvo.

■ BANKOVEC ZA 500 DIN — Pred zvezno skupščino je predlog zakona, v katerem je predvideno, da bi uvedli nove bankovce po 500 din ter kovance po 5 in 2 din. Novi kovanci bi med drugim omogočili vsestransko uporabo avtomatov, bankovec za 500 din, doslej največji pri nas, pa naj bi zmanjšal količino denarja, kar je praktično pri obračunavanju velikih zneskov.

■ POTRES V LJUBLJANI — Prejšnji terek popoldne je bil v Ljubljani potres četrte stopnje. Škoda ni bilo. Zarišče potresa je bilo kakih 35 km od mesta.

Dogovarjanje o srednjeročnem planu Jugoslavije

Po zagotovilih, danih v zvezni skupščini, bodo imeli poslanci in vsi zainteresirani dovolj časa za proučevanje in sodelovanje pri zasnovi srednjeročnega plana Jugoslavije

Zbori zvezne skupščine so ob koncu februarja razpravljali o osnovi srednjeročnega plana razvoja Jugoslavije v letih od 1971 do 1975. Poslanci so zavzeto razpravljali ter tudi predlagali, kaj bi bilo treba še storiti, da bi srednjeročni plan čim bolj ustrezno odrazil učinkovito nadaljevanje gospodarske in družbene reforme.

Njihove zahteve pa so še osredotočile zlasti na dvojce. Da bi mogli namreč sploh razpravljati o elementih razvoja v prihodnje, je treba napraviti analizo dosedanjega. Se pravi, da je treba predvsem sestaviti analizo dosedanjega uresničevanja reforme in seveda tudi analizo tega, kako smo uresnili sedanji petletni družbeni plan razvoja Jugoslavije.

Ker pa so v osnovi plana izraženi že nekateri pokazatelji, med njimi sta zlasti pomembna stopnja gospodarske rasti v prihodnjih letih, ki je predvidena za 8%, in še ta, naj bi bil v letu 1975 povprečni narodni dohodek v Jugoslaviji tisoč dolarjev, so poslanci zahtevali, naj bi podrobneje obrazložili, kaj je tisto, na podlagi česar so prišli načrtovalci do takšnih števil.

Sindikati niso zadovoljni (ljudje pa tudi ne)

Komisija za družbeno-ekonomske odnose v Zvezi sindikatov Jugoslavije je prejšnji teden izjavila, da sindikati niso zadovoljni z uresničevanjem resolucije o letošnji ekonomski politiki. Cene vse prehitro naraščajo, življenjska raven ljudi pa pada. Zvezna skupščina naj bi naredila vse, da bi se tržišče učvrstilo, preprečila pa naj bi tudi širšo inflacijo. Opozorili so tudi, da je nujno treba sprejeti dopolnilne predpise proti širjenju nelikvidnosti, dozdaj že sprejete naloge pa dosledno uresničiti.

Za 18% večja vrednost gradbenih del

Zdaj so znani podatki, da je bilo v gradbeni dejavnosti v Sloveniji lani opravljenih za 2.027.210.000 din del. To je za 18% več kot v 1968. Od skupne vrednosti vseh gradbenih del v Sloveniji odpade na dela pri stanovanjskih stavbah 474.247.000 din oz. 11% več kot v 1968.

Predstavniki zveznega izvršnega sveta so zagotovili, da so vse zahtevane analize že

sestavljene in da jih bodo poslanci dobili. Priznali pa so, da ni bilo prav, ko jih



Mednarodna finančna korporacija, ena od institucij mednarodne banke iz Washingtona, je z »ZASTAVO« podpisala pogodbo o financiranju druge faze razvoja tovarne avtomobilov Crvena zastava v Kragujevcu. Mednarodna korporacija bo od skupno 105,8 milijonov dolarjev, kolikor bo vloženo v razširitev in razvoj tovarne, dala 8 milijonov dolarjev. Crvena zastava bo 1973. leta, ko bodo dela končana, naredila letno približno 200 tisoč vozil in ustvarila skupni dohodek 4,5 milijarde dinarjev. Na Tanjugovi sliki je obrat avtomobilske montaže v Zastavi.

O RAZVOJU KMETIJSTVA IN SAMOUPRAVNIH ODNOSOV NA VASI (1)

Več let je kmetijstvo samo dajalo

Zato je v razvoju zaostalo in postalo »breme« – Neuspeh obdelovalnih zadrug – Šele 11 let po vojni smo pridelali toliko kot pred njo

Ce ste voljni vsaj malo globlje spoznati bistvene tokove, značilne za naš kmetijski razvoj, če vas zanimajo sedanja razpota kmetijske politike, podajte roko, da se sprehodimo skozi čase, ki so za nami, da bi lažje razumeli tiste, ki prihajajo. Zveza komunistov, katere politika se po novem ustvarja predvsem od članstva, namerava na podlagi javne razprave še to jesen natančneje določiti kmetijsko politiko za obdobje prihodnjih 20 let. Potrebuje javno besedo, javno podporo in poznavanje ter razumevanje zapletenih problemov, s čimer bomo skušali bralce seznaniti v vrsti sestavkov. Njih podlaga bodo teze o razvoju kmetijstva in samoupravnih odnosov na vasi.

Danes, ko je v Sloveniji le še 24 odstotkov kmetijskega prebivalstva, si že težko predstavljamo predvojni čas, ko sta od zemlje živeli še dve tretjini Slovencev. To je bil čas izrazitega izkoriščanja kmečkega prebivalstva, malih in srednjih kmetov, odvisnih

od vaških veljakov in gospodov, ki je izkoriščala njih stisko. To je bil čas, ki ga je v svoji knjigi tako neusmiljeno bical Belokranjec agronom Marentič, prezgodaj umrli rodoljub in prijatelj izkoriščanih.

Prišla je vojna, ljudska re-

volucija, odpisani so bili kmečki dolgi, opravljena agrarna reforma. Kmečka posest je lahko znašala le do 45 ha. Kmečki človek je bil sicer hudo obremenjen z obvezno oddajo, toda vztrajal je ob misli, da bo minila, brž ko bo zagotovljeno dovolj hrane.

Sprva ljudska oblast ni posebno pospeševala kolektivizacije, tako da so na vzhodu začeli kritizirati, češ da naša država ne gre po socialistični poti. Pospešeno so zatem začeli ustanavljati obdelovalne zadruge, ki so delale z enako primitivnim orodjem kot kmetje in so neizbežno doživle neuspeh. Odpovedali smo se tej poti.

Bil je čas državnih načrtov, petletkov, ko smo mislili samo na industrijo in mesta. Kmetija je kljub majhnim možnostim veliko prispevala za uresničevanje velikopoteznih načrtov, predvsem je z nizkimi cenami pridelkov omogočala rast življenjskega standarda. Začel se je beg v mesta. Do konca 1953 se je odstotek kmečkega prebivalstva v primerjavi s predvojnimi zmanjšal za 20.

Statistika ugotavlja, da smo šele 1956 pridelali toliko kot pred vojno. Več tržnih presežkov so dajala državna posestva, zato so bila deležna večje pomoči, v celoti pa je bilo vlaganje v kmetijstvo tako majhno, da tako ni bilo mogoče več dolgo vzdržati.

Sredi šestdesetih let se je začelo močno razvijati združništvo, ki je delno slonelo na starih, tradicionalnih temeljih slovenskega združništva. Leta 1956 je bilo v Sloveniji okoli 700 zadrug, v katere je bilo včlanjenih dve tretjini vseh kmečkih gospodarstev. Povezane so bile v poslovne zveze, v glavno združno zvezo in gospodarsko poslovno zvezo. Znotraj za-

Tako bodo imeli poslanci in vsi zainteresirani dovolj časa vse gradivo proučiti in se pripraviti na razpravo o smernicah.

Prav glede smernic pa se je pripetilo nekaj, kar je vzbudilo ostro kritiko poslancev. Zvezni izvršni svet je namreč smernice sprejel, še preden je bila končana razprava v zborih skupščine, se pravi družbenopolitičnega in gospodarskega zbora ter zbora narodov. Ti zbori pa po navadi sklenejo, naj ZIS pripravi predlog na podlagi njihove razprave. Ker pa je ZIS smernice že sprejel, so se znašli v nenavadnem položaju, ker je bil tak sklep pravzaprav nesmiseln. Ostali so sicer pri tem, naj ZIS smernice pripravi, četudi jih je že sprejel. Predstavnik ZIS pa je pojasnil, da bodo naknadno upoštevali razpravo poslancev, odborov in drugih zainteresiranih. Držal se je le roka, ki je bil postavljen v skupščini, in je zato hitel. Poudarili so med drugim tudi, da se zvezni zavod za plan »intimno« pogovarja z republikanskimi zavodi, kar naj bi prispevalo, da bi bil v osnovi plana upoštevani predlogi republik.

Ob koncu velja reči le to, da je treba plan letos sprejeti, saj bi bila velika škoda, če bi ostali brez njega. To bi namreč pomenilo, da v sistemu in odnosih ne bi nič bistvenega spreminjali. Izkušnje pa že imamo, kaj bi to pomenilo za reformo. V.J.

Pred spremembo zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen

Podpredsednik ZIS dr. Nikola Miljanić je na zadnji skupni seji zbora narodov in gospodarskega zbora med drugim podčrtal osrednjo nalogo, ki se je moramo lotiti: gre za zaustavitev neželenega porasta cen, hkrati pa tudi za preprečevanje zmanjšanja naraščanja gospodarske aktivnosti. Naša javnost je upravičeno vznemirjena sprčo naraščanja cen, opažamo pa tudi že prve znake, da se gospodarska aktivnost ponekod zmanjšuje. Tu pa tam že manjka temeljnega reprodukcijskega materiala.

V zvezi z vprašanji cen je podpredsednik dejal, da bi utegnili nadaljnje zviševanje domačih cen, če bi slednje skakale tako kot zadnje čase, resno ogroziti naša letošnja gospodarska gibanja. Zvezni izvršni svet bo kmalu pretehtal nekatere določene ukrepe, ki naj bi jih uveljavil. Gre predvsem za morebitno spremembo zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen.

Razen kmetijskega orodja in gnojil je bilo vse dražje

V primerjavi z letom 1968 so se lani znižale samo cene kmetijskega orodja (za 1,1 odstotka) in umetnih gnojil ter škropiv (za 8,2 odstotka). Pri vseh drugih nakupih pa smo morali segati globlje v naše žepce. Nekaj primerov: Obrtne storitve so se lani podražile v primerjavi z letom 1968 za 8,4 odstotka, promet in poštne usluge za 10,5 odstotka, kurjava ter razsvetljava pa za 4,4 odstotka. Alkoholne pijače v trgovini so bile lani dražje za 21,8 odstotka, tekstilni izdelki za 10,3 odstotka, obutev za 15,9 odstotka, pohištvo za 12,5 odstotka, aparati za gospodinjstvo pa za 11,2 odstotka. Podražili so se tudi tobačni izdelki — za 3,4, gradbeni material za 7,3 odstotka, šolske in pisarniške potrebščine za 8,2 odstotka, higienske potrebščine pa za 12,1 odstotka. Prometna sredstva so bila dražja za 2,7 odstotka, usnje in gumijasti izdelki pa za 2,6 odstotka.

Kmetijski nasveti

Pazljivost pri strupih

V kmetijstvu uporabljamo iz leta v leto več kemičnih snovi, od nestrupenih do hudo strupenih. Razen koristi, ki jih imamo od njih, pa imajo tudi nezaželene spremljevalce — nezgode, zastrupitve ljudi, domačih in divjih živali, rib. Število tovrstnih nesreč se večja, tako kot narašča njih poraba, posebno še, ker manjka previdnosti in znanja, ki je nujno potrebno.

■ V nekaterih razvitih deželah so že zelo zaostriili zahteve, katere snovi in kdaj jih je dovoljeno uporabljati. S tem ne želijo zmanjšati števila samo akutnih (naglih) obolenj, marveč tudi počasno zastrupljanje s snovmi, ki pridejo prek pridelka v človeško ali živalsko telo. Posebno ostra so določila, do kdaj je dovoljeno uporabljati strupene stvari pred spravilom pridelka, da ne bi ostale na plodovih.

Človek ali žival se lahko zastrupi skozi usta, kožo ali dihalne organe. Varovati se predstrupi torej pomeni zaupati te dohode, zato pa je treba dodobra poznati škodljive snovi, delo z njimi in ukrepe ter pomoč, če se je nesreča že zgodila.

■ Izredno strupeni so fosforni pripravki za varstvo rastlin pred škodljivci: paration, fosferno, TEPP in drugi strupi, ki ne uničijo »izvrstno« samo nadležnih žuželk, temveč tudi človeka ali žival. Zadostuje že nekaj kapljic nerazredčenega strupa.

Znani strupi so še svinčeno arzenski pripravki ter fosforni pripravki za pripravo vab, zatem fumiganti — strupeni plini, ki jih uporabljamo za razkuževanje skladišč, sadik in semen. Sem štejejo ogljikov žvepec, posebno za članovodnikovo kislino, iz katere delajo hude strupe za razkuževanje sadik. Strupeni so tudi rumeni pripravki za zimsko škropljenje, nikotinski pripravki ipd.

■ Nesreče nas lahko reši samo dosledno spoštovanje navodil, napisanih na vsakem sredstvu ter izredna pazljivost pri delu.

Inž. M. LEGAN



Življenje in delo šole je prilagojeno vseljudski obrambi

Ob 25-letnici inženirskega šolskega centra Jugoslovanske ljudske armade v Karlovcu: najmodernejša tehnika, najboljši stroji, odlična vzgoja bodočih starešin inženirskih enot naše armade

Inženirski šolski center Jugoslovanske ljudske armade v Karlovcu je te dni kar najbolj svečano proslavil svoj srebrni jubilej. Razvojna pot te visokošolske ustanove JLA je bila zelo razgibana, težka in zares naporna. Začela se je 5. marca 1945, ko je bila ustanovljena prva inženirska vojaška šola v Pančevu. V teku let in dela se je ob izredni predanosti in požrtvovalnosti svojih kadrov razvijala in napredovala. Čeprav brez potrebnih in zadostnih izkušenj ter potrebne materialno tehnične podlage, se je vendarle širila in dosegla svoj največji vzpon prav v svojem jubilejnem petindvajsetem letu: zdaj je z reorganizacijo vojaškega šolstva končno prerasla v eno izmed vojaških fakultet, ki bo pripravljala visoke strokovne kadre za potrebe naše armade, družbe in vseljudske obrambe.

Šolanje kadrov za potrebe armade je bilo in ostaja osnovna naloga te visokošolske ustanove, ki pa je, kadarkoli je to bilo potrebno, vedno tudi pomagala skupnosti, zlasti še Karlovcu in njegovi bližnji okolici. Tako so s svojim večletnim delom inženirci — gojenci, slušatelji, vojniki in starešine nešteto krat pomagali ljudstvu, ko so ob poplavih reševali zasebno in družbeno premoženje pred podivjanimi vodami. Enot tega centra so sodelovale pri izgradnji mnogih vojaških, gospodarskih, kulturnih in športnih objektov. Težko je dati natančen obračun vrednosti del inženircev, približno pa se vendarle ve, da je samo to, kar so naredili za skupnost v Karlovcu in njegovi okolici, vredno nad 10 milijonov novih dinarjev. Poleg denarne vrednosti so, kot pravi predsednik karlovske občine Rudolf Dubravčević, pripadniki ISC žrtvovali mnogo delovnih ur, veliko kubikov raznega materiala, vložili pa so tudi mnogo napora in ljubezni za mesto Karlovac in njegove meščane.

Generalove besede na tiskovni konferenci

Na nedavni tiskovni konferenci za tisk je general major Jovan Pejković, upravnik ISC, seznanil novinarje s celotnim delom te visokošolske vojaške ustanove, pri čemer je med drugim dejal:

»Naše delo že zdaj spremlja v armadi sodobna tehnika, v bodoče pa je bo še več. To nam, razen drugega narekujejo potrebe in obveznosti, da smo kot »potrošniki« armadnega denarja kar najbolj skrbni gospodarji. Stalno iščemo nove rešitve, kako bi bili kar najcenejši, seveda brez posledic za dobro vzgojo kadrov.«

Sodobna vojna in tehnika, je nadaljeval general Pejković, zahteva kadre z visoko strokovno izobrazbo. Tu bodo izšolani inženirci veliki strokovnjaki.

Učni program obsega približno 70 odst. gradiva gradbenih fakultet s področja nizkih in visokih gradenj; približno 5 odst. učnega gradiva je namenjeno hidrotehnični službi, potem pa so tu še arhitektonske in rudarsko-geološke specialnosti. Tak strokovnjak bo neprecenljive vrednosti za družbo in armado.

Ob obisku novinarjev so gojenci, slušatelji, vojniki in starešine v Karlovcu pokazali del svoje inženirsko-borbene tehnike, s katero razpolagajo. Marsikaj zanimivega smo videli, predvsem pa, kaj pomeni tehnična modernizacija naše armade, njenih rodov in služb. Tako kot računajo v gospodarstvu z visoko proizvodnostjo, tako skrbno pazijo tudi v vojaških inženirskih enotah na visoke učinke dela. Sodobna vojna, zlasti še v pogojih jedrske oborožitve, zahteva hitro utrjevanje, postavljanje in obvladovanje preprek vseh vrst. Taka sodobna inženirska in borbena sredstva danes naša armada ima.

Ob obisku v Karlovcu domačini niso bili skopi. Pokazali so nam precej tega, kar se danes množično nahaja v opremljeni oborožitvi inženirskih enot naše armade. Bralcem predstavljamo nekaj teh zanimivosti.

Most v 70 minutah

Včasih velja pregovor: »Najprej pogled, potem šele verjemi!«. Dokler človek ni prišel na Luno in se vrnil na Zemljo, je bila to le neprepričljiva govornica ali pobožna želja za mnoge ljudi, pa tudi skoraj za ves svet. Tudi tu smo se prepričali o nečem, kar se nam je prej zdelo nedosegljivo in neprepričljivo. Skoraj vsi vemo, kako velike so težave, če je treba kje postaviti navaden most za pešce ali le brv, da o drugem ne govorimo. Medtem pa so nam v inženirskem šolskem centru pokazali, kako lahko 60-tonski most hitro potegnejo čez reko, ki je malo širša od Krke ali Mure. To je

speljala posadka 5 (petih) ljudi težkega »lansirnega mostu«, ki mu poveljuje starejši vodnik Dragan Branković.

Demonstracija znanja in sposobnosti se je začela. Merimo čas. Če nekaj zanimivega opazuješ, minute hitro teko. Mi pa smo slišali samo piščalko komandirja voda. Vsak njen znak je poveljeval posadki, kaj je treba narediti. Nihče ni smel niti za taktike zamuditi. Voznik »lansirja« — kamiona »Svetislav Martinković« je vodil delo iz svoje kabine s hidravličnimi napravami. Počasi se je začela odvijati težka konstrukcija mostu od svojega nosilca. Drugi člani posadke, vojniki Slavko Mutavdžić, Dragutin Bajuk in Djordje Stanković so hitro in vešče opravljali svoje delo. Niti besede nismo slišali. Ko je prvi »lansir« odpel svoje breme, je prišel drugi, tretji, četrti...

Most je bil gotov. Ponovno smo merili čas. Poteklo je 69 minut in 30 sekund! Torej — pol minute prej, ko je potekla predvidena norma. To je uspeh, to je že kar podvig mladih vojakov, ki pa so komaj začeli s pravim poučevanjem. Most bodo v kratkem postavili še prej. Njihove minute so posebno dragocene v vojni, saj je od njih, od njihovega mostu odvisno, če bodo oklopne enote pravočasno prišle na fronto, če bo tja prišla hrana, strelivo... Mar to ne pove vsega o njih?

Tovarna za čiščenje vode

Zdaj gre za vodno postajo. Pravilneje bi bilo, če bi jo imenovali »kombinat za čiščenje vode«. Videli smo, kako to »čudo tehnike« dela. Na terenu, v nekem močvirju, smo se srečali z Aleksandrom Petričevićem in njegovimi laboranti, ki so ugotavljali stopnjo umazanosti vode. Tu je bila tudi druga posadka, med njimi fantje, ki imajo Geiger-Müllerjev števec, motorne črpalke in drugo.

»To je najmodernejša naprava,« nam je povedal komandir te male enote, podporočnik Aleksandar Petričević, »lahko pa očisti najbolj umazano vodo, tudi če je zastrupljena s prirodnim ali radioaktivnim materialom ali pa s

kemičnimi oziroma biološkimi sredstvi.«

Zmogljivost »vodne postaje« je precej velika. V eni uri lahko prečisti naprave od 7 do 10.000 litrov vode, količino torej, ki v skrajni sili lahko zadostuje tudi potrebam divizije v vojni. In ti fantje so nam pokazali, kako to delajo. Vključili so v delo ve vzvode naprav. Črpalna postaja je črpala umazano vodo do naprav za čiščenje — nekoliko sekund kasneje je tekla na drugem koncu naprav iz cevi čista, pitna hladna voda.

»Tovariši, ali lahko poskusimo tale vaš proizvod?« je vprašal eden izmed novinarjev.

»Lahko, lahko, tovariši! Samo izvolite! Ne boste se zastrupili,« — nam je dejal vojak Marjan Horvat, Slovenec. »Če ste žejni, je boljše kot pivo.«

Zares. Dobra voda, kot tista na izviru. Nihče ne bi mogel reči, da so jo pravkar načrpali iz močvirja.

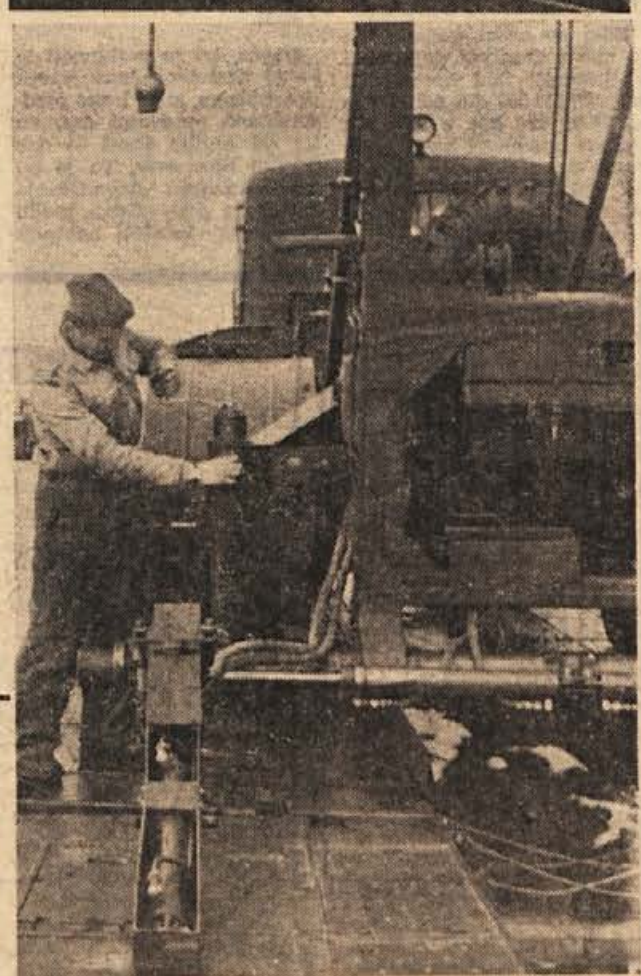
Za hipec smo se zamislili. Vprašali smo se: kolikokrat bodo ti fantje, recimo v vojni, delali vso noč, da bi pripravili potrebne količine vode za borce, ki bodo na fronti, ali pa za občane, ki ne bodo mogli uporabljati studencev ali vodnjakov zaradi zastrupljenosti. O tem vojska že danes razmišlja.

Videli pa smo tudi je-klene velikane, ki kopljejo rove in ki lahko v eni sami uri nadomestijo delovni učinek od 500 do 1.000 ljudi. Marsikaj tega so nam še pokazali in razložili. Res je: draga je ta tehnika, zato pa moderna in sodobna. Vrednost posameznih strojev in naprav se suče tudi od 50 do 200 milijonov starih dinarjev. Ko smo vse to videli, pa smo se hkrati prepričali, da se največji del armadnega denarja, ki je seveda družbeni denar, preliva v opremo naše ljudske armade in njenih enot, ki že imajo najmodernejšo borbena tehnika.

Izmed vseh vtisov, ki smo jih dobili v inženirskem šolskem centru, so nam ostali najbolj v spominu napor, ki jih vlaga armada v to, da bi dobila družba visoko-strokovne kadre, ki jih nujno potrebujemo za krepitev obrambe naše domovine.

DUSAN BOJANIĆ

Težki lansirni most v trenutku preden se dvigne je-klena konstrukcija. Ko bo lanser odložil svoje breme, pride za njim drugi, tretji, četrti... Drug za drugim polagajo cestišče, po katerem bo kmalu stekla kolona oklepnih vozil. Fant, ki smo ga našli v kabini nakladalca, je Ivan Vrhovšek iz Sodne vasi pri Celju. Preden bo šel domov, bo naučil še dva vojaka svoje spretnosti z ročicami in krmili tega vozila. Vojak Djordže Stanković (slika na dnu) s posebno napravo odklaplja zgornji sloj mostu od lanserja. (Foto: D. Bojanić)



Novost iz DANE: cynar

Te dni bo na trgu prvi jugoslovanski cynar, zeliščni liker z najmanjšo količino alkohola

Artičoka, osatu podobna južna rastlina, je bila ena najbolj cenjenih vrtnin na bogato obloženih mizah antičnih imenitnikov. Tudi v kasnejših stoletjih, vse do danes, so jo uvrščali med izbrana jedila na vsaki sve-

čani pojedini. V nekaterih deželah je njeno pridelovanje zelo razširjeno, pri nas pa je mnogi sploh ne poznajo.

Odslej bomo lahko poznali vsaj njen okus. Mirenska tovarna Dana bo te dni po licenci italijanske tvrdke Pez-zio iz Padove prvič postavila na trg pijačo, zeliščni liker cynar, narejen iz artičoke. Cynar je grško ime za artičoko, sok te rastline pa vsebuje cynarin, za katerega je dokazan blagodejni učinek na jetra. V Italiji, kjer popijejo 20 milijonov litrov te pijače na leto, cynar imenujejo »pijačo proti tegobam modernega načina življenja«.

Bodi kakorkoli: naše tržišče, ki je že doslej imelo velik izbor najrazličnejših pijač, bo bogatejše še za eno. Cynar bo vseboval 17 odst. alkohola in bo liker z doslej najmanjšo količino alkohola (po dosedanjem pravilniku mora imeti liker vsaj 25 odst. alkohola). Zanimivo je še to, da je cynar najboljši, če je močno razredčen s sadnico ali limoninim sokom, kar koncentracijo alkohola še nekajkrat zmanjša in s tem ublaži njegov slab učinek na človeka.

A. Z.

M. L.

Zakaj neuspešni razpisi?

Na skupni seji odbora sevnškega študentskega kluba in kadrovske komisije pri občinski konferenci ZMS so ugotovili, da pomanjkanje strokovnih kadrov siabi sicer zelo dinamičen razvoj gospodarstva v občini. Sklenili so, da je treba ta vprašanja temeljito obdelati, v ta namen pa so imenovali posebno komisijo, ki bo sestavila vprašalnike. Ti naj bi pripomogli, da bi od prizadetih ljudi dobili odgovore, zakaj se želijo ali ne želijo zaposliti v domači občini. V minulem letu je bilo namreč v občini več neuspešnih razpisov. Na podlagi dobljenih podatkov bo občinska konferenca ZMS v sodelovanju s študentskim klubom sklicala poseben razgovor.

Kako do otroškega dodatka?

Tokrat o postopku za pridobitev tega dodatka za delavce, ki delajo v Zahodni Nemčiji

Naši delavci, ki delajo v Zahodni Nemčiji, imajo med drugim tudi pravico do otroškega dodatka. Ta pravica jim gre tako za zakonske otroke kot tudi za posvojence.

Predpisi o otroškem dodatku so v Nemčiji bolj ugodni za družine z več otroki, ker v Zahodni Nemčiji spodbujajo k rojstvu otroka.

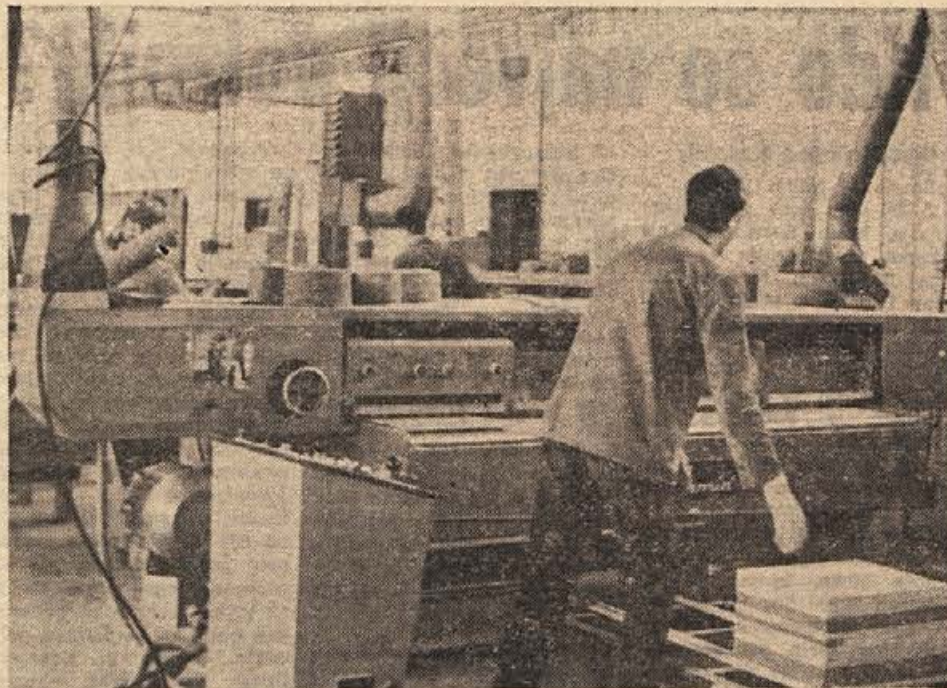
Pravico do otroškega dodatka priznavajo za otroke, stare do 18 let, najdlje pa do 25. leta, če se redno šolajo. Izjemoma dobivajo otroški dodatek otroci tudi dlje, če so zaradi telesne ali duševne hibe nezmožni za pridobitno delo.

Kot že rečeno, za enega samega otroka ne priznajo otroškega dodatka, za 2 otroke

pa dajo otroški dodatek (za oba skupaj!) 25 DM na mesec, za 3 otroke 75 DM in za 4 otroke 135 DM, za vsakega nadaljnjega otroka pa po 70 DM na mesec.

Eden izmed pogojev za pridobitev otroškega dodatka je, da nosilec pravice nima več kot 650 DM dohodka na mesec ali več kot 7800 DM na leto.

Delavec, zaposlen v Nemčiji, mora pri nas izpolniti poseben obrazec (dobi ga pri zavodu za soc. zavarovanje), ta obrazec da potrditi na občini, komunalni zavod za soc. zavarovanje pa mu nato potrdi, da otroci, za katere terjajo otroški dodatek, ne prejemajo tega v Jugoslaviji.



Sodobna strojna oprema že zdaj zelo veliko zalaže v brežiški tovarni pohištva. Z novimi stroji morajo odpraviti še nekaj ozkih grl v proizvodnji, ki se bo nato lahko še bolj razmahnila. Na sliki: sodoben stroj za lepljenje furnirja na majhne, robne površine lesa šteje med boljše stroje, ki jih imajo v tovarni. (Foto: M. Jakopec)

Brežiško pohištvo — v svetu

Poslovno tehnično sodelovanje z ljubljanskim Slovenijalesom — V dveh letih nameravajo investirati 8 milijonov dinarjev za modernizacijo proizvodnje in za stalna obratna sredstva — Polovico v izvoz

Brežiška tovarna pohištva je lani imela za 25 milijonov dinarjev celotnega dohodka, za 15 odstotkov več kot v letu 1968. Kolektiv, ki šteje 390 delavcev, je imel 920 dinarjev poprečnih osebnih dohodkov. Številke kažejo

napredek, a poudariti je treba, da so se povečali tudi stroški in da se akumulativnost manjša. Skladi so manjši, kakor so pričakovali v začetku leta 1969: lanske razmere med skladi in osebnimi dohodki je bilo 10:90. Tovarna je izvozila za več kot milijon dolarjev, večinoma v Ameriko, vse pa na zahodno tržišče.

V začetku letošnjega leta se je kolektiv skoraj soglasno odločil za tesnejše poslovno sodelovanje z ljubljanskim Slovenijalesom. Na zahodnih tržiščih lahko uspevajo samo močni in brežiška tovarna pohištva je vsa leta nazaj izvažala vsaj polovico svojih izdelkov. V inozemstvu se tehnologija in oblikovanje tako hitro razvijata, da Brežičani finančno in kadrovske niso bili več sposobni slediti hitremu tempu razvoja.

Do uresnitve teh načrtov pa zaneskrat še ni prišlo. Direktor tovarne inž. Anton Lipelj meni, da bodo morali letos in prihodnje leto modernizirati proizvodnjo in odpraviti ozka grla v proizvodnji, da bodo lahko z uspehom nastopali na inozemskem trgu. Računajo, da bodo dobili 8 milijonov dinar-

jev kreditov — iz republiških gospodarskih rezerv, od celjske Kreditne banke in od Slovenijalesa. Za ta denar bodo dozdali proizvodne prostore, sedanje, ki ne ustrezajo, spremenili v skladišča in modernizirali zdaj ročno površinsko obdelavo, ter povečali obratna sredstva.

Nenormalno naraščanje cen osnovnih surovin in sorazmerno nizki dvig cen pohištva na tujem trgu ustvarjata nekonkurenčnost brežiške in tudi drugih naših tovarnih pohištva. Razen tega morajo v Brežicah kupovati nekatere surovine (iverice, furnirje in drugo) v tujini, ker doma ti izdelki niso dovolj kvalitetni. To kajpak proizvodnjo podražuje: nekonkurenčnosti se bodo v Brežicah lahko ognili samo tako, da bodo povečali storilnost in modernizirali proizvodnjo. Da bo zaslužek večji, da bodo lahko povečali proizvodnjo za 15 odstotkov, kot so računali ob začetku tega leta, bodo morali povečati serije in zmanjšati število izdelkov. V precejšnji oporo pa jim bo kajpak tudi Slovenijales. Zato so se na referendumu tudi odločili za tesno sodelovanje s tem znanim ljubljanskim podjetjem.

J. SPLIČAL



INŽ. ANTON LIPEJ

...vandrovec moj, kam bova vandrata midva nocoj?

359 planinskih ležišč

Turistična poročila o planinskih domovih na Dolenjskem se vedno ne povedo ničesar novega, saj bodo večini domov, ki so zdaj zaprti, odprli šele nekaj dni pred prvomajskimi prazniki. Kljub vsemu pa ni odveč pogledati, kakšne bodo letošnje možnosti za oddih ali izlete v mirno naravo.

Na področju desetih dolenjskih občin je 15 planinskih domov, ki bodo letos imeli 395 ležišč. To kajpak ni veliko, a zanimanje med turisti je za mirne, odmaknjene planinske domove znatno manjše kot za morje ali hotele ob avtomobilski cesti in drugih turistično pomembnejših točkah.

Z največ ležišči razpolaga zdaj Dorn na Travnici gori, kjer lahko prespi 60 turistov. Z 940 metri nadmorske višine je dom tudi med najvišjimi planinskimi domovi na Dolenjskem. Se više od tega doma so domovi na Mirni s 1048 metri nadmorske višine in 25 posteljami, na Goričah pri Miklavžu (960 metrov), ki ima 8 postelj, in

na Debencu (925 metrov), kjer je na voljo 13 ležišč. Po številu postelj pa sledi Travnica Polzevo (590 metrov) s 56 ležišči, nato pa Bohor (925 metrov) z 51 ležišči.

In kam lahko na Dolenjskem še zavijete v planinske domove? Na Frati imajo 7 ležišč, na Grmadi 24, v Kostelu 20, Tončkov dom na Lisci jih ima 31, Dom Vinka Padersiča na Gorjancih 18, na Polomu je 16 ležišč, na Pristavi 9, Baza 20 na Rogu premore 8 ležišč, Stojna v Jelenovem studencu pa 13. Najnižji od vseh planinskih domov na Dolenjskem je Kostel s 402 metroma nadmorske višine.

Omeniti je treba, da lahko turisti svoje obiske v planinskih domovih združijo tudi s krajšimi in daljšimi izleti v okolico. Skoraj povsod je namreč dovolj turističnih, zgodovinskih ali kulturnih zanimivosti. Razumljivo pa je, da so planinski domovi prav primerni tudi za nedeljske izlete — stran od vsakdanjega hrupa, čeprav je zvečine mogoče priti do domov z avtomobilom.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Pretekli petek in soboto so bile zasedene Smarješke Toplice, kjer so imeli seminar občinskega sindikalnega sveta. Čateške Toplice imajo poln hotel, v depandansi in bungalovskem naselju pa je še dovolj prostora. Prostor imajo tudi v vseh drugih dolenjskih hotelih.

Smučarjem je bila zima tako naklonjena, da so v zadnjem hipu le spravili pod streho vsa letošnja tekmovalna, čeprav so pred mesecem dni skoraj čisto obupali. Črmošnjice pa zaradi slabih snežnih razmer letos niso imele toliko smučarjev, kot so pričakovali.

Tudi na Dolenjskem so se začeli maturantski plesi. Prvi so bili četrtišolci grške kmetijske šole, ki so preteklo soboto organizirali maturantski ples v Smarjeških Toplicah. Za zabavo so igrale Caravalle z Jesenic. Dolenjski hoteli in gostinske organizacije za prihodnje dni ne predvidevajo nobenih prireditev.

Ustanovitelji, ne potrošniki

Medobčinske inšpekcijske službe v proračun

Na zadnji občinski seji v Novem mestu so spregovorili tudi o medobčinskih inšpekcijskih službah: 14 medobčinskih inšpekcij je na področju devetih dolenjskih občin — novomeške, črnomajške, metliške, trebanjske, ribniške, kočevske, grosupeljske, krške in brežiške — opravilo 16.435 različnih pregledov v skupni vrednosti 814.088 dinarjev. Po lanskem delovnem programu naj bi občine dajale tudi denar. Novomeška občina naj bi dala 55,7 odstotka, ostanek pa drugih sedem občin. V resnici pa je Novo mesto dalo 64 odstotkov denarja, vse druge občine pa 34 odstotkov. Novo mesto je tako plačalo 76.000 dinarjev več, kot bi moralo.

Precej občinskih skupščin se do medobčinskih inšpekcijskih služb obnaša kot potrošniki, ne pa kot ustanovitelji, kar v resnici so.

Zato v Novem mestu predlagajo, naj bi na novem

posvetu tajnikov in predsednikov posameznih občin pregledali medobčinske inšpekcijske službe. Novomeščani sami ne upajo, da bi se stanje kaj prida spremenilo: zavedajo se, da bodo še naprej ostali krediterji tega medobčinskega sodelovanja. Zeliijo pa spremeniti eno: naj te službe ne bremenijo finančnega načrta uprave, ampak naj gredo v stroške občinskih proračunov. Na ta način bodo lažje reševali težavni položaji uprave, ki se že vrsto let ubada z različnimi problemi. Vsekakor lahko upamo, da jim bo uspelo, vsaj to, če bodo morali še vedno kreditirati inšpekcijske službe na račun drugih dolenjskih občin. Vsi skupaj pa lahko pričujemo, da bodo odslej posamezne občine spremenile odnos do teh skupnih služb: naj se zares vedejo vsi kot soustanovitelji, in ne kot potrošniki!

Zmagovita absolutenta

Jutri, 20. marca, bo ob 17. uri v novomeški Dolenjski galeriji razstava osmih projektov republiškega anonimnega natečaja za idejno projektne rešitve novega hotela in ureditve okolja na Otočcu. Zmagovito in zvišano drugo nagrado 25.000 dinarjev — prve nagrade niso podelili — sta dobila absolventa arhitekture Mladen Marinčič in Friderik Polutnik, ki že dlje časa zelo uspešno sodelujeta v jugoslovanskih natečajih. Zagotovilo za izdelavo investicijsko-tehnične dokumentacije v skladu s predvidenimi roki je za ta dva avtorja dal biro za obnovo ljubljanskega gradu.

Sila kola lomi

Ko bodo začeli uveljavljati nove predpise o minimalnih higienskih pogojih v naših klavnicah — predpisi pa že veljajo od 1. januarja letos — bodo morali na Dolenjskem zapreti vse klavnice. Prav zato je bilo dosti predlogov, naj bi na Dolenjskem z medobčinskim sodelovanjem zgradili novo klavnico; vsa dosedanja prizadevanja so bila zastoj. Ko pa so predlagala tudi nekatera podjetja, ki niso iz Dolenjske, da bi poskrbela za prodajo mesa pri nas, so tudi domača podjetja začela sodelovati. Sila kola lomi...

Tovarna ladja »Brežice«

Po Brežicah se bo imenovala nova tovarna ladja, ki jo bo Splošna plovba iz Pirana 24. marca prevzela od tvrdke American Line iz Rotterdama. Plula bo na linijah Jadransko morje—Zahodna Afrika in bo pristajala v naslednjih pristaniščih: Reka, Benetke, Trst, Livorno, Genova, Marseille, Dakar, Conacry, Abidjan, Matadi, Douala in Apapa. Ladja ima nosilnost 7.200 ton, dolga je 140 metrov, široka pa 19 metrov.

Zazidalni načrt KEMOOPREME

13. marca se je v Trebnjem sestal svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve ter obravnaval osnutek zazidalnega načrta industrijske cone za potrebe podjetja Kemooprema, ki je narejen v skladu z razvojem podjetja. V zazidalnem načrtu so predvideni novi proizvodni prostori, upravna zgradba, skladišča in drugi pomožni prostori ter industrijski tir, ki bo močno olajšal prevoz izdelkov in materiala. Osnutek zazidalnega načrta bo po objavi v uradnem glasilu mesec dni javno razgrnjen.

Sejmišča

Na sejmišču malo izbire

Nič kaj živahno ni bilo v ponedeljek, 16. marca, na novomeškem sejmišču. Na prodaj je bilo samo 320 puskov, prodali pa so jih 246. Cene se od prejšnjega tedna niso spremenile. Manjši puskovi so veljali 180 do 260 din, večji pa 270 do 590 din.

Brežiški sejem

V soboto, 14. marca, je bilo na brežiškem sejmu na voljo kupcem kar 653 prašičkov, prodali pa so jih 509. Po 14 do 14,50 din so šli v denar mlajši prašički, po 8 din pa so plačevali večje.



Kdo so največji dolžniki?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Novomeška splošna bolnišnica ima letos v načrtu, da bo od prostovoljnih dajalcev krvi dobila 900 litrov te življenjske tekočine. Po hud, krvni križi, ko je krvi primanjkovalo in so prebivalci z velikim razumevanjem pomagali ublažiti težave, je zdaj krvi dovolj. Priporočila so namreč zalega in krvodajalske akcije bodo v novomeški bolnišnici bržkone pomagale tako, da bo izpolnila svoj letni načrt in se obenem obvarovala hudih posledic, ki bi lahko nastale zaradi pomanjkanja krvi.

Toda zadnje čase je vse pogostejše slišati tudi pritožbe na račun odvzemanja krvi. Krvodajalci trdijo, da niso in ne bodo bili poskusni zajčki, kajti v transfuzijski postaji novomeške bolnišnice ena izmed sester s svojo nespretnostjo in osornim obnašanjem odbija krvodajalce.

Prav gotovo imajo krvodajalci prav, ko trdijo, da bi bilo potrebno v transfuzijsko postajo vključiti najbolj sposobno osebo. Letošnji načrt je visok in 900 litrov krvi ne bo lahko zbrati. Zato bi bilo zares škoda, če bi zaradi takih malenkosti izgubili številne občane, ki brezplačno darujejo kri. Tudi občinski odbor Rdečega križa je mnenja, da je treba zdajšnje nepravilnosti hitro odstraniti, da bo ta neprekinjena humanitarna akcija taka, kot si jo vsi želimo.

Hvala za darilo!

V naše uredništvo sta prispela dva prispevka za družino Hudorovac v Luki pri Črnomlju, ki ima trojčke. Tovarišici Miri iz Brežic za 150 din in neznanemu darovalcu za 10 din se v imenu Hudorovčevih lepo zahvaljujemo. Denar smo izročili socialni delavki pri občinski skupščini Črnomelj, ki opravi za družino trojčkov vse večje nakupe.

Čuvanje tradicij NOB

Pred kratkim je bila pri občinski konferenci SZNL v Metliki ustanovljena sekcija za čuvanje tradicij NOB. V sekretariatu so predvsem mlajši ljudje, sekcijo pa vodi Franc Jakljevič.

Metliško desetletje

Vsak dinar oplemeniten z 11 novimi dinarji

3.852 volivcev je na zadnjem referendumu v metliški občini reklo svoj »da« za nadaljnje urejanje komunalnih težav v občini. Nedvomno je treba izredno visok odstotek tistih, ki so podprli referendum, pripisati dobro pripravljenu in ločnemu programu, ki zajema domala vsako vas v metliški občini.

S ponosom lahko Metličani povedo, da so podaljšali svoje desetletje plačevanja samoprispevka še za pet let: v desetih letih so prebivalci prispevali za komunalno izgradnjo 1,68 milijona dinarjev, delovne organizacije pa še 1,15 milijona dinarjev. V naslednjih petih letih bodo zbrali še 2 milijona dinarjev ali osem odstotkov investicijske vsote, ki jo narekuje program del v petletnem obdobju.

Metliška občina sodi nedvomno v nerazvita področja. Njen samoprispevek lahko dokazuje, kako so ljudje zavzeti, kadar gre za napredek občine in za napredek sleherne vasi v občini. Belokranjci so po vojni močno napredovali, čeprav niso dobili kaj prida denarja od drugod; zvečine so gradili in še gradijo z lastnimi močmi.

Nobene skrivnosti ni več, da so tudi v Sloveniji, ki je za jugoslovanske pojme močno razvita, nerazvita področja. Še več, pri nas imamo tudi v jugoslovanskem me-

ritu nerazvita področja in nekaj jih je tudi na Dolenjskem. Zadnje čase obračamo prst običajno le na Stažersko. V klubu dolenjskih poslancev so pravilno opozorili, da tudi dolenjska nerazvita področja ne smejo biti pozabljena. Nihče kajpak ne pričakuje poklonjenega denarja. Toda ob dobro pripravljenih delovnih programih lahko tudi naša nerazvita področja upravičeno pričakujejo pomoč, kadar gre za gradnjo infrastrukturnih objektov.

Prav tu pa imajo tudi Metličani dovolj upravičenih možnosti za pomoč: svoje zahteve lahko utemeljujejo tudi z dejstvom, da zdaj teče že 11. leto nepretrganega plačevanja samoprispevka, zraven tega pa se lahko pohvalijo tudi, da se je več kot 80 odstotkov občanov izreklo za samoprispevek.

In še nekaj je, česar ne gre pozabljati: Metličani so vsak dinar, ki so ga vložili, oplemenitili z 11 novimi dinarji. Povedano z drugimi besedami: na vsak vloženi dinar so dosegli 11 dinarjev brutoprodukta. To pa so številke, s katerimi se lahko pohvali le malokatera jugoslovanska občina. In to vzbuja upanje, da metliška občina ne more biti pozabljena, kadar gre za urejanje infrastrukturnih objektov!

bil dolg straške frizerke Jožice Darovec v znesku 20.950 din. Tudi vsi drugi, ki jih navajamo, so bili dolžni več kot po 10.000 din: mlinar Franc Kabur iz Jedinsčice 18.000 din, nogavičarka Slavka Plankar iz Novega mesta 14.650 din in Franc Cekuta, avtoklepar iz Ostroga pri Sentjerneju, 13.670 din.

Tudi v trebanjski občini je bilo nekaj večjih dolžnikov: mizar Alojz Gorec iz Breze pri Trebnjem dolguje 18.220 din, avtomehanik Jože Butara iz Trstenika pri Mirni — 12.820 din in pletilja Amalija Gašperšič iz Cvibljia pri Trebnjem — 11.460 din.

Žajmarjeve mame ni več

Prejšnji torek so se številni sorodniki, prijatelji in znanci poslovili v Grčaricah od Angele Mikulič, Žajmarjeve mame. Rodila se je pred enainosemdesetimi leti v Luknji pri Novem mestu, kasneje pa jo je življenjska pot zanesla na Kočevsko, kjer je večino življenja preživela v Glažuti in Grčaricah.

Njeno življenje ni bilo niti lepo niti lahko. Marsikaj grenkega je v desetletjih pred zadnjo vojno morala pretrpeti, da sta z možem, delavcem na žagi, lahko preredita številno družino. V njenem skromnem a vedno toplem in prijaznem domu je devetkrat zajokalo, na njeno zadnjo pot pa jo je spremlilo pet hčera in dva sinova.

Kmalu po začetku zadnje vojne je njena družina okusila vse vojne grozote. Iz požgane Glažute nad Grčaricami so morali v brezdomno pregonstvo. Ustavili so se v Grčaricah, od koder so malo predtem odšli Kočevarji. Vojna leta so bila leta trdih preizkušenj in stalnih nevarnosti. Od vsega začetka je bila Žajmarjeva družina pod odločnim materinim vodstvom na strani osvobodilnega gibanja; pri njej doma so bili partizani vedno dobrodošli gostje.

Žajmarjeva mama je bila v Grčaricah simbol dobrosrčnosti, ustrežljivosti in poštenosti. Radoživost in življenjskega optimizma ji do zadnjega trenutka niso mogle streti številne starčevske nadloge. Z njo je kraj izgubil delovno ženo, ki je za lepšo sedanost žrtvovala vse svoje življenje. F. G.

Prispevki za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje so poleg vseh drugih družbenih dajatev za prenekaterega obrtnika breme, ki ga zmore le z največjimi težavami. Nekateri se tudi raje premislijo in obrt vrnejo, kot da bi še nadalje plačevali. Morda je prav to razlog, da se je število plačevalcev prispevkov za zdravstveno zavarovanje obrtnikov od konca lanskega decembra do konca letošnjega januarja — torej v enem mesecu — zmanjšalo od 914 na 887. Službe na komunalnem zavodu za socialno zavarovanje ugotavljajo, da je še vedno najtrša za podeželske obrtnike — kovače, mlinarje, šivilje in nekatere druge. Zavod prav tako ni vselej neizprosno do vsakogar, in od tod podatek, da nekateri obrtniki plačujejo obveznosti v več obrokih, kot je v navadi.

Naposled je potrebno poudariti, da novomeški zavod gotovo ne bi udaril na veliki zvon, če se ne bi dolgoročno vlekl iz leta v leto in se kopičili. Ni skrivnost, da imajo delavci, zaposleni pri zasebnih delodajalcih (obrt-nikih), nezmanjšane pravice iz zdravstvenega zavarovanja, kljub temu da mojs-tri zanje niso plačali tovrstnih prispevkov. Zastavlja pa se vzporedno vprašanje, na čigav račun gredo vse te pravice, če ni zadoščeno dolžnostim! Na račun slabih plačnikov med obrtniki gotovo ne, tega pa menda ni potrebno še posebej dokazovati. I. Z.

Portret tega tedna

„Potujoči mesar“



Tako bi lahko rekli Milanu Križanu, ker so — kakor sam pravi — potovanja njegova strast. Kadar le utegne, sede v avto in se odpelje po Sloveniji ali pa celo po evropskih naših mejah. Po rodu je Belokranjec, nekaj let pa že Novomeščan. Mesarski poklic je v njegovi družini doma. Oče je mesar

in pri njem se je Milan izučil mesarstva.

V začetku ni bilo lahko, posebno kadar je prišla kakšna zahtevna stran-ka, ki je hotela vsak kos mesa videti od blizu in ni bila z nobenim zadovolj-
na. Delal sem v različnih mesnicah, ljudje me niso poznali, jaz pa ne njihovih želja. Sedaj imam stalne kupce in sem z njimi zelo zadovoljen, trudim se pa, da bi bili tudi oni z mano oz. z mesom.

Ne stišim pritožb, da je premajhna izbira mesa. Zadnje čase res učasih zmanjka teletine, toda ta primanjkljaj skušamo nadomestiti z drugimi vrstami mesa.

— Koliko mesa prodate na dan?

»Vsak dan prodam približno 150 kg mesa. Ljudje kupujejo največ meso za zrezke, pljučno pečenko, močgane in jetrca.«

— Kako pa je z zadnjo podražitvijo mesa?

»Meso prehrabeno podjetje v Novem mestu, pri katerem sem zaposlen, je dvignilo cene za 50 par le pri govejih pljučih in svinjskem žlečodu. Verjetno se bo podražila le teletina zaradi visoke cene pri odkupu.«

Kupci so že nestrpno čakali in pogovor sva morala končati. Milan je na mizo položil sočno stegno in odrezal velik kos.

ANA VITKOVIC

NA STANOVANJA JIM NE BO TREBA DOLGO ČAKATI

Kmetje borci še zapostavljeni

Stanovanjsko stisko borcev so v zadnjih dveh letih v brežiški občini znatno ublažili, s sredstvi, ki se bodo nabrala v skladu za gradnjo. Še letos pa nameravajo rešiti preostale nerešene prošnje.

Upravni odbor sklada je z republiški viri in z občinsko soudeležbo ustregel prošnjam 247 borcev. Denar je razdelil krajevnim organizacijam. V Arčicah je prejelo posojilo 15 prosilcev, v Brežicah 31, na Bizeljskem 17, v Cerkljah 14, na Catežu 11, v Dobovi 30, v Globokem 23, v Kapelah 7, v Pišecah 32, v Pečicah 10, v Sromljah 48, na Veliki Dolini 9.

V brežiški občini postavljajo borci vprašanje, kako učinkoviteje pomagati kme-

tom, članom ZZB NOV. Ti se čutijo zapostavljeni, saj je edina olajšava, ki jo do-bijo, le zmanjšanje občinskega davka od katastrskega dohodka, medtem ko se je borčevski dodatek zaposle-nim borcem zelo povečal, saj prejemale ti sedaj 1077 dohodkov. Ni čudno torej, da se kmetje borci otrsajo dela v ZB NOV v pričra-nju, da družba nanje ne mi-sli in jim ne prizna tega, kar so si zaslužili.

Sožalje Brezi

14. marca je po vsej Jugoslaviji v jutranjih urah odjeknila tragična vest, da je ob eksploziji metana v premogovniku Breza v Bo-sni v jašku »Sretno« izgubi-lo življenje 49 rudarjev.

Številne reševalne ekipe po nesreči skoroda niso mogle kaj veliko pomagati, ker je strašna eksplozija v trenutku opravila svojo črno že-tev. Družinam ponesrečenih rudarjev so takoj nakazali denarno pomoč. Ob veliki nesreči, ki je za potresom v Banjaluki in za nedavnimi poplavi vnovič prizadela bratsko republiko Bosno in Hercegovino, globoko pretre-seni sočustvujemo tudi mi. Rudarjem v Brezi so posla-li sožalne brzojavke naši ru-darji iz Kočevja, Kanižarice, Senovega, Novega mesta in Globokega.

nekateri borci nočejo podpi-sati izjave ali pa oporekajo prošilcem pravico do prizna-nja posebne dobe, ker so z njimi v osebnih sporih. V obeh primerih je postopek neutemeljen in vreden ob-sodbe.

Več podpornih članov RK

Organizacija Rdečega kri-ža želi imeti čimveč podpor-nih članov, ki so lahko fi-zične ali pravne osebe. Ti pri-spevajo denar za financiranje dejavnosti RK, v ta namen pa dobijo posebno priznanje in potrdilo o članstvu. Ko pregledujemo podatke iz različnih slovenskih občin, ugo-tavljamo, da so ponekod do-segli izredne uspehe in zelo povečali število podpornih članov. Na Dolenjskem so med posameznimi občinami velike razlike. Zaostajajo predvsem občinske organiza-cije RK Ribnica, Metlika in Trebnje. Ob tej priložnosti naj ponovno spomnimo, ko-likšnega pomena je podporno članstvo pri tej humani or-ganizaciji. S. Šk.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Prejšnji teden zaradi stiske s prostorom nismo objavili izida našega tedenskega natečaja za FOTOGRAFIJO TE-DNA in že so naši vrli fotoreporterji—amaterji — »zas-pali!« Čeprav že dva tedna ni bilo posnetka, ki bi lahko zaslužil nagrado 100 din, smo vendarle skoraj vse poslane fotografije objavili, tudi fotoreportažo Franceta Brusa iz Kočevja. Upamo torej, da svojih fotografskih priprav še niste zmetali v staro šaro in pričakujemo v ponedeljek, 23. marca spet nove konkurenčne posnetke. Nekaterim prosilcem smo že poslali zapiske o novinarski fotografiji, nekaj jih imamo še na zalogi. Vabimo zlasti novinarske in fotografske krožke na šolah, da nam sproti pošljejo vse, kar jim v temnici (bolj ali manj) uspe. Ne vrzite kamere v koruzo, če že vaš prvi posnetek ni bil tiskan. Malo več truga in potrpljenja, pa vam tudi naslov in na-grada za FOTOGRAFIJO TEDNA ne moreta uiti!

Ostro oko vam želi
UREDNIŠTVO

Pohvalna požrtvovalnost

V teh dneh, ko smo praznovali dan žena, ne bi smeli pozabiti na tiste žene, ki svojo materinsko ljubezen razdajajo tudi otrokom drugih mater.

V mislih imam ženo iz Dragatusa v Beli krajini. Sama ima tri šoloobvezne otroke, pa je vseeno prevzela v oskrbo še tri otroke sosaščanke, ki jo je bolezen za več mesecev priklenila v bolnišnico. Taka pomoč, čeprav ni zastoj, je dokaz velikodušja in pripravljenosti pomagati človeku v nesreči.

Takim materam gre vse priznanje. Želim jim, da bi imele uspeh tudi v prihodnje in da bi jim bili otroci hvaležni za vso skrb, saj naredijo več kot jim velela dolžnost.

M. B.

Zahvala zglednemu šoferju

Jože Milek iz Metlike je bil šofer na avtobusni progi Ostriž—Črnomelj od 1963, ko je bil avtobus uveden, vse do konca februarja 1970, ko je šel v drugo službo. Čeprav je opravljal delo v težkih okoliščinah, je bil točen, vljuden in priljubljen med ljudmi.

Prebivalci iz krajev ob progi Ostriž—Metlika, zlasti pa stalni potniki, se Jožetu Mileku zahvaljujejo in mu želijo na novem delovnem mestu veliko uspehov.

JOŽE ZLOGAR
Radovica

Hvaležna za darila

Danes se prvič oglašam v vašem listu, ki ga redno prebiram, in upam, da mojega pisma ne boste vrgli v koš.

Rada bi se zahvalila vsem stanovalcem in hišnemu svetu bloka v Podgorski ulici v Kočevju za darila, s katerimi so me prijetno presenetili za 8. marec, čeprav čistim in pospravljam skupno uporabne prostore, stopnice in hodnike šele nekaj tednov. Vsem, ki so podpisani na moji čestitki, enako mojemu podjetju TRGOPROMETU se prav lepo zahvaljujem za darila.

Hvaležna
IVANKA ROZMARIC
Podgorska ulica, V. blok
Kočevje

Kaj je s slovarjem DZS?

Ko je Državna založba Slovenije pred dveh letoma razpisala subskripcijo za prvo knjigo Slovarja slovenskega knjižnega jezika, smo se pozivu odzvali tudi nekateri v Novem mestu. Storili smo to, ker vemo, da je to delo za

vse Slovence nadvse pomembna stvar, in ker smo si ga že pred izidom hoteli zagotoviti. Kakor pri vsaki subskripciji je bilo treba tudi pri tej knjigi plačati unaprej. Založnica je zelo skrbno pobrala vse obroke, zadnjega že v januarju 1969, in obljubila prednaročnikom nižjo ceno.

Pred nekaj tedni je slovar izšel. Toda medtem ko bi človek pričakoval, da se bo zdaj založnica spomnila in prvi vrstili vseh tistih, ki so nje no publikacijo takoj skrajša podprli i moralno i materialno, SE TO DO DANES, 15. MARCA 1970, NI ZGODILO. Medtem ko si lahko vsak nenačrtnik v knjigarni po svoji želji izbere svoj izvod slovarja (zanj plača 15.000 Sdin, mi smo morali odriniti 15.250 Sdin!), moramo subskribenti iz Novega mesta čakati, kdaj nam bodo poslali knjigo, ki smo jo že davno plačali in ki si jo želimo vsaj tako kakor vsi drugi, saj smo jo prav zato naročili.

Prepušчам Državni založbi Slovenije, da sama presodi, ali je njen odnos do subskribentov korekten in ali si s tem povečuje krog tistih, ki bodo v bodoče praviljeni podpreti njene podobne akcije.

K. B.
NOVO MESTO

Niso nas pozabili

Upokojenka Tovarne zdravil KRKA smo preživele 8. marec kar najlepše. Kolektiv nas je povabil na svoje praznovanje na Otočec, kjer so nas pristrčno sprejeli s šopki cvetja. Sledile smo lepemu programu učenk osnovne šole Katja Rupena in poslušale petje znanega jugoslovanskega pevkarja Viceta Vukova. Za nas upokojenke je pomenilo vabilo kolektiva KRKE, v katerem smo nekaj delale, poseben užitek. Zato se kolektivu tovarne zdravil »KRKA« iskreno zahvaljujemo za pozornost in pogostitev, posebno zahvala pa gre generalnemu direktorju Borisu Andrižaniču in njegovi soprog, ki sta del večera posvetila našemu omizju in se z nami pristrčno zabavala. Vesele smo tega, da nas kolektiv še vedno ceni in da nismo pozabljene!

UPOKOJENKE
TOVARNE ZDRAVIL KRKA



Komunalno podjetje občine Vič je spluzilo in posulo ceste s peskom IV. reda na odseku Rob—Krvava peč—Rute. Delavci so to opravili hitro in so otroci lahko pravočasno prišli v šolo, prebivalci iz oddaljenih krajev pa so lahko v trgovini podružnice kmetijske zadruge Velike Lašče kupili živila. Na sliki: prodajalka Nada Zalar se trudi, da bi hitro postregla kupcem. (Foto: Franc Modic)

Ni denarja za vzdrževanje Šeškovega doma

V njem je leta 1943 zasedal Zbor odposlancev slovenskega naroda

Pred kratkim smo brali v Delu o načrtih medobčinskega Zavoda za spomeniško varstvo v Ljubljani. Lani so si predstavniki tega zavoda ogledali nekatere kulturnozgodovinske spomenike v kočevski občini, ki jih je treba zavarovati in obnoviti.

Zavod je poslal občinski skupščini tudi predračune stroškov za spomeniško varstvo in za popravila nekaterih spomenikov. Ne bi želel o tem podrobneje razpravljati. Vsekakor moram pozdraviti, da se je po toliko letih le pričelo v Kočevju resneje in odločneje delati za varstvo spomenikov. Tako je prav!

Nasli so tudi način financiranja in soudeležbe pri stroških za ta dela. Za obnove pridejo sedaj v poštev cerkva na Vidmu pri Knežji lipi in cerkva sv. Egidija v Ribjeku za čiščenje in raziskave pa še razvalina gradu Fridrihtajna. Ponovno poudarjam, da je

prav tako, čeprav smo že veliko zamudili.

Ne morem pa razumeti, da premalo mislimo na kulturni spomenik, ki je pomemben ne samo za Kočevje, temveč za ves slovenski narod. To je bivši Dom Sokola sedaj Dom Jožeta Šeška, v katerem se je rodila slovenska državnost na prvem Zboru slovenskih odposlancev leta 1943. Marsikdo bo rekel, da smo v ta dom že veliko investirali. Res je. Zal pa smo delali tako, da je bilo bolj prijetno za oko, kot za obstoja tega doma.

Iz dohodkov in izdatkov v letu 1969 se jasno vidi, da so bila za dom skopo od-

merjena sredstva in da je bil dom skromno izkoriščen za kulturne namene, za kar je bil namensko s izdatnimi stroški tudi preurejen.

Dohodki z občinsko dotacijo vred so tako malenkostni, da komaj zadostujejo za skromne osebne dohodke človeka, ki je v domu upravitelj, hišnik, čistilec, kurjač in odrski mojster.

Med obnovo doma so posebej skrbeli za gledališko dvorano in prostore za muzej, medtem ko sama stavba ni bila popravljena in je danes zelo slaba. Slaba in dotrajala je streha, ki je krita z vsemi mogočimi opekami, ki so jo zbrali leta 1946 pri porušenih hišah v mestu, streha prepušča, čeprav smo za njeno krpanje porabili že veliko denarja. Okenški okviri trohnijski, oder je še sedaj brez stropa in kar zasilno prekrit itd. Za najnujnejša popravila potrebujemo letos 32.000 din.

K znesku investicijskega popraviljanja in vzdrževanja bi moral prispevati tudi

Gregorjev semenj na Veseli gori

Vsako leto 12. marca je na Veseli gori pri Sentrupertu semenj. Sem pridejo prodajalci iz raznih krajev Dolenjske. Letos je bilo na Veseli gori dosti ljudi. Nekateri so prišli na semenj prodajat, drugi so kupovali ali barantali. Kmetice so prodajale največ semena peteršilja, kumar, janeža, korenja, pese, kolerabe in čebulčka. Prišel je tudi lončar z lepimi izdelki, ki so jih ljudje dosti kupovali. Neki mož je prodajal moške hlače in suknjiče.

Ribničan je prinesel svojo suho robo. Lepo izdelana rešeta, grablje, peharji, lesene žlice, pipe, ščipalke in igrače so privlačili dosti kupcev. Ljudje so zelo povpraševali po kmečkem orodju, toda prodajal ga ni nihče. Kmetje so prignali veliko volov, krav, nekaj telet in lepe konje.

Na sejem bi verjetno prišlo precej več ljudi, če bi bilo vreme lepo. Toda zadržala sta jih sneg in dež.

DARINKA HUČ
in ZLATKA ZGONC

članici novinarskega krožka na osnovni šoli Sentrupert

Avtobus brez voznega reda

V petek, 6. marca, smo se člani aktiva za tehnični pouk na osnovni šoli v Kočevju odločili, da si domo v Ljubljani na Gospodarskem raz-

stavišču ogledali razstavo Tehniška ustvarjalnost mladih.

Ker smo bili do 13.10 zaposleni, smo se odločili, da se o veljemo v Ljubljano z avtobusom ob 13.45. Zaradi obilnih snežnih padavin sem razumel, da je imel avtobus 15 minut zamude, ker je prej odšel proti Ljubljani in Mozlju učence-vozače. Ne morem pa mimo tega, kako sta kasneje šofer in sprevo-

nik skušala nadomestiti zamudo. Pred kočevsko občino avtobus LJ 529-47 sploh ni ustavil, čeprav je tam čakalo precej potnikov in tudi člani našega aktiva. V avtobusu je bilo res dosti potnikov, toda med njimi je bilo precej šolarjev, ki so na Bregu in v Stari cerkvi izstopili. Sprevoznikova utemeljitev, da je v avtobusu že preveč potnikov, je bila torej neumestna. Zrtvi zamude sta bila tudi dva starejša moža. V Prigoriči neki mož ni mogel hitro odpreti vrat in vstopiti, avtobus pa je tako hitro odšel, da mu nihče od potnikov ni mogel priskočiti na pomoč. Sprevoznik pa je smeje se dejal: »Če ne zna odpreti vrat, naj čaka naslednjega!«

ANTE IN Marija
SUNJERGA

Vranoviči

Na Turjaku je čakal na avtobus en sam potnik, toda šofer ni zavil na postajo, temveč je odbrzel proti Ljubljani. Zaradi negotovanja potnikov je sprevoznik polglasno dejal: »Tukaj sva midva šefa.«

V Ljubljani nas je proti pričakovanju čakal četrti član našega aktiva, ki se je sem pripeljal z avtomobilom nekega znanca, ker avtobus pred kočevsko občino ni ustavil.

V svojem imenu in imenu potnikov, ki so morali 6. marca čakati na naslednji avtobus, želim, da bi bilo »ri SAP v Ljubljani čim manj takšnih «šefov», kot sta bila sprevoznik in šofer v omenjenem avtobusu. Prav pa bi bilo, da bi te vrstice prebrali tudi ljudje, odgovorni za potniški promet pri SAP v Ljubljani.

ANDREJ ARKO,
KOČEVJE

FRANCE BRUS
Podgorska V
KOČEVJE

MRTVEMU OČETU

Učenci osnovne šole Mirna peč izdajajo pod vodstvom učiteljice Obrekarjeve že drugo leto svoj list »PRVI KORAKI«. Iz lanske 2. številke objavljamo naslednji prispevek:

Dragi moj očka! Minila so že tri leta, odkar si me zapustil. Le zakaj si to storil? Zakaj, očka? Vem, moral si to storiti, moral, ker te je bolezen izčrpala.

Poglej, očka! Vsak dan sem na tvojem grobu, vsak dan ti prinašam cvetja, vsak dan gledam tvojo sliko in jo božam. Dragi očka, le tebi se vse zapam, tebi povem, kar me teži, in verjem mi, da mi je potem lažje. Večkrat, ko gledam tvojo sliko, ki ti vst na steni nad mojo posteljo, mi pridejo solze v oči. Ko sem čisto sama, se pogovarjam s tabo. Veš, le takrat mi je lepo. Zdi se mi, da vse okrog naju poje, vse deht. Ti me nežno božáš po laseh in jaz sem samo tvoja.

Veš, včeraj sem prišla k tebi zelo pozno. Bil je že mrak, ko sem se vpenjala po visokem snegu na pokopališču. Gazila sem ga do kolen, a nisem obupala. Kljub temu, da sem bila vsa mokra, sem nadaljevala pot. Tiho sem se mislila, kako boš žalosten, če te ne bom obiskala. Samo še malo, pa bom pri tvojem grobu. Spet bom na varnem. Kaj zato, če bom mokra! Kolikokrat si

bil ti, očka, zaradi mene. Tudi ti si moral večkrat hoditi po snegu in ga gazit do kolen, da si lahko pravočasno prišel na delo.

»Vidiš, očka, spet sem pri tebi,« sem te pozdravila, ko sem prišla. Mnogo sem ti imela povedati. Stopila sem k spomeniku in z rokami odmetala sneg z roba. Nepremično sem stala in zrla v tla pred seboj. Očka, zakaj nisi pri meni? Vem, težko si se ločil od mene. Spominjam se, ko si me zadnjič trenutek želel videti. Videl si me. Se veš, objel si me in me celo poljubil. Se sešada čutim tvoje nežne, tople ustnice na mojem licu.

Stresla sem se, kajti pošteno me je že zeblo. Sneg je močno naletal. S solzami v očeh sem odhajala od tebe. Ko sem bila na robu pokopališča, sem se še enkrat obrnila in ti pomahal v slovo. Domov sem prišla vsa mokra. Mama me je zaskrbljeno čakala na hišnem pragu. Brez besed sem odšla v kuhinjo, kjer me je čakala večerja. V mislih pa sem bila še vedno pri tebi — dragi očka.

METKA PRAGAR,
8. razred

70 odst. je za samoprispevek

Na nedeljskem referendumu je velika večina volivcev glasovala za samoprispevek z gradnjo prepotrebne osnovne šole in vrtca

Nedeljski referendum v Grosupljem, na katerem so volivci odločali o uvedbi krajevnega samoprispevka za osnovno šolo in vrtec, je do kazal veliko zrelost volivcev. Večina je opravila svojo državljansko dolžnost že dopoldne. Velika udeležba volivcev — referendum se je udeležilo kar 82 odst. vseh vpisanih volivcev — priča, da je spoznanje o tem, kako potrebna sta nova šola in vrtec v Grosupljem, prodrla v zavest ljudi.

Od 1928 volilnih upravičencev se jih je referendumu udeležilo 1581. Za samoprispevek se je izreklo 1362 volivcev ali 70 odst. vseh, ki so vpisani v volilne imenike. Od 1581 volivcev, ki so glasovali, se je kar 86 odst. izreklo za samoprispevek. Proti samoprispevku je glasovalo 203 volivcev, 16 glasovalnih listkov pa je bilo neveljavnih.

Cerprav je bilo vreme slabo in vsa pota zasnežena, je večina volivcev prišla na volišča že v nedeljo dopoldne. Gotovo so k temu pripomogli kot

najboljši aktivisti tudi šolarji in malčki iz vrtca, ki svojim staršem niso dali miru, dokler niso šli na volišče glasovati za njihovo šolo in vrtec...

Udeležba je bila na vseh voliščih tako dobra, da je skoraj nemogoče reči, katero je bilo boljše: vsa so bila zelo dobra!

M. J.



NOVA ŠOLA NI DALEČ — GLASUJTE je pisalo na letakih, ki so bili obešeni po voliščih za referendum o novi šoli in vrtcu v Grosupljem. Vodilci so pokazali vojo zrelost in so se z veliko večino glasov izrekli za samoprispevek za obe prepotrebni otroški ustanovi. Na sliki: v nedeljo dopoldne na enem izmed obeh volišč v Grosupljem. (Foto: M. Jakopec)

V Gabru so jih bili veseli!

Gostovanje igralske skupine gimnazije iz Stične je pomenilo za Gaber pravi praznik

Dramska skupina gimnazije v Stični je v nedeljo, 15. februarja, uprizorila v Gabru Frankovo komedijo »Sreča na kreditu«. Skupina deluje že od ustanovitve gimnazije in ima v svoji sredi nekaj zelo talentiranih igralcev, ki se nameravajo po maturi odločiti za igralski poklic. Komedijo je režirala prof. Alka Zugova, ki ima največ zaslug za obstoj in uspešno delo skupine. V igri je precej šaljivih prizorov, ki so gledalce v Gabru spodbujali k smehu.

Med obiskovalci je bilo v Gabru največ mladine, ki v svojem kraju pogreša kulturnih prireditev. Tudi zato smo skupini za njen obisk zelo hvaležni. Kulturnih prireditev na Dolenjskem na vasi ni obilo, toda tolikšne udeležbe kot v Gabru igralska skupina stičenske gimnazije še

ni doživela. Mladinci iz Gabra so v zahvalo za obisk pomagali pri urejanju odra. Skupina namerava gostovati s »Srečo na kreditu« še v Veliki Loki. JANEZ GRM

Več in manj kot lani

Občinska skupščina Grosuplje je na zadnji seji sprejela proračun za l. 1970. V odstotku je letos namenjeno manj denarja za socialno skrbstvo, zdravstveno varstvo, komunalno dejavnost, delo državnih organov in gospodarske investicije, denarja v temenane pa bo kljub temu več: lani je bilo porabljeno skupaj 974.454 din, letos pa bo na voljo 1.869.285 din. V odstotku pa je namenjeno več za krajevne skupnosti, negospodarske naložbe, gospodarske posege, za delo organizacij in za kulturno prosvetno dejavnost. Za te namene je bilo lani porabljeno 3.658.186 din, letos pa bo proračun za gotovil 4.078.470 din.

Več kot pol za izobraževanje

Občina Grosuplje bo imela letos vsega 14.635.000 din dohodkov. Od tega je namenjeno za občinski proračun 6.357.000 din, preostanek 8.278.000 din, kar je več kot polovica vseh dohodkov, ki jih ustvarja občina, pa za temeljno izobraževalno skupnost. V znesku, ki je namenjen temeljni izobraževalni skupnosti, je zajet tudi denar za naložbe v izobraževanju. Na območju občine bo od tega ustvarjenih za izobraževanje 4.892.700 din (za naložbe v izobraževanju 598.700 din), razliko do 8.278.000 din pa predstavljajo dopolnilna sredstva od republike in od lani prenesena sredstva.

Le za 2000 din več prispevka

Lani je bilo zbrano v občini Grosuplje za 138.032 din prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Letos se bo zbralo tega prispevka 140.000 din, kar ni niti za 2.000 din več kot lani. Prispevek za uporabo mestnega zemljišča plačujejo uporabniki v mestnih naseljih, denar, ki se zbere z njim, pa se lahko uporablja samo za urejanje mestnih ulic in za kanalizacijo, ki odvajajo podnebno vodo. Na kaj več denarja, ki bi se zbral s tem prispevkom, lahko računamo le, če se bodo mestna naselja v občini hitreje večala. Žal pa bodo nato tudi potrebe večje.

Negospodarske naložbe

V proračunu občine Grosuplje za l. 1970 je namenjenih gospodarskim naložbam 899.485 din. Samo dobra polovica tega denarja bo porabljena za naložbe, in to: 350.000 din za finančne gradnje sodnega posloplja v Grosupljem, 100.000 din za financiranje naložb v zdravstvu in 10.000 din za sklad opreme v občinski upravi. Preostanek v znesku 439.485 din pa predstavlja odplačila kreditov, ki so bili v prejšnjih letih najeti za razne negospodarske naložbe, predvsem za gradnjo stanovanj.

Gimnazija novega imena

Stiška gimnazija bo nosila Jurčičevo ime

Pred nekaj leti so govorili celo, ali bi ne bilo pametno ukiniti stiško gimnazijo, češ da nima pravih pogojev za delo. Danes tega nihče več ne trdi, saj se je zavod izkazal z dobrim delom v študijskem in znanstvenem delu.

Letos bo poteklo 20 let, odkar so v nekdanjem samostanu ustanovili gimnazijo. Ob tej priložnosti bodo stiški

ko gimnazijo poimenovali po znanem slovenskem pisatelju Josipu Jurčiču. Iz okolice teh krajev so zrastle nepozabni Jurčičevi junaki in iz istih krajev hodijo tudi dijaki v stiško gimnazijo.

V teh dvajsetih letih je šolske klopi zapustilo 341 stiških maturantov. Zvečine so se gimnazijci odločili za nadaljnji študij na ljubljanskih fakultetah ali višjih šolah. Zares pa je skoraj neverjetno, da je polovica dijakov stiške gimnazije že končala visokošolske študije, 120 pa jih še študira. Uspeh je znatno večji od povprečnih slovenskih študijskih uspehov. Na to so v stiški gimnaziji ponosni. Veliko število diplomantov dokazuje, da je pouk na gimnaziji v Stični kvaliteten, dijaki pa marljivi in sposobni.



Instrumentalni orkester osnovne šole Velike Lašče pri vaji. Vodi ga Marjan Sajovic, ki poučuje glasbeni pouk in vodi tudi glasbeni oddelek šole. (Foto: Sever)

Dva dni brez avtobusa

Velik sneg, ki je zapadel v začetku marca, je za nekaj dni zmotil program dela v šoli. Učenci-vozači iz oddaljenih krajev niso mogli k pouku, ker dva dni niso vozili avtobusi. Nekateri učenci so vseeno prišli v šolo. Bili so popolnoma premočeni, ker so se udarili do pasu v sneg. Bili so prvi uporabniki neizpluženih vaških poti oziroma kar plugi. L. S.

Imajo glasbeni oddelek

Učenka Sonja Glavan je decembra nastopila na republiški glasbeni reviji v Trbovljah

V tem šolskem letu so v osnovni šoli Velike Lašče prvič edli tudi oddelek glasbene šole. Obiskuje ga 24 učencev. Na šoli poučujejo pihala,

trobila, klavir in ljudske instrumente (harmonika, kitara). Učenci so zelo prizadevni in dosegajo lepe uspehe.

Ustanovili so tudi manjši ansambel oziroma orkester, ki šteje 7 do 8 članov. Skladbe zanj piše pedagog Marjan Sajovic.

Glasbeni oddelek je bil ustanovljen zaradi potrebe. Posebne zasluge za njegovo ustanovitev ima ravnatelj šole Niko Valjavec.

Učenci glasbenega oddelka bodo nastopili na prireditvi ob zaključku šolskega leta. Omeniti pa moramo še, da je učenka Sonja Glavan nastopila na republiški reviji solistov in instrumentalnih ansamblov, ki je bila decembra lani v Trbovljah.

ZAKAJ TAKO?

Slaba zveza za Dobropolje

Popotovanje z avtobusom od Rašice do Dobropolja je težavno. Prometne zveze so zelo slabe, posebno za potnike iz kočevske smeri. Nemalokrat, zlasti zvečer, avtobus na Rašici ne čaka na zvezo s kočevske smeri in so potniki prisiljeni prenočevati na Rašici ali pa se vračati nazaj s kočevskim avtobusom in potkušati srečo naslednji dan.

Pogosto šofer avtobusa tolaži potnike, ki jih ne sprejme, da bo pripeljal za njim še en avtobus. Vendar je treba čakati nanj uro, dve uri, včasih pa ga sploh ni. Vsi šoferji niso disciplinirani in se je že primerilo, da je prazen avtobus odpeljal 10 minut prezgodaj, potniki pa so morali čakati na novega, ki so ga poklicali iz Ljubljane.

Potniki ne želijo novih zvez, zahtevajo pa, da sta vsaj sedanj (ob 15. in 20. uri) prirejeni njihovim potrebam. L. S.

Matere v vrtcu

Cicibani otroškega vrtca v Velikih Laščah so pred kratkim pripravili skoraj polurni program za svoje mamice. Predstavili so se jim z naučenimi pesmicami, ritmičnimi vajami ter lutkovno igro. Ob koncu so se z mamicami ob čaju in pecivu povesečili. Starši so bili prireditve veseli in so bili s pestrostjo in kvaliteto programa zelo zadovoljni. L. S.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

■ ■ ■ DAN ŽENA NA TURJAKU — Krajevna organizacija SZDL Turjak je za 8. marec pabila vse ženske iz svojega kraja na praznovanje njihovega praznika. Z lepim kulturnim sporedom, ki so ga izvedli otroci domače osnovne šole, in slavnostnim govorom predsednika SZDL Milana Zelinka ter skromnim prigrizkom so bile ženske zelo zadovoljne. Vse se so zabavale pozno v noč. Še posebno pa so bile ob prazniku presenečene starejše ženske, ki se praznovanja niso mogle udeležiti. Zastopniki SZDL so namreč obiskali na domovih vse starejše ženske, jim izročili skromna darila in čestitali za praznik. To je lep zgled, vreden posnemanja.

■ ■ ■ IN KARLOVCI — Tudi ženske Karlovske doline so, kot je že običajno, praznovale svoj praznik. Kot vsako leto so se tudi letos zbrale in si priredile veselo zabavo.

Zelo, tako iz Karlovice kot s Turjaka, so pogrešale pri zabavnem delu moško družbo. Seveda predvsem tiste, ki so najbolj vnele pesniške. Je če tako: možki so tega dne morali prijeti za kuharice in vsaj en dan nadomestiti gospodinjino. Dobro je zanje, da

imajo ženske samo en dan v letu praznik.

■ ■ ■ PREVEČ SNEGA — Letošnja zima nam res ne mara priznati. Zadnji mesec je skoraj vsak dan vsaj malo snežilo. Ko je padalo najbolj, je bilo snega 70 do 130 cm. Snežilo je, kot da ne bo nikoli nehalo. Razumljivo je, da imajo v takem vremenu največ dela cestni delavci. Pridno so pluzili vse ceste. Najprej so spulžili tiste, ki so bolj prometne, pozneje pa še stranske. Kljub njihovem prizadevanju je bilo izrečenih precej kritik na račun slabosti spulženih cest, predvsem tistih za Rute, Krvaro peč, Veliki Osolnik in še nekatere. Te ceste so sicer pluzili z buldožerjem, pa so kljub temu ostale neprevozne, saj pravijo vozniki, da je ostalo na vozišču tudi do pol metra snega.

■ ■ ■ CESTARJI PRAVILJO, da ljudje niso bili še nikoli zadovoljni, ljudje pa se sprašujejo, kako omogočiti bolniku zdravniško pomoč ali poslati otroka v šolo, če ceste zaradi snega niso prevozne! — Ko že razmišljamo o snegu, naj še opozorimo vse lastnike stanovanjskih in gospodarskih poslopj, da so dolžni odstraniti sneg, ki zdrsnje s streh na javno cesto. To ni dolžnost, če starjevi! V. S.



LONČARIJA GRĚ RAKOVO POT



»Včasih je bilo na Sentjernejem polju veliko lončarjev, menda zato, ker je bila ta obrt še upoštevana in iskana. Danes smo žal ostali samo trije; eden pa je še na Prekopi.« je potožil najstarejši lončar LEOPOLD KRZAN iz Sentjerneja.

Pri vseh lončarjih, ki smo jih obiskali, smo res našli samo enega vajenca, zato moramo pritrditi lončarju Krzanu, da gre lončarstvo rakovo pot. Slike: 1. Lončarski vajenec STANKO PUNGERCAR iz Gruče pri Sentjerneju pridno goni kolovrat; pravi, da ne bo odnehal, saj ga k temu poklicu spodbuja tudi oče, ki je priznan lončar. Kako nastane cvetlični lonec? Stanko vrže na kolovrat pest ilovice in čez nekaj minut je surov lonec narejen. 2. Mojster LEO POLD KRZAN je snel surove cvetlične lonce s ko-

lovrata; razmestil jih je na leseno desko in pripravil za dolgotrajno sušenje... 3. Lončar LEO POLD ZUPANCIC z Vrha pri Sentjerneju je dal »obrt nazaj«, vendar v svoje veselje naredi še kakšno majoliko, na katero je najbolj ponosen. 4. Sentjernejecan KRZAN se najraje postavi z lično in bogato okrašeno veliko majoliko. 5. Takole je v Krzanovem skladišču, ki je znan izdelovalec sentjernejskih petelinov. 6. STANKO PUNGERCAR — starejši iz Gruče si ogleduje lončeno skledo, ki jo je ravno okrasil z lepimi ornamentami. 7. Prodajalka PUNGERCARJEVA na novomeškem živilskem trgu z lično izdelano veliko skledo. Pravi, da se take skledice dobro prodajajo, iščejo pa jih v glavnem kmečki ljudje.

S. DOKL

FOTOREPORTAŽA



kultura in izobra- ževanje

Za 'Bitko na Neretvi' razprodane vse karte

Bulajčev film »Bitka na Neretvi« — po najnovejših obvestilih najresnejši kandidat za Oskarja — je bil v Novem mestu izredno dobro sprejet. Vse vstopnice za dvorano s nekaj več kot 400 sedeži, so bile prodane za popoldanske in večerne predstave. Zaradi izrednega zanimanja obiskovalcev so predvajanje filma v Novem mestu podaljšali za dva dni oziroma do včeraj, tako da so »Bitko na Neretvi« v kinu KRKA prikazovali neprekinjeno devet dni.

Karlovac: razstava »Svet naivnih«

V nedeljo so v Karlovcu odprli slikarsko razstavo »Svet naivnih«, na kateri so se predstavili slikarji iz Molve: Martin Kopričanec, Josip Kovačič, Mija Kovačič, Barbara Beroč, Ivan Popec in Martin Zufka. Skupno razstavljajo 28 del. Razstavljavci so se lani predstavili s svojimi deli tudi v Trebnjem, Martin Kopričanec pa je star znanec trebanskega delovnega srečanja — tabora, na katerem je že sodeloval.

V Šentjanžu: »Odpoved«

V nedeljo, 16. marca, se je prebivalcem Šentjanža tamkajšnji mladinski aktiv predstavil z igro »Odpoved«. Priredil jo je šentjanjski mladinski so za to priložnost uredili prosvetno dvorano, ki le za silo ustreza za take prireditve. Z igro bodo gostovali še v Boštanju, Sevnici, Zabuokovu, Luki pri Zidanem mostu, na Vrhomem, Blanci in morda tudi na Bučki.

A. Z.

Včeraj posvet pevovodij

Za včeraj je bil v Novem mestu sklican posvet pevovodij iz črnoljske, metliške, trebanjske in novomeške občine. Pogovarjali naj bi se bili o nastopu na vseslovenski proslavi 26. aprila v Dolenjskih Toplicah.

Mladina in kultura

Za danes, 19. marca popoldne, je predsedstvo občinske konference ZM Kočevje sklicalo posvet o kulturi. Nanj je povabilo predstavnike kulturnih in političnih organizacij. Na posvetu se bodo pogovorili predvsem o tistih kulturnih dejavnostih, za katere se mladina najbolj zanima.

Mali kulturni barometer

NAS KRATKI FILM V AV. STRIJU — V Gradu je priredilo kulturno društvo Forum Stadtpark večer slovenskega kratkega filma. Reprezentativni prikaz te filmske zvrsti je po pisanju graškega in drugega avstrijskega tiska zbudil veliko zanimanje občinstva.

ZNANA UMETNICA V LJUBLJANI — Opera pevka, altistka Ruža Pospisil je minulo soboto pela v operi SNG v Ljubljani Amneris v Verdijevi »Aidii«. Junija letos bo Pospisilova pela to vlogo tudi v slovitih metropolitanskih operi.

OBISK ITALIJANSKIM ZNAN. STVENIKOM — Predsedniki vseh akademij znanosti in umetnosti v Jugoslaviji bodo aprila obiskali italijanske znanstvenike.

CENA ZA VAN GOGHA — 1.300.000 dolarjev je odštel neki newyorški zbiralec umetnin za Van Goghovo sliko »Cipresa in drevo v cvetju«, ki jo je umetnik naredil leto dni pred samomorem.

Ljudske knjižnice na Dolenjskem skoraj na dnu slovenske lestvice

Doklej brez ustanoviteljev? — Tovarna zdravil KRKA dala s svojo strokovno knjižnico lep zgled vsem gospodarskim organizacijam — Kader, prostori, denar — skupen problem vseh naših knjižnic

Bogo Komelj, upravnik novomeške študijske knjižnice prebije večino delovnih dni v letu v svoji ustanovi, poklicna radovednost in dolžnost republiškega inšpektorja za dolenjske knjižnice pa ga kdaj pa kdaj napotita tudi k sosedom. Tako je spoznal vrsto knjižnic raznih tipov širom po Dolenjski, njihove uspehe in težave. Njegovim tehtnim ugotovitvam velja prisluhniti in se ob njih tudi zamisliti.

Kakšne knjižnice imajo na Dolenjskem?

»Najbolj so znane ljudske knjižnice, namenjene tako rekoč vsem bralcem. Potem so šolske knjižnice. Te so v osnovnih šolah deljene na pionirske in učiteljske, srednjih šolah na enotne za predavatelje in dijake. Posebna zvrst so strokovne knjižnice v ustanovah in gospodarskih organizacijah. Obstaja pa še vrsta specialnih knjižnic: bolniške, jetniške in druge. Zadnji čas so malo več skrbi posvetili knjižnicam dolenjska termalna zdravilišča. Dolenjske toplice so spet obnovile knjižnico za goste.«

Kaj bi lahko povedali o vsaki posebej?

»V ljudskih knjižnicah je preveč beletristike in premalo poljudnoznanstvenih del. Leposlovne knjige prevladujejo v razmerju 90:10. Periodičnega tiska imajo nekatere premalo, druge pa so skoraj brez njega.«

Kar se tiče ljudskih

knjižnic, me skrbi predvsem dvoje: da so mnoge brez ustanoviteljev in podatek, da je pretežno del knjižnic po številu knjig na prebivalca v spodnji tretjini slovenske lestvice.

Strokovne knjižnice so za nekatere gospodarske organizacije že kar nepogrešljive. V

Gostovanje z »Besii«

26. marca bo gostovalo v Novem mestu Mestno gledališče ljubljansko z dramo »Besii«. Abonmajska prireditev v Domu kulture se bo začela ob 19.30.

Proslava za starše

Učenci osnovne šole Katja Rupena bodo imeli 26. marca v Domu kulture proslavo za svoje starše. Prireditve, ki se bo začela ob 19.30, bo v počastitev že minulega dneva žena.

ZE DRUGA RAZSTAVA V TEM LETU

Zdaj še Mandić in Mihelič

V soboto, 21. marca, bodo v avli osnovne šole v Trebnjem odprli razstavo slikarjev samorastnikov Pera Mandića in Poldeta Miheliča

Slikarja sta stara znanca Tabora slovenskih likovnih samorastnikov in avgustovskih delovnih srečanj v Trebnjem. Oba imata za seboj že več razstav, Mandić celo v tujini (Frankfurt, Stockholm, New Delhi, New York itd.)

Pero Mandić doma iz kmečke družine v vasi Zdena pri Sanknem mostu, sicer iz učen kovinostugar, je že pred desetletjem preseljen v eksotični del, v katerih je sproščal svojo bogato domišljijo. Prof. Maleković iz Zagreba pravi zanj, da obeta še več, kot je z dosedanjim delom ustvaril.

Poldeta Mihelič, predmetni učitelj iz Litije, doma iz kmečke družine na Vrhopolju pri Kamniku, nam je po tematiki še bližji. Ze pred leti je opozoril nase s svojimi nekam okornimi, preprostimi slikami, polnimi izrazite likovne govornice, ki ne potre-

buje dodatnih besed. Njegova dela so polna življenjske vsebine, posebno tragike in ubosti revnih kmetijskih ljudi.

Taboru slovenskih likovnih samorastnikov, ki ima svoj sedež v Trebnjem, gre priznanje, da je v obdobju dveh mesecev pripravil že drugo razstavo. S tem upravičuje zanimanje in pozornost, ki jo likovne prireditve doživljajo v tem kraju. Razstava bo odprta do konca marca.

M. L.



Pero Mandić (desno) v razgovoru s predsednikom upravnega odbora Tabora slovenskih likovnih samorastnikov Janezom Gartnarjem. (Foto: M. Vesel)

tem je nedvomno prva tovarna zdravil KRKA, ki ima bogato in dobro obiskano knjižnico. Samo revij dobiva ta knjižnica več sto vsak mesec!

Kako pa je z razvojem matičnih knjižnic?

»Zakon o knjižnicah iz leta 1961, ki nalaga občinam ustanavljanje matičnih knjižnic, je ta razvoj pospešil. Takrat so dobile matične knjižnice trebanjska, krška in črnomaljska občina. Le-te dobro uspevajo in dve med njimi imata tudi poklicne knjižničarje, v Črnomlju celo s knjižničarsko šolo.«

Kako pa je s kadrom, prostori in financiranjem v nematičnih knjižnicah?

»Pomanjkanje kadra, prostorov in denarja je skupen problem vseh knjižnic, če hočete vseh, ki sem jih našel z majhnimi izjemami.«

I. Z.



Solske knjižnice se lepo razvijajo in so v veliko pomoč učencem in učiteljem. Vzor dobro urejene šolske knjižnice v osnovni šoli »Martin Kotar« v Šentjerneju. (Foto: Slavko Dokl)

Metlika zaščitila Kučar

V Nemčiji izšla knjiga o arheoloških spomenikih na območju Kučarja in drugih najdiščih v Beli krajini — Kučarju njegovo nekdanjo podobo

Menda je redkokdo v Beli krajini, ki že iz ljudske šole ne bi vedel, da so na Kučarju pri Podzemlju v prvem tisočletju pred našim štetjem prebivali ljudje, ki so pripadali mogočnemu ljudstvu Ilirrov. Na Kučarju so takratni prebivalci imeli večji utrbeni kompleks in tudi topilnice železa. Tu so razvili močno vojaško, politično in gospodarsko dejavnost. Svoje rajne pa so pokopavali v ravnici okoli hriba, kjer so ohranjene številne prekope, pa tudi še neraziskane gomile.

Zadnja izkopavanja predlansko leto so pokazala, da je bila na Kučarju tudi pomembna srednjeveška naselbina s cerkvijo in domnevno staroslovanskim grobiščem okoli cerkve.

Vse to in tudi obsežna

knjiga (čez 300 strani) dr. G. Spritzerja, ki je nedavno izšla v Nemčiji in ki obravnava samo arheološke spomenike z območja Kučarja (najdišča Kučar, Grm, Zemelj, Podzemelj in Otok), je v domači in svetovni znanstveni javnosti znova opozorila na veliko vrednost Kučarja.

Prav zato so v minulih letih zastopniki občinske skupščine Metlika, Belokranjskega muzeja iz Zavoda SRS za spomeniško varstvo opravili več komisijskih ogledov na Kučarju, zlasti v okolici kamnoloma, ki je bil odprt po zadnji vojni in se je močno zajedel v hrib ter pri tem ogrozil in skazil ta naravni in zgodovinski spomenik. Vse te komisije so v svojih ugotovitvah ponovno potrdile valorizacijo Ku-

čarja, kot jo je že podala skupščina občine Metlika s svojo odločbo o njegovi zaščiti dne 29. 6. 1968, Zavod SRS za spomeniško varstvo (Vestnik 1, 1962, 22) in regionalni prostorski plan z vključitvijo in režimom (izdelan maja 1969).

Spričo tega je občinska skupščina Metlika 9. decembra 1969 dokončno odločila o zaščiti te lokalitete s tem, da je z 31. decembrom 1969 ukinila nadaljnjo izrabo kamnoloma, v katerem bodo v soglasju s strokovnjaki Zavoda za spomeniško varstvo opravljene korekture sedanega stanja, potem pa izvedena zazelenitev kamnoloma.

S tem bo Kučarju vsaj nekoliko vrnjena njegova nekdanja podoba, potrebno pa bo najti skupna sredstva, da se to zgodovinsko ozemlje znanstveno raziše, popularizira in odpre domačemu in tujemu turizmu.

—ar

Al' prav se piše...

„Z namenom, da...“

Z namenom, da bi ne kateri ne zapisali nesmislov, si pobježimo oglejmo, kaj je s pogosto rabljeno besedo »svrha«. V slovensko jezikovno področje jo je iz srbohrvaščine presadil sredi preteklega stoletja vnet kulturni delavec na Koroškem Anton Janežič. Ogrel se je namreč za ilirsko gibanje kot rešilo bilko, ki naj reši Slovence pred povečanim političnim pritiskom s severa.

Nobenega opravičila pa ni za našo jezikovno brezbrzičnost, saj pogosto sejemo ljujko zato, da bo iz nje zrasla pšenica.

Poglejmo, kaj je v dolenjski metropoli pred nedavnim zasejal poodlaščenec za izdajanje potrdil o premoženjskem stanju. Na koncu uradne izjave je napisal: »To potrdilo se izdaja v svrhu invalidnosti.«

Da ne bomo tavali brez opore, si spet pomagajmo z razsodnikom, Slovenskim pravopisom. Beseda svrha je označena z znakom ničla, kar pomeni — to vemo — da je ne smemo uporabljati. Namen, cilj, zato, zaradi tega itd. so prav primerne besede, s katerimi ne bomo skovali stavkov s pomeni, ki ljudi celo žalijo. Iz primera, ki smo ga vzeli v pretres, sledi, da človeku invalidnost privoščimo. Tega pa je kriv papirnati uradniški jezik oziroma tisti, ki jezik nekritično uporablja.

Verjetno bi se moral pripis glasiti: »To potrdilo izdajamo z namenom, da prizadeži zaradi invalidnosti sproži postopek za primerno invalidnino.« Bistveno pri tem odgovoru pa je, da človeka ne žalimo.

Prof. JOZE SKUFCA

Novomeškimi učencem iz osnovne šole »Katja Rupena« so se pred nedavnimi oglasili s pismom učenci I. základne deviatroćnaškolke iz Novega Mesta nad Vahom v Češko-slovaški. Za Novo mesto v Jugoslaviji so izvedli čisto slučajno, zato so si zaželeli navezati tesnejše stike z mladimi Novomeščani. Pisali so jim toplo pismo in jim poslali nekaj posnetkov svojega kraja.

Novomeški pionirji so se pisma zelo razveselili, odpisali so jim, jim poslali slike Novega mesta, ki jih je izdelal njihov fotokrožek, predlagali pa so jim, naj bi z dopisovanjem poglobili stike med obema šolama.

Kako dolgo še brez mladinskega kluba?

Mladi Novomeščani se popoldne sprehajajo po Glavnem trgu gor in dol in ne vedo, kaj bi počeli - Na izbiri imajo ali sprehode ali posedanje v kavarni, kjer pa nemalokrat poslušajo očitke starejših gostov

Novo mesto se zadnja leta lepo razvija: rastejo nova naselja, priseljujejo se novi ljudje. Tudi mladih ljudi je čedalje več: študentov, dijakov, delavcev, učencev. Novomeška mladina še nima svojega prostora, kjer bi se lahko srečevala, pogovarjala, zabavala in spoznavala. Vse prepogosto poseda po gostilnah, zato pa mora poslušati očitke starejših, češ nič ne delajo, popivajo, razgrajajo in podobno.

Že dolgo obljubljajo mladincem klub. Doslej se te

obljube niso uresničile, zato ni čudno, da so mladi Novomeščani z dvomom sprejeli vest, da bo skupina Filter 58 organizirala ples in literarni večer. Zelo si želijo imeti svoj prostor, zato trdijo: **MARJAN ARKO**, dijak: »Zadnji čas je, da o prepotrebem mladinskem klubu nehamo govoriti in da nekaj tudi naredimo. Ne smemo vsega naprtiti vodstvu kluba, treba je povezati mladino in delati. Nič ne vem, da namerava Filter 58 razgibati življenje mladine v Novem mestu, slišal sem le za njegovo glasilo.«

PIKA MESARIČ, dijakinja: »Mladi Novomeščani res potrebujejo svoj prostor. Vodstvo kluba ne dela. Drugam si hodijo ogledovat delo klubov, doma pa ne naredijo ničesar. Očitno je, da je vodstvo kluba neorganizirano, nezainteresirano in nedelavno. Skupino Filter 58 poznam po glasilu, dvomim pa, da bo lahko razgibala mladino.« **SASO DJURASEVIČ**, študent: »Toliko besed sem že slišal o prepotrebem mladinskem klubu! Zdi se mi že smešno govoriti o tem vpra-

šanju. Jaz sem v Ljubljani in mladinskega kluba ne pogrešam. Seveda ne mislim, da zato mladim Novomeščanom ni potreben. Sem urednik Filtra 58 in lahko povem, da zaenkrat izdajamo le literarno polemični list, kulturne večere in plesne pa šele nameravamo organizirati.«

MARJAN PAVLIN, avtomobanik: »Občinska konferenca

ZMS Novo mesto se je zelo trudila, da bi Novo mesto dobilo mladinski klub. Mladi menijo, da klubska življenja zaživi lahko le v prostorih, ki bi bili last kluba. Mladina misli, da mora biti najvažnejša klubska dejavnost organiziranje plesov. Postranska stvar pa naj bi bila predavanja in druge prireditve. Vodstvo kluba je opravičevalo svojo nedelavnost s tem, da nima denarja, čeprav je bilo dogovorjeno, da bo na pomoč priskočila tudi občinska konferenca.«

DRAGO RUSTJA

**OGLE*
DALO
MLA
*DIH**

Klub mladih na pravi poti

Vodstvo sevnškega kluba mladih je dobilo od občinske konference ZMS in občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij nekaj denarja in je skušalo ta denar pametno porabiti. Začeli so preurejati prostore, ki že več kot 10 let niso bili prebeljeni, potem pa so razgibali tudi klubska dejavnost. Sevnški mladinski klub se je letos že drugi vključil v republiško tekmovanje »Naš klub 70«. Mladi Sevnščani se želijo dobro uvrstiti, zato so sklenili, da bodo program še obogatili.

V Sevnici zanimiva predavanja

V sevnškem klubu mladih so doslej organizirali nekaj zanimivih predavanj. Najprej je v klubu govoril likovni pedagog Anton Zgonec iz Trzica. Mladim Sevnščanom je predstavil svoja dela in likovno ustvarjanje, in to prav takrat, ko je razstavljal v Galeriji na Gradu. Zanimivo predavanje je pripravil Alfred Zeleznik, ki je med enoletnim študijem v ZDA posnel veliko lepih in zanimivih diapozitivov. Številnim poslušalcem je razkril marsikatero neznanko o tej deželi.

Izšla je druga številka »Utrinkov«

8. marca je literarni krožek na osnovni šoli »Katja Rupena« izdal drugo številko šolskega glasila »Utrinki«, ki je bilo posvečeno mamicam za njihov praznik. Večino sestavkov, ki so jih pisali učenci iz višjih razredov, so posvetili mamicam in tudi nekaj likovnih prispevkov je na to temo. Mladi Novomeščani so se tokrat lepo izkazali. S svojim glasilom bodo lahko sodelovali na nagradnem tekmovanju za najboljšo šolsko glasilo, ki ga nameravata razpisati občinska konferenca ZMS ter občinska zveza DPM.

Novo vodstvo mladinskega kluba

Črnomaljski mladinci niso zadovoljni z delom mladinskega kluba. Ni krivo le pomanjkanje denarja, tudi dosedanje vodstvo ni bilo tako delavno, kot bi moralo biti. Na zadnjem sestanku so mladinci izvolili novega predsednika kluba ter novega blagajnika. Imenovali so tudi 7-člansko komisijo, ki bo pripravljala delovni program mladinskega kluba za ves mesec.

»Pokaži, kaj znaš« v Trebnjem

Mladinski aktiv ZMS Ponikve priredi v nedeljo, 23. marca, v trebanjski kino dvorani javno tekmovanje »Pokaži, kaj znaš«. Tekmovall bodo »sambli, pevci ter posamezniki iz trebanjske občine. Prvonagrajeni bo dobili nagrado v višini 200 din, drugi pa praktične nagrade. Pokrovitelj tekmovanja je revija »Antena«.

STANKO S.

Mišo Kovač bo spet pel

Priljubljeni pevec zabavnih melodij Mišo Kovač bo 21. marca ob 20. uri v novomeškem Domu kulture ponovil svoj koncert za novomeško občinstvo. Kovač je bil pred dnevi, ko je prvič nastopil za novomeško občinstvo, zelo prisrčno sprejet.

Zabave in plesa nam dajte!

Mladinska organizacija mora povezovati mlade ljudi, ne pa delati razlike med njimi

Pred dnevi je prišlo na moj naslov nepodpisano pismo, ki naj bi me opozorilo, da je v vodstvu mladinske organizacije v Novem mestu nekaj narobe. Da je nezainteresirano, nedelavno in neorganizirano, funkcionarji dobivajo lepe plače, nič pa ne naredijo, da bi se mladina zabavala; ne organizirajo plesov in ne drugih zabavnih prireditev.

Iz pisma veje popolno neznanje o delu in pomenu mladinske organizacije. Pisec pisma zamenjuje vodstvo mladinskega kluba, ki je bilo imenovano pred dobrim letom in doslej ni delalo, ker Novo mesto še nima mladinskega kluba, s predsedstvom občinske konference ZMS. Za začetek je treba povedati, da delajo v predsedstvu občinske konference ZMS mladi ljudje.

ki jih lahko srečaš na vseh delovnih akcijah, v drugih družbeno-političnih organizacijah in ki so glavni pobudniki za delo mladine na vasi, v delovnih organizacijah in na šolah.

Novomeškemu mladinskemu vodstvu očita, da je pretesno povezano z vajenci in delavci, da pa zanemarljivo bodočo inteligenco. Jaz pa sprašujem obratno: koliko mladih Novomeščanov z višjo in visoko izobrazbo, ki so že postali vodilni kader v delovnih organizacijah, se je vključilo v mladinski aktiv in je pomagalo reševati težave, ki tarejo mladino? Bilo jih je manj kot tistih, ki od mladinske organizacije, ki rešuje tudi taka vprašanja, terjajo: »Plesa in zabave nam dajte v tem dolgočasnem Novem mestu!«

M. PADOVAN

Marjan je junak na smučeh

V šoli je priden učenec, na šolskih tekmovanjih pa dosega lepe uspehe - Ker je skromen, ga imamo radi in se veselimo njegovih zmag

Pogovarjali smo se o smučanju, nekdo pa je na vse pretege hvalil Marjana Sonca, pionirja naše šole. Našla sem ga v 6. razredu, vedrega in nasmejanega, in se pogovarjala z njim o njegovem najljubšem veselju - smučanju.

— Kakšne uspehe si dosegel, da si med tistimi športniki, ki so jih predlagali za najboljši na Dolenjskem?

»Pred tremi leti sem zmagal v Novem mestu, lani in predlanskim pa sem dosegel prvo mesto v veleslalomu na celjskem prvenstvu v Črmošnjicah. Moj največji uspeh je bilo četrto mesto, ki sem ga dosegel lani v Kranjski gori.«

— Imaš doma že kakšno diplomu in medaljo?

»Dve zlati in dve srebrni medalji ter štiri diplome, enkrat pa sem dobil tudi okovje za smučarja.«

— Kdaj si začel smučati in kdo ti je najbolj pomagal?

»Smučati sem začel, ko mi je bilo štiri leta. Enkrat sem bil na smučarskem tečaju v Novem mestu, dvakrat pa v Črmošnjicah. Največ mi je pomagal očka, ki je prav tako navdušen smučar.«

— Se navdušuješ tudi za kak drug šport?

»Zelo rad plavam, igravam namizni tenis in šah.«



— Kaj misliš o športnih dejavnostih v Novem mestu?

»Na naši šoli je šolsko športno društvo zelo razgibano.«

— Ali imaš v šoli pregla-vice?

»Za enkrat še ne, kajti doslej sem bil odličen ali prav dober. Zelo rad hodim v šolo.«

Zahvalila sem se za klepet in mu želela še veliko športnih zmag. Všeč mi je, ker je skromen, in želim, da bi tak tudi ostal.

IKA

Ivica Šerfezi še vedno prvi

Poslali ste nam 192 kuponov - Odločili ste:

1. »Mendozino« - Ivica Šerfezi - 47 glasov,
2. »Moj dom je zaprt« - Slaki - 23 glasov,
3. »Čemu da živim« - Mišo Kovač - 21 glasov,
4. »Yer Blues« - Plastic Ono Band - 18 glasov,
5. »Pridi, dala ti bom cvet!« - Eva Sršen - 13 glasov

Bliža se 21. marec, ko bo v Amsterdamu izbor za pevko Eyrovizije. Naša mlada pevka Eva Sršen in komponist Mojmir Sepe bosta zastopala jugoslovanske barve. Kakšno mesto si bosta priborila, bomo videli v soboto po televiziji. V Amsterdam bo odpotovala tudi Majda Sepe, toda le kot turistka.

Ta teden ste nam poslali 192 veljavnih kuponov.

Zreb je določil takole:

1. Jožica Žibert, Vrh 14, MOKRONOG, dobi ploščo

»Mesto mladih« - Bele vrane,

2. Anica Puhek, Tanča gorja 27, DRAGATUS, dobi ploščo »Sretan put« Ana Štafok,

3. Anton Prus, Mačkovec 3, SUHOR pri Metliki, dobi ploščo »Jedina na svietu« - Toni Kljaković

Za naše nagrajence je prispevala plošče novomeška Mercatorjeva blagovnica na Glavnem trgu, tjer lahko kupite najnovjše plošče.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 23. marec 70

Kupon št. 10



Tudi dekletom iz stiske gimnazije je MENDOZINO, skladbica, ki jo poje Ivica Šerfezi in vodi na naši NAJPOPLOT lestvici, všeč. (Foto: M. Vesel).

KOGA JE ZAMIKAL VRTALNI STROJ? — 11. ali 12. marca je neznanec ukradel iz delavnice Nika Vranešića v Črnomlju ročni vrtilni stroj, vreden okoli 500 din. V preiskavi bodo ugotovili, koga je zamikal vrtalnik, koga je zamikal vrtalnik.

TATVINA PODPORNH STE. BROV — 14. marca je Emil Bajec iz Smolenje vasi ugotovil, da mu je drzni zlikovec iz nedograjene hiše ukradel 30 podpornih stebrov in ga tako oškodoval za 400 din.

SEGEL PO TUJEM MOPE. DU — Antonu Radešiču iz vasi Krke je nekdo 15. marca okoli 4 ure ukradel moped, ki je bil parkiran na novomeškem Glavnem trgu.

NOVO VZEL, STARO PU. STIL — Čudno krajo je ugotovil Franc Šuštaršič iz Birčine vasi, iz osebnega avtomobila, ki je bil parkiran pred NOVOTEKSON v Novem mestu, mu je neznanec 15. marca popoldne ali zvečer vzel nov akumulator, za povračilo pa pustil starega. Lastnik Šuštaršič je poleg tega ugotovil, da mu je tat potrgal vse šice v avtomobilu. Za zlikovcem poizvedujejo.

NEDOSTOJNO SE JE VE. DEL — Novomeški milničnik so 12. marca popoldne prišli Ignac Bradica iz Smihela, ker se je vinjen nedostojno vedel v delikatesni trgovini ob Cesti komandanta Staneta v Novem mestu. Bradica je moral do izrešitve počakati v priporu.

KOČEJE: GORELO NA POD. STRESJU — Saje so se vzele 13. marca okoli 6 ure na podstrešju zgradbe na Trgu 3. oktobra 15. Zaradi velike vročine so začeli tleti tramji pri dimniku in pod. Poklicni gasilec Boris Leskošek je požar takoj omejil. Škode ni bilo posebne. Domneva, da dimnik ni bil redno čist.

KOČEJE: IZZIVAL JE — 19-letni Anton Nadler iz Kočevja je v 11. marca ob 20.30 odtrgal ključavnico z glasbene skrinje in navil skrinjo na ves glas. Po opozorilu je grozil natakarici, da jo bo pretepel. Izpuli je tudi elektronični kabel glasbene skrinje. Naslednjega dne ob 20. uri pa je tudi v 11. marca razbil kozarec in steklenico ter izdal goste na pretep. Gostje so odšli iz lokala, on pa se je drl, da bo vse pretepel. Zdal ga bo vzel v roke sodnik za prekrške.

Verižno trčenje osmih avtomobilov

13. marca zjutraj je Novomešan Milan Mišić na avtomobilski cesti pri Dobruški vasi ustavil osebni avto, ker se mu je zdelo da ga zaradi izpraznjene zračnice zanaša. Takoj za njim je pripeljal Ludvik Kosmina iz Sežane tovornjak in začel zavirati. Na poledeneli cesti pa zavore niso dobro prijele, zato je tovornjak zadel Mišičev avto in ga porinil čez nasip na travnik. Zatem se je znašlo na kraju nesreče še več avtomobilov, ki tudi niso mogli varno ustaviti, marveč so se zadevali drug v drugega. Tako je bilo v tem verižnem trčenju navzočih osem osebnih avtomobilov in tovornjakov. Dve osebi sta bili ranjeni, gmotno škodo pa so ocenili na 35.000 din.

Tovornjak v ognju

Zagrebčan Jovo Stajčić je 13. marca zvečer vozil tovornjak s prikolico po avtomobilski cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Med Sentjernejem in Karteljevem se je vžgalo zadnje kolo na prikolicu. Ko je voznik ustavil, je ogenj hitro zajel vso prikolico. Novomeškimi gasilci, ki so ga voznik ustavil, vendar je nastalo kljub temu za 50.000 din gmotne škode. Zgorelo je več gum, cerada, karoserija in tovor pa so bili obžgani.

Nista hotela Žibernove smrti

(Nadaljevanje s 1. str.)

da je nestabilen, vendar pa v času, ko je sodeloval v krvavi nočni dramli, ni bil patološko opit, četudi je bil precej pijan.

Obtožnica, ki jo je zastopal namestnik novomeškega javnega tožilca dr. Ludvik Golež, je Jamnika in Murna dolžila uboja na grozovit način, Jamnika pa poleg tega še brezobzirnega maščevanja in nizkotnih nagibov, ki naj bi jih imel pri tem. Pri tej pravni kvalifikaciji dejanja je zastopnik obtožnice vztrajal tudi v svojem zaključnem govoru. Trenutki odločitve v dvorani 101 pa so nastopili, ko sta spregovorila zagovornika obtoženih, Jamnikova zagovornica Margareta Zakonjšek in Murnov zagovornik Tit Stanovnik. Oba sta svoja zaključna govora zelo dobro pripravila in pretehtala res vse možnosti, ki sta jih imela na voljo ob zagovornih obtožbah.

Tako Zakonjšekova kot Stanovnik sta predvsem izpodbijala tako kvalifikacijo dejanja, kot je pri njej vztrajal tožilec, pri tem pa sta najodločneje poudarjala, da ne gre za uboj, marveč samo za kaznivo dejanje hude telesne poškodbe. Pribijala sta, da je smrt Žibernove nastopila kot »prednaklepná posledica«, ki je nista hotela niti želela. Skladno z zagovori obtožencev sta zagovornika poudarjala, da Jamnik in Murn Žiberno nista imela namena ubiti, kar bi pa v tistih okoliščinah vendarle

lahko storila. Zagovornik Stanovnik je med drugim pristavil, da je bil Murn Žiberni pred dogodkom celo naklonjen in ga je Jamnik pridobil na svojo stran šele potem, ko mu je natvezil, da se je Žiberna grdo spozabil nad lastno hčerko.

Petčlanski senat je skoraj v celoti osvojil predloge obeh zagovornikov in prekvalificiral dejanje od uboja na hudo telesno poškodbo. Predsednik senata Roman Keržan je obrazložil, zakaj se sodišče ni moglo odločiti za sklep, da je bil incident z Žiberno zasnovan.

Predsednik senata je pri tem dejal, da niti eden izmed obtožencev v tragični noči ni uporabljal orodja ali

predmeta, s katerim je možno človeka ubiti. Poleg tega se je začel pretep v javnem lokalu, se pravi pred pričami. Vendar pa je sodišče ugotovilo, da je bil pobudnik, začetnik in vseskozi glavni akter dejanja Jamnik.

Cirila Jamnika je sodišče obsodilo na najstrožjo kazen, ki jo določa kazenski zakonik za kaznivo dejanje hude telesne poškodbe. Murn je dobil glede na svojo udeležbo pri tem dejanju precej blažjo kazen.

Murna so po razglasitvi sodb spustili iz pripora, Jamnik pa mora še ostati v njem glede na to, da mu je sodišče izreklo višjo kazen od pet let strogega zapor.

Otroka sta se zadušila

Stara sta bila 3 ozir. 4 leta — Igrala sta se z vžgalicami, ko so bili starši v hlevu

4-letni Igor Belcel in njegov 3-letni bratec Andrej sta se 11. marca popoldne zadušila, ko sta se igrala z vžgalicami in zažgala obleke in perilo. Nesreča se je zgodila v edini naseljeni hiši v Kačjem potoku pri Kočevju.

Oče in mati ponesrečenih otrok sta povedala, da sta šla tisto popoldne okoli 15. ure na delo v bližnji hlev zadržnega KGP Kočevje. Z njima je šel tudi najstarejši sin.

Doma je ostala najmlajša Verica, ki je spala v stajici v kuhinji; v spalnici na zakonskih posteljah sta ležala Igor in Andrej, ki se tistega dne nista počutila dobro, zato nista odšla s starši v hlev.

Pred odhodom na delo ju je mati zaprla v spalnico in celo zavezala vrata z vrvmi. Bala se je, da ne bi prišla v kuhinjo, kjer je v štedilniku gorelo. Zelo rada sta se namreč igrala z ognjem in vžgalicami.

Ko se je mati okoli 16.45 vrnila domov in odprla vrata spalnice, je bilo notri polno dima. Hitro je odprla okno in vrata. Na tleh pri vratih je videla ogorke cumj, ki niso več tlele. Otroka sta ležala na posteljah, okoli ust pa sta bila krvava. Obe gajbi, ki sta bila v sobi, sta bili ob omari. Na njej ni bilo več škatle, v kateri so bile spravljene obleke in perilo najmlajše, Verice. V to škatlico pa je pred odhodom na delo mati skrila tudi škatlico vžgalic.

Mati je takoj poklicala zdravnika, vendar je bilo prepozno, čeprav sta bila otroka še topla, ko ju je našla. Komisija, ki je prišla ob 19.30, je lahko pri obeh otrocih, ki sta takrat ležala na mizi v veži, ugotovila le, da sta mrtva, ker sta se zastrupila z dimom oziroma ogljikovim monoksidom. J. P.

V stilu divjega zahoda

Trebnje: opiti mladeniči so najprej razdejali stranišče, potem pa pretepli sprevodnika vlaka

Navajeni smo, da fantje, ki se vračajo z nabora zaposlovanja in zavirajo (posebno če so »spotrjeniki«), toda to, kar so počeli prejšnji teden v Trebnjem in na vlaku, presega vse meje mladostne objektivnosti.

Opiti mladeniči, med njimi taki, ki jim je puh komajda pognal pod nosom, so delali tak kraval, da je morala posredovati milica, pa še ni zalego. Najprej so v vlaku dobesedno razdejali stranišče, saj je bilo ugotovljeno škode za 1.500 novih dinarjev, potem pa so se lotili še sprevodnika Antona Jevnikarja, doma iz Lavrice, ki jih je opozoril, da na vlaku ni dovoljeno metati pspjih bombic.

Jevnikarji ki je opravljal svojo dolžnost, so tako zmlatili, da je v Velikem Gabru vlak moral čakati, sicer bi mož izkraval. Močno poškodovanega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer so mu nudili zdravniško pomoč.

Upamo, da bomo lahko slišali, kdo so bili ti prestopniki in kako so bili kaznovani. Divjega zahoda, značilnega za Ameriko prejšnjega stoletja, pri nas ne smemo dovoliti!

Psi morili srne

Od 9. do 13. marca so psi v okolici vasi Podstrmec pri Velikih Laščah pomorili šest srn. V enem dnevu so bile najdene kar štiri pokončane srne, ki so jih raztrgali psi. Lastniki psov bi se morali zavedati, da je srnjad v visokem snegu nemočna pred psi, in bi jih zato morali imeti privezane.

Lovska družina Velike Lašče je v tem primeru pokazala premajhno skrb za zaščito divjadi, saj bi morali njeni člani opozorjati lastnike psov, da morajo imeti v takih vremenskih razmerah pse čuvaje privezane, ker so nevarni divjadi. Lovci naj bi tudi pogostejše preglede ogroženo območje in pse potepuhe postrelili.

Na svojem sem...

Bilo je v času, ko se je dan prevesil in ko so se prve megle dvignile iz korita reke, ki se je leno vlačila med nizkimi griči. V vasi je bilo tiho, le sem pa tja je zalajal pes ali zamukalo govedo.

Iz hiše, ki je stala skoraj ob robu vasi, se je nenadoma zaslislal močan hrup. Kozarci so zažvenketali po tleh.

»Vam že pokažem, mrhe! Nažgem vas, da boste pomnili, kdo je gospodar v hiši!«

Zaslišali so se udarci, ki so padali, zaslišali se je otroški jok in žensko tananje. Nenadoma pa so se odprla vrata in na cesto so se pripodili trije otroci, bosi in preplašeni, za njimi pa je pritekla na cesto mati. Končno se je pojavil med vrati gospodar — oče in mož. V roki je vihtel debelo palico. V obraz je bil zaripel in zmerjal je, da se je kadilo.

To noč je bil sam v hiši...

Nekaj dni pozneje se je prizor ponovil. In še in še. Sosedje so zmajevali z glavami, šušljali med seboj in mrmrali. Ker pa se stvari niso zboljšale, temveč so se morda celo poslabšale, saj je bilo razgrajanje skoraj na dnevnem

redu, so zadevo prijavili in družinski oče je poročal pred sodnika.

»Obdolženi ste, da v svojem stanovanju razgrajate, preteplate ženo in otroke, kričite in s tem vznemirjate druge...«

»Kaj koga briga, kaj počem na svojem. Doma sem jaz gospodar in žena in otroci mi morajo biti pokorni!«

»Tako mislite vi. Kljub temu pa ne smete motiti drugih.«

»Koga motim, bi vas vprašal.«

»Sosed.«

»Ha — ha, sosed? Kaj mi mar! Sosedje naj bodo tiho kot...«

»Pa otroci, ki beže pred vami iz hiše?«

»Kdo beži pred menoj? To je laž.«

»Saj so jih ljudje videli, ko so bili ponoči na cesti.«

»A tako? No, res so bili, toda zato, da bi se malo prežračili, pred spanjem.«

»Torej ne priznate svoje krivde?«

»Kaj bom priznal, ko nisem kriv. Se enkrat vam povem, da sem v svoji hiši in na svojem jaz gospodar. Če pa vi mislite drugače, je tudi prav... Povem pa, da ne plačam niti dinarja. Raje grem sedet...«



KRAKOVSKI GOZD: TRČILA DVA TOVORNJAKA

— Alojz Ban iz Globokega je 11. marca popoldne vozil tovornjak po avtomobilski cesti skozi Krakovski gozd. Tovornjaka, za katerima je vozil, sta se nenadoma ustavila, ker je pred njima obstal tovornjak s prikolico. Ban svojega vozila ni utegnil pravočasno ustaviti. Zavil se na levo stran ceste, koder se je prav tedaj pripeljal naproti Nikola Ristovski iz Delčeva s tovornjakom. Vozili sta se zaleteli, pri tem se je makedonski tovornjak prevrnil. Škodo so ocenili na 15.000 din.

BRUNA VAS: FICKO IN MAJOR TRČILA — 15. marca popoldne sta se med srečanjem na ovinku zasedene ceste v Brunu vasi zaletela Stanko Goranc iz Gorenje vasi pri Smarjeti s flakom in Ivan Obaha iz Vižmarja z majorjem. Goranc in njegov sopotnik sta dobila pri nesreči lažje poškodbe, gmotno škodo pa so ocenili na 8.000 din.

POLJANE: Z OSEBNIM AVTOMOBILOM V TOVORNJAK — Anton Tanko iz Zapotoka je 13. marca popoldne vozil tovornjak proti Ljubljani. Pri Poljanah je zapejal na levo stran ceste, kjer je vanj trčil Simeon Pribičevič z osebnim avtom. Le-ta je bil pri nesreči tudi ranjen, škodo pa so ocenili na 7.000 din.

GRADISCE: SEM TER TJA IN V SKALO — Istok Bradač iz Ljubljane se je 15. marca popoldne peljal z osebnim avtom iz Dolenjskih Toplic proti Novemu mestu. Pri Gornjem Gradiscu je avto zaneslo, nakar je treščil v skalo. Škoda je bila za okoli 6.000 din.

SENTJERNEJ: DEKLICANE. PREVIDNO PRED AVTO — 11. marca zjutraj se je Ivan Selak iz Dobrave peljal z osebnim avtomotom proti Sentjerneju. Nenadoma je pred avto z leve strani skočila 7-letna Breda Jurkovič. Avto je deklino zadel in jo zbil, tako da so jo morali nemudoma odpeljati v bolnišnico, kjer so ugotovili poškodbe na glavi in nogi.

BIC: AVTOBUS S CESTI, POTNIKOM NIG — 12. marca je pri Bici zaneslo s ceste avtobus ljubljanskega SAP, ki ga je vozil Grosupelčan Franc Lavrh proti Ljubljani. Potnikom ni bilo nič, škodo pa so ocenili na 3.000 din.

GRIC: LAZE RANJENA — 15. marca zjutraj sta se na Gricu pri srečanju zaletela poltovornjak, ki ga je vozil Črnomalčan Jože Prihe, in flčko, v katerem se je peljal Anton Lakner iz Blistrice z ženo. Potnika v osebnem avtu sta bila lažje ranjena, škodo pa so ocenili na 2.300 din.

MOKRICE: Z AVTOM V VSEK — 13. marca zjutraj je vozil Zagrebčan Zvonko Tursan osebni avto za tovornjakom, ki je pri Mokricah zavril. Zavril je tudi Tursan, nakar ga je zaneslo v vasek, od tam pa ga je odbilo in se je prevrnil. Škodo so ocenili na 4.000 din.

SOTELSKO: HUDO TRČE. NJE — 9. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča v Sotelaskem med voznikom osebnega avtomobila Mihaelom Molanom s Senovega in voznikom tovornega avtomobila Jožetom Aščem iz

Selca. Pri trčenju je bilo za okrog 1100 din škode.

BIZELJSKA VAS: POSKODOVAN TRAKTORIST — 10. marca zvečer se je pripetila na cesti od Svete gore proti Bizeljski vasi prometna nesreča. Poškodovan je bil traktorist Franc Perišič iz Orešja in so mu nudili pomoč v brežijski bolnišnici. Na traktorju je za okrog 500 din škode.

ARTO: TRČILA TOVORNI OSEBNI AVTO — 12. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča v vasi Arto med voznikom tovornega avtomobila Francem Kostanjevcom iz Sromelja in voznikom osebnega avtomobila Ratiborjem Ivšnovičem iz Karlovca. Pri trčenju je bilo za okrog 1000 din škode.

KRSKO: POSKODOVAN MOPEDIST — 12. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča v Ulici pod goro v Krški mopedistu Jožetu Slugi iz Straže pri Novem. Pri nesreči se je poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Materialne škode je za okrog 600 dinarjev.

SEVNICA: MOPEDIST PO. DRL. ZENSKO — 14. marca popoldne se je pripetila huda prometna nesreča na Kolodvorski ulici v Sevnici med motoristom Ivanom Kranjem iz Mesnega vrha in Jožetom Gosteljem iz Podgorja. Pri nesreči je bila Gosteljeva tako hudo poškodovana, da je v celjski bolnišnici še istega dne umrla.

KOSTANJEVICA: POSKODOVAN KOLESAR — 14. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča v Kostanjevici vozniku kolesa s pomožnim motorjem Metodju Krvinu iz Sentjerneja. Pri nesreči se je teže poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

KOČEJE: TRČENJE NA JASNICI — 15. marca ob 18.15 sta na Jasnici pri Kočevju trčila osebni avtomobil, ki sta ju upravljala Ivan Ogrine iz Kočevja in dr. Anton Jagodič iz Ljubljane. Na vozilih je škoda za nad 10.000 din, poškodovan pa ni bil na srečo nihče. Do nesreče je prišlo pri srečanju. Ogrine je peljal pred srečanjem skrajno desno, vendar ga je zaradi ledu na cesti zaneslo na sredino, kjer je trčil v naproti vozeči avto.

KRSKO: KOLESAR V OSEBN. AVTO — 12. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča na Cesti 4. julija v Krškem med kolesarjem Antonom Zajcem iz Krškega in voznikom osebnega avtomobila Jožetom Vranetičem s Čateža. Kolesar je bil pri nesreči teže poškodovan in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, na vozilih pa je za okrog 1500 din škode.



Na startu 28 tekmovalcev

Na smučiščih v okolici Poloma na Gorjanih je bilo v nedeljo običajno zimsko tekmovalstvo v vseh slovenskih županih. Čeprav je bilo vreme slabo, se je tekmovalstva udeležilo 28 tekmovalcev in tekmovalke. Snega je bilo dovolj, na samem smučišču pa je bila snežna odeja debela več kot meter. Ob tej priložnosti je predsednik ObSS Edi Komotar obljubil, da bodo čez poletje tam montirali vlečnico, tako da bo do prihodnje zime nared.

Rezultati: moški — 1. Kreutz (TSS) 35,2, 2. Zibret (Pros.) 38,5, 3. Medved (ObS) 40,4, 4. Kužnik (Kovinarska) 40,6, 5. Rožkar (Celuloza) 43,2, 6. Kolšek (Celuloza) 47,2 itd. Ženske — 1. Kužnik (KO-

vinarska) 47,0, 2. Kreutz (Obt-niki) 53,2 itd.

Ekipno: 1. Združeni sindikalni organizaciji prosvetnih delavcev in TSS 1:14,7, 2. Kovinarska 1:27,6, 3. Celuloza 1:30,4, 4. občinski uslužbenci 1:40,4 itd.

Druge zimske delavske športne igre občine Krško so bile uspešnejše od lanskih, čeprav je bilo vreme neugodno. L. HARTMAN

V nedeljo področno košarkarsko prvenstvo

V nedeljo, 22. marca, bo v Trebnjem in Novem mestu področno košarkarsko prvenstvo za pionirje in pionirke. Tekmovanja se bosta pričeli ob 8. uri zjutraj.

Jenkoletova gre v Lublin?

Zvezni kapetan za plavanje Nenadović je obvestil plavalni klub Celulozar, da je Nevenka Jenkolet določena za kandidatko v mladinsko državno reprezentanco. Reprezentanca Jugoslavije bo odpotovala na Poljsko v Lublin, kjer bo od 27. do 29. marca tradicionalni mladinski troboj med NDR, Jugoslavijo in Poljsko. Če bo Nevenka na državnem zimskem plavalnem prvenstvu v Zagrebu dobro igrala, ji mesto v reprezentanci ne uide. L. HARTMAN

KEGLJANJE

Adi Štor prvak Žužemberka

Končano je zimsko prvenstvo Žužemberka v kegljanju. Tekmovalci so v petih krogih igrali 4 x 100 in 1 x 200 lučajev. V predzadnjem krogu je zmagal Ciril Kosmina (390), pred Brezovarjem 384, A. Štorom (390) itd. V zadnjem krogu je bil najboljši Ožbolt (788), sledijo Brezovar (788), Ne-se (776), A. Štor (774) itd.

V skupni uvrstitvi je najboljši inž. Adi Štor, ki je podrl 2.338 kegljev, sledijo Nose 2.284, Brezovar 2.270, Ožbolt 2.259, Kosmina 2.234 itd. Na prvenstvu je sodelovalo 15. kegljačev. P. ŠTOR

Še vedno Vesel

Na Dolenjskem kegljaškem prvenstvu za posameznike v Krškem se je že zvrstilo 36 tekmovalcev. V vrhu ni nobenih sprememb, še vedno vodi Novomeščan Božo Vesel s 1.660 podrtimi keglji, sledijo Zidanek 1.617, Fabjan 1.614 itd. J. MRZLAK

Prekinjeno srečanje

Preteklo soboto in nedeljo so kegljarski novomeški KRKE gostovali v Mariboru in se na kegljaški Konstruktorja srečali z ljubljanskim SATURNUSOM. Prvi dan srečanja so bili ljubljanci boljši in so dvoboj dobili s 6.436:6.311. Drugi dan pa je bilo srečanje prekinjeno zaradi pomanjkanja toka. Ekipi sta prekinili pri stanju 4.658:4.567 za SATURNUS. Najboljši Novomeščani so bili Zidanek (877, 800), Mrzлак (808, 434), Krušič (413). Zadnja dva tekmovalca imata še vsak po 111 metov, tako da bosta verjetno dosegla rezultat okoli 850 kegljev. Če ne bodo Novomeščani dobili prekinjenega srečanja, so njihove možnosti za obstanek v društvu bolj majhne. J. MRZLAK

Luknja še vedno vodi

V nadaljevanju občinske kegljaške lige so odigrali tretje kolo, doseženi so bili naslednji izidi: PIONIR : ISKRA 420:378, Luknja : KRKA 493:450 in Gosdar : PARTIZAN (Zbk.) 50:0 b. b.

1. Luknja	9 9 0 0 4099:3787 18
2. Zvezničar	8 7 0 1 2596:2301 14
3. KRKA	8 5 0 3 3640:3440 10
4. ISKRA	9 3 0 6 3766:3676 6
5. PARTIZAN	9 3 0 6 3345:3654 6
6. PIONIR	8 2 0 6 3035:3050 4
7. Gosdar	9 1 0 8 2032:3715 2

Prva: Novo mesto in Vavta vas

Na občinskem pionirskem košarkarskem prvenstvu so fantje pokazali boljšo igro kot dekleta - Novo mesto : Vavta vas - najbolj zanimivo

Občinskega košarkarskega prvenstva za učence osnovnih šol se je udeležilo nepričakovano malo ekip: v telovadnici novomeške gimnazije so se zbrale le po tri ekipe pionirjev in pionirk. V obeh konkurencah so se prijavili Novomeščani, Žužemberčani in mladi košarkarji iz Vavte vasi.

Skoda je, da ni bilo na prvenstvo ekip iz Smilheja, Mirne peči in drugih šol novomeške občine. Mar je to znak, da ne posevajo dovolj pozornosti tej priljubljeni športni panogi? Prav gotovo je namreč, da je za košarko tudi na Dolenjskem in še posebej v novomeški občini veliko zanimanje.



Pionirke novomeškega Partizana, ki so nastopile na telovadnem dvboju v Bratislavi. Od leve proti desni — vodnik SLAVKO VIDMAR, ANITA GAJIĆ, SONJA ROSTAN, MOJCA KOSEC, LILI PLANTAN, SLAVICA KLEVIŠAR in MAJA DOKL.

TELOVADNI DVOBOJ: BRATISLAVA - NOVO MESTO

Slovenski telovadci na Slovaškem

Slovenski telovadci so se pomerili v dvboju s Slovaki - Največ so dosegli slovenski mladinci, ki bi morali zmagati

Šahovski klub Novo mesto sporoča

V torek, 24. marca ob 18. uri, bo v šahovskem klubu hitropotezno prvenstvo Novega mesta za članice.

V četrtek, 26. marca ob 18. uri, bo v šahovskem klubu hitropotezno prvenstvo Novega mesta za mladince.

Prvaka obeh bratrstov bosta sodelovala na republiškem hitropoteznem prvenstvu v Ravnah ob Savi v Mariboru, ki bo 5. aprila.

Igor Penko prevzel vodstvo

Na šahovskem prvenstvu Novega mesta so bile odigrane odločilne partije in dve redni koli. Rezultati: Sitar : Škerlj remi, Penko : Petkovič 1:0, Petkovič : Udir 1:0, Jenko : Sitar remi, Milčič : Hrovatić remi, Udir : Istenič 1:0, Penko : Adamčič 1:0, Bjelanovič : Vene 1:0, Mladince : Petkovič remi, Škerlj : Sporar remi, Sitar : Sporar remi, Petkovič : Škerlj remi, Istenič : Penko remi, Hrovatić : Udir remi in Jenko : Milčič 1:0.

Po 12. krogu je v vodstvu Igor Penko z 10 točkami, sledijo Škerlj 9, Sitar 8, Petkovič 7,5, Bjelanovič 6,5 (1), Udir 5 (2), Sporar, Istenič, Hrovatić 5, Vene 4 (2) itd. J. UDİR

USPEŠNO DELO KOČEVSKEGA DRUŠTVA PARTIZAN

V Kočevju želijo novo telovadnico!

Uspešno delo kočevskega Partizana zahteva nove možnosti za razvoj telesne kulture na Kočevskem - Brez novih športnih objektov ne bo napredka - Vedno več je mladine, ki želi v urejene telovadnice

Pretekli petek je bil 16. občni zbor TVD Partizan Kočevje, ki so ga imeli istočasno ob 20-letnici obstoja društva v tej obliki, to je po preimenovanju iz Telovadnega društva in priključitvi k društvu smučarskega kluba in športnega kluba Triglav. V tem letu bo minilo tudi 60 let od ustanovitve prvega telovadnega društva Sokol

— Kočevje in prve organizirane telesne vzgoje v Kočevju nasploh. Sam občni zbor ni bil v glavnem posvečen samo temu važnemu datumu iz preteklosti društva. O tem bo vodil skrb novi odbor društva, ki bo proslavil pomemben jubilej. Predsednik društva prof. Saša Bižal je prebral skupno poročilo, ki so ga nekateri vodniki še

dopolnili. Iz poročila so bili razvidni uspehi splošnih oddelkov in športnih panog, ki jih društvo goji.

Tudi finančno gospodarjenje je bilo dobro. Veliko pomoč jim je nudila uprava doma za telesno kulturo, ki je dala društvu brezplačno vse prostore.

Na občnem zboru so ugotovili, da je dosežen največji napredek v množičnosti. Nekateri oddelki so zelo zasledeni. Zlasti moramo omeniti žensko gimnastično, košarko in namizni tenis. Dotok mladih je vedno večji, tako da zmanjkuje prostih vadbenih ur. Telovadnica je zasledena za šolsko telovadnico skoraj ves dan, tako da so ostali zelo na tesnem. Zato so bili mnenja, da je nujno zgraditi še eno telovadnico, da bi razbremenili sedanjico. Na ta način bi se zelo opomogla tudi šolska športna društva, ki ne pridejo do svojih prostorov.

Na občnem zboru so ugotovili, da vzgoji kadrov niso posvetili dovolj pozornosti, ker množičnost raste, ustreznih kadrov pa je vedno manj.

Govorili so tudi o športnih objektih, orodju in rekvizitih. Zlasti mladi športniki so bili mnenja, da je treba nabaviti nove športne pripomočke.

Občni zbor je pozdravil tudi predsednik ObZTK Kočevje Ljane Petek in pohvalil uspešno delo društva.

Izvolili so tudi nov odbor društva, vodnika pa bodo sestavili svoj tehnični odbor po potrebah v raznih panogah. A. ARKO

Špor

Od tu in tja

■ NOVO MESTO — V kratki se bo pričelo dolenjsko kegljaško ekipno prvenstvo v borbenih igrah. Sodelovalo bo 11 klubov: Crmelj, Krško, Sevnica, PARTIZ (Zbk), KRKA, Luknja, ISKR, Zvezničar, PIONIR, Vseh dev in Stari devet (vsi Novomeški). Tekmovanja bodo po ligaškem sistemu dvakrat. Prve tri ekipe s prvenstva bodo sodelovale v kvalifikacijah za vstop v republiško ligo. (J. M.)

■ MOKRONOG — Na rednem mesečnem hitropoteznem prvenstvu so bili doseženi naslednji rezultati: 1. skupina: 1. Debeljak 8,5, 2. Zutič 8, 3. Kržič 7,5, 4. Sibilja 7, 5. in 6. Peterle in Borštnar 6 itd.; 2. skupina: 1. Hočevar 8, 2. Stefančič 6,5, 3. Stribar 6,5, 4. Zitič 6, 5. Bule in Dvornik 4,5 itd. (J. H.)

■ BREZICE — Športniki vseh treh ekip, ki tekmujejo v ligaških prvenstvih, so se te dni pospešeno oprijeli priprav za novo sezono. Rokometniki so pretekli teden spet priigali luči na svojem igrišču in vadili do poznih večernih ur; trener Darko Setine v glavnem vadi s mlajšimi igralci, ki bodo kmalu igrali v prvi postavi. Rokometniki so iz telovadnice te dni prišli na gimnazijsko asfaltno ploščo, poleg tega pa so odigrali še nekaj prijateljskih tekem. Zadnje srečanje na domačem igrišču s Radečani so izgubili s 3:1. (V. P.)

■ RIBNICA — V soboto, 21. marca, bo svečana seja občinske zveze za telesno kulturo Ribnica. Posvečena bo 10. obletnici njenega obstoja, ustanovljena je bila 22. marca 1960. (J. P.)

■ SEVNICA — V prijateljskem rokometnem srečanju so se domači rokometniki srečali z INLESOM Ribnica, ki je član prve republiške lige. Sevnčani so doživeli hud poraz, saj so jih Ribničani premagali z 21:10. Če bodo hoteli Sevnčani napredovati v višje tekmovanje, bodo morali še precej popraviti formo. Za Sevnico so igrali: Krejan I., Valant 3, Trbovc 2, Brežan, Perc 4, Filej, Koprivnik 1, Ponderak, Debelak, Stima, Slemenšek, Krejan II., Za INLES: Lovšin, Tanko 1, Kersnič 2, Sile 2, Česarek 1, Mikulin 2, Andrešek 2, F. Ponikvar 7 in A. Ponikvar 4 (J. M.)

■ KRŠKO — Tehnični odbor plavalnega kluba Celulozar je določil, da bosta klub na državnem ženskem plavalnem prvenstvu v Zagrebu zastopala samo Franc Carg in Nevenka Jenkolet. Cargo bo nastopil na 100, 200 in 400 m prosto, Jenkoletova pa na 100 in 200 m delfin. (L. H.)

■ NOVO MESTO — Na zadnjem rednem hitropoteznem turnirju za mesec marec je med 14 udeleženci nepričakovano, vendar zasluženo zmagal Vinko Istenič. Vrstni red: 1. Istenič 12, 2. Penko 11, 3. Petkovič 9, 4. M. Picek 8,5, 5. Ščap 7, 6. in 7. Vene in Tisu 6 itd. (J. U.)

■ KANIZARICA — Kanizarski rudarji so se srečali v kegljanju, in sicer ekipi janski in znanji obrati. Zmagali so zunanji obrati z rezultatom 623:562. (J. B.)

■ SENOV — Šolsko športno društvo je v počastitev 8. marca organiziralo mednarodno tekmovalje v orientacijskem pohodu, katerega se je udeležilo 18 ekip. Prvo mesto je dosegla ženska ekipa 7. a zasedla, ki je zbrala 130 točk. Naslednja mesta so zasedli: 8. a (dekleta) 129 točk, 8. a (fantje) 121 itd. (J. Z.)

■ SEVNICA — V nedeljo, 22. marca, bo ob 9. uri v klubski sobi TVD Partizan občni zbor občinskega strelskega odbora. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za strelstvo. (A. Z.)

■ NOVO MESTO — Na zimskem košarkarskem prvenstvu novomeške gimnazije so končali izločilne tekme. Neodigrana je samo še tekma med 2. c in 4. d, ki bo odločala, katere ekipa se bo 2. ab borila za tretje mesto. Rezultati: 3. ab : 2. ab 91:40, 4. b : 1. b 38:7, 4. ab : 4. d 58:29, 4. ab : 4. b 82:22 in 4. ab : 1. a 132:8 (Munih 90). (V. S.)

■ MIRNA — Upravni odbor TVD Partizan Mirna je sklenil, da bo organiziral telovadbo tudi za starejše člane. Strokovno vodstvo nad vadbo je prevzel poštrovnik dr. Jernej Kranjc, ki še vadi skupino 15 moških. Pohvale vredna je odločitev ravnateljice OŠ Vlada Silvestra, ki je dovolila vadbo v šolski telovadnici. Odbor TVD Partizan vabi vse, ki želijo telovaditi. Prav bi bilo, da organizatorji ne bi pozabili tudi na ženske. (S. P.)

■ NOVO MESTO — 12. marca je bil na občinskem sindikalnem svetu v Novem mestu razširjeni sešatek komisije za delavske športne igre. Razpravljali so predvsem o načinu tekmovanja, ki naj bi se razlikoval od lanskega. Za namizni tenis, streljanje in šah so bo spremenili tudi število članov v ekipah. Namiznoteniško bosta sestavljala odšleč dva člana (prej trije), strelsko štirje (prej 5) in šahovsko trije, razen v finalu, kjer bo ekipa štela 6 članov. Rok za prijave ekip je 27. marec. — (J. U.)

Klub ukroti ponočnjake

Mladinci so v klubu organizirali najprej ples, zdaj pa so uvedli že vrsto dejavnosti

V Salki vasi pri Kočevju pogosto ni bilo ponoči miru. Celo ob 4. uri zjutraj so bili ponočnjaki še živahni. Med njimi je bilo tudi precej mladih. Mladino so zato vsi kritizirali, celo tisti, ki bi ji morali pomagati.

Pred dvema mesecema so mladini predstavniki krajevnih organizacij dodelili prostor za klub. Odrasli so na mlade takrat gledali še precej nezaupljivo, posebno še, ker so mladinci v program dela kluba vnesli le ples.

Kmalu pa so mladinci svoj program obširno dopolnili. Sodelujejo že z gasilci in streli, organizirajo predavanja, igrajo šah itd.

Klubske prostore sami upravljajo. V klub vstopajo samo še v copatah(!). Za svoje delo so uvedli tudi članarino, ki je precej visoka, saj znaša kar 17 din na mesec. Število mladincev, članov aktiva, kar naprej raste. Zdjaj imajo že 45 članov. Zelo pomembno pa je, da se je število ponočnjakov oziroma nočnih razgrajanj močno zmanjšalo.

12. marca okoli 20. ure so v gostilni Kmet v Kočevju razgrajali nekateri uslužbeni LIK. Razbili so stole, 6 pepelnikov, 18 različnih kozarcev, 3 skodelice za kavo

s podstavki in napravili še nekaj druge škode. Neki član te skupine, kateri jih je bilo sedem — med njimi tudi dve ženski — je celo jedel kozarce. Več razgrajev je bilo krvavih. Kri so si brisali v prte in jih nato dajali sušiti na lestenec. Vsa škoda se ni ocenjena. Gostinci so med razgrajali spoznali bivšega direktorja LIK Petra Junca in uslužbenca Mira Kocijančiča.

Ko so ostali gostje videli, da je skupina uslužbencev LIK podivila, so zbežali iz gostilne

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)



V STOTEM LETU. Za praznik žena sta obiskala Ano Gorjup iz Zabrda pri Mirni, ki je v stotem letu starosti, predsednik KS Mirna Ivan Janežič in predsednik krajevne organizacije SZDL Anton Logar ter ji izročila darila.

V gostilni jedel kozarce

12. marca okoli 20. ure so v gostilni Kmet v Kočevju razgrajali nekateri uslužbeni LIK. Razbili so stole, 6 pepelnikov, 18 različnih kozarcev, 3 skodelice za kavo

s podstavki in napravili še nekaj druge škode. Neki član te skupine, kateri jih je bilo sedem — med njimi tudi dve ženski — je celo jedel kozarce. Več razgrajev je bilo krvavih. Kri so si brisali v prte in jih nato dajali sušiti na lestenec. Vsa škoda se ni ocenjena. Gostinci so med razgrajali spoznali bivšega direktorja LIK Petra Junca in uslužbenca Mira Kocijančiča.

Ko so ostali gostje videli, da je skupina uslužbencev LIK podivila, so zbežali iz gostilne

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Ob dnevu žena je Društvo prijateljev mladine iz Arčič obdarilo stoletno partizansko mamo Terezijo Krošelj iz Dežnih sel. Krošjeva mama je obiskov zelo vesela in zna povedati veliko zanimivega iz mladih dni. (Foto: Martin Zupančič)

Tritisočkrat k porodu v štiri fare

Terezija Bračun z Veselega vrha je bila 44 let v babiški službi

Julija bo najstarejša občanka pišeškega okoliša Terezija Bračun iz Dednje vasi dopolnila 92 let. Po poklicu je babica in daleč naokoli ni hiše, da je njena noga ni prestopila. Med ljudmi je zelo priljubljena. Živahna je in vedra in tudi dober spomin ima. Ko smo jo za dan žena obiskali predstavniki vseh krajevnih organizacij iz Pišec, je bil pomenek z njo navdne zanimiv. Na vsako vprašanje je odgovorila brez obočevanja, z živahnostjo, ki je od ljudi njene starosti sicer ne pričakujemo.

— Kako je z vašim zdravjem? — smo jo najprej vprašali. — Kar dobro, le revmatizem me muči po vseh sklepih. Zjutraj težko vstanem, ko pa se razbijem, je bolje. Veste, kljub svojim letom še vedno delam. Na njivi sama okopavam peso in koruzo. V vinogradih res ne morem več, je prestrm, a na njivi kar gre.

— Kako dolgo ste delali kot babica? — Pravzaprav že od leta 1907. Takrat sem bila v rojstni hiši prve zapisa kot babica. Izpraznena sem bila šele leta 1923. Svoj poklic sem opravljala do 1951. Po štirih farah sem hodila in pomagala novorojenčkom na svet. Moj okoliš je segal od Pišec do Bizelskega, Sromelj, Podstrede in Pečice. Prosim, da mi tisti vseh darila.

— Vas je bilo ponoči kdaj strah, ko ste hodili k poročinam? — Ponavadi me je spremljala mož. Najhuje je bilo med zadnjo vojno. Nekdo sem šla k porodu v Podstrede, Spotoma so me ustavili verjani in me spraševali, kam grem. Povedala sem jim, pa mi niso verjeli. Rekel so, da grem zdraviti bandite. Eden od njih mi je vzel babiško torbo. Hotel je vse okupaj uničiti, pa tega. Nekdo drug odvrnil od tega. Potem so uničili le vse povojne in zapiske, a instrumente so mi vrnili.

— Ali vas smemo vprašati, kdaj ste se poročili? — Nasmejla se je in dejala: — Joj, skoraj me je srnil povedati. Dva meseca mi je manjkalo do 16. rojstnega dneva.

— Koliko otrok ste imeli? — Imela sem jih pet, samo ne takoj, ampak potem, ko sem bila že stara žena. Živi so še trije. Vsi so zelo dobri.

— Kdo pa je vam pomagal pri porodu? — To sem pa kar sama opravila.

— Kdaj ste izgubili moža? — Leta 1919 mi ga je pobrala vodenica. Bil je dober kot beli kruh. Ko sem bila bolna, me je prenašal na rokah. Bil je dvajset let starejši od mene. Da, da, lepo nama je bilo. Pa tudi nad zetom in hčerko se ne morem pritožiti. Tako sta dobra, da boljše ne moreta biti.

— Ali se vam je že kdaj zgodilo, da je kak otrok umrl, ko ste pomagali pri porodu? — Ne, nikoli, ne otrok in ne mati. Če sem opazila kaj

— Kako, da vas je pot zanesla v Metliko in zakaj ste tu tako pozabljeni? — Že ob koncu vojne sem bil bolan. Po osvoboditvi sem bil v službi na ministrstvu za socialno politiko v Zagrebu. Po zdravniškem nasvetu sem pušil službo in se naselil na deželi. Ker je bila domaćina na Zumberku požešana — tudi sin mi je padel kot partizan — sem 1947 prišel v Metliko. Bal sem se, da me bodo v domačem kraju zasuli s funkcijami, a me ni nihče niti vprašal, če bi bil pripravljen kje delati.

— Kako se je izšlo? — Skrbno hrani vse dokumente, odličja in priznanja. Na kupe jih ima. Pred kratkim je dobil za spomin tudi 2 zlatnika in 2 srebrnika, ki so jih razposlali vsem članom AVNOJ ob 25-letnici. Ima spominsko plaketo z zasedanja ZAVNOH leta 1953 na Plitvicah, kjer je bil tudi navzoč, ima spominsko plaketo z II. zasedanja AVNOJ leta 1943 v Jajcu in red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito leta 1968.

— Kaj se vam je s slavnega zasedanja v Jajcu najbolj vtišnilo v spomin? — Pot je bila slaba in naporna. Tega ne bi opisoval. Pač pa sem v Jajcu prvič videl tovarša Tita. Zelo prijazen je bil. Z vaskim se je pozdravil. To nam je bilo novih moči in nas spodbudilo, da smo doma začeli delati še z večjo vnemo. Predsednika Tita sem kasneje še večkrat videl. Od spominskih obeliskov po vojni je priredil sprjem v Beogradu in vselej sem bil kot član AVNOJ povabljen.

— Kako se zdaj počutite v Metliki? — Zelo dobro. Z ljudmi se razumem. Od blizu in daleč hodijo k meni, da jim pomagam pisati prošnje in jim pišem pisma v nemščini. Tu sem kot doma, saj smo Zumberčani Metliko že od nekdaj smatrali za svoje glavno mesto.

— Zelo dobro. Z ljudmi se razumem. Od blizu in daleč hodijo k meni, da jim pomagam pisati prošnje in jim pišem pisma v nemščini. Tu sem kot doma, saj smo Zumberčani Metliko že od nekdaj smatrali za svoje glavno mesto.

— Zelo dobro. Z ljudmi se razumem. Od blizu in daleč hodijo k meni, da jim pomagam pisati prošnje in jim pišem pisma v nemščini. Tu sem kot doma, saj smo Zumberčani Metliko že od nekdaj smatrali za svoje glavno mesto.

— Zelo dobro. Z ljudmi se razumem. Od blizu in daleč hodijo k meni, da jim pomagam pisati prošnje in jim pišem pisma v nemščini. Tu sem kot doma, saj smo Zumberčani Metliko že od nekdaj smatrali za svoje glavno mesto.

— Zelo dobro. Z ljudmi se razumem. Od blizu in daleč hodijo k meni, da jim pomagam pisati prošnje in jim pišem pisma v nemščini. Tu sem kot doma, saj smo Zumberčani Metliko že od nekdaj smatrali za svoje glavno mesto.

sumljivega, sem takoj poslala po zdravnika. Zdravnik je vedno prišel, ker me je poznal in je vedel, da je stanje zares kritično. Veste, včasih so ženske rodile le doma, danes gredo pa vse v bolnišnice, kar je bolje.

— Ali bi nam lahko povedali, kako je bilo pri takih porodu? — Marsikaj sem doživela. Včasih me je kaka poročnica prosila, naj ji pomagam, da bo prej konec, pa sem ji navadno odgovorila: Le počakaj, ko bo hruška zrela, bo sama padla z devesa!

— Se nekaj bi vas radi vprašali. Živite sredi vinogradov, na Veselem vrhu se pravi; ali ga radi popijete? — Nikoli nisem veliko pila, kajščen kozarec pristnega domačega pa sedaj rada poskusim. Zdi se mi, da me to okrepča in drži pokonci.

— Tudi nam je ponudila pristno kapljico, da nas je prijetno pogrela po žilah in da smo nazaj grede pozabili, da gazimo blato skoraj do meč. Spotoma je še tešla beseda o njej, ki je tritisočkrat prehodila mnogo daljšo pot, kot smo jo mi tisti večer.

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC

STANKO OSTRELIC



Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)



Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)



Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Med najlepše jame v Beli krajini sodi Slobodanova prepadnica nad Tančovo goro. V jami, ki bi jo lahko uredili za ogled ljubiteljev narave, je tudi mogočna, 2 metra visoka kapniška zavesa. (Foto: S. Nikolić)

Vsi ne morejo v korak z roki

V brežiški občini je še nekaj delovnih organizacij, ki ne bodo pravočasno utegnile vpeljati 42-urnega delavnika. Med njimi so: Obrtno kovinsko podjetje iz Dobove, Kovinoplast Jesenice in gostinjsko podjetje Grad Mokrice. Za ta podjetja in še nekatere druga bo občinski sindikalni svet organiziral skupaj z občinsko skupščino v kratkem razpravo, na kateri naj bi se pogovorili, kakšne pomoči bi bile delovne organizacije v težavah potrebne.

»Sluga dveh gospodov« v Brežicah

Danes teden bo prišlo v Brežice gostovat Mladinsko gledališče iz Ljubljane. Za mladino in odrasle bo odigralo Goldonijevo komedijo Sluga dveh gospodov. S tem dnem se odpira živahen program gledaliških in pevskih nastopov. Z odskim delom se nameravajo predstaviti še gimnazijci, igralci celjskega gledališča, dramska skupina domačega društva bratov Milivcev in več pevskih zborov.

Določen okvirni obratovalni čas

Svet za gospodarstvo je sprejel predlog o okvirnem delovnem času za trgovino, gostinstvo in obrt. Za trgovine je določen čas med sedmo uro zjutraj in osmo zvečer, toda prodajalne mleka in kruha morajo biti odprte že ob šesti uri zjutraj. Ob nedeljah lahko delajo od sedme do štirinajste ure. Ob nedeljah bodo poslej zaprti tudi brivski in frizerski saloni v mestu. Gostinci bodo morali odpirati svoje lokale ob šesti uri zjutraj.

RADIO BREŽICE

PETERK, 20. MARCA: 18.00 do 18.10 — Napoved programa in poročila. 18.10—18.35 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.35 do 18.45 — NAJ POP LOT — najraje jih poslušate. 18.45—19.30 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 22. MARCA: 11.00 Domače zanimivosti — Dr. Vladimir Kuševič: Kako lahko pravočasno odkrijemo rakaste tvorbe na ženskih spolnih organih — Za našo kmetovalce: inž. Alojz Muster — Rez breške — Nedeljski pogovor pred sprejemanjem občinskega proračuna in statuta občine Brežice — Pozor, nimaš prednosti — Obvestila, reklame in sporred kinematografov. 12.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 24. MARCA: 18.00 do 19.00 Novo v knjižnici — Jugoten vam predstavlja — Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov. 19.00 do 19.30 — Diskotili predstavljajo svoje novosti.

NOVO V BREŽICAH

■ **MLADI PEVCI AMATERJI**, ki se pripravljajo za nastop na prireditvi Karavana mladih pevcev, so imeli minuli petek poskusno snemanje v Zagrebu. Vsak udeleženec bo na tej prireditvi sodeloval s sedmimi pesmimi. Izbere jih lahko sam. Prvi nastop mladit je bil v nedeljo v Krapini.

■ **JUGOSLOVANSKI FILM BIT**. KA NA NERETVI je obiskalo v Brežicah več kot pet tisoč gledalcev. Zavod za kulturo je organiziral štiri mladinske predstave, nedeljsko matinejo za vojaške in še sedem predstav za drugo občinstvo. Z Bizeljskega, iz Pečice in iz Zdo so vozili ljudi na predstavo s posebnimi avtobusi. Za vstopnice se je nateklo v blagajno precej denarja, toda ostalo ga ni veliko: 30 odst. mora zavod takoj nakazati distributerju Kinema v Sarajevu. 24 odst. kot prispevek za razvoj domačega filma, po en dinar od vstopnice pa Rdečemu križu.

■ **POSAVSKA LOVSKA ZVEZA** opozarja lovske družine v breži-



Delegati združenj borcev na letni skupščini v Brežicah v soboto, 14. marca. (Foto: Jožica Teppey)

V BREŽICAH BODO POSTAVILI SPOMENIK PADLIM BORCEM

Ubirajmo bližnjico, bodimo hitrejši!

Organizacija Zveze borcev želi biti povsod ustvarjalno prisotna

Za 30 letnico vstaje in 25-letnico osvoboditve so borci sklenili začeti akcijo za postavitve spomenika padlim borcem in vsem tistim, katerih življenja so ugasnila v taboriščih in zaporih. Na nedeljski skupščini Zveze združenj borcev NOV v Brežicah so menili, da mimo te obletnice ne smejo brez dostojne oddolžitve borcem za svobodo.

Na skupščini so udeleženci v svojih sklepih postavili delovnim organizacijam, občinski skupščini in republiškim organom odločno zahtevo po hitrejšem reševanju gospodarskih težav in povečani skrbi za rast življenjske ravni prebivalstva.

Na to zahtevo sta dala obširno pojasnilo podpredsednik občinske skupščine Ivan Zivič in predsednik Vinko Jurkas. Tovariš Zivič je nakazal napore skupščine in podjetij za gospodarski napredek, ki pa niso še vidni. Našel je prizadevanja za sanacijo Tovarne pohištva in Rudnika Globoko. Tovarna naj bi čez čas povečala vrednost proizvodnje od 20 milijonov dinarjev na 70 oz. 80 milijonov. Rešitev je našla v pripojitvi k Slovenijalesu, ki jo je kolektiv pred nedavnim izglasoval na referendumu. Ze prihodnje leto se nadeja udeleženci skupščine ZVB NOV so zvedeli tudi za dogovore z Jutranjko in Sevnico in »Vego« v Ljubljani in za načrte za sodelovanje Opekarne Brežice in globokškega rudnika za pridobivanje keramične gline. Tovariš Zivič jih je seznanil z investicijami v turistične objekte in tople grede

na Čatežu, z obljubo metliške Beti za graditev nove delovne hale v Dobovi in drugimi načrti.

Borci so na skupščini sklenili bolj živeti s prizadevanji gospodarstva in družbenih organizacij v občini in tako postati ne le izvrševalci skle-

pov, ampak tudi njihovi ustvarjalci. Poglobiti nameravajo stike z mladino in še z večjo vmeno prenašati nanjo svetle tradicije narodnoosvobodilnega boja, zavedajoč se pri tem pomembnosti osebnih zgledov za dobre odnose med ljudmi in poštrevnost pri delu.

Republiški komisiji za zadeve borcev so s skupščine poslali zahtevo po olajšavah za kmete borce. Oprostiti naj bi jih prispevka za socialno zavarovanje in republiškega davka.

Vsa pota vodijo k skupnemu cilju

Vsi komunisti so odgovorni za uresničevanje sprejetih dogovorov

Prvo polletje leta 1970 je obdobje obširnih akcij medobčinskega sveta Zveze komunistov v Posavju. Delovni koledar je popisan s številnimi nalogami, ki jih bodo v razmeroma kratkih rokih morali reševati komunisti brežiške, krške in sevniske občine.

Vse to vodi k enemu samemu cilju — k enotnosti doslej razcepljenega posavskega gospodarstva, kulture, zdravstva in številnih drugih služb.

V ponedeljek, 16. marca, so se sestali v Krškem ravnatelji osnovnih šol, svetovalci zavodov za prosvetno-pedagoško službo, predstavniki občinskih skupščin in družbeno-političnih organizacij in se pogovorili o učinkovitejšem vnašanju idejnosti v šolski pouk.

V kratkem bo na vrsti posvetovanje komunistov iz kmetijskih organizacij s predstavniki izvršnega sveta SRS, s predstavniki kmetijskih služb, pri občinskih skupščinah, predsedniki skupščin in predstavniki Socialistične zveze ter ZK. Na dnevnem redu bodo prečala vprašanja nadaljnega razvoja družbenega sektorja kmetijstva v Posavju. Gradivo bo tokrat pripravil inž. Albert Ješelnik, sekretar komiteja občinske konference ZK v Sevnici.

Aprila pripravila medobčinski svet razširjeno sejo o kulturi in delavskih univerzah v posavskih občinah. Jože Bogovič bo zbral podatke o trenutnem stanju in perspektivah kulture v okviru kulturnih skupnosti ter finančnih možnosti. Delavske univerze bodo učinkovitejše, če bodo združile svoje sile, strokovnjake in denarne vire. Za ta korak se že same daljša pripravljajo.

V tem polletju pripravila

medobčinski svet tudi pretes zdravstvene službe v Posavju. Na razširjeno sejo bo tedaj povabil predstavnike zdravstvene službe, socialnega zavarovanja in občinskih skupščin, da bi skupaj pripravili predloge za novo zakonodajno ureditev te službe.

24 novih gasilskih častnikov

Tečaj za gasilske častnike, ki ga je organizirala občinska gasilska zveza v Brežicah, je bil te dni uspešno zaključen. S povprečno prav dobrim uspehom je opravilo izpite vseh 24 slušateljev. Gasilska organizacija je s tem učvrstila svoje vrste. V primeru nesreče bodo pod strokovnim vodstvom lahko še bolj učinkovito posegle vmes. Za jeden pripravila zveza nov podčastniški in častniški tečaj, da bo vodstvo sleherne enote sposobno ukrepati v nesreči.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Rozalija Kaja iz Stare vasi — Sonjo, Milena Fre iz Dol. Leskovec — Mirjano, Boža Razič iz Drnovca — dečka, Anica Zorko iz Brezovske gore — Julijano, Frančiška Kunšek iz Podgorja — Bojana, Olga Prpopadnik iz Loga — Klementino, Alojzija Senica iz Sevnice — Božo, Katja Fatović iz Brežice — Gorana, Marija Kovačič iz Vel. Dola — Jožica, Veronika Čebte iz Dol. Leskovec — Majdo, Olga Kralj iz Sevnice — Katarino, Olga Bogovič iz Kraljeva — dekle, Jožefa Ogoreve iz Bukovška — Draga. — Čestitamo!

KDAJ NEKI BO KONEC ZMEDE?

Kakšne cene bodo obveljale?

Zahteve po zvišanju maloprodajnih cen za meso

Neurejene razmere na trgu z mesom povzročajo precej negotovanja. »Kako dolgo bo še to trajalo?« so se minuli teden spraševali tudi člani sveta za gospodarstvo pri občinski skupščini v Brežicah.

Najbolj prizadeti pravijo, da tako dolgo, dokler ne bo naše tržišče ostalo sploh brez mesa. Vzreja živine pomeni namreč veliko breme in tveganje za zasebne proizvajalce, kakor tudi za kmetijske delovne organizacije. Medtem ko postavljajo živinorejci upravičene zahteve po višji zagotovljeni odkupni ceni, pa kmetijske organizacije večkrat nimajo možnosti, da bi temu primerno povečale maloprodajne cene.

Povabilo zamejskim Slovincem

Delavsko prosvetno društvo bratov Milavec slavi letos dvojni jubilej: 15-letnico obstoja in petletnico ustanovitve pevskega zbora. Obe obletnici bo društvo počastilo s povečano dejavnostjo. Za 25. april bo povabilo v goste dramsko skupino Prosvetnega društva Prosek — Kontovel.

Slovinci s Tržaškega bodo v Brežicah uprizorili dan odidha, odrsko delo Valentina Katajeva. Isti večer bo v slavnostni grajski dvorani koncert v počastitev obletnice Osvobodilne fronte in praznika dela. Zapelj bodo pobrateni pevski zbori iz Kontovela, iz Strazišča pri Kranju in iz Brežic. Dramska skupina društva bratov Milavec bo še v tej sezoni uprizorila Krenjčovo Pot do zločina. Naštudirala jo bo do aprila.

Tako je kmetijsko in trgovsko podjetje Agraria v Brežicah zaprosilo organe občinske skupščine, da bi ji odobrili predlog za povišanje maloprodajnih cen za goveje, telečje in svinjsko meso. Kljub prepričanju da je predlog Agrarie realen, ta ni bil uresničen, ker republiški zavod za cene ni dal svojega pristanka. Počakati mora namreč na razpravo in odločitev republiškega izvršnega sveta.

Brez dvoma ima to, da o maloprodajnih cenah mesa razpravlja izvršni svet, svojo težo in pomen, toda pri tem se marsikdo vpraša, kdo bo povrnil škodo tistim, ki, kajajoč na odločitve najvišjih organov, seštevajo izdatke izgube pri prodaji mesa. Očitno gre pri teh stvareh za pomankanje prožnosti, čeravno je potrebno hitro ukrepanje. S.K.

Aprila koncert gimnazijcev

Mladinski pevski zbor brežiške gimnazije slovi v Posavju kot eden najboljših pevskih zborov. Vodi ga prof. Klepec, ravnatelj glasbene šole v Krškem. Gimnazijci bodo letos predstavili občinstvu z delno novim programom. Koncert napovedujejo že za sredo aprila. Izkupnice nameravajo uporabiti za let po Italiji.

Jutri razstava računskih strojev

Jutri bo v mali dvorani prosvetnega doma v Brežicah razstava računskih strojev in pisarniške opreme. Priredila jo bo društvo knjigovodij iz Brežic v sodelovanju s tovarni računskih strojev in pisarniške opreme v Zagrebu. Na razstavi bodo prikazali tudi delovanje strojev, da se bodo predstavniki gospodarstva in raznih služb na mestu seznanili z uporabo tehničnih pridobitev na razstavi.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Stjepana Vajdiča, kmeta iz Krnje, ki je vol udaril v glavno silva Hering, gospodinja iz Brežic, se je s krompom poparila po levi nogi; Gordana Straser, otrok iz Sutle, se je poparila s vročo vodo po obeh nogah.



Društvo prijateljev mladine Artiče je ob dnevu žena obdarilo tudi zaslužno partizansko mamo Alojzijo Koršič iz Arnovih sel. Koršičeva mama je bila zelo vesela in je povedala nekaj žalostnih in veselih iz zadnje vojne (Foto: Martin Zupančič)

BREŽIŠKE VESTI

Lep zgled za spodbudo drugim

Solarji se zahvaljujejo za pomoč

Mladi člani RK naše šole se v vašem listu še niso oglašili in tudi drugi o nas še niso pisali, čeprav smo opravili že marsikaj človekoljubnega in koristnega za šolo in tudi za prebivalce Krškega. Ne vemo, morda je naše delo manj vidno kot delo odraslih.

Pa pustimo to, namen današnjega pisanja je polnoma drugačen. Kot vsaka šola ima tudi naša nekaj učencev, ki bi jim družba morala pomagati, ker so bolj revni kot tisti na drugih kontinentih, katerim naše različne organizacije pošiljajo izdatno pomoč že na osnovi časopisnih in drugih poročil o njihovi revščini.

Nenadoma pa se je teh učencev spomnila organizacija našega kraja, ki si cer ne daje pomoči v takšni obliki, kot jo je dala pred kratkim. To je bil sindikalni pododbor vzdrževalnih obratov Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem.

Pred nekaj dnevi smo mladi člani RK dobili spo-

ročilo, naj določimo tri učence, ki jim bo dal finančno pomoč za nakup obleke in obutve v višini 400 din za vsakega. Vsi smo menili, da so take pomoči najbolj potrebni učenci Jože, Rezika in Marica. Ne bomo opisovali, kako revno oblečeni hodijo po zimski po globokem snegu s Srečiča 5 km daleč v šolo. Ker menimo, da bi s tem prizadel njihovo ponos, ne bomo pisali o tem, kako živijo. Raje naj povemo, da še nismo videli bolj žarečih in razgraničen obrazov, kot so bili obrazi teh učencev, ko so bili od nog do glave novi. Tudi sedaj, čeprav smo jim kupili nekaj obleke, jim še veliko manjka. Še vedno bodo nosili v srh občutek manjvrednosti, vendar pa jim veliko pomeni to, da se jih je nekdo spomnil.

To pismo smo napisali, da se zahvalimo darovalcem in željo, da bi to dejanje dobilo posnemovalce v našem kraju.

MLADI ČLANI RK
OSNOV. SOLE KRŠKO

Buldozerji se morajo umikati zimi

Za obnovo vinogradov pri zasebnikih je letos na voljo 400 tisoč din

Letošnja muhasta zima ni prav nič naklonjena tistim, ki so se odločili obnoviti vinograde. Od 29. novembra dalje, ko je zapadel prvi sneg, so imeli buldozeristi na voljo kaj makedni za delo v nasadih.

Še pred kratkim so se stroji ponovno zarili v vinorodna pobočja, toda zaradi snega, dežja in razmočene zemlje so se morali tudi pri tem poskusu umakniti nazaj v dolino.

Pa še nekaj povzroča

Vrtnarstvo je privlačno za mlade

Da bi tudi mesto Krško z bližnjim okolico ujelo korak z urejenimi in naprednimi kraji, sta se krajevna skupnost in turistično društvo skupaj s tovarniškim sindikatом zavzela za poživitev hortikulturne dejavnosti. Zato so pred nedavnim povabili inž. Ogorevca iz Arboretuma v Volčjem potoku, da je predaval o urejanju oken, balkonov in hišnega okolja. Lepote okrasnega cvetja, grmičja in drugih rastlin je prikazal z barvnimi diapozitivi. Nadvse razveseljuje, da te stvari navdušujejo tudi mladino. Torej je upati, da se bo tudi Krško čez čas lahko primerjalo s turističnimi kraji Gorenjske in Tolminske.

TONE ZALOKAR

Agrokombinatu neprijetnosti: ljudje namreč pozabljajo, da morajo za obnovo nasadov prej vse pripraviti. Zgodi se, da buldozer pride, pa ne more začeti delati, ker gre lastnik tik pred njim sekati trsje. Potem je pa še užaljen in s prstom kaže na zadruge, češ da mu ne gre dovolj na roko. Ta ali oni se tudi naknadno odloči za obnovo in hoče biti celo prvi na vrsti. Če ni, je zamera.

Obnova vinograda je dogodek, na katerega se je treba pripraviti, pravijo v kombinatu. Žal je za sedaj še premalo načrtov. Marsikdo obnavlja svoj nasad le zaradi trenutnih tržnih razmer. So kmetje, ki pri tem ne presodijo dovolj, če bo čez nekaj let pri hiši dovolj ljudi za obdelovanje.

Kombinat kot organizator obnove pogreša več skupnega dogovarjanja med kmeti. Pobude bi morali dati sami kmetje, potem bi obnova stekla bolj gladko. Najbolje bi bilo, da bi mejaši obnovili ves hrib, a potem bi si ga ponovno razmejili. Lahko se zgodi, da bo treba pozneje, ko bo skupščina določila predele za vinogradništvo, zaradi nenačrtnega obnavljanja sekati nove nasade, ker zdaj niso bili vsi lastniki pobočja za obnovo. Tudi drugod po svetu obnavlja po več vinogradnikov skupaj.

V krški občini bi bilo čimprej potrebno razmejiti površine za sadjarstvo, vinogradništvo, živinorejo itd., ker bi to pomagalo k večji načrtovitosti in hitrejši specijalizaciji v kmetijstvu. Letos namerava kombinat obnoviti 40 do 50 hektarjev vinogra-

dov. Malo pozno je že, vendar računajo, da bodo v marcu še lahko nadoknadili zamujeno. Za kreditiranje imajo na voljo okoli 400.000 dinarjev. Z vsakim kmetom, ki se je prijavil za obnovo, se posebej dogovorijo za višino posojila.

J. T.

Na zaposlenega povprečno 1143 dinarjev

V krški občini je znašal v letu 1969 povprečni osebni dohodek na zaposlenega 1143 dinarjev in je bil za 13,3 odstotka večji kot v letu 1968. V gospodarskih organizacijah je prišlo na zaposlenega povprečno 1127 dinarjev, v negospodarskih organizacijah pa so znašali povprečni osebni dohodki na zaposlenega 1226 dinarjev.

Za letos predvidevajo, da se bodo osebni dohodki povečali za 10 odstotkov, torej v enakem razmerju s porastom produktivnosti.

D. D.

Ne pozabimo starih cest!

Zadnji dve leti je cesta Križaj-Podbočje-Šutna zares obupna. Polna je kotanj, jarki za odtok vode pa so zasuti. Cestarja, ki bi za silo speljal vodo v pravo smer, le redko vidimo.

Na tistem smo upali, da bo letos cesta asfaltirana prav do Šutne, toda to zaradi pomanjkanja sredstev ni mogoče. Zadovoljni bomo tudi s tem, če bo cestna uprava poslala sem skupino delavcev, da bi usposobili cesto za normalen promet. Vsi tisti, ki omenjeno cesto vsak dan uporabljamo, bomo za tako razumevanje zelo hvaležni.

L. STRGAR

Borci imajo polne roke dela

Priprave za partizansko srečanje na Planini

Združenje borcev iz Pobočja je na letni skupščini pred nedavnim sprejelo več predlogov in sklepov, ki jih mora uresničiti še v tem letu. Odbor je bil lani dokaj delaven in je dal dober zgled novemu vodstvu.

4. in 5. julija bo v Planini na Gorjancih in v Podbočju veliko slavlje. Na Planini se bodo srečali slovenski in hrvaški partizani. Istosčasno bo v Mladju odprt vodovod in izročena prometna cesta Prušnja vas-Brezje-Gradec Planina. Pri urejanju ceste bodo sodelovali mladinci tehniške srednje šole v Krškem in vojakci cerkljanske garnizije.

Petega julija bo v Podbočju otvoritev asfaltirane ceste na odcepu Križaj-Pod-

bočje. V prosvetnem domu bo kulturni program. Spričo vseh teh prireditev čakajo borci obširne priprave. Na Planino pričakujejo do pet tisoč ljudi. Na slavlje bodo prišli s slovenske in hrvaške strani. Borci se bodo potrudili, kolikor je v njihovi moči, da se bo vse izteklo po načrtu.

J. S.

KRŠKE NOVICE

■ **KDAJ KRAJSKI DELOVNI CAS?** V občini je še 10 delovnih organizacij, ki še niso prešle na skrajšan delovni čas. Skrajni rok za prehod na 42-urni delovni teden je 8. april 1970. Zato bodo morale te organizacije hitro ukrepati, kljub temu da imajo pri realizaciji tega zakonskega določila vrsto objektivnih težav. Na skrajšani delovni teden čaka 1.700 delavcev ali 23 odst. vseh zaposlenih v komuni.

■ **KAKO ZAJEZITI FLUKTUACIJO?** Čeprav imajo v Kovinarski dovolj naročil in dela, se jim pa vzporedno pojavljajo druge težave. Omeniti kaže predvsem pomanjkanje ustreznega materiala za proizvodnjo in pa odhod kvalificiranih delavcev. Samo v preteklem letu je podjetje zapustilo 87 delavcev, od tega 50 kvalificiranih, pa tudi 11 vajencev ni vzdržalo do izteka učne pogodbe.

V Kovinarski menijo, da bodo fluktuacijo zmanjšali s povečanjem osebnih dohodkov ter z ustreznimi razpori osebnih dohodkov.

Prispevajte za brizgalno!

Prostovoljno gasilsko društvo Veliki Podlog živi že 42 let. Društvo je zelo delavno in ima svoj gasilski dom od 1928. Pred vojno začeto dvorano so gasilci dokončali po osvoboditvi. Društvo se je letos odločilo za nakup najmodernejše motorne brizgalne, ker si s staro ne more več pomagati. Zanj bo moralo odšteti 20.000 dinarjev. Polovico vsote bo zbralo samo, za plačilo drugo polovico pa se obrača na gospodarske organizacije in na vaščane iz Velikega Podloga, Jelš, Gorice, Pristave, Malega Podloga in Grzeče vasi. Pred 40 leti je dalo vsako gospodarstvo po 100 dinarjev. Če bi to preračunali v današnjo vrednost, bi morala vsaka domačija prispevati po enega pujska, to je 200 do 250 dinarjev. Društvo prosi za razumevanje, saj se zaveda velike odgovornosti, ki jo nosi tudi za priprave na splošno ljudsko obrambo.

Spominska darila tudi letos

Za prvomajske praznike bodo v tovarni papirja tudi letos nagradili delavce za deset, dvajset ali trideset let neperkinjenega dela v podjetju. Za tridesetletno delo bodo nagrajeni štirje člani kolektiva za dvajsetletno 14, za desetletno pa 53. Zneski za nagrade še niso določeni.



Milan Ravbar je novi sekretar občinske konference Zveze komunistov za krško občino. Komite in komisije so pod njegovim vodstvom zastavili obširen delovni program.

Napeli bodo vse sile za napredek

Letošnje investicije močno presegajo lanske

Leto 1970 je zadnje leto srednjeročnega programa razvoja občine Krško za l. 1966 do 1970. Zato si delovne orga-

Obložne ploščice



V prodajalnah ELEKTRO-TEHNA v Krškem in Sevnici imajo na zalogi obložne ploščice, uvožene iz Češke. Prodajalni sta dobro založeni tudi z vsem vodoinštalacijskim materialom, sanitarno keramiko, kopalnimi kadami in podnimi ploščicami. (PO-E)

nizacije prizadevajo, da bodo zastavljene naloge za leto 1970, uresničile. S tem bodo ustvarile čvrsto osnovo za programiranje nadaljnjega razvoja občine za obdobje novega srednjeročnega plana od 1971 do 1975.

Po prvih podatkih so delovne organizacije v letu 1969 dosegle 415 milijonov dinarjev družbenega bruto proizvoda. To je za 7 odst. več, kot je bilo predvideno v planu. V letu 1970 pa predvidevajo 458 milijonov dinarjev družbenega bruto proizvoda, kar je za 10,5 odst. več, kot je bilo doseženo v letu 1969.

To povečanje nameravajo doseči predvsem z novimi investicijskimi naložbami za izpopolnitev in nabavo nove opreme in za izgradnjo novih proizvodnih prostorov. Tako se bodo povečale obstoječe zmogljivosti. Delovne organizacije pa predvidevajo tudi ukrepe za boljše izkoriščanje obstoječih kapacitet. Uvedli bodo tudi nekaj novih proizvodov. Njihovo prizadevanje je usmerjeno v iskanje rentabilnejših proizvodov in storitev. To jim omogoča tudi sodelovanje z

nekaterimi tujimi poslovnimi partnerji.

Investicije naj bi v letu 1970 znašale 32 milijonov dinarjev, kar je za 34 odstotkov več kot v letu 1969. Če pa prištejemo še investicije mariborske Metalne za sanacijo rudnika rjavega premoga Senovo in sredstva za izgradnjo sodobne pekarnice podjetja Zito iz Ljubljane v Krškem, bodo investicije povečane v primerjavi s preteklim letom za 58,7 odst. Denar za investicije bodo gospodarske organizacije zbrale delno iz lastnih sredstev, ostalo pa iz bančnih kreditov.

D. DORNIK

Meso in ključ na Raki

Prebivalci Rake si z edino mesnico, ki jo imajo v kraju, ne morejo veliko pomagati. Največkrat je tako, da ni ključa od mesnice, kadar se pred njo naberejo gospodinjice, ki bi rade dale za kosilo v lonec kos mesa. Mesar se je odpeljal po postih, njegovi domači pa nimajo ključa, ker ga je pozabil pustiti. Gospodinjice se jezijo in odhajajo domov brez mesa, le najbolj potrpežljive pa čakajo ure dolgo pred mesnico, dokler se ne pojavi mesar s ključem. Nič čudnega torej, če se ljudje vprašujejo, kako dolgo bo še šepala njihova preskrba z mesom. Najbrž je odlok o delovnem času za obrate veljaven tudi za mesarja z Rake. Morda bi pa le bilo prav, ko bi inšpekcija vzela zahtevo v roke in poučila mesarja, kam naj spravlja ključ, da bo pri roki, kadar pridejo potrošniki?

MILOŠ JAKOPEC

Celjani v Kostanjevici
V Kostanjevici na Krki je v soboto, 14. marca, gostovalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. Upriporilo je komedijo O'Neill "Bosa v parku". V Brežicah pričakujejo gledališnike iz Celja s istim delom 16. aprila.

MODERNO IN PRAKTIČNO

blago po znižanih cenah za otroške, ženske in moške obleke lahko kupite v poslovalnici IZBIRA trgovskega podjetja KRKA, Brežice.

V IZBIRI imajo tudi bogato zalogo pletenin in ženskega perila po nižjih cenah. — Vljudno vabljeni!

Priporoča se kolektiv poslovalnice IZBIRA!



Zbor volivcev na Studencu

15. marca je bil na Studencu dobro obiskan zbor volivcev. O osnutku predloga proračuna občine Sevnica je govoril podpredsednik Jože Knez. Volivci so se posebno zanimali za prispevek od kmetijstva in za socialno varstvo.

Razpravljali so tudi o delu krajevne skupnosti Studenec in o načrtu za letošnje leto. Ugotovili so, da bo še vedno treba posvetiti največ pozornosti vaškim cestam in potem, posebno poti od Zavratac skozi Križe, mimo Prevoj proti Osredku in Hubajnici. Sklenili so, da bodo občinski skupščini Sevnica predlagali, naj novo zgrajena cesta Zavratac-Rovišče postane cesta IV. reda. Izvolili so tudi nov svet staršev pri osnovni šoli Studenec, ker je dosedanemu potekel mandat.

JOŽE ŽIBERT



»ODMEVI« IZ SEVNIŠKE OSNOVNE ŠOLE. Na osnovni šoli »Savo Kladnik« v Sevnici je izšlo pionirsko glasilo »Odmevi«, v katerem so objavljeni sestavki učencev vseh razredov. Vseh 200 izvodov je bilo takoj razprodanih. (Foto: Pavkovič)

PREDLOG LETOŠNJEGA OBČINSKEGA PRORAČUNA:

Več denarja za vse dejavnosti

Da so dohodki usklajeni z izdatki, je delno pomagal lanski presežek - Kmetijstvo prispeva toliko kot lani - Za šolstvo tretjina več

Ta teden so bili v nekaterih večjih krajih sevniške občine sklicani zbori volivcev, na katerih so razpravljali o predlogu občinskega proračuna za letošnje leto. Danes bo o predlogu razpravljal svet za gospodarstvo in finance, ki bo dal končni predlog v obravnavo občinski skupščini. Objavljamo nekatere najvažnejše značilnosti letošnjega proračuna.

Dohodki občinskega proračuna bodo letos, tako so izračunali, za 7,1 odstotka večji kot lani in bodo znašali 8.306.500 dinarjev. Levji delež bodo vanj prispevali zaposleni v družbenem sektorju, saj je predvideno, da bo prispevek od osebnih dohodkov dal desetino več denarja kot lani, prispevna stopnja pa bo znašala 5,2 odstotka.

Za desetino več kot lani bo prispevalo tudi obrtništvo, medtem ko bo prispevek od osebnega dohodka iz kmetijstva enak lanskemu. Kmetijstvo bo prispevalo v občinski proračun 570.000 dinarjev, kar je mnogo manj kot dobi v različnih oblikah vas pomoči iz občinskega proračuna. Sestavljavci proračuna so predvideli tudi, da se bo od prometnega davka od maloprodaje nabralo letos desetino več kot lani.

In kakšni bodo izdatki proračuna? Po znanih merilih je občina letos dolžna prispevati za šolstvo 1.856.000 dinarjev, razen tega pa bo zaradi velikih potreb otroškega varstva pomagala še pri izvajanju tako imenovane ga B programa. Temeljna izobraževalna skupnost bo imela letos tretjino več denarja kot lani.

Za kulturnoprosvetno dejavnost je letos predvideno 224.745 din ali 38,7 odst. več kot lani. Sorazmerno veliko bo morala občina dati za socialno skrbstvo, saj je v ta namen določeno 907.240 dinarjev, kar je eno petino več kot leta 1969. Povišali bodo enkratne socialne podpore od sedanjih 50 na 70 dinarjev, kar pa je še vedno sorazmerno malo.

Zdravstveno varstvo bo dobilo 12,7 odst. več kot lani, komunalna dejavnost pa celo 53,7 odst. več. Za delo državnih organov je predvideno 2,69 milijona dinarjev ali 21,4 odst. več, za družbeno-politične organizacije in društva pa 248.550 dinarjev ali 9,4 odst. več.

Šentjanž: zadovoljiti se s ploščo?

Na letni skupščini krajevne organizacije ZB v Šentjanžu so znova razpravljali o postavitvi spomenika narodnemu heroju Milanu Majcnu in njegovemu tovarišu Jančetu Mevžlju, ki sta padla junške smrti v Murnickih nad Šentjanžem. Ugotovili so, da sami ne bodo zmogli toliko denarja, kot ga zahteva načrt, od drugod pa ne dobijo pomoči. Zaradi tega so sklenili, da bi bilo najbolje postaviti spominsko ploščo na vidno mesto na zadržno stavbo sredi Šentjanža. Dogovorili so se tudi, da bodo letos uredili cesto do Murnic, kjer si vse več ljudi želi ogledati prizorišče legendarnega boja.

Studenec: ko bi imeli dvorano

Če bi imeli okoli 50.000 dinarjev, bi na Studencu lahko dokončno uredili dvorano v gasilskem domu in zaživel bi kulturno udejstvovanje, ki je bilo nekdanje zelo živahno. Tako menijo v tem kraju, kjer se dobro spominjajo nekdanjega delovanja prosvetnega društva.

K. Z.

KONČANE LETNE SKUPŠČINE BORCEV

Skrb za prizadete borce

Kritično o priznavalninah in delitvi posojil - Letna skupščina občinskega odbora ZB bo aprila

Letošnje letne skupščine krajevnih organizacij ZB NOV, ki so bile končane te dni, so znova pokazale, kako trdne in pomembne so borčevske organizacije v posameznih krajih. Skupščine so bile dobro obiskane, poročila dobro pripravljena.

Skrb za kakorkoli prizadete borce je ena najvažnejših nalog organizacije, zato se nikjer niso mogli ogniti materialnim problemom posameznikov. V Zabukovju na primer so poudarili, da je treba izdelati natančnejše kriterije za podeljevanje priznavalnin, ker s sedanjim podeljevanjem niso zadovoljni. V Krmelju so menili, da posojila za popravilo stanovanj niso bila povsem pravilno razdeljena in so pozvali občinski odbor, naj poskrbi, da bodo dobili posojila tudi ljudje z območja krajevne organizacije ZB Krmelj.

Na večini skupščin so govorili tudi o prenašanju tradicij NOB na mlajše ljudi ter o skrbi za spominska obeležja. V Šentjanžu so znova, kot že tolikokrat do-

slej, spomnili na gradnjo spomenika narodnemu heroju Milanu Majcnu, za kar pa ne dobijo pomoči in se bo treba najbrž zadovoljiti s skromnejšo spominsko ploščo.

V več krajih so nekdanji borci predlagali, naj bi prirejali izlete v partizanske kraje, vendar imajo krajevne organizacije dokaj majhne možnosti, da bi uresničile vse želje.

Kal: cesta po isti trasi

Minuli teden si je gradnjo ceste od Primštala proti Kalu ogledala skupina zastopnikov GG Brežice, sevnškega Sevnica, občinske skupščine Sevnica in družbeno-političnih organizacij. Ogledali so si traso ter ugotovili, da je zaradi dosedanjega vloženega dela nekaže predstavljati, čeravno bodo plazovi povzročili še velike preglavice. Zagotovili so tudi toliko denarja, da bo cesta dograjena še letos.

Telče: pavšal ali vodomeri?

Vaščani Telče so s prostovoljnimi delom in s pomočjo občinske skupščine zgradili vodovod. Delo je potekalo po načrtih, zataknilo pa se je pri določanju cene za to vodo. Vsakomur je jasno, da bo moral vodovodni odbor zbrati nekaj denarja razen za redno vzdrževanje tudi za morebitne izboljšave, vsi tudi soglašajo, da je potrebno nekaj plačevati, razhajajo pa se, kako naj bi plačevali. Eni predlagajo pavšalne zneske, drugi pa vodomere in plačevanje po številu. Slednja možnost je dražja, vendar bolj pravična. Dokončno se bodo odločili na bližnjem sestanku, ki ga je predlagal predsednik občinske skupščine.

A. Z.

Krmelj: kritika zaradi slabih cest

Na zboru volivcev v petek, 13. marca, so v Krmelju obravnavali predlog občinskega proračuna za letošnje leto. Udeleženci so znova ostro kritizirali premajhno skrb za ceste, pomanjkljivost delovanja servisov stanovanjskega podjetja, predvsem pa lanske vgrajevanje vodomerov. Povpraševali so o ocenitvi dela krajevne skupnosti, ki ima tudi letos v načrtu mnoge akcije. V kraju je treba urediti kanalizacijo, določiti prostor za odlaganje smeti, položiti zaščitno asfaltno prevleko na cesti Krmelj, v načrtu pa imajo tudi gradnjo vodovoda za 16 vasi. Znova so pozdarjali, da želijo zdravstvene usluge novomeške bolnišnice, čeravno je ta v drugi regiji.

B. D.

Radio Sevnica

NEDELJA, 22. marca: ob 12.00 - Napoved programa, lokalna poročila, občinske novice in kronika - Reklame, oglasi in obvestila - Dogodki preteklih dni - Prvi del oddaje: Naši poslušalci čestitajo - Kmetijski del oddaje: Naši poslušalci čestitajo - Drugi del oddaje: Naši poslušalci čestitajo - Tretji del oddaje: Naši poslušalci čestitajo - Turistični napotki - Četrti del oddaje: Naši poslušalci čestitajo - Napoved programa za sredo in zaključek oddaje.

SREDA, 26. MARCA: 12.00 - Reklame, oglasi in obvestila - Oglasi in njihov pomen - Oglasi in njihov pomen - S peti del oddaje: Naši poslušalci čestitajo - Napoved programa za nedeljo in zaključek oddaje.

Oglašujte v Dol. listu!

SEVNIŠKIH »40 MUČENIKOV«

„Kibicev“ več kot salam

Letošnji zmagovalci je Alojz Lisec - Mesar šele na šestem mestu - Veselo razpoloženje

Sevniški »mučeniki« so za svoj praznik 10. marec spravili skupaj 12 salam za znano tekmovalstvo v Vrtovškovi gostilni. Menda je bilo krivo slabo vreme, ki pa ni preprečilo obiska »kibicev«, saj so le-ti povsem napolnili »tekmovalni« prostor.

Komisija, ki so jo sestavljali Leopold Derenda, Boris Stariha, Franci Avsec, Alojz Redenšek in Franc Svab - za zakoniti postopek sta skrbela Milan Gabrič in Božo Stojš - je izbrala za zmagovalca Alojza Lisca, delavca boštanjskega obrata Tehnogradnja. Drugo mesto sta osvojila kmetovalca Stanko Krnc z Ledine ter dimnikarski mojster Silvo Osovnikar, tretji je bil Alojz Orešek, sprevednik na železnici, četrti upokojenec in gostitelj

tekmovalja Peter Vrtovšek, peti gostilničar Franc Repše itd.

Zanimivo je, da so se na tekmovalstvu salam najboljše odrezali »neprofesionalci«, saj je mesar Franc Krnc osvojil še šesto mesto. Presenečenje je tudi slaba uvrstitev Alojza Zalaščka, ki je lani osvojil prvo mesto.

Za malo »salamarsko olimpiado« je pripravil lične diplome neutrudni Ludvik Zuraž, k razpoloženju pa sta prispevala dobra kapljica in trio Popelar z Ledine. »Mučeniki« so se za svoj praznik dovolj »namučili«. Sicer pa: kdo bi jim zameril veselo prireditelje na moški prireditvi, ko pa so jih žene na podoben način izključile ob osmem marcu!

A. Z.



S tekmovalja: delo ocenjevalne komisije. (Foto: Zeleznik)

K. Z.

SEVNIŠKI PABERKI

■ DANES O KLUBU. Danes zvečer bo v prostorih mladinskega kluba razgovor o klubski dejavnosti. Klub mladih iz Sevnice edini iz občine, že drugo leto sodeluje v tekmovalstvu, ki ga je organizirala republiška konferenca ZMS. Njegovo dejavnost bi radi razširili, k čemur naj bi pripomogel tudi današnji razgovor.

■ APRILA AKADEMSKI PLES. Sevniški študentski klub bo aprila priredil akademski ples, ki naj bi se od drugih plesov ločil po dobrem kulturnem programu in postrežbi. Priprave so že začeli.

■ AVTOMATSKO DVOSTEŽNO KEGLJIŠČE. Kaže, da bo Sevnica dobila novo, moderno kegljišče. Vodstvo Gostinskega podjetja preučuje možnost, da bi na dvorišču kolodvorske restavracije postavili montažno dvorano in dvostezni avtomatsko kegljišče. To bi stalo približno 500.000 dinarjev.

■ KLET TUDI ZA KONCERT. Sevniški kulturniki nameravajo v prihodnje bolje izkoristiti Lutrovsko klet. Ugotovljeno je namreč, da je prostor presenetljivo akustičen, zato bodo v njej prirejali tudi koncerte. Predvideno je, da bo v njej nastopil oktet Gallus.

■ DANES O KITARIADI. Po polnoči bo v kolodvorski restavraciji v Sevnici razgovor o kitariadi, ki jo pripravljajo. Dogovoriti se bo treba o dokončni obliki prireditve. Predvideno je, da bo kitariada prestavljena na maj, tako da jo bodo lažje dobro pripravili. Več bomo o tem še poročali.

■ ZANIMANJE ZA PREDAVA. NJA. Združenje rezervnih vojaških staršev je začelo v Sevnici in v

drugih krajih prirejati predavanja. Obisk je zelo dober, posebno veliko obiskovalcev je bilo na predavanju o obveščevalni službi prejšnji petek.

■ HENČEK NASTOPI V SEV. NICI. V soboto je gostoval v gasilskem domu Henrik Burkat - Henček s svojimi fanti in pevci. Z godci in pevci je postal zelo popularen in je na prireditvah povsod dober obisk.

■ ZAJČJA GORA: ZGLED VLE. ČE. Ko so prvi zanesenjaki začeli graditi cesto Šmarje-Zajčja gora, so nekateri prebivalci tega kraja gledali po strani, češ da z akcijo ne bo nič. Ko so videli, da gre zares, so tudi oni prišli za delo. Dosej so posamezna gospodinjstva naredila že po 400 ur prostovoljnega dela, zraven pa dala tudi denarni prispevek. Če bodo tako nadaljevali, bo cesta kmalu nared.

■ MALO PROŠENJ ZA DRUGI NATECAJ. Te dni je potekel rok drugega natečaja za dodelitev stanovanjskih posojil udeležencem NOB. Dospelo je okoli 15 prošenj, kar je mnogo manj kot v prvem natečaju. Mnogim prošlencem prvič niso mogli ustreči in jih bo komisija obravnavala sedaj. V drugem natečaju je bilo na voljo za okoli 250.000 dinarjev posojil.

■ OGLED PRIMOPREDAJNIKA. Predstavniki sevnškega radiokluba so si v soboto ogledali v Ljubljani primopredajnik Geloso z močjo 140 W. Kupili ga bodo, brž ko bo klubu dodeljena obljubljena denarna pomoč.



Kaj berejo naši ljudje

Dol. list ima največ stalnih naročnikov – Večino zabavnih revij in časnikov prodajo v kioskih

Različne revije, časopisi in listi so se razširili kot gobe po dežju. V trebanjski občini so ljudje naročeni na več kot 50 različnih primerkov, pri čemer vse strokovne revije niti niso vsote.

Zbrani podatki upoštevajo le stalne naročnike, ne pa prodaje po trafikah in kioskih, zato zlasti pri revijah ne povedo, koliko so razširjene. Tako je na primer v vsej občini naročeno na revijo Tovariš vsega 79 ljudi, samo v Trebnjem pa prodajo še dodatnih 120 in več izvodov.

Med stalnimi naročniki je daleč na prvem mestu Do-

lenjski list, ki ima ta čas v občini 2.411 stalnih naročnikov. Sledi Upokojenec s 651 naročniki, Kmečki glas s 595, Nedeljski dnevnik s 417, TV-15 s 362, Naša obramba s 317, Delo z 297 (ob petkih in sobotah nekaj več), Komunist z 289, Naša žena z 230 in Avto-moto z 219 stalnimi naročniki.

Drugi časniki in revije so manj razširjeni: Lovce 150 izvodov, Tovariš 79, Dnevnik 26, Večer 13, Prosvetni delavec 55, Mladina 37, Gospodarski vestnik 27, TT 92, Vjestnik u srijedu 14 in presenetljivo – samo 50 stalnih naročnikov Delavske enotnosti, čeprav je v občini skoraj 2.000 zaposlenih v družbenem sektorju.

Na seznamu stalnih naročnikov sploh ni nekaterih revij (Adam in Eva, Veseli svet, Start ipd.), ki jih ljudje kupujejo pri prodajalcih časopisov in katerih prodaja zelo niha. Popolnih podatkov tudi ni o verskem listu Družini, ki ga razpečavajo v cerkvah.

Manjkal je le vsak peti

Odborniška zavest, da morajo prisostvovati sejam skupščine, se je zadnje leto vidno povečala. Na lanskim sejah je znašala povprečna udeležba že 80 odst., kar pomeni, da so se od petih odbornikov štirje redno udeleževali zasedanj. 20 odbornikov ni manjkalo niti na eni seji, 11 jih je manjkalo samo enkrat, 16 dvakrat, 4 trikrat, 3 štirikrat in 4 petkrat. Številke za leto ali dve nazaj so precej manj ugodne.

D. P.

NENAVADEN SPOR

Ribiči, čigave so ribe?

RD Sevnica ne bo smela v Boštanj odlavljati podusti in jih vlagati v zgornji tok Mirne

Ribam je dom tako rekoč vsa voda tako kot pticam ves zrak. Vsaj doslej se ni bilo slišati, da bi ribiči ene družine prepovedali sosedom, češ teh rib, ki so prestopile mejo, ne smete loviti, čeprav so v vaši vodi.

In vendar prav to zahteva ta ribiški družini Radeče in Brestanica od RD Sevnica, kamor spada celotno porečje Mirne, v tej zahtevi pa ju podpirata tudi republiški sekretariat za gospodarstvo in ribiška zveza Slovenije. RD Sevnica je na svojo prošnjo dobila odgovor, da letos ne bo več smela odlavljati podusti in jih vlagati v zgornji tok Mirne. Če ne drugega, smo tako vsaj prišli skupaj.

M. L.

SEMENSKI KROMPIR!

Kmetijska zadruga Trebnje obvešča vse kmetovalce v občini Trebnje, da si lahko nabavijo visoko kvaliteten semenski krompir sorte IGOR v skladišču v Sentlovrencu vsak dan od 8. do 15. ure.

Izkoristite ugodno priložnost, kajti le kvalitetno seme vam zagotavlja dober pridelek in zanesljivo prodajo krompirja!



SEJEM NI BIL ŽIV... Na Gregorjevem sejmu na Veseli gori pri Sentrupertu je bilo mnogo več kupcev in opazovalcev kot živine. Slabo vreme s snegom je preprečilo, da rejci niso pripeljali več goved in konj. Svoj čas je bil ta sejem znan zelo daleč naokoli, zato mu Sentruperčani želijo vrniti sloves. (Foto: Legan)

OB LETOŠNJIH ZBORIH LASTNIKOV GOZDOV

Lastniki gozdov povečini zadovoljni

GG Novo mesto je poročalo o gospodarjenju z zasebnimi gozdovi – V Dobrniču spet opozorili na Koritensko gmajno – Izvoljen nov svet

Zadnje dni februarja in v začetku marca so bili v 6 krajih trebanjske občine zbori lastnikov gozdov, na katerih so predstavniki GG Novo mesto – obrat Trebnje poročali o gospodarjenju z gozdovi v preteklem letu ter se dogovarjali za prihodnje sodelovanje z lastniki gozdov. Na dnevnem redu so bili tudi statut podjetja ter volitve novih svetov lastnikov gozdov.

Posameznih zborov se je udeležilo od 25 do 120 ljudi. Največ jih je bilo v Dobrniču, kjer je bil zbor hkrati tudi letna konferenca krajevne organizacije SZDL. Ugotavljajo, da bi v prihodnje kazalo večkrat združevati sestanke, na katerih lahko pričakujemo enake razprave, pa naj jih sklicuje ta ali ona organizacija.

Zbori lastnikov gozdov so pokazali, da so ljudje v glavnem zadovoljni z dosedanjim načinom gospodarjenja z gozdovi in da nimajo bistvenih

sistemskih pripomb. To so pokazale že zadnje javne razprave o gozdovih, zato na splošno pričakujejo, da ne bo bistvenih sprememb v novem zakonu o gozdovih, z izjemo večje samouprave lastnikov, ki bo zagotovljena.

Posebej je treba omeniti razpravo v Dobrniču, kjer je nastal znani spor zaradi tako imenovane Koritenske gmajne, ko nekdanji lastniki terjajo nazaj gozdna zemljišča, ki so jih ob podružbljanju zemljišč podarili takratni KZ Trebnje oziroma njenemu gozdnemu obratu. Nekdanji lastniki so znova opozorili na ta zapleteni problem, za katerega še ni videti rešitve.

Ker se zaradi slabega vremena lastniki gozdov iz nekaterih krajev niso mogli udeležiti zborov, je gozdni obrat Trebnje pripravljen, če je potrebno, sklicati zborni se v kakem kraju.

Na zborih so izvolili tudi nov svet lastnikov gozdov pri trebanjskem obratu ter 3 člane sveta celotnega podjetja GG Novo mesto. Svet lastnikov gozdov pri obratu sestavljajo: Janez Kek iz Luže (kot

predsednik), Anton Zupančič iz Arčelce, Emil Kotar iz Velike Loke, Janez Potokar iz Starega trga, Alojz Mežan iz Kamnega potoka, Alojz Jarc iz Vrbovca in Alojz Kastelic s Pristavice. V svet lastnikov gozdov pri GG Novo mesto so bili izvoljeni: Lado Gilha iz Velike Loke, Alojz Jarc iz Vrbovca ter Anton Sever s Pristavice.

Obeta se podražitev vode

Stanovanjsko komunalno podjetje Grosuplje, ki gospodari tudi s stiškim vodovodom, je občinama Grosuplje in Trebnje predlagalo podražitev vode iz tega vodovoda. Po njihovem predlogu bi se kubični meter vode za gospodinjstvo podražil od sedanjih 80 par na 1 dinar, večje cene pa predlagajo tudi za gospodarske organizacije. Zahtevek utemeljujejo s tem, da bodo s presežkom dosedanje cene zgradili in priključili še eno zajetje, tako da v sušnih mesecih ne bo manjkalo vode. Grosupeljska občinska skupščina je že pristala na podražitev, dokončna odločitev pa je odvisna še od trebanjske občine.

Modernizacija na ramah upokoencev?

Na vpisnem mestu v Trebnjem so doslej vpisali vsega 15.000 novih dinarjev posojila za modernizacijo jugoslovanskih železnic. Znesek bi bil še za tretjino manjši, če ne bi pred nekaj dnevi upokojenec Lovro Planinšek iz Velike Loke vpisal 5.000 dinarjev posojila. Pri vpisovanju ni o delovnih organizacijah ne duha ne sluha, saj niso doslej prispevale še nitj dinarja.

Revno postajališče na Mirni

Dobro bi bilo, če bi se odgovorni ljudje zamislili nad neprimernim avtobusnim postajališčem v tem kraju. Potniki so prisiljeni, da tudi v dežju in snegu čakajo na avtobuse kar pod milim nebom. Če ne več, bi zadostovala streha nad glavo, ki bi dajala vsaj zaslišno zavetje. Težko je tudi razumeti, da od železnice dosledno zahtevamo čakalnice, avtobusnim podjetjem, ki spravljajo v mošnjiček večje zasluge kot železnica, pa, kot kaže, za počutje potnikov ni treba skrbeti.

Dobrnič: vodovod v srednieročni program

Dobrniška dolina nima večjih izvirov, ki bi počili vodovodno omrežje, zato so bili že pred leti narejeni načrti, da bi napeljali vodovod iz Temeniške doline. Zdaj, ko ljudje vidijo, kako v drugih krajih veččani gradijo vodovode, so prebivalci vasi v Dobrniški dolini znova začeli bolj misliti na preskrbo z vodo. Na letni konferenci krajevne organizacije SZDL v Dobrniču so zahtevali, naj pride gradnja vodovoda v srednieročni načrt razvoja trebanjske občine.

Aprila krvodajalska akcija

Na prošnjo občinskega odbora Rdečega križa so letos premaknili krvodajalsko akcijo na primernejši čas, mesec april, ko še ni letnih dopustov in bo lažje zagotoviti udeležbo iz delovnih organizacij. Letošnja krvodajalska akcija bo v trebanjski občini 28., 29. in 30. aprila: prvi dan v Trebnjem, drugi na Mirni in tretji v Mokronogu. Na zadnji seji občinskega odbora RK so sklenili, naj krajevne organizacije čimprej začnejo s pripravo na to akcijo.

ŠMAVER: BO PRVEGA MAJA »LIKOF«?

Sedem hiš gradi cesto

2.500 ur prostovoljnega dela in 1.400 voženj so doslej za cesto prispevali Šmaverčani

Naši ljudje so trdoživi in vztrajni ko mravlje. Vsega sedem hiš premore vasica Šmaver, daleč nad Dobrničem, pa vendar se je lotila gradnje skoraj dva kilometra dolge ceste proti Dečji vasi malone na svojo pest. Podprla jih je krajevna skupnost Dol. Nemška vas, pomoč pa je dal tudi gozdni obrat Trebnje.

Prebivalci sedmih hiš so doslej delali na cesti skupno 2500 ur, ne da bi si od tega dela obetali plačilo. Bil je celo primer, da je ena sama hiša opravila 500 ur prostovoljnega dela, to pa je toliko, kot bi en človek dva meseca delal po 10 ur na dan. Na cesto so navozili kar 1400

vozov kamenja in gramoz.

»Doslej smo prejeli 6800 dinarjev skupne pomoči, katere smo nadvse veselili. Če bo le šlo vse po sreči, bomo prvega maja že pili »likof«, ki si ga bomo pošteno zaslužili. Delati smo začeli predlanskim in marsikdo bi zmajal z glavo, če bi videl, kako se je mala vasica lotila velikega dela.

Mi, ki živimo v Šmavru, se zavedamo, koliko nam ta cesta pomeni. Prav pa bo prišla tudi ljudem iz doline, ki imajo tu gori svoje vinograde, ni mogoče skrivati svojega zadovoljstva predsednik gradbenega odbora Franc Udovič iz Šmavra.

M. L.

TREBANJSKE IVERI

■ NAVDUŠENI NAD TRASO. Prejšnji teden si je ogledal prostor, kjer bo trebanjski smučarski klub zgradil smučarsko vlečnico, tudi Niko Belopavlovič, predsednik smučarske zveze Slovenije skupaj s sodelavcem Milošem Rutarjem in Maksom Zavrnikom. Gostje so bili zelo zadovoljni z zamislijo, pohvalili pa so tudi druge načrte smučarskega kluba.

■ SODNA DVORANA V ZNAMENJU JAKIJA. Sodno dvorano v Trebnjem so okrasili z reprodukcijami slik slikarja samorastnika Jožeta Horvata-Jakija iz Nazarij. (To seve nima nič skupnega z nedavno razpravo na celjskem sodišču, ko se je moral slikar zagovarjati zaradi svoje kritike, izrečene na račun slovenjegaške umetnostne galerije, na kateri je bil, kot je znano, oproščen krivde).

■ IZLET NA VOGEL. Za svoje člane bo smučarski klub priredil v aprilu izlet z avtobusom na Vogel, kjer so izredno lepa smučišča. Za izlet se lahko prijavite

pri Nacetu Bukovcu, Damjanu Mlakarju, Rostu Drnovšek ali Anici Kravcar. Še ta mesec bo klub priredil tudi predavanje o turnem smučanju, ob tem pa še film o obisku predsednika Tita na lanskem tekmovanju v smučarskih poletih v Planici.

■ TEŽAVE Z NAKUPOM PRI. BORA. V trebanjski občini je okoli sto ribičev in še več lovcev, vendar v vsej občini ni trgovine, v kateri bi lahko kupili vsaj najosnovnejši pribor. Predlagajo, naj bi to prodajala trgovina Novotehne v Trebnjem, kjer so na voljo tudi drugi tehnični predmeti. Zdaj je treba za vsak nakup v Ljubljano ali Novo mesto.

■ VSE TEŽJE Z MESOM. Od kupne cene živine so se zadnje čase tako dvignile, da mesarji vse težje pripravijo dovolj mesa. Mesarski obrat KZ Trebnje ima s prodajo mesa že izgubo, zato pričakuje, da bo republiški zavod za cene dovolil podražitev mesa. Poudarja, da je poslabšala, teletino kupci že težko dobijo.

TREBANJSKE NOVICE

Volitve, imenovanja

Na zadnjem zboru občanov Kočevja so izvolili za nova člana sveta krajevnih skupnosti Staneta Zemljaka in Naceta Vidriha, za člana poravnalnega sveta pa Petra Subica. To so bile le nadomestne volitve, ker sta dva člana sveta krajevnih skupnosti odpovedala nadaljnje članstvo v svetu zaradi preobremenjenosti (oba sta upokojenca), dosednji član poravnalnega sveta pa stanuje precej daleč (v Kolpski dolini) in ne more redno prihajati v Kočevje.

Kmetije za trdne cene

Zivinorejci v Strugah in okolici ter ostalih krajih Suhe krajine ugotavljajo, da že nekaj mesecev primanjkuje telet. Ni jih, ker so mnogi zivinorejci lani in predlanskim zaradi nizke odkupne cene opustili rejo živine. Na pomanjkanje telet vpliva tudi večje povpraševanje mesarskih podjetij in zasebnih mesarjev. Čeprav je trenutno cena telet primerna, se zivinorejci tega območja kočevske občine zavzemajo, da bi se trg s klavnico živine ustalil, se pravi, da bi cene v bodoče ne nihale tako občutno.

Popis aktivistov OF

Vodstvo in izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze Kočevje bosta v sodelovanju s krajevnimi organizacijami SZDL in organizacijami Zveze združenj borcev NOV storila vse, da bi čimbolj izpopolnili seznam aktivistov OF. Delo bo zelo olajšano, če se bodo posamezniki sami javili. Pri prijavi je potrebno upoštevati merila, ki jih je posredoval izvršni odbor SZDL Slovenije. Potrebno bo tudi omogočiti čim več preživelim aktivistom, da se bodo lahko udeležili letošnjega zbora 26. aprila v Dolenjskih Toplicah.

Hočeio telefone

Po podatkih pošte Kočevje želi imeti vsako leto več posameznikov in delovnih organizacij telefon. Pošta bi rada vsem ustregla, a ne more, ker je zmogljivost telefonske centrale premajhna, telefonsko omrežje pa je zelo obremenjeno. Kljub vsemu upajo, da bodo v kratkem nekaterim proslencem lahko ustregli.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **DA NE BO KRSENA NAVADA**, so tudi letos prešli obrtniki šole v marcu okoliščno komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Ljubljana o predpisih o povzemanju prispevkov osebnega zavarovanja obrtnikov. Predpisi veljajo od 1. januarja letos dalje, se pravi za nazaj. Posebno za osebnost zavarovanje obrtnikov so prispevki občutno večji. Za zdravstveno zavarovanje na najnižji razred znašajo 18 din in za pokojninsko zavarovanje 47 din na mesec, torej skupno 65 din. Ali se ne bomo nehali izdajati predpisov za nazaj? Vedno razpravljamo, kako naj bi pomagali obrtnikom, iz predpisov pa tega ni videti. Dobili vtis, da obrtniki zaslužijo, kolikor hočejo. Vendar je med zalužnikom krojača in avtomehaničarja občutna razlika, čeprav sta oba storitvena obrtnika.

■ **ZA DAN ŽENA** je bilo v Kočevju več proslav in zabav. Najpriznanejša je bila v domu upokojenecov. Deklamirale so upokojenke same. Na bavajski kitari jih je spremljal tudi upokojenec. Skratka: ves pester program so izvajali upokojenec sami. Po programu je bilo še nekaj prilagoditvenih šaljivk, žene pa so se živahno zavrele. Bile so vztrajnejše kot harmonikar.

■ **ZE VEČ LET** opašamo



Te dni so člani foto-kino kluba na osnovni šoli v Kočevju končali snemanje filma »Narod si bo pisal sodbo sam«, s katerim bodo letos 11. in 12. maja sodelovali na VI. republiškem srečanju pionirjev kinomaterjev v Ljutomeru. Upravi pokrajinskega muzeja v Kočevju se zahvaljujejo za pomoč in razumevanje pri snemanju filma. (Foto: foto-kino klub Kočevje)

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZK KOČEVJE

Mladina potrebuje voditelje in denar

V kočevski občini ima mladina premalo mentorjev – Prav njihova pomoč je mladini bolj potrebna kot denar – V raznih samoupravnih organih skoraj ni mladih – Malo štipendij za študente in dijak

Na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov, ki je bila 12. marca, so razpravljali o delu mladine v občini in potrdili nekatere akte konference. V razpravi je sodeloval tudi sekretar medobčinskega sveta ZK za to območje Jože Drnovšek.

Analiza, ki jo je pripravila komisija za idejna in politična vprašanja, je ugotovila, da le malo mladih dela v raznih samoupravnih organih. Vzroki za tako stanje so, ker odrasli premalo po-

magajo in zaupajo mladim, pa tudi mladina sama čuti, da ni dovolj usposobljena za samoupravljanje. Prav zato, kot so pokazali zapisniki raznih sej mladinskih organizacij, mladina sama predlaga, da bi se še nadalje izobraževala in usposobila za samoupravljanje.

Tudi v gimnaziji dijaške samouprave, ki bi bila šola za samoupravno delo v delovnih organizacijah, praktično ni. Premalo mladih je tudi v občinski skupščini in njenih organih ter v vodstvih družbeno-političnih organizacij in društev.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da je za uspešno delo mladine v raznih organih, organizacijah, društvih in klubih potrebna pomoč odraslih. Ljudi, ki delajo z mladino, je v občini vedno manj. Tako mladim za uspešno delo ne manjka le denar, ampak predvsem sposobni odrasli voditelji (mentorji).

Ob zaključku seje so komunisti sklenili, naj komite konference izdela program za delo z mladino in določi posameznike za delo z mladino na posameznih področjih. Predlagano je bilo še, naj bi imenovali stalno komisijo, ki naj bi bila pri konferenci ali komiteju; ta komisija bi spremljala delo mladih in

Res uradne ure

Zaradi petdnevnega delovnega tedna upravnih organov občinske skupščine Kočevje je oblikovan predlog, da bi v prihodnje sprejemali stranke: ob ponedeljkih in petkih od 8. do 15. ure ter ob sredo od 17. do 19. ure. V dnevih, ki so določeni za sprejemanje strank, naj bi bili na delovnih mestih vsi predstojniki in referenti, ki so pooblašeni za sprejemanje strank. Če jih ne bo, jih bo moral zastopati namestnik. Občani predlagajo še, naj v teh urah ne bi sklicevali sestankov, kajti tudi taka odstotnost povzroča nevednosti. Končno bo o tem odločala občinska skupščina.

ZAKAJ TAKO?

Otroci brez otroških igrišč

Otroci si v parkih sami »urejajo« igrišča

Na vse načine, na nešteti sestankih razpravljamo o otroških igriščih. Toda o vsem samo premlevamo in ostajamo le pri besedah: otroških igrišč ni, čeprav pridno rastejo stanovanjske zgradbe. Za ureditev njihove okolice so bile plačane krepke vsote. Med to ureditev sodijo tudi otroška igrišča.

Lani smo ugotovili, da imamo v mestu 4234 kvadratnih m promenadnih poti (bolje rečeno eldoradov za kolesarje in nočne avtomobiliste), 34.000 kvadratnih metrov zelenic.

Del teh zelenic med stolpnici v Kidričevi ulici in stolpnici nasproti občinske skupščine na Ljubljanski cesti so že sami otroci spremenili v otroška igrišča. Kdo bi jim zameril! Tako nam sami otroci ustanavljajo svoja igrišča. Vedno nam primanjkuje denarja za zelenice. Čemu naj bi vztrajali na teh zelenicah med bloki, saj niso zasajene z drugim kot

s travo? Bolje bi bilo te površine popeskati in otroci bi se imeli kje igrati. Lepši videz bodo dale mestu peskane ploskve kakor pogažene in zanemarjene zelenice, ki ustvarjajo samo prepričanje, koristi pa ne dajejo nobene! Paziti pa bi morali, da bi bile to res površine za igranje in ne za parkiranje avtomobilov.

S parki pa tudi ni nič boljše. Nekdaj najlepši del mesta park Gaj je veliko izgubil na svoji privlačnosti. Precej so k temu pripomogli učenci nove osnovne šole, ki so za park skoraj termili. Ne vzdržijo niti najodpornije okrasne grmovje in dreve, da cvetec sploh ne omenim. Tudi gostinski obrat v Gaju je vzrok precejšnjega nereda v parku, posebno v poznih nočnih urah.

Trpko je spoznanje ljudi, ki so delali leta in leta, da bi ta konec mesta res spremenili v pravi park. Ves trud in stroški so bili zaman. Sedaj imamo slabše urejen park kakor pred desetimi leti!

J. P.

A. ARKO



Jože Kapš, hišnik v stavbi občinske skupščine Kočevje, je star že 55 let. Vsako leto, doslej opravlja to delo 5 let, nosi 6 mesecev (od 15. oktobra do 15. aprila) v naramnem košu drva v okoli 50 pisarn. Nekatere pisarne so tudi v tretjem nadstropju, do katerega je 82 stopnic, ki jih je Jože Kapš že nešteto prešel. (Foto: Primc)

Ložine: vsako leto nekaj

Lani vodovod, letos gasilsko brizgalno

Vaščani Novih, Srednjih in Gornjih Ložin se zavedajo, da je napredek in razvoj njihovih vasi odvisen predvsem od njih samih.

Pred leti so s prostovoljnimi delom, prispevki Združenega KGP Kočevje, Gozdne uprave Stara cerkev, občinske gasilske zveze, gasilskega sklada in ostalih zgradili gasilski dom, kjer imajo prostore tudi ostale organizacije. Dom uporabljajo za sestanke in občasne prireditve.

Lani so zgradili vodovod, letos pa nameravajo kupiti

novi motorno brizgalno. Del denarja so že zbrali. Člani gasilskega društva in prebivalci so hvaležni vsem, ki so jim že ali pa še bodo kakor koli pomagali pri uresničevanju načrtov.

Redki vajenci

105 zasebnih obrtnikov je lani sprejelo v uk v kočevski občini le 6 vajencev. To število je vsekakor odločno premajhno. Prav bi bilo, ko bi pristojni organi v sodelovanju z obrtniki ugotovili, kje so vzroki, da zasebni obrtniki ne sprejemajo v uk več vajencev.

Predavanja za oficirje

V Kočevju so se spet začela predavanja za rezervne oficirje in podoficirje. Prvo je bilo pretekli petek zvečer, drugo pa bo predvidoma danes. Obravnavajo teme, ki so pomembne tako v miru kot v primeru morebitnega napada na našo državo s katere koli strani.

Paznik brez moči

Krajevna skupnost Kočevje ugotavlja, da bo treba dopolniti občinski odlok o javnem redu in miru, ki je bil sprejet konec marca 1967. Za spremembo tega odloka se zavzemajo, ker menijo, da paznik nima dovolj pooblastil za ukrepanje proti posameznikom in delovnim organizacijam, ki kršijo ta odlok.

KOČEVJSKE NOVICE

Statuti so pomanjkljivi

Preveč pristojnosti poslovnim odborom — Premalo o informiranju in organizacijah v podjetju — V kratkem seminar o 15. amandmaju

Poslovni odbori ne bi smeli imeti večjih pristojnosti.

Take zime pa še ne!

Vse vrste zim sem že doživel in preizkusil v svojem 42-letnem bivanju v Ortneku, take pa še ne kot letos! Kar prime jo, pa nas zasuje s snegom, sicer na lahko, vendar izdatno. Nato pa je zopet lepo kot spomladi, da že vse brsti in poganja. Pa je spet snega na pretek, da nam zapira ceste in vasi, da se do sosednje vasi ni moč! Dolinci in hribovci smo morali kar na zapečikih obsejati. In koliko dela nam je dala s premetavanjem snega okoli doma in v vaških potih!

Hribovci so bili to zimo že večkrat odrezani od doline in takorekoč »od sveta«. Morali so čakati, da se narava umiri. Tudi pluzenja ni dosti pomagalo. Res nas je zima dobro potipala. Upamo, da je bo kmalu konec, vendar »ne hvali dneva pred nočjo«!

Nova »Naša vez«

Izšla je nova številka glasila delovne skupnosti INLES »Naša vez«, ki je tehnično zelo izpopolnjena.

List posveča precej prostora nedavnemu obisku predsednika ZKS Franca Popita v Ribnici in INLESU, nadalje delu samoupravnih organov, hrani in službi, vprašanju odgovornosti in obvestilom iz delovnih enot podjetja. Nadalje beremo odprto pismo predsedniku mladinskega akta INLES, v sindikalnem kotičku pa je objavljen tudi program dela občinskega sindikalnega sveta Ribnica za letos.

List je bogat s fotografijami, ki dopolnjujejo posamejne sestavke. Še posebno pozornost zasluži uvodnik, ki govori o bodočnosti INLES.

RIKO o statutu

Sindikalna organizacija v ribniškem podjetju RIKO je na nedavni seji obravnavala osnutek statuta podjetja. Po temeljiti obravnavi so predlagali vrsto dopolnitev, ki naj bi bile vnesene vanj. Dopolnitve so predlagali v želji da bo novi statut res v skladu z duhom 15. amandmaja. Na seji so razpravljali tudi o pripravah na volitve v novi delavski svet in predlagali kandidate.

kot so jih imeli dosedanja upravni odbori. Sindikati nasprotujejo tudi določili, da bi bil sestavljen poslovnega odbora direktor.

Zelo posplošeno sta v statutih prikazana mesto in vloga družbeno-političnih organizacij, predvsem sindikata. Odgovornost vodilnih je v večini statutih določena le na celno. Vse premalo pa je v statutih o informiranju članov kolektiva.

Na posvetu je bil sprejet sklep, da bodo poslali vsem delovnim organizacijam priporočila, kaj naj še vnesejo v statute. Dogovorili so se tudi, da bo v kratkem Delavska univerza v Ribnici organizirala v večjih krajih oziroma v večjih delovnih organizacijah predavanja o nalogah in delu sindikalnih vodstev v svoji organizaciji ter o tem, kaj želimo doseči s 15. amandmajem.

Posvet o zdravstvu

V Ribnici je bilo 5. marca na pobudo občinskega komiteja Zveze komunistov posvetovanje zdravstvenih delavcev z območja občine Ribnica. Pogovorili so se o zdravstvu v občini, organizaciji zdravstvene službe, zdravstvenem varstvu občanov in nadaljnjem razvoju samoupravnih odnosov znotraj zdravstvenih ustanov na območju zdravstvenega zavoda Kočevje. To posvetovanje je bilo organizirano v okviru priprave na III. sejo občinske konference ZKS Ribnica, na kateri bodo predvidoma obravnavali tudi zdravstvo.

NA ROB ZBORA VOLIVCEV V RIBNICI

Krajevna skupnost noče ali ne more?

Delo med krajevno skupnostjo Ribnica in občinsko skupščino ni razmerno — Po samoupravnih poti rešujemo svoje zadeve! — Slaba udeležba

Čeprav udeležba na nedavnem zboru volivcev v Ribnici ni bila zadovoljiva, je prav ta zbor pokazal, kako naj vsakodnevne probleme rešujemo po samoupravnih poti in s pomočjo samoupravnih organov, ki so za to poklicani. Na zboru so razpravljali predvsem o komunalnih zadevah.

Občani so še posebno poudarjali, da ne morejo in ne smejo skrbeti za komunalne zadeve Ribnice občinska skupščina in njeni organi, temveč svet krajevnega skupnosti, ki naj bi se vendarle že zbral in začel pravično delati. Ugotovljeno je bilo, da krajevna skupnost Ribnica sploh še ni prav živela in da praktično niti ne ve, kaj je njena naloga in kaj je naloga občinske skupščine, ker pač delo še ni razdeljeno. Tako večino svojih



Nove tablice z oznako ulic in hišnimi številkami so pribijali te dni na hiše po Ribnici. Delo sta opravila upokojenca Franc Kupljenik in Marko Logar. (Foto: Mohar)

Poseben uspeh: lepa proslava

Socialno zavarovanje počasi rešuje vloge za priznanje posebne dobe

Nedavnega občnega zbora krajevnega organizacije Zveze borcev v Sodražici se je kljub visokemu snegu udeležilo precej članov. V obširnem poročilu predsednika Janeza Lesarja je bilo poudarjeno, da je največji lanski uspeh organizacije proslava konca avgusta lani v Sodražici, ki so jo organizirali skupno z odborom Notranjskega odreda.

Za izredni uspeh proslave so zaslužni vsi člani zveze borcev, pa tudi ostali prebivalci Sodražice in bližnje okolice. Na občnem zboru so izrekli še posebej zahvalo Ivanu Fajdigi, domačinu iz Sodražice in članu republiškega odbora ZZB NOV Slovenije, ki ima največ zaslug za uspeh proslave.

Odbor krajevnega organizacije ZB se je tudi v pretekli mandlatni dobi ukvarjal z zbiranjem dokazil za priznanje

cev Sodražica obsega območje bivše občine Sodražica, kar je izjema v primerjavi z drugimi družbeno-političnimi organizacijami na tem območju. Prav zato pa nalaga tej organizaciji toliko bolj odgovorno delo. Niso zaman poudarjali, da je ZB politična organizacija toliko bolj odgovorni člani politično delajo. Omeniti je treba še, da precej članov Zveze borcev prizadevno dela na družbeno-političnem področju.

Izvolili so novo vodstvo krajevnega organizacije, nekateri komisije in štiri člane v občinski odbor ZZB NOV Ribnica.

Zanimivo je, da Zveza bor-

Davki in podpore

Marsikje slišiš med kmeti negotovanje nad davki. Toda denar, zbran s kmečkimi davki, gre v precejšnji meri spet nazaj v vasi. Vzemimo za primer sodraško območje. Lani so kmetje tega območja plačali 150.000 din davkov, za socialno ogrožene občane pa je dala občina v obliki stalnih in izrednih podpor skupno 80.000 din. Podobne ugotovitve veljajo tudi za ostala območja občine.

Občni zbor ZB Grčarice

Na nedavnem občnem zboru krajevnega organizacije Zveze borcev Grčarice so med drugim razpravljali o vlogi Zveze borcev in njeni odgovornosti pri vzgoji prebivalstva za vseljudsko obrambo in o drugih vprašanjih, s katerimi se posredno ali neposredno ukvarja njihova organizacija. Izvolili so nov odbor ter člana za občinski odbor ZZB NOV Ribnica. Organizacija ZB Grčarice šteje 50 članov in predstavlja močno politično organizacijo v svojem kraju.

Cene v Kočevju in Ribnici

	Kočevje (cene v din za kg)	Ribnica
krompir	0,90	0,90
svetle zelje	4,10	2,80
kislo zelje	2,70	2,80
kisla repa	2,70	2,80
ohrovt	4,50	4,50
cvetača	4,40	4,90
fišol		
v vrzju	5,65 in 5,90	4,50 in 6,00
čebula	3,95 in 4,40	4,60
česen	13,20	13,00
solata	11,50	10,50
špinata	7,00	7,60
korenje	2,50 in 4,70	2,30
petušilj	6,00	6,00
zeleni	3,00	
por		4,30
jabolka	1,50 do 3,30	2,80
hruške		3,00
grodje	5,20	4,80
limone	5,30	5,20
pomaranče	5,00 in 5,60	5,20
banane	6,30	6,30
ananas	7,00	7,00
jajca (cena za kos)	0,75	0,67

ČREPINJE IZ LONČARIJE

DAN ZENA — Pred dnevom žena so v osnovni šoli učenci pripravili prisen program z lutkovno igrice in povabil mamic in ostale žene na proslavo. Šolski razred je bil mnogo premajhen, da bi sprejel vse obiskovalke, ki jih je proslava prijetno ganila. Mnoge, predvsem starejše ženske so lutke celo prvič videli in marsikatera je imela v očeh solze nujnosti. Po proslavi so mnoge med njimi vprašale učiteljice, zakaj nimamo v Dolenji vasi kulturnega doma, kjer bi bilo mogoče poživiti kulturno dejavnost. O kulturnem domu so govorili tudi na letošnjem (in vseh prejšnjih) zborih volivcev in ugotovili, da še precej let ne bo mogoče ustreči dolgotrajnim željam.

MALA SOLA — Prejšnji teden se je pričela v Dolenji vasi vpet mala sola, v katero je vpisanih iz vsega šolskega okoliša 29 učencev. Dva sta iz Grčarice in male sole ne moreta obiskovati, ker je pouk popoldne, eden pa je trenutno še v tujini. Mala sola so uvedli pred dvema letoma in učni uspehi ter zmožnost dojemanja učencev se je tako močno po-

večala. Starši bodo tudi letos pripevali nekaj denarja za organizacijo pouska. Zal učenci tokrat v mali soli ne bodo dobivali matic, ker se je kuharica ponesrečila. Pred vstopom v šolo bodo vse učence testirali in ugotovili njihove psihične sposobnosti.

CESTE — Komunala letos precej bolj skrbi za urejenost cest na tem območju kakor prejšnja leta. Predvsem velja to za smuk pluzenja, ki je nekoliko odpovedalo šele ob zadnjem snegu. Na dolenjskih občinskih cestah je Komunala lanske leto porabila okrog 2600 delovnih ur, vendar so na cestah še precejšnje luknje. Najslabša je cesta proti šoli; obilujajo, da jo bodo popravili kar najhitreje. Veliko denarja in časa po porabi podjetje za vzdrževanje ceste do Jelendola, ki jo največ uporabljata KGP in Smečnik. Cesta je zelo slaba in je skoro ni mogoče popraviti. Najbolj jo uničuje tovornjaki, vsa skrb zanjo pa je nalozena Komunali. Občani menijo, da bi morali največje breme za popravilo te ceste nositi tisti, ki jo največ rabijo, KGP in Smečnik.

Razumejo potrebe in stisko drugih

Na Špediciji v Ribnici so zaposleni med prvimi prispevali za prizadeto Banjaluko in za gradnjo Onkološkega inštituta v Ljubljani

V sindikalni organizaciji Združenega KGP — obrat Špedicija v Ribnici so imeli 27. februarja občni zbor. Na njem so se pogovorili o delu in nalogah sindikalne organizacije v obratu in v podjetju ter gospodarjenju v njihovi delovni organizaciji. Izvolili so tudi novo sindikalno vodstvo.

Vsekakor je treba temu kolektivu izreči pohvalo za razumevanje, ki ga ima do sočloveka v primeru nesreče. Med prvimi je bil, ki je prispeval enodnevni zaslužek

za prizadeto Banjaluko; prispeval pa je tudi za gradnjo Onkološkega inštituta.

Delo na Špediciji je težko. Vsak dan raztovarjajo les in lesne proizvode, in to v soncu, dežju in snegu. Zato je razumljivo, da je njihov zaslužek nekoliko večji kot v nekaterih drugih obratih Združenega KGP Kočevje. Lani je znašal povprečni osební dohodek 1.008 din na mesec.

Delo sindikata v tem obra-

tu je prisotno tudi na sestankih celotnega kolektiva, na katerih so obravnavali vse svoje zadeve in probleme podjetja. Značilno je, da imajo v združenem KGP in tudi v Špediciji dobro urejeno obveščanje in so s sklepi centralnih organov podjetja v obratu hitro seznanjeni.

Zaradi posebnosti dela sindikata v tem malem kolektivu, kjer je zaposlenih le 18 ljudi, bodo glavne naloge sindikata, da bo pojasnjeval samoupravne akte, da bo v primeru potrebe varoval koristi delavcev in da bo opravljal vse tisto delo, ki ga je dolžna opravljati sindikalna organizacija.

V načrtih naj krajevna skupnost določi tudi prednostni red izvajanja ureditvenih del.

Vse sklepe zbora občanov naj prvenstveno izvajajo svet krajevnega skupnosti.

Krajevna skupnost mora imeti posebno komisijo, ki bo reševala zadeve s področja otroškega varstva.

Čimprej naj bi uredila otroško igrišče. Opremo zanj je že pred dalj časa izdelalo Kovinsko podjetje.

To so samo nekateri sklepi in predlogi zbora volivcev v Ribnici, ki se nanašajo na krajevno skupnost oziroma njeno dosedanje in bodoče delo.

Zal pa moram na koncu tudi ugotoviti, da na zboru volivcev ni bilo niti predsednika niti tajnika sveta krajevnega skupnosti, čeprav so sklepi zbora zelo pomembni za njuno delo.

ORTNEŠKI DROBIŽ

PROSLAVA DNEVA ZE. — V priljubljeni gostilni pri Petricu so se v tedni pred dnevom žena kar vrstile proslave raznih podjetij in organizacij, na katerih so počastili z besedami, darili in veselicami naše delovne žene, ki so si resnično priborile popolno enakopravnost. Petric se je potrudil, da so bili vsi zadovoljni. V soboto, 7. marca, je tudi mladina poljanske sole povabila svoje mamic in ostale poljanske žene na proslavo, na kateri je s kratkim, a pristranim kulturnim sporedom izkazala hvaležnost svojim mamicam in tetam.

NOVA CESTA preko Velikih Poljan je že zelo star želja in zamisel. To bi bila lepa romantična poljanska pot skozi Velike Poljane in pod Grmado skozi gozdove v Dobropoljsko dolino in bi razbremenila cesto Kočevje-Ljubljana.

ZELO NEVARNI so odcepi lokalnih cest, posebno tisti pri avtobusnem postajališču iz smeri Ribnica v Ortnek ali obratno; je opek in oster, da ga skoro nobeno vozilo prvič ne izpelje in si mora pomagati z vzvratno vožnjo. To je na cesti II. reda lahko zelo nevarno, posebno pozimi, saj prav ta del običajno ni primerno očiščen. Nujno je v prid varnosti prometa nekaj storiti. Vsekakor pa bo zadeva rešena tedaj, ko bo zgrajen most na spodnjem koncu opeca v Ortnek, ki je še dolgo zaprt.

TURISTIČNI PRO. SFEKT Dolenjske je lep in bogat. Pogrešamo pa v njem sliko Grmade, ki tudi ni vršana na karti planinskih domov. V sesnamu zmogljivosti domov je napačen podatek, da ima Grmada 24 postelj, v resnici ni nobene. Ta podatek je zapeljiv, zato ga je treba popraviti oziroma črtati.

Frutella

REŠETO

Leopold Krese v Adlešičih

V Adlešičih je bil 22. februarja občni zbor krajevne organizacije zveze borcev, ki se ga je udeležil tudi poslanec republiškega zbora Leopold Krese. Borci so se pritoževali zaradi počasnega reševanja vlog za priznanje posebne dobe. Okrog 150 borcev zato tudi še nima socialnega zavarovanja. Izrazili so željo, da bi bili pogoji za odplačevanje stanovanjskega kredita ugodnejši.

Po končanem občnem zboru so imeli predstavniki organizacij in krajevnih skupnosti razgovor s poslanci in predstavniki občine o razvoju Adlešičev. Bili so mnenja, da je treba asfaltirati cesto Podzemelj - Adlešiči - Preloka, urbanistično urediti posamezna območja za turistične namene in pospeševati domačo obrt, ki zadnja leta močno nazaduje, pa bi bila lahko lep vir dohodka.

A. V.

Tvegana potovanja

V letošnji zimi sneg močno nagaja, kar občutijo zlasti prebivalci odročnih krajev, kakršni so Stari trg, Čeravno, si cisternarji in šoferji zelo prizadevajo, kdor potuje, ne ve, če bo srečno prišel na cilj ali še isti dan domov. Sneg ovira tudi kmečka dela, ki bi se morala že pričeti. Na kmetijah je malo delovne sile, zato je vprašanje, če bodo ob nastopu lepega vremena ljudje zmogli toliko del nankrat.

KR

Aktivistom OF!

Vsa pojasnila v zvezi z merili za aktiviste OF ob popisu za udeležbo na zboru aktivistov v Dolenjskih Toplicah dobite pri predsednikih krajevnih organizacij SZDL in ZZB NOV na terenu. Tam dobiti tudi vpisnice in navodila za izpolnjevanje obrazcev.

Sneg na Andreja, sto dni še snežna odeja

Po nekajdnevni prekinitvi snežnih padavin imamo spet veliko snega. Kmetje se sprašujejo, kako bo z delom na poljih in v vinogradih. Mladina, ki je prezimila doma, odhaja v mesta in v tujino na delo, vreme pa ne dopušča pravočasnega kmečkega dela. Kaže, da bodo morali vse opraviti starci sami. Sedaj je čas za sejanje ovsa in za oranje krompirja, sneg pa kar leži. Bojimo se, da se bo uresničil star pregovor, ker je na Andrejevo padal sneg.

I. S.

ČRNOMALJSKI DROBIR

MUHASTA ZIMA MOČNO NAGAJA vinogradnikom, ki dež in sneg onemogočata delo v vinogradih. Nekaj dni brez padavin v preteklem tednu so ljudje izkoristili za postavljanje kolov, rezanje in vežanje trt, vendar v splošnem spomladanska opravila močno zamostajajo.

PRED DNEVI JE BIL KONČAN tečaj prve pomoči na Vinici. Zaključni izpit je opravilo vseh 27 tečajnikov, med katerimi je bilo več moških kot žensk, kar je neobičajno. Na izpitih so z znanjem presenetili tudi starejši tečajniki.

ODZIV NA RAZPIS glasbene šole za mlade godbenike je bil izredno dober. Od 25 prijavljenih otrok, starih 10 in 11 let, je 12. in 13. marca opravilo avdicije kar 17 kandidatov. Te bodo čimprej vključili v mladinsko godbo, ki šteje že 28 članov. Avdicija je obenem pomenila tudi sprejemni

izpit za tako imenovano pripravnišnico na glasbeni šoli.

SOLIST NA ELEKTRICNI harmoniki Silvester Mihelič mlajši je dobil povabilo s RTV Ljubljana, da bo posnel 9 svojih skladb, ki so doživele lep sprejem na odajah »Koncerti iz naših krajev«. Tako bomo našega glasbenega mojstra večkrat slišali preko radijskih sprejemnikov.

V SOBOTO IN NEDELJO bodo slušatelji tečaja za pridobitev kvalifikacije poklicnih šoferjev opravljali izpite iz teoretičnega in praktičnega znanja. Vseh 17 tečajnikov bo pokazalo svoje znanje pred komisijo iz ljubljanske avtošole.

ADLEŠICANI BODO za svoj krajevni praznik 22. marca gledali jugoslovanski film »Ne joči, Peter«. Verjetno bo gostovala s programom tudi glasbena šola iz Črnomlja.

NOVICE
črnomaljske komune



Osnovna šola Semič ima svoj avtobus, s katerim prevažajo v šolo vsak dan več kot 150 otrok. Avtobus je nov in lep, vprašanje pa je, koliko časa bo še dobro ohranjen, saj mora voziti po izredno slabih cestah in tudi garaže nima.
(Foto: R. Bačer)

Socialistična zveza: vse po načrtu

Široko zastavljeno delo SZDL v letošnjem letu pomeni uresničevanje volilnega programa in nove vloge organizacije v današnji družbi

Na nedavnem zasedanju občinske konference sprejeti delovni program dobiva obliko v vsakdanjem delu izvršnega odbora, sekcij in komisij, kakor tudi krajevnih organizacij SZDL na terenu.

V letošnjem letu je predvidenih 6 zasedanj občinske konference. Prva, ki je imela nalogo razpravljati o turizmu in o letošnjem delu, je že minila, sledile pa bodo še: marca konferenca o programu srednjeročnega razvoja občine in o finančnem načrtu občinske organizacije; maja bo konferenca posvečena razpravi o obveščanju občanov in ob tem o vlogi organizacije in dopolnitvah aktov SZDL; septembra je v načrtu ocena priprav na vseljudski odpor in razprava o kulturni dejavnosti; oktobra bodo ocenjevali politični položaj in delo organov konference, decembra pa bodo volitve novih organov konference in določanje smernic za nadaljnje delo organizacije.

Izvršni odbor ima vsak mesec predvideno sejo z obravnavo vseh aktualnih dogajanj v občini, od gospodarstva do kulture, sodelovanja z drugimi organizacijami in kmetijskih vprašanj.

Novost v letošnjem delu je načrtno delo v šestih sekcijah. Sekcije so imeli že prej, vendar niso imele natanko določenega dela. Vsekakor bosta imeli sekcija za kmetijstvo in sekcija za turizem vrsto najbolj odgovornih in važnih nalog, prav tako pa so vestno naredile delovne načrte tudi sekcija za zaposlo-

vanje, sekcija za kulturno dejavnost, sekcija za mednarodne odnose in sekcija za družbeno aktivnost žensk.

Pri občinski konferenci deluje razen tega še 6 odborov in komisij, tako da so prav vsa področja družbenega življenja zajeta v obravnavi najbolj množične organizacije delovnih ljudi.

Zelo razveseljivo je, da se

stanki Socialistične zveze, zlasti pa občinske konference, že davno niso več mlatenje prazne slame, pač pa so poglabljene razprave na podlagi analitično pripravljenega gradiva s kopico podatkov resničen prispevek k razreševanju težav na najrazličnejših področjih. S takim delom si organizacija pridobiva ugled in simpatije občanov.

Preločana najdeš po celem svetu

Na Preloki so še pred leti pozimi tkali domače platno, danes pa ob zimskih večerih gledajo televizijo - Vas se je močno spremenila, ljudje pa vseeno niso zadovoljni - Odhajanje v tujino se nadaljuje

Preloka leži na prijaznem hribu nad Kolpo in ima 64 hiš. Domačini se še zmeraj bavijo pretežno s kmetijstvom, zlasti z živinorejo. Svoječas je bila dobro razvita domača obrt, preloška dekleta pa so znala pisati tako lepe pisanice, da jim ni bilo para.

Še pred dobrimi 30 leti je bilo skoro pri vsaki hiši po 8 do 10 glav živine, ponekod

so imeli črede ovac, obleko so nosili iz domačega platna, sešito doma. Pozimi so tkali platno po vsej vasi, jeseni pa so vaščani hodili na prejo. Danes vsega tega ni več. Kot so druga za drugo izginile slaminaste strehe, je zamrla pesem pastirjev in vriskanje fantov vasovalcev.

Način kmetovanja se je povsem spremenil. Čeprav se je že pred leti veliko vaščanov izselilo v Ameriko in Kanado, je sedanjí val izseljevanja ponovno zajel Preloko. Zdjaj je že od vsake druge hiše kdo zaposlen v tujini ali v katerem domačih mest. Preločane najdemo povsod po svetu. Nihče ni več zadovoljen s tistim, kar pridelata doma na kmetiji. Vsak bi rad mehaniziral proizvodnjo in sodobno kmetoval.

Zdjaj je redkokdaj v vasi kosi s koso ali na roke žaga drva. Ob času košnje brnijo po travnikih motorne kosilnice, v gozdu pa se oglašajo motorne žage. Njive so začeli orati s traktorji, na strehah hiš pa se pojavljajo televizijske antene. Radijski sprejemniki imajo že pri vsaki hiši. V vasi je tudi nekaj osebnih avtomobilov, še več pa motorjev. Goveje živine je iz leta v leto manj. Ker je organiziran odkup mleka, redijo večnoma krave, vole pa izpodrivajo konji.

Kljub takšnemu napredku pa vaščani niso zadovoljni. Na vseh sestankih se sliši le kritika in malo pohvale. Kritizirajo predvsem slabo cesto do Vinice in Adlešič in neuravnoteženo dobavo olja in bencina. Po gorivo morajo Preločani v oddaljeni Črnomelj ali celo na Hrvaško, ker bencinske črpalke na Vinici kljub večletnim obljubam še ni. Dlje ljudje tarnajo nad previsokimi davki, posebno pa nad prispevkom za socialno zavarovanje. Borci niso zadovolj-

Plut je povsod zraven

Metod Plut je ravnatelj semiške osemletke, odbornik in krajevni funkcionar

Na učitelja na vasi se navadno zgrnejo društvena bremena. Tovariš Plut mi je našel samo nekaj funkcij:

— Sem odbornik občinske skupščine Črnomelj, tajnik krajevne organizacije ZZB NOV, podpredsednik krajevne organizacije SZDL, član občinskega sveta za družbeni plan in finance. Kot odbornik sodelujem še v krajevni skupnosti.

— Kakšne načrte ima Semič letos za napredek kraja?

— Na nedavni seji sveta krajevne skupnosti smo veliko govorili o tem, da je nujno potrebno večje spodobno gostišče. Zdjaj ga namreč nimamo. Potegujemo se za novo samopostrežno trgovino, za novo zajetje vodovoda, za ureditev prosvetnega doma ter za gradnjo ceste do Smuške Luže. Sklep je bil, da se letos asfaltira cesta od križišča mimo šole do Partizanovega doma. Seveda pa zagotovo pričakujemo asfalt do Gradca.

— Kdo bo kričal stroške



za vsa dela?

— Pri nas imamo zmeraj tri stalne vire dohodkov: nekaj da krajevna skupnost, veliko Iskra, pomagajo pa občani.

— Kaj si Semičani najbolj želite?

— Cesto, ceste in še enkrat ceste!

— Kakšna je vaša osebnostna želja?

— Da bi šola dobila centralno kurjavo in da bi našemu avtobusu priskrbeli garažo. Zdjaj je že dve zimi pod skedn'em. R. B.

Učitelji v slabih stanovanjih

V Semiču bi potrebovali 8 stanovanj za učitelje - Sindikat se je obrnil na občino

Semiška šola se je pred tremi leti zadolžila na tri učiteljska stanovanja v bloku,

zdej plačuje na leto 11.600 din anuitet in nima več denarja, da bi pomagala reševati nadaljnje stanovanjske probleme prosvetnih delavcev.

Trenutno 5 semiških učnih moči stanuje v neprimernih stanovanjih. Trije učitelji imajo dom v več kot sto let stari nekdanji šolski stavbi, kjer ni niti urejenih stranišč, dva pa stanujeta poleg krajevnega urada. Vendar tu ni dosti boljše. Med temi niso samo samski ljudje, temveč tudi družine.

Šola bi potrebovala še tri stanovanja za razpisana prostovoljna mesta. Zahtevajo naj šola v redu opravlja učni program s strokovno usposobljenimi ljudmi, vprašanje pa je, kako dobiti strokovnjake v Semiču, če stanovanja ni.

Podružnica prosvetnih delavcev na šoli je o tem razpravljala in o stanovanjskih težavah pisмено obvestila občinsko skupščino.

Vsi hodijo v grad...

Črnomelj je mesto, upravno in gospodarsko središče občine, kamor prihajajo po opravkih občani z vseh koncev. Vprašanje javnega stranišča je bilo že večkrat načeto, a nič! Vsa leta se ljudje poslužujejo sanitarij gostinskega podjetja v Gradu. Ker ti prostori niso oskrbovani tako kot javno stranišče, so vselej nesnažni. To je opazila tudi sanitarna inšpekcija. Nekaj bo treba ukreniti: ali stranišče v gradu zapreti za javnost ali pa poskrbeti za stalno čiščenje,

Doslej 251 pregledov

Od maja 1969 je davčna inšpekcija v Črnomlju opravila 184 nadzornih pregledov pri samostojnih gostilnicah in 67 pregledov pri obrtnikih. Razen tega je davčni inšpektor sodeloval še pri 47 pregledih skupno s tržno in cestno inšpekcijo. Največ prestopkov so ugotovili pri prikrievanju prometa in dohodka, pri malomarnem vodenju poslovnih knjig in pri nepravilnem vodenju predpisanih knjig zaradi neznanja.

Vodovod v Brezniku

Konec februarja so v vasi Breznik pri Dragatušu odprli novi vodovod. Vaščani so pripevali s prostovoljnimi delom, dali so gradbeni material, cevi pa je prispevala občina. Delo pri napeljavi vodovoda se nadaljuje od Breznika proti Obrhu.

KVINTET BERGER sporoča,

da so odpadli napovedani koncerti v Gribljah, Adlešičih, na Vinici, v Dragatušu in Metliki zaradi žalovanja za ponesrečenimi rudarji v rudniku Breza.

Sporočamo tudi, da bomo nastopili v navedenih krajih v nedeljo, 5. aprila.

Vstopnice so veljavne in jih lahko nabavite v predprodaji.

Strah in trepet simulantov

Jože Matkovič ima kaj nepriljubljen poklic – kontrolira bolnike iz štirih podjetij – Marsikateriga je že našel v gostilni...



Kadar z motorjem križari po raztrganih cestah do zakotnih vasi, okomotan v usnjeno kapo in suknjič, Matkovič ni spoznat. Navadno se drži resno, ne gleda ne na desno ne na levo. Obiskuje zaposlene iz podjetij Novoteks, Beti, Komet in iz komunalnega podjetja, ki so izostali od dela zaradi bolezni. Službena pot Jožeta Matkoviča ni kratka: teče po vsej metliški občini in na hrvaškem koncu tja do Ozlja.

— Bolniški kontrolor je nov poklic in vi ste prvi občan metliške občine, ki ga opravlja. Kako se počutite v tej službi?

— Ko sem leta 1968 začel, sem se zavedal, da je

ta poklic nepriljubljen. Ko dobim spisek ljudi v staležu, najprej v podjetjih vprašam, kdo je sumljiv bolnik. Take običnem najprej.

— Ali dostikrat naletite na namišljene bolnike?

— Ni se zgodilo velikokrat, da bi našel bolnika pri kmečkem delu, pač pa mnogih sploh ni doma. Pred kratkim sem zalotil fanta, ki je spravljaj skupaj dokumente za odhod v Nemčijo, neko dekle pa je za več dni odpotovalo na lepše.

— Kaj naredite z ljudmi, ki izkoriščajo socialno zavarovanje?

— Moram jih prijaviti, nakar jih posvarimo. Nedomestilo za bolezenski dopust jim v takem primeru odpade.

— Kako se izgovarjajo tisti bolniki, ki jih ne dobite v postelji?

— Marsikoga sem že našel v gostilni. Dopovedujejo mi, da je razkužitev z alkoholom nujna za bolezni, ali tvežijo kaj drugega. Potem se kar lepo pogovorimo. Večjih sporov še nisem imel. Moram pa reči, da imam z ženskami več opravka kot z moškimi.

R. B.



Tovarna BETI s posojilom pomaga svojim delavcem in uslužbencem graditi nove hiše. V Metliki je zrastle pri tovarni že celo naselje novih hiš, letos pa je delavski svet 20 odstotkov lanskega dobička namenil novim stanovanjskim posojilom in družbenemu standardu zaposlenih. (Foto: RIA Bačer).

Danes še gre, kaj bo pa jutri?

Mesnemu podjetju v Metliki je šlo že lani za nohte – Zaradi vedno višjih cen živini in le malo zvišanim prodajnim cenam mesa so imeli ob koncu leta za 76 odst. manj dobička kot prejšnje leto – Kolektiv vidi bodočnost v združitvi z močnejšim partnerjem

Goveja živina se je lani podražila za 28 odstotkov, teleta za 23 odstotkov in prašiči za 28 odstotkov, pri tem pa so se prodajne cene mesa povečale povprečno sa-

mo za 14 odstotkov. Vse to je močno vplivalo na lanski uspeh poslovanja metliškega mesnega podjetja.

Ustvarili so 7.171.000 din celotnega dohodka in 86.000 din dobička, ki pa je bil veliko manjši kot prejšnja leta. V letu 1968 je ostalo za sklade 353.000 din, kar kaže, da je bil lanski uspeh za 76 odstotkov slabši.

Dokler je podjetju dobro šlo, so večino razpoložljivih sredstev vlagali v razširjeno reprodukcijo. Pred tremi leti so zgradili novo klavnico in uredili več sodobnih lokalov, zdaj morajo za dobljena posojila plačevati na leto 14.000 din anuitet. Po pokritju obveznosti v letu 1969 kolektivu ni niti toliko ostalo, da bi lahko ta dolg plačal, zato bodo načeli sklade od prejšnjih let. Tudi letos si ne obetajo boljših

časov. Nastaja vprašanje, kako odplačevati obveznosti ob nujni preureditvi klavnice, če hoče ta še poslovati in ob nujni ureditvi nekaterih lokalov.

Direktor podjetja Franc Stricelj je sedanjí položaj kolektiva takole presodil:

— Vsa mesna podjetja so v težavah, ker živine primanjkuje, zato cene rastejo. Kmet se zaradi neurejenih tržnih razmer boji prodati vola in ga raje drži v hlevu, medtem ko mlade živine sploh ni. Vse so sproti poklali. Bojim se, da bo v času letošnje turistične sezone kriza za meso.

Naše podjetje je že pred mesecem dni vložilo pri občini zahtevek za povišanje prodajnih cen mesa, vendar še nismo dobili odgovora. Meso prodajamo z izgubo. Ker moramo po novih predpisih v naši klavnici urediti še predhladilnico, razen tega nas Gradčani držijo za besedo glede nove mesnice, je jasno, da naš kolektiv vseh stroškov v sedanjem položaju ne bo zmogel. Ko smo o tem razpravljali, smo spoznali, da je izhod edinole v združitvi z močnejšim podjetjem. Razgovori o tem že tečejo v več smereh. Katera ponudba bo za nas najugodnejša, tisto bomo zagrabili. V kratkem bo znana odločitev.

Brucovanje v Metliki

V soboto, 21. marca zvečer, bo v Metliki že deveto brucovanje belokranjskih študentov s programom, tombolo in licitacijo. Igrali bodo Abadoni iz Črnomlja. Vstopnice so v predprodaji v recepciji hotela Bela krajina. Celotni dohodek prireditve bodo namenili za pomoč socialno ogroženim študentom ter za delovanje kluba.

A. LATERNER

Marca o turizmu

Izvršni odbor občinske občinske konference SZDL v Metliki je sprejel načrt za delo v letošnjem letu. Predvideno je, da bodo 4 občinske konference, na katerih bodo z dobro pripravljenim analitičnim gradivom razpravljali o turizmu, o problemih delovnih organizacij, o društvenem delovanju ter o težavah zaposlenih žensk in mater-gospodinj. Za prvo občinsko konferenco, ki bo marca, že pripravljajo gradivo.

Veselica spet posluje

Gostišče, ki je vsako zimo zaprto, je spet začelo obratovati, vendar zaenkrat samo ob sobotah in nedeljah. Veselica je odprta od desetih dopoldne do polnoči.

Posojila bodo zapadla

Zakaj 40 borcev ni dvignilo posojil?

Ko so lani borcem metliške občine razdeljevali posojila za popravilo ali gradnjo stanovanjskih hiš, so vsi prosilci prošnje utemeljevali kot nujne. Upravni odbor občinskega sklada je razpoložljivih 2.510.000 din razdelil med 274 prosilcev, zdaj pa ugotavljajo, da jih med temi 40 ni dvignilo posojila pri banki.

Zakaj? Domnevaajo, da so možni trije vzroki: 1. da posamezniki denarja niso tako nujno potrebovali, kakor so navajali; 2. da so nekateri šele zdaj uvideli, da bo treba denar vrniti in 3. da se za ljudem preveč zapleten postopek, preden lahko začne posojilo uporabljati.

Upravni odbor občinskega sklada za dodeljevanje borčevskih posojil je 10. marca razpravljal o tem. Takoj so razposlali opozorila vsem borcem, ki jim je zapadel trimesečni rok za dvig posojila pri banki, naj sporoče, če so resni interesi za gradnjo ali ne. Njim namenjena sredstva bi namreč lahko dodelili 110 drugim upravičenim prosilcem, ki se za posojila še potegujejo.

Perice so zavarovane

Krajevna skupnost Božakovo je lani postavila betonsko ploščo in tako zavarovala perice pred snegom in dežjem. Poleg tega so popravili več kilometrov vaških poti. Veliko so pri teh delih pomagali vaščani s prostovoljnimi delom. Večkrat so delale tudi ženske, katerih moške so zaposleni. Na tak način bodo tudi letos popravljali vaška pota.

J. N.

Predavanje na Radovici

Strokovno predavanje o vlogogradništvu je bilo zelo dobro obiskano. Inž. Janez Gačnik in inž. Julij Nemanč iz kmetijske zadruge sta govorila o prvih spomladanskih opravilih v vinogradu in o negi trte vse do trgatve, predavanje pa je bilo spremljano z bavnimi filmovi. Za sodobno obdelovanje vinogradov z Radovice, iz Bojanj vasi in Krašnjega vrha obnovilo nasade. Po predavanju so kmetje postavili vprašanja, na katera sta strokovnjaka odgovarjala.

J. Z.

Metliški gasilci so zborovali

Za delo gasilcev je v Metliki lepo razumevanje – Spomladi bodo urejali okolico novega doma, predvidenih pa je še več akcij

V nedeljo, 1. marca, so se v sejni dvorani novega gasilskega doma zbrali domači gasilci na redni letni občni zbor.

O veliki delavnosti in uspehih, ki jih je metliško gasilsko društvo doseglo lani, ko je praznovalo stoletnico svojega obstoja, ne kaže govoriti, ker je bilo o tem že dovolj pisano v našem listu. Naj zato navedemo le nekaj delovnih načrtov za letošnje leto.

Predvsem si bodo gasilci prizadevali, da bi razširili in pomladili svoje vrste. V društvo nameravajo pritegniti še nove pionirje, ki bi jih takoj pričeli usposabljati za manjše gasilske naloge, hkrati pa bi skrbeli tudi za njihovo razvedrilo. Strokovno bodo izboljšali svoj kader s tem, da bo nekaj članov odšlo v podčastniško in častniško šolo. Skušali bodo obnoviti tudi žensko desetino, ki je bila svoj čas v društvu dokaj aktivna.

Kie so poslanci?

Občinska konferenca SZDL v Metliki je ugotovila, da sodelovanje s poslanci ni najboljše. Nekatere poslance se redko udeležujejo sej občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, še manj stikov pa imajo z volivci. Ker je Socialistična zveza povezovalac med občanji in poslanci, je izvršni odbor občinske konference SZDL sklenil poslati primerne oblike sodelovanja. V načrtu je več javnih tribun, na katerih naj bi poslanci odgovarjali na vprašanja volivcev, lahko pa tudi sami izberejo aktualno snov za pogovor z ljudmi, ki so jim ob volitvah izrekli zaupanje.

Med ostalimi nalogami nameravajo gasilci takoj spomladi urediti okolico doma in jo zasaditi z okrasnim drevjem, pričeli bodo zbirati sredstva za kombi in drsalni prt, sodelovali bodo v tekmovanju vseh gasilskih društev v občini ob 25-letnici osvoboditve itd. Poleg drugega bodo pazili družabno življenje in skušali tudi na ta način pridobiti društvu nove aktivne člane in prijatelje.

Pri volitvah je bilo v no-

vi upravni odbor izvoljeno 13 članov z dosedanjim predsednikom Jankom Bračiko na čelu.

Za delo gasilcev so pokazali zanimanje tudi predstavniki domače občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, saj so se občnega zbora udeležili predsednik skupščine Ivan Zele, sekretar občinskega komiteja ZKS Martin Stefanič, predsednik SZDL inž. Janez Gačnik, republikanski poslanec Franc Vrviščar in drugi.

Letos za 20 odstotkov več

Metliška zadruga letos nima v načrtu večjih investicij, uredili pa bodo nekaj trgovin

Po ugodnem zaključnem računu za leto 1969, ki je metliški zadrugi prinesel 510.000 din dobička, so naredili načrt za poslovanje v letošnjem letu. Računajo, da bo uspeh še za 20 odstotkov boljši, kot je bil lani, zlasti pa bo donosna povečana dejavnost vinske kleti. Letos imajo boljšo kvaliteto vina in večje zaloge, vino pa bodo tudi stekleničili. Poleg tega se bo rodnost v lastnih nasadih vinogradov povečala za 30 odstotkov.

V letu 1970 bo zadruga delno obnovila strojni park. Stare kombajne in nekaj traktorjev bodo prodali in jih nadomestili z novimi, sodobnejšimi stroji.

Kar zadeva trgovsko dejavnost, je načrt naslednji: dejavnost razširjajo na poslovanje s potrošniškimi posojili za gradbeni material, kmetijsko mehanizacijo, gospodinjstvo stroje itd., kar bo za kmete zelo ugodno.

Tudi v lastni proizvodnji bo letos bolje. Nadaljevali bodo s pogodbenim pitanjem živine in pri tem spravili v promet lastno krmo, obenem

pa bodo dobili gnoj za zadržne vinograde in hmeljeve nšade.

V večje investicije se zadruga letos ne bo spuščala. Kupiti nameravajo samo opremo za polnilnico v vinski kleti in nekaj embalaže in nove stroje, razen tega bodo preurejali svoje trgovske lokale. Najprej boota na vrsti Gradac in Podzemelj, prihodnje leto pa mislijo na gradnjo večjega lokala v Metliki.

Metalka gradi v Metliki

Na Cesti bratstva in enotnosti, kjer je bila pri Fuxovih trgovina že v starih časih, ureja ljubljanska Metalka poslovni lokal. V trgovini, ki jo preureja podjetje Beograd, bodo imeli veliko izbiro gospodarskih strojev in kuhinjske opreme ter železninski material. Večje skladišče železnine bo imela Metalka v Mestnem logu. Vsa investicija bo z opremo vred veljala blizu 700.000 dinarjev.

SPREHOD PO METLIKI

■ TRI TURISTICNE PRIREDITVE. VE namerava letos ob sodelovanju domačega turističnega društva in prosvetnega društva organizirati metliško gostinsko turistično podjetje. Prva naj bi bila 4. julija Noč na Kolpi, ki naj bi jo združili s folklorno prireditvijo Igraj kolce. Na drugi prireditvi sredi avgusta bodo skušali nazorno prikazati razvoj domače tkalske obrti, tretja prireditve pa naj bi bila v začetku oktobra vinska trgatve na Vinomeru. — Upajmo, da bodo te prireditve postale tradicionalne.

■ PEVEC MISO KOVAC je na dan žena v Metliki pel pred našo polno dvorano poslušalcev. Pri vrstih v dvorano je bila taka gneča, da se nekateri, ki so imeli vstopnice za sedišča, sploh niso mogli prerinuti do svojih sedežev in so se morali zadovoljiti s tem, da so peveca kar stoje poslušali v veži. Tudi gromotni uspeh prireditve je bil prav dober, čeprav ni kril vseh stroškov. Razliko je prispevala Konfederacija KOMET, ki se je tudi dogovorila za gostovanje.

■ KVINTET BERGER BI MOVERAL NASTOPITI v nedeljo, 15. marca, a je bila predstava zaradi žalovanja za ponesrečenimi rudarji v Bredi odpovedana. Gostovanje v Metliki je prestavljeno na nedeljo, 5. aprila. Vstopnice, kupljene v predprodaji, veljajo za ta datum.

■ ČEPRAV JE SE VEDNO HLADNO VREME, je sneg, ki je zapadel prejšnji teden, kar hitro pobralo. Zdaj so asfaltirane ceste ob krajih polne posušenega blata in tudi pogled na parke in nasade, kjer se kažejo bele lise papirja in odpadkov, je vse prej kot prijeten. Delavce Komunalnega podjetja čaka precej dela, preden bodo vse to počistili. Zdaj obrezujejo okrasno drevje in grmovje.

■ DNE 11. MARCA SO V METLIKI pokopali Jano Gušićev, doma iz Vivodine. Pokojna, ki je dolga leta služila po metliških družinah, je v minuli vojni izgubila dva sina. Zadnja leta je bila hlinica v stari šoli, kjer ima svoje prostore metliška godba.

metliški tednik

Dr. Hočevar v Žužemberku

13. marca je Žužemberk obiskal podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije dr. France Hočevar, ki je tudi poslanec na tem območju. Dr. Hočevar se je na sedežu krajevnih skupnosti pogovarjal s predstavniki družbeno-političnih organizacij na območju krajevnih skupnosti o gospodarskih in drugih vprašanjih Suhe krajine. M. S.

8. marec v BETI v Mirni peči

V soboto, 7. marca, so mladinke obrata BETI v Mirni peči priredile zabavo s kulturnim programom za svoj kolektiv. Mladinke so pokazale, da je kolektiv dober in sposoben.

Pod dosedanjim vodstvom je obrat dosegel dobre uspehe. Toda kako bo v bodoče? Ali bodo z javnim razpisom našli strokovno in organizacijsko sposobnega človeka, ki bo znal voditi obrat tako ali pa še bolje, kot je bilo to doslej. Od vodstva bo uspeh kolektiva precej odvisen. J. P.

Ni vse zlato

Novomeški PIONIR bo v kratkem dobil prvi elektronski stroj za mehanografsko obdelavo podatkov. V ta namen so tudi preuredili eno izmed delovnih sob v podjetju. Ko je prišel poslovni znanec na obisk, mu je pogled obstal na klimatski napravi škofjeloškega podjetja, ki jo bodo tudi postavili v novem mehanografskem centru: »Ah, to je pa novi elektronski računalnik?« je z zanimanjem začel spraševati.

Ni vse zlato, kar se svetli, prav, naš pregovor: elektronski računalnik bodo iz Zahodne Nemčije dobili šele v teh dneh.

Največ zasebni prevozniki

Cestnoprometna inšpekcija je opravila lani 73 pregledov, izdala 10 odločb in dala 53 predlogov za uvedbo postopka o prekršku. Največ prekrškov so naredili zasebni vozniki motornih vozil, ki opravljajo tovarni promet brez dovoljenja pristojnega občinskega upravnega organa, ne vodijo predpisanih knjig, nimajo označenih avtomobilov z imeni lastnika, zaposlujejo tujo delovno silo itd.



Most v Šmihelu pri Žužemberku je zgrajen: naporu krajevnih skupnosti Žužemberk in tamkajšnjih občanov so kronani z uspehom. (Foto: S. Dokl)

ODBORNIKI SO SPREJELI OKVIRNI DELOVNI PROGRAM

Res obsežne občinske naloge

Sedem področij dela na sejah občinske skupščine v Novem mestu – Tesnejše sodelovanje skupščine z drugimi samoupravnimi organizacijami

Ko so se odborniki novomeške občinske skupščine odločili za okvirni delovni program v tem letu, so se odločili za obsežne naloge, ki jih bodo morali reševati na občinskih sejah, hkrati pa so svetom, komisijam in drugim organom skupščine naložili težko delo.

Ko je občinska skupščina zastavila svoj letošnji program, se je odločila za tesnejše sodelovanje s samoupravnimi skupnostmi, delovnimi in družbeno-političnimi

ter družbenimi organizacijami, reševala pa bo tudi tekoče probleme.

Okvirni program dela novomeške občinske skupščine zajema sedem različnih področij. Na gospodarskem bodo odborniki analizirali lanske zaključne račune delovnih organizacij, ocenili razvoj v tem letu, predlagali koncept dolgoročnega razvoja občine in razvojni plan do 1975. leta. Ogledali si bodo tudi program razvoja storitvene obrti in poslušali poročila o delovnih programih skladov skupnih rezerv gospodarskih organizacij, za pospeševanje kmetijstva, turizma in sklada za štipendiranje.

Ko bodo na dnevnem redu družbene dejavnosti, bodo govorili o razvojnem programu otroškega varstva, pregledali bodo stanje amaterske kulturne dejavnosti in pogram sklada za pospeševanje kulturne dejavnosti, se seznanili s stanjem na področju množične telesne kulture in z možnostmi za gradnjo dvorane za telesno kulturo in potrebe gospodarstva. Ogledali si bodo še organizacijsko preventivno zdravstvene službe, ambulant in dispanzerjev, se seznanili s socialnim zavarovanjem in cigansko problematiko.

Odborniki bodo govorili tudi o urbanizmu, komunal-

nem in stanovanjskem gospodarstvu. Med drugim se bodo seznanili s študijo o preskrbi Novega mesta z vodo, z urbanističnimi načrti Novega mesta, Sentjerneja in Žužemberka ter z zazidalnimi načrti.

Ko bodo govorili o finančah, bodo sprejeli proračun ter predpis o zagotovitvi denarja izobraževalni skupnosti in skladom, obravnavali bodo tudi delo davčnih organov, delo krajevnih skupnosti in njihove programe. Pregledali bodo delo komunalne skupnosti za zaposlovanje delavcev in komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev in kmetov ter poslušali poročila o delu medobčinskega sklada za izgradnjo šol in obravnavali 10-letni program.

Odborniki bodo na letošnjih sejah govorili tudi o narodni obrambi ter državnih organi in zavodih, obenem pa bodo razpravljali še o skupščinskih in organizacijskih zadevah.

Seja odbora krajevnih konferenc

11. marca je bila v Žužemberku seja odbora krajevnih konferenc SZDL. Razpravljali so tudi o popisu aktivistov OF in o delu odbora krajevnih konferenc SZDL.

ODBORNIŠKO VPRAŠANJE PETRA IVANETIČA

Kaj pa Mestne njive?

Namesto dosedanjega naziva – Lamutovo naselje

Za komunalno ureditev Koštalove in še neimenovanih ulic načrti niso narejeni, ker je potrebno za ureditev precej denarja in časa. Pri podjetju DOMINVEST je že naročena izdelava načrta za rekonstrukcijo Ceste herojev z vsemi priključki in križišči. Hkrati s tem bo potrebno urediti tudi prometno povezavo z novimi naselji na Mestnih njivah in sosesčini, vključno s podaljškom Koštalove ulice, ureditev Pri-sojne poti in drugo. Računajo, da bodo projekti končani v drugi polovici tega leta.

Sele potem bodo lahko začeli urejati tudi Mestne njive in sosesko. Naročili so že tudi prometne znake, vendar jih je Komunalno podjetje dobilo šele pred kratkim. Postavilo jih bo, ko bo vreme ugodno. Komunalno podjetje bo spomladi poskrbelo tudi za hortikulturno ureditev na Mestnih njivah.

Komisija za imenovanje

ulic je predlagala, naj bi se naselje, za katerega zdaj uporabljamo ime Mestne njive, imenovalo Lamutovo naselje. K naselju bi se priključili tudi hiši št. 3 in 4. Mestne njive, ki so prvotno zajemale samo štiri kmečke hiše, bi tam obdržale staro ime. Predel novih blokov, ki so za Cankarjevo ulico na Klemenčičevih njivah, a jim prav tako pravijo Mestne njive, naj bi imenovali Kozinova, Levstikova ali Jurčičeva ulica: Proti gozdu Brezovica, levo od poti, naj bi ulica nosila ime dr. Vašiča, desno proti znamenju nad pokopališčem pa naj bi jo imenovali Lamutova ulica.

Ker so predlogi različni, bi bilo prav, da bi na zborih volivcev povedali potem dokončno sodbo. Sicer pa bo občinska skupščina na eni od naslednjih sej spregovorila o predlogih za imenovanje ulic v razširjenem mestnem območju, ki so še brez imena.

Pomagajo samo pretepenim

Dokler ne pride do hujših pretepen in poškodb, stojita oba ob strani – socialna služba in sodišče, ker se morata ravnati po zakonih

Zgodba je zelo stara, je pa še vedno pretresljiva, da človeka zazebe v dno duše. Oče, razmeroma mlad delavec, nikjer zaposlen in kroničen alkoholik. Mati, nekvalificirana delavka, ki težko skrbi zanj, zase in za tri nedoletne otroke. Njena plača zadostuje komaj za najnujnejše in še tisto ji mož s silo vzame. Ko prihaja domov, pijan pretepa ženo, otroke, jih psuje in včasih morajo tudi pomoči iz toplih postelj. Oče se je zaradi alkoholizma že zdravil, pomagalo je le nekaj mesecev.

Mati se je zatekla na sodišče in prijaviča moža. Ničesar niso ukrenili, ker ni imela poškodb in ker ni prinesla zdravniškega

sprichevala, ki bi pričalo o močevi grobosti. Prestrašena in nezaščiten se je vrnila domov k svojim otrokom in vsi se zdaj sprašujejo, do kdaj bodo morali čakati, da jih zaščitijo pred neodgovornim očetom.

Na centru za socialno delo ugotavljajo, da je v zadnjem letu število alkoholikov v novomeški občini spet poraslo. Menijo, da so kazni za alkoholike, ki ogrožajo varnost svojih družin, preizkušnje in učinkovite. Kako naj bi si drugače razlagali dejstvo, da je med nevarnimi alkoholiki tudi veliko takih, ki so bili že kaznovani in so se zaradi alkoholizma tudi že zdravili.

Na Grmu tik pred zdajci

Novo šolo bo gradil domači Pionir – Ta teden pogodba – Priporočilo ObS je treba spoštovati

V štirinajstih dneh, a najkasneje v treh tednih lahko v Novem mestu pričakujemo začetek gradnje šole, za katero delavci, uslužbenci, upokojeanci, kmetje, obrtniki in delovne organizacije najdlje plačujejo krajevni samoprispevek.

To so sporočili 12. marca na XI. seji upravnega odbora sklada za financiranje novih novomeških osnovnih šol, hkrati pa obvestili, da bo grmsko šolo gradil domači Pionir, ki je na razpisu za oddajo gradbenih del ponudil boljše pogoje kot njegova tekmeča – SGP Gro-suplje in celjski INGRAD. Pogodba s Pionirjem o tej gradnji bo podpisana te dni.

Na seji so med drugim razpravljali tudi o dohodkih in izdatkih sklada, še posebej pa o dohodkih v letošnjih prvih dveh mesecih in nadaljnjih nalogah članov upravnega odbora s tem v zvezi.

Dohodki ob koncu minulega leta so znašali 5.260.515 din. Krajevni samoprispevek je dal 2.239.403, prispevek delovnih organizacij pa 3.021.112

din. V prvih dveh mesecih se je sklad povečal na 5.814.828 din ali za 554.313 din. Zaposleni in obrtniki so vplačali 159.919, delovne organizacije pa 394.395 din.

Prispevke na podlagi zna-nega priporočila občinske skupščine je januarja in februarja poslalo na račun sklada 21 delovnih organizacij. Večje zneske so vplačali. Tovarna zdravil 112.042, Industrija obutve 20.300, DBH 11.400, Komunalno podjetje 10.000 din itd.

Podjetja, ki se do zdaj niso zmenila za priporočilo občinske skupščine, bo upravni odbor opomnil, naj izpolnijo moralno obveznost.

Grad se podira

Stena žužemberškega gradu nad mlinom se je začela rušiti. To ogroža del mlinarske stavbe. Krajevna skupnost in občinska komisija sta prebivalcem mlina prepovedali zadrževanje v ogroženem delu stavbe, zaprli pa so tudi pot do gradu. M. S.



Glavna prometna žila skozi Novo mesto, ki vodi po Cesti herojev, Cesti komandanta Staneta in čez novomeški most v Kandijo, vedno teže požira promet. Še posebej hudo je, kadar odbaja na delo in se vrača z dela največ ljudi. Najhuje pa je na mostu. Na sliki: običajni prizor ob 14. uri na Glavnem trgu, ko v nepretrgani koloni avtomobili čakajo na prehod čez most. In če na prihodnost sploh ne pomislimo! (Foto: M. Vesel)

Ozeleneli so bregovi Krke

V Žužemberku imajo tudi svoje šolsko glasilo - Sodelavcev je vedno več - Imajo 300 naročnikov

V tem šolskem letu so na žužemberški osnovni šoli ustanovili novinarski krožek, ki ga vodi prizadevna prosvetna delavka Jelka Avbelj. Izdali so že dve številki priljubljenega šolskega glasila »Z BRE-GOV KRKE«. Obe številki sta bili dobro sprejeti, saj sta vsebinsko bogati in grafično dobro opremljeni. Več o glasilu nam je povedala tovarišica Avbelja.

— Kdo so vaši najbolj zvesti sodelavci?

»Pridni so zlasti učenci 6. razreda, ki so pokazali največ zanimanja. Med posamezniki moram omeniti dopisnike: Darjo in Vla-

— Kako je učencem všeč vsebina?

»Anketa, ki smo jo izvedli med učenci, nam je dala precej točen odgovor, kaj moramo v našem glasilu **priobčevati**. Razumljivo, da bomo takšne pripombe upoštevali. Bralci zahtevajo več smešnic, križank, športa in pesmic.

Kdo vam največ pomaga?

»Pohvaliti moram vodstvo šole. Precej nam pomaga tudi tehnični krožek, ki ga vodi Srečko Kodre. Ko zberemo gradivo, ga potem oni pripravijo za tisk. Povedati moram, da so med zimskimi počitnicami neutrudno pripravljali novo številko.

Telefonija, sveta veda naša...

Kaj je hitreje: v Novem mestu telefonirati ali iti raje kar peš? Namesto telefoniranja v večja novomeška podjetja priporočamo peš hojo!

Pravo veselje je bilo v starih časih, ko še niso poznali tako naprednih **izumov**, kot je telefon. Zdaj je res prava malenkost priti na Luno — v primerjavi z ubogim upanjem, da bi lahko dobil iz Novega mesta telefonsko zvezo na Posavje, v Belo krajino ali celo v Ljubljano in kam drugam. Nobenega upanja ni ob ponedeljkih.

Zato smo si izbrali torek in namesto medkrajevnih zvez smo uporabili telefon samo za to, da smo poklicali nekaj novomeških števil. Povedano bolj določeno: zavrteli smo samo 25 števil tistih novomeških podjetij, zavodov in ustanov, ki imajo hišno centralo. Zgodilo se je že, da smo tovarno zdravil KRKA ali pa Industrijo motornih vozil skušali priklicati, vendar brez uspeha; po polurnem vrtenju števil smo obupali. Torkov poskus — 10. marca — je prinesel boljše rezultate, čeprav nam je tudi telefonist Stanko Renuša iz PIONIRJA v telefonskem pogovoru zatrdil, da mora nekatera novomeška podjetja klicati po 20-krat ali še večkrat, preden mu uspe priklicati naročeno številko. Tudi signal, da lahko sploh pokliče, včasih čaka po minuto ali več.

Od 25 števil, ki smo jih poklicali, je bilo 16 nezasedenih, v 9 primerih je bilo treba klicati dvakrat, trikrat, petkrat ali še več. Na tiste,

kjer so bili telefoni mrtvi, smo čakali 21 minut in 35 sekund. Zanimivo pa je, da je bilo treba čakati 409 sekund še potem, ko se je oglašil v slušalki odrešilni znak. To se pravi, da je bilo potrebno v povprečju čakati po 16 sekund — kljub telefonistom, ki ne skrbijo za nič drugega. Vsaj tako bi lahko rekli k nazivu, ki ga imajo, čeprav vemo, da so v marsikaterih primerih obremenjeni tudi z drugimi posli.

Nadležje smo čakali, da smo priklicali KRKO v Novem mestu — 6 minut, takoj potem pa še 70 sekund, preden se je oglašil telefonist. V IMV je bilo treba čakati 5 minut, zvezo z železniško postajo pa 4,45 minute. Pristaviti pa je treba, da smo vrteli številke nepretrgoma, kar sicer ni v navadi. Pri običajnih telefon-

skih klicih bi bil kajpak čas zato ustrezno daljši, prav tako naše čakanje.

Vsekakor so rekorderji v NOVOTEKSU, kjer se je telefonistkin glas oglašil tisti hip, ko smo podjetje poklicali in na Otočcu, kjer so se iz hišne oglašili čez dve sekundi. Zato pa smo morali na glas iz splošne bolnišnice čakati 30 sekund, prav toliko tudi iz KREMENA, več kot 20 sekund pa je trajalo, preden smo zaslišali glas iz Cestnega podjetja, ELEKTRA. občinske skupščine in zdravstvenega doma, čeprav so bile linije proste. Vsem se očitno ne mudi.

In ob koncu še kratka ugotovitev: kdor hoče priklicati IMV, KRKO, železniško postajo, PIONIRJA in sploh večja novomeška podjetja in če kliče iz mesta, potem je zanesljivo bolje če odide tja kar peš. Bržkone bo prihranil čas, pa še slaba volja se ga ne bo lotila. Telefonija v današnjem času — to je parada izgubljenega časa in va- ja za krepitev živcev.

J. SPLIČAL

Več za gasilstvo

Požarna varnost je za normalne razmere v novomeški občini zadovoljivo rešena. Imamo štiri prostovoljne gasilske enote, pet industrijskih in poklicno gasilsko enoto. Skupno je v občini 975 aktivnih gasilcev. Bolj pereče je vprašanje gasilske oprejenosti, ki ob večjih požarih ne bi mogla biti učinkovita.

Lani je bilo v občini 39 požarov, ki so povzročili za 199.805 din škodo. Službo požarne varnosti je lani opravila 131 pregledov in izdala 38 odločb za odpravo raznih pomanjkljivosti.

Pa po lojtrci gor...

Naše cene se ne ozirajo kaj prida na načela gospodarske reforme in tudi nestalne niso: vztrajno lezejo navzgor in ne poznajo nihanj. V začetku letosnjega leta so nas je najrazličnejših panog zasulj s podražitvami. Oa avtomobilov do črnega kruha — povsod želijo dvigniti cene.

Nihče se pravzaprav ne ozira več na gospodarska predvidevanja, čeprav smo načrtovali hitreje od osebnih dohodkov, to pa zmanjšuje življenjsko raven številnih delavcev, katerih osebni dohodki so pod poprečnimi. Teh delavcev pa ni malo, če upoštevamo, da je bil poprečni osebni dohodek v novomeški občini lani nekaj nad 1.100 dinarjev!

J. SPLIČAL

tudi take, kjer zahtevajo podražitev nekaterih osnovnih življenjskih potrebščin. Pisali smo že o nameravanih podražitvah črnega kruha in mesa. Ponekod so se cene mesu že dvignile (Krško), drugje so podražili samo drobovino, kjer lahko cene podjetja sama oblikujejo.

Vse to kajpak ni v skladu s splošnimi načeli naše gospodarske reforme. Se huje pa je, da cene naraščajo hitreje od osebnih dohodkov, to pa zmanjšuje življenjsko raven številnih delavcev, katerih osebni dohodki so pod poprečnimi. Teh delavcev pa ni malo, če upoštevamo, da je bil poprečni osebni dohodek v novomeški občini lani nekaj nad 1.100 dinarjev!



Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Fani Adam, Tinka Zoran, Franc Smrekar, Vinko Pušnik, Metod Plut, Jože Črtalič, Ferdo Kočar, Stane Smrekar in Ludvik Mugerli, član Dolenjke, Novo mesto; Karlo Majetič, Ivan Božič, Franc Nose, Leopold Rajk, Ivan Božič, Stanko Kastelic, Gregor Rajer, Albin Lazar in Martina Gazvoda, član IMV Novo mesto; Ana Majetič, članica Dominvesta, Novo mesto; Martina Kosce in Ana Janko, članica Pionirja, Novo mesto; Franc Kastelic in Ivan Barbo, članica Novoteksa, Novo mesto; Marija Nose, Marija Kozlevčar, Veronika Kovarčič, Marija Može in Rozalija Jaklič, gospodinjice iz Gabrja; Ana Turk, članica Mercatorja, Novo mesto; Tone Oven, dijak novomeške gimnazije; Jože Boltež in Franc Rukšak, kmeta iz Gabrja; Martin Mežnar, član Komunalnega podjetja, Novo mesto; Kristina Matko, članica Opremalesa, Gotna vas; Martin Saje, delavec iz Gabrja; Jože Mohar, član GG Novo mesto; Martin Medle in Jože Škrbec, kmeta z Jugorja; Anton Strahan, delavec z Jugorja; Jože Gorjanc, delavec iz Gornje-ga Suhadola; Silva Ambrožič, natakarica iz Gabrja; Franc Avbar in Alojz Može, člana Novolesa, Straža; Angela Vovko, članica osnovne šole Gabrje; Marija Mikolič, gospodinja iz Brusnice; Anica Mugerli, gospodinja iz Semiča; Franciška Ivanetič, članica ekonomske srednje šole Novo mesto; Marija Fink, gospodinja iz Podhoste; Tončka Bele, gospodinja iz Stranske vasi;

Preveč trgovin

V Mirni peči imajo štiri trgovine. Potrošniki so mislili, da bo sedaj bolje, ker bodo med seboj lahko konkurirale. Toda zgodilo se je drugače: če kakšne stvari zmanjka, jo zastoj iščeš po vseh trgovinah. Bolj primerna bi bila manjša samopostrežna trgovina, kjer bi kupci lahko hitro dobili, kar potrebujejo. Prav pa je, da je tudi trgovina s kmečkim blagom.

P. S.

Več odgovornosti

Globodolska cesta je v zimskem času zelo slabo pluzena. Z lesenim plugom seveda ne morejo napraviti dobre gazi. Potrebno bi bilo redno in temeljito pluzenje. Po tej cesti vsak dan vozijo učence v osnovno šolo v Mirno peč in lahko se zgodi, da bo prišlo do prometne nesreče, saj se dve vozili v zimskem času na tej cesti skoraj ne moreta srečati.

Krajevna skupnost sprejela načrt za 1970

10. marca je bila v Žužemberku seja sveta krajevnih skupnosti. Potrdili so poročilo o izvršitvi načrta dela za lansko leto ter obravnavali in sprejeli finančni načrt in načrt dela krajevnih skupnosti za leto 1970.

Vrednost izvršenih del lani je znašala 607.242,40 din, načrt za letošni pa predvideva, da bodo dela dosegla vrednost 1.228.920,00 din.

M. S.

Radi bi čimveč novih članov

Na zadnji seji občinske zveze društev prijateljev mladine v Novem mestu so veliki govorili o novem članstvu. V zadnjih letih se je pokazalo, da se starejši premašo zanimajo za delo društva prijateljev mladine. Sklenili so, da bodo čimprej sklicali občne zbornice v Žužemberku, Dolenjskih Toplicah, Straži, Novem mestu, Smihelu, Stopičah, Skočjanu in Mirni peči. Na teh zbornicah se bodo pogovarjali, kako bi pridobili nove člane v društvo prijateljev mladine.

Novomeška kronika

FILM »BITKA NA NERETVU« je, tako trdijo na Zavodu za kulturno dejavnost, med najbolj obiskanimi v zadnjih letih. Čeprav je igral v Novem mestu 10 dni, so bile vstopnice razprodane nekaj dni pred vsako predstavo.

MLADINCI iz Stranske vasi so gostovali v nedeljo, 15. marca, na Malem Slatniku z Marinevo tridejanko: »Poročil se bom s svojo ženo«. Gostovanje je lepo uspelo in prvič to je dalo prizadevnim mladincem voljo. Sklenili so, da nas bodo letos presenetili še s kakšno prireditvijo.

NOV NEONSKI NAPIS nad Novoteksnim trgovino, kjer prodajajo avtomobilske potrebščine, opozarja že nekaj dni kupcem, naj dajo glavnemu trgu lepo podobo.

NOVOMEŠKI BORCI bodo letos, ko praznujemo 25-letnico osvoboditve, priskrbeli na pomoč pionirjem, ki bodo organizirali kurirsko pošto. Na javkah in partizanskih kraji, znanih iz NOB, bodo pomagali pripraviti partizanski miting, malim kurirkom pa bodo pripovedovali tudi svoje spomine. Novomeščani bodo sprejeli kurirsko pošto 21. aprila od Trebanjcev, predali pa jo bodo 24. aprila metliškim pionirjem na Vahti.

»TO JE MOJA DOMOVINA« je tema, za katero je razpisano nagradno tekmovanje za najboljši spis, ki ga bodo pisali učenci vseh osnovnih šol v Sloveniji. Pionirji bodo v nalogah pisali svoje vtise o 25-letni rasti naše domovine ter o drugačni mladosti svojih očetov, ki jo poznajo iz pripovedovanj. Za to nagradno tekmovanje, ki ga je razpisalo Društvo prijateljev mladine, je tudi med novomeškimi pionirji precej zanimanja. Najboljše pisce bo nagradila Mladinska knjiga.

UCITELJI IN PREDMETNI UCITELJI iz Novega mesta se vozijo v Stražo, kjer predavajo študentjem večerne osemletke. To ne bi bilo nič čudnega, če ne bi imeli na vartovski šoli prizadevnih in dobrih učiteljev. Vse kaže, da je nastal spor med krajevnimi organizacijami in šolo in da je to le dokaz nezaupanja do domačih učiteljev, ki pa so v lanskem letu poželi pri izvenšolskem delu z mladino najboljše uspehe v novomeški občini.

NA TRGU so bile cene take: čebula 4,2, pomaranče 5, limone 5,5, grozdje 5, česen 12 in 14, solata 6,5 in 9, jabolka 2,3 in 4, špinača 12, krompir 1 in 1,2, fižol 5 in 5,5, cvetača 8, banane 7, peteršilj 15, bruske 6 din za kg. Jajca so bila po 70 par.

RODILE SO: Zdenka Poljšak iz Ulice Majde Silc, n.h. — dečka, Marjeta Blatnik iz Ulice Mirana Jarca 10 — Judito, Jelka Šušteršič iz Koštalove 23 — dečka, Marija Krnc iz Mestnih nitij, n.h. — dečka — BOJANA

OBVESTILO!

Vse zainteresirane, ki bi se radi naučili obrezovanja sadnega drevja, vabj Hortikulturno društvo na popoldanski tečaj, ki bo v ponedeljek, 23. marca, ob 15. uri na Kmetijski šoli Grm.

Vabljeni!



sta Kodreta, Alenko Rotar, Alenko Kranjc, Minko Krese ter ilustratorja Franca Ferlina in Jožico Arkar.

— Kaj pa učenci nižjih razredov?

»V drugi številki našega glasila sodelujejo tudi nekateri učenci nižjih razredov, med drugimi prvotolčki.

— Kaj pa vodstvo glasila?

»Urednik je Darja Kodre, Alenka Rotar je odgovorna urednica, tajnik pa je Vlasto Kodre.

— Kakšno je povpraševanje po vašem glasilu?

Za prvo številko so se kar topli. Sedaj imamo že blizu 300 naročnikov.

S. DOKL

„Na plan, na vrh planin!“

Planinsko društvo je izvolilo novo vodstvo

Kdo bi si mislil, da je v Novem mestu toliko planincev! Saj v bližini nimajo posebno visokih hribov in gora. Kaj torej ljudi privlači, da se v vedno večjem številu vpisujejo v Planinsko društvo?

Na občnem zboru Planinskega društva je 10. marca okrog sto navdušenih planincev ugotovilo, da se posebno zadnja leta vedno več osnovnošolske mladine navdušuje za planinstvo. To je zasluga tudi požrtvovalnih učiteljev in profesorjev, ki mladino vzgajajo v ljubezni do planin, k čuvanju naravnih lepote in nadaljevanju tradicij partizanskih kurirjev.

Dosti planincev je tudi med starejšimi ljudmi, ki jim društvo s svojim programom izletov v planine omogoča telesni in duševni oddih proč od asfaltne sivine in izpušnih plinov.

Ugotovili so, da so v zadnjih dveh letih opravili pomembno delo v utrjevanju organizacije in zadovoljivo vzdrževali kočjo Vinka Paderšiča na Gorjancih in to pred-

vsem s prostovoljnim delom. Poslovanje društva je bilo v tem času zelo uspešno, s prispevki pa so jim pomagale družbene in delovne organizacije, posebno gradbeno podjetje Pionir.

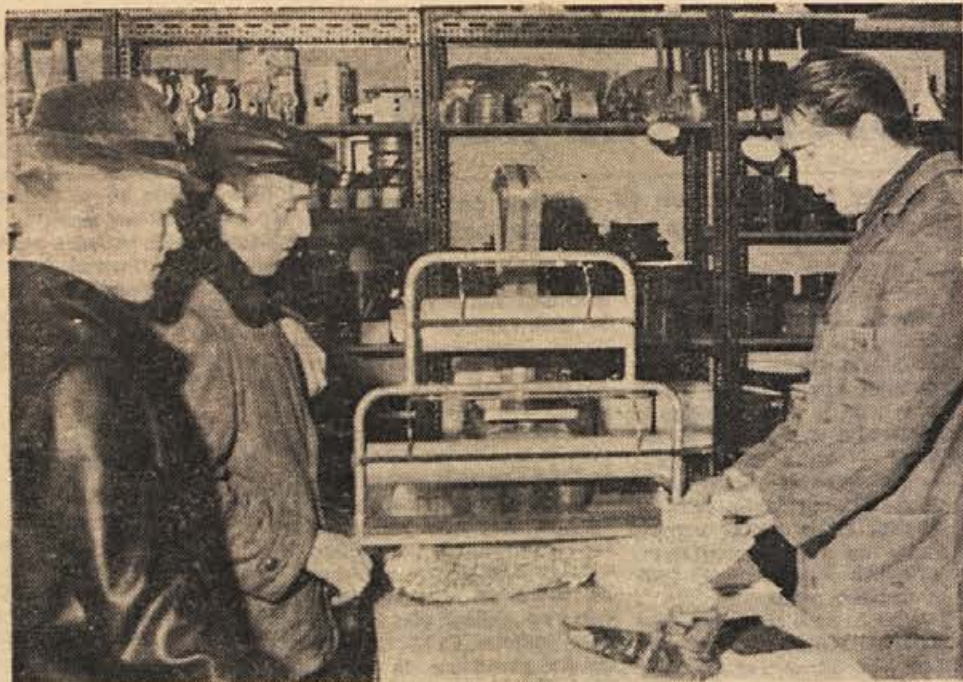
Na občnem zboru so soglasno izvolili novo vodstvo in tudi sprejeli okvirni program dela v novi mandatni dobi. Najvažnejše naloge društva so: utrjevanje mladinskega odseka, označevanje Trdinove in drugih poti, skupinski izleti v povezavi z drugimi organizacijami, vzdrževanje planinskega doma in širjenje planinstva.

A. V.

Izobraževanje kmetov

Za pridelovalce krompirja so po vaseh v okolici Mirne peči organizirali predavanja o pridelovanju krompirja. Udeležilo se ga je dosti kmetov, ki pa bi verjetno razen predavanj želeli tudi zagotoviti zadrugo, da bi pridelan krompir lahko prodali. Doslej namreč ni šlo vse gladko.

J. P.



Prodajalna NOVOTEHNA na Vidmu je vedno dobro obiskana, saj prodajajo tu vse tehnično blago.

V krški NOVOTEHNI dobite vse!

Dobro založeno prodajalno Novotehne radi obiskujejo potrošniki iz vse okolice - Kdaj začetek gradnje nove prodajalne?

V Krškem na Cesti 4. julija, ki vodi proti Brestanici, ima novomeško trgovsko podjetje s tehničnim blagom NOVOTEHNA svojo lepo urejeno poslovalnico. To je edina prodajalna s tehničnim blagom v tem delu Krškega in je poznana zlasti po izbiri gradbenega materiala in stavbnega pohištva.

NOVOTEHNO v Krškem obiskujejo kupci iz Krškega in vse okolice, iz Brestanice, Senovega, Kozjanskega, Kostanjevice in drugod. Kupci so zadovoljni, saj dobe pri NOVOTEHNI prav vse tehnično blago, ki ga potrebujejo doma ali v službi.

Posebno dobro je prodajalna založena z gospodinjskimi stroji, vodoinštalacijskim in elektroinštalacijskim materialom, drobnim orodjem, lesenici, vsakovrstno posodo, vijaki in blagom, muzikali-

jami, stavbnim okovjem in drugim. Posebnost je velika izbira obloženih in podnih ploščic domače izdelave in uvoženih.

Pri NOVOTEHNI nudijo vse blago tudi na ugoden potrošniški kredit. Te odobravajo v sami prodajalni po najkrajšem postopku.

Edina težava, ki jo prodajalna ima, je ta, da nima parkirnega prostora. NOVOTEHNA se že pol-

drugo leto prizadeva, da bi v novem trgovskem centru na Vidmu zgradila novo, večjo in moderno prodajalno. Tako prodajalno si žele prav vsi prebivalci tega dela Krškega. Žal pa imajo v Krškem vedno kakšna nova stališča glede gradnje v novem trgovskem centru, zato NOVOTEHNA za sedaj ne more ugoditi potrošnikom z novo prodajalno. (P.O.N.)

Obrtno podjetje »OPREMA«, Kočevje

razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji: srednja šolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso na delovnem mestu računovodja.

Rok prijave je 10 dni od dneva objave razpisa.



VAŠA BANKA JE
**DOLENJSKA BANKA
IN HRANILNICA
NOVO MESTO**

s podružnico v KRŠKEM
in ekspoziturama v METLIKI
in TREBNJEM

ZA VAS

- nudimo najugodnejšo obrestno mero na hranilne vloge in devizne račune — od 6 do 7,5 odst.
- dajemo kredite za stanovanjsko izgradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- vodimo žiro račune občanov
- vodimo devizne račune občanov
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo tudi vse druge bančne posle

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

Poslužite se hranilne službe, ki jo za vas opravljajo tudi vse pošte na območju banke in kmetijske organizacije: kmetijska zadruga Žužemberk, Novo mesto, Metlika in Agrokombinat Krško.

Varčevalec, ki ima na hranilni knjižici vsaj 500 dinarjev, je nezgodno zavarovan!



REDNA LETNA KNJIŽNA ZBIRKA 1970-71

V letu 1970 bo izdala Prešernova družba za svoje člane naslednje knjige:

1. PRESERNOV KOLEDAR ZA LETO 1971, ki bo bogato ilustriran in tudi z večbarvnimi podobami, z vrsto aktualnih prispevkov in s priročnimi podatki.
2. Leopold Suhodolčan: SLEDVI MOLČECIH, na peta povest, pisana v slogu kriminalke.
3. F. S. Finžgar: PREROKOVANA, povest klasika slovenske literature, po kateri bo rada posegala posebno šolska mladina, ker je hkrati zanjo obvezno branje za šolo.
4. Pavel Zidar: PISEM KNJIGO, mladinska povest, preporna fantastike mladega človeka, ki jo bodo radi brali z enakim užitek tudi starejši.
5. D. H. Lawrence: IZGUBLJENKA, roman odličnega angleškega pisatelja o meščansko vzgojeni ženi, ki se hoče otresti konvencionalnih spon.
6. Dr. Metod Mikuž: ZGODOVINA NOB — knjiga, ki bo še prav posebno dobrodošla učeči se mladini neglede na vrsto in stopnjo izobraževanja.
7. DRUZABNE IGRE, opis vsakovrstnih pri nas priljubljenih, pa tudi manj znanih iger od onih na karte, šaha do različnih zabavnih iger.

Vseh sedem broširanih knjig bodo prejeli člani Prešernove družbe za članarino 30 din, v platno vezane (razen koledarja), tiskane na brezlesnem papirju pa bodo veljale 20 din več.

Člani, ki bodo poravnali članarino do 10. junija 1970, bodo upoštevani pri nagradnem žrebanju, ki bo 15. junija t. l. v Ljubljani.

PRESERNOVA DRUŽBA
Ljubljana, Pražakova ul. 1
P. P. 41/1



Na koncertih kvinteta

BERGER

navdušuje poslušalce
mlada pevka

MELITA AVSENAK

ki med odmorom zbere
tudi naročilnice novih na-
ročnikov

DOLENJSKEGA LISTA

(Foto: M. in B. Črnomelj)

NAJNOVEJŠE:

V prodaji je že najnovejša
long play plošča kvinteta
BERGER

JOŽETU ZA PRAZNIK

Pohitite a nakupom!

Hermelika

AUDI 60, 60L, 60 variant
75L, 75 variant, S 90
AUDI 100, 100S, 100LS



AUDI 60, 60L, 60 variant

1496 ccm, 65 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0-100 km/h 16,2 sek., največja hitrost 144 km/h

AUDI 75L, 75 variant

1696 ccm, 75 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0-100 km/h 14,5 sek., največja hitrost 150 km/h

AUDI S 90

1760 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0-100 km/h 12,2 sek., največja hitrost 168 km/h

AUDI 100

1740 ccm, 80 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0-100 km/h 13,5 sek., največja hitrost 154 km/h

AUDI 100 S

1760 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0-100 km/h 12,3 sek., največja hitrost 165 km/h

AUDI 100 LS

1760 ccm, 100 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0-100 km/h 11,9 sek., največja hitrost 170 km/h

sprednji pogon - majhna poraba -
hitri pospeški - visoka potovalna
hitrost - odlična lega na cesti



skratka
varna in
ekonomična
vožnja

INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOŽNJE PRI
AUTOCOMMERCE
LJUBLJANA, TRDINOVA 4.

In pri predstavništvih Autocommerce: Beograd, Kataničeva 18 —
Zagreb, Varšavska 4 — Sarajevo, Kralja Tomislava 19 — Novi Sad,
Bul. M. Tita 9 — Skopje, Orce Nikolov 29 — Rijeka, Račkog 29 —
Split, Ulica prvoboraca 101 — Koper, Verdijeve 2

OBIŠČITE NAS NA RAZSTAVI AVTOMOBILOV NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI OD 14. DO 29. MARCA 1970!

Nepotreben strah pred pilulami

Pred nedavnim smo objavili članek, v katerem je predstojnik novomeške porodnišnice dr. Ljubo Kretič omenil nezaupanje žensk do kontracepcijskih sredstev, ki se je začelo pojavljati zaradi člankov v časopisju. Ti članki namreč razširjajo napačno mnenje o škodljivosti teh sredstev in tako zavi-

rajo prizadevanje zdravnikov, da bi pomagali ženskam in zmanjševali številno splavov.

To nezaupanje je bilo tudi vzrok, da je Zvezni zavod za zdravstveno zaščito organiziral 27. februarja letos v Beogradu sešatek uglednih strokovnjakov iz vse države, ki proučujejo praktična in

teoretična vprašanja o načrtovanju družine, posebno pa uporabo hormonalnih kontracepcijskih sredstev.

Udeleženci so na sestanku posredovali svoje večletne izkušnje pri opazovanju mnogih žena, ki so uporabljale in uporabljajo taka kontracepcijska sredstva, ugotovitve odgo-

vornih mednarodnih organizacij (Svetovne zdravstvene organizacije — WHO, Mednarodne zveze za načrtovanje družine — IPPF) in ugotovili naslednje:

1. V naši državi doslej nismo opazili nikakršnih resnejših škodljivih posledic uživanja kontracepcijskih tablet, čeprav po podatkih okrog 150.000 žensk uporabljata ta sredstva.

2. Lažji in kratkotrajnejši pojavi, ki smo jih doslej opazili in jih opazimo tudi pri uživanju drugih zdravil, niso za skrbljivo.

3. Vedno, preden so šla posamezna kontracepcijska sredstva v promet, se je strokovna komisija za zdravila pri Zveznem svetu za zdravstvo in socialno politiko posvetovala in upoštevala mnenje skupine strokovnjakov, ki proučujejo uporabo teh sredstev.

4. V naši državi nismo uporabljali tako imenovanih »visokodoziranih« kontracepcijskih sredstev, ki so povzročila neugodne komentarje tujih strokovnjakov, kakršne zasledimo v tujem, deloma pa tudi v našem tisku.

5. Ti izsledki so posledica dejstva, da je v naši državi uvedeno strogo medicinsko in farmacevtsko preverjanje predpisovanja in izdelovanja kontracepcijskih tablet že od vsega začetka njihovega uporabljanja.

Pogovor z zdravnikom

Primerna glasba je tudi zdravilo



Čeprav se morda čudno sliši, da je glasba zdravilo, je izpricano, da so že zdravilci starih ljudstev vedeli, da je glasba v zdravilstvu važen dejavnik. Nedvomno vpliva glasba znatno na človeško duševnost. Vsak vojak ve, da je lažje, prijetnejše korakati po zvokih vojne godbe, harmonike ali pa če četa zapoje koračnico. Se več. Po utrudljivem maršu, ko se noge že začnejo zapletati, napravi vojaška godba ali pesem čudež. Utrujenost kar nekako preide in spet je četa sposobna za strmen marš.

Zdravniki, ki so se bavili s proučevanjem vpliva glasbe na ljudi, so ugotovili, da reagirajo ljudje na Mozartovo glasbo z vedrino, na Beethovno z razdraženostjo in da jih Mahlerjeva glasba potre. Podobno lahko glasba kateregakoli drugega avtorja sprosti v ljudeh določeno razpoloženje, seveda pa vpliva tudi način izvajanja in vsebina glasbe. Vsi vemo — poročil o tem je bilo dovolj v časopisju in revijah — da sodobna 22-voltna glasba lahko v primernem okolju in s primernim izvajanjem povzroči množično ekstazo in da so poslušalci zmožni v transu celo uničiti vse, kar ni dovolj pribito ali privito v dvorani.

V nekaterih državah so cenili vpliv glasbe že dolgo, po vojni pa so se začeli s tem vplivom znanstveno ukvarjati in dosegati uspehe. V ZDA je že čez 1000 zdravnikov, ki zdravijo tudi z glasbo, se pravi, da kombinirajo ostalo zdravljenje še z določeno glasbeno zvrstjo. Predvsem zdravijo tako v bolnišnicah za duševne bolnike. Pa ne samo tam. Zdravljenje z glasbo je že prešlo bolnišnične zidove in uporabljajo ga v nekaterih primerih tudi v zunanjih ordinacijah.

Vsak človek sprejema glasbo po svoje in seveda tudi po svoje reagira nanjo. Ista muzika povzroči pri nekom navdušenje, pri drugem razbrzdanoost. Lahko izboljša potrdost, lahko jo še poglobi. Pri nekaterih osebah lahko celo izkove božjastni napad.

Prav zato mora tisti, kdor zdravi z glasbo, dobro vedeti, kakšno reakcijo naj pričakuje od osebe, ki jo zdravi. Izbrati mora zanjo pravo glasbo, pa tudi v pravem trenutku, v pravi izvedbi in v pravi jakosti.

Danes je te vrste zdravljenje že tako daleč, da dosežemo z glasbo pri bolnikih, ki so duševno spremenjeni, občutek zaupanja, potrebnosti in celo družbenih vezi, kar jim pomaga, da obnove svojo razrahljano osebnost. Nekateri vase zaprti bolniki postanejo prav družabni, če nam jih uspe vključiti v kakšen pevski zbor ali orkester. Nekateri bolniki z navdušenjem spremljajo glasbo, ki jim je všeč, z bobnom, z udarjanjem takta z noge ali prsti, pa tudi s plesom, čeprav je ta včasih samo nakazan z gibanjem telesa v taktu.

Kirurgi vedo, da določena zvrst glasbe bolnika skoraj uspeva ali pa ga vsaj pomiri pred operacijo. Podobno velja za posege v laboratorijih. Ameriški zobozdravniki imajo poseben aparat, ki proizvaja močne šume, kakor npr. slap, ki ga bolnik sam uravnava. Bolj boli bolnika zob pri vrtnanju, glasneje uravnava napravo, bolj močan je šum slapa. Bolniki pravijo, da zobje skoraj ne bole, ker ne slišijo svedra, ki ga je preglasil šum navideznega slapa. Zobozdravniki so se pohvalili, da je učinek naprave včasih tako močan, da zamenja injekcijo proti bolečinam in da ob šumih te naprave celo puljo zobe. Podobne uspehe imajo z glasbo porodničarji. Ob primerno izbrani glasbi je porod skoraj neboleč. Dosegli so tudi uspeha pri zdravljenju hromosti, kjer so združili glasbo s fizioterapijo, ter ugotovili, da so začeli bolniki prej in lažje gibati s hromimi okončinami ali prsti kakor brez glasbe.

Torej važnosti glasbe v zdravstvu ne moremo več zanikati. Ko bo mogoče natančneje oceniti njene posledice v možganih, bo postalo zdravljenje z glasbo znanost. Že sedaj daje kombinirano zdravljenje z glasbo mnoge praktične koristi, ki do nedavna še nismo vedeli zanje, čeprav se je glasba že zdavnaj uporabljala v zdravilstvu.

DR. BOZO OBLAK

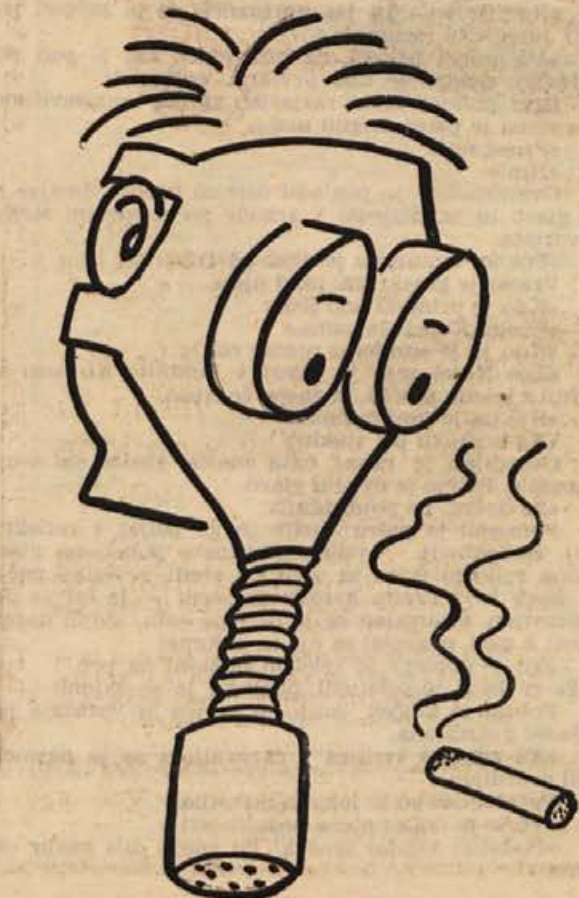


Nas namen je, da čim hitreje in kar se da stvarno poučimo bralca o osnovnih dejstvih glede kajenja in njegovih škodljivostih. Za popolnejšo predstavbo vseh ugotovitev, dejstev in dokazov je ta snov po obsegu in namenu tega sestavka mnogo preobširna in mnogostranska. Zato se omejujemo le na informacije, ki lahko rabijo za razmišljanje in pa za odločitev »za« in »proti«. Natančneje se o tem vprašanju lahko vsak pouči o literaturi, ki jo vsebujejo strokovne knjižnice, ima pa je že vsaka večja javna knjižnica.

Kakšne snovi vsebuje tobakov dim?

Nemogoče bi bilo novosti popoln seznam vseh snovi, ki jih vsebuje tobakov dim — do sedaj so jih izolirali mnogo več kot 200 —, toda med njimi so tri, ki jih mora poznati pač vsakdo: to so nikotin, arzenik in rakotvorne karanske snovi benzo(a, b) antracen in drugi ogljikovodiki. Poleg teh, za našo razpravo pomembnih snovi, pa vsebujejo tobakov dim še prusko kislino, aldehide, ogljikov oksid, ketone, piririne, fenole, amoniak, snetilalkohol in žveplovodik.

Tobak in cigaretni papir v prižgani cigareti gorita pri temperaturi okrog 900°C. Pri



DUSAN KRETIČ: Kajenje in zdravje

Kaj bi pač vsak moral vedeti o kajenju...

tem nastaja tobakov dim. Iz enega grama pokajenega tobaka, bodisi od cigarete, pipe ali cigare, se razvija dva litra dima, od katerega gre 75 %, tj. 3/4 kadilcu v ustno duplino in pljuča. Približno 25 % dima, pa gre iz gorečega dela naravnost v zrak in zlasti v zaprtih prostorih ga posredno vdihajo kadilci, kakor tudi nekadilci v istem prostoru. Zato imenujemo te nekadilce tudi »pasivne kadilce«.

Nikotin

O nikotinu v cigaretnem dimu vemo, da je eden zelo hudih strupov — množina 50 do 50 mg tega strupa umori odraslega človeka. Cigareta, ki tehtja 1 g, vsebuje povprečno 10 mg nikotina. Če kadimo cigareto zelo počasi z večjimi prenehlaji, potem zgornji del nikotina v gorečem delu cigarete, en del pa se zadrži v hladnejšem delu cigarete. V tem primeru računamo, da pri kajenju ene cigarete prideta v telo le okoli 2–3 mg nikotina. Če pa cigareto hladno kadimo in le s kratkimi presledki med vdihavanjem, potem pride nemoteno in nespremenjeno v ustno duplino in v pljuča več nikotina. Tako bi kadilec, ki hladno pokadi 6–7 cigaret eno za drugo, lahko teoretično dosegel tudi smrtno dozo strupa. K sreči pa ves vdihani nikotin ne obstane v pljučih, ker ga deloma izdihamo, tako do pride iz pljuč v kri le del vdihanega nikotina. Toda tudi že ta množina popolnoma zadostuje, da povzroči in sproži zaznavne reakcije v človekovem organizmu.

Dognano je, da vsaka cigareta povzroči približno za celo uro dolg nered v krvnem obtoku in s tem tudi v toplotnem raznotežju kadilca.

Nikotin vpliva na avtonomni živčni sistem. Ganglijske celice vegetativno živčnega sistema nikotin v neznatnih količinah draži, medtem ko jih v večjih količinah hromi.

Nikotin sčasoma poškoduje predvsem srce, ožilje krvnega obtoka in tako moti prekrvavitve organov. Znamena za poškodbe srca: na srcu se od časa do časa pojavijo tako imenovane ekstrakstole (skrčenja srca ob ne-normalnem ritmu bila); pritisku in zbadanju okoli srca se pogosto pridružijo občutki tesnobe in strahu, pomanjkanje zraka in krvi v ožilju z ustreznimi motnjami v krvnem obtoku. Ker se ožilje krči, nastopi občutek mrzla in mravljincev v rokah in nogah. Pogosto govorimo tudi o kadilečevem srcu »kot eni od oblik angine pectoris«. Notranje stene ožilja so zabeleljene in vnete, kar moti prekrvavitve srca.

Tipična bolezen hudih kadilcev cigaret je tako imenovana Bűrgerjeva bolezen, pri kateri zaradi kronično motene prekrvavitve prsti in noge gangrenozno razpadajo.

Arzenik

Prepričevati bralca o strupenosti arzenika pač ni potrebno. Vendar je v tako imenovanem dihu arzenik v količinah, ki so daleč od zastrupitvene doze. Te neznatne količine, ki se pojavljajo leto za letom, dan za dnem, pa le imajo škodljivi učinek, podoben kakor pri poljedelcih, ki uporabljajo insekticide z arzenikom za rastline, ali pri osebah, ki spijo v prostorih, opleskanih z arzenovimi barvami. To škodljivo delovanje je v tem, da arzenik, absorbiran v celicah bronhijev, pospešuje njihovo transformacijo v kancerogene celice s posledičnim nastankom pljučnega raka.

Katranske snovi

Med temi so za nastanek raka posebno pomembni poliklični ogljikovodiki, kot benzo(a, b) antracen, fenantren. Zanje in še za nekatere druge snovi je dokazano, da povzročajo raka. Tudi te snovi so v tobakovem dimu samo v sledovih, vendar pa imajo minimalne količine, ki se pri mnogih hudih kadilcih skozi leta kopičijo v pljučih, končno le za posledico nastanek pljučnega raka.

V vsakem primeru pa katranske snovi dražijo dihalna pota in tako imenovani »kadilečev katar«. Njegov pojav in intenzivnost sta odvisna od števila pokajenih cigaret. Seveda pa igra pri nastanku teh kategorij vlogo tudi splošno onesnaženje zraka.

(Se nadaljuje)

Čiščenje madežev

Pri delu, zlasti pa na deželi, pride človek hitro do raznih madežev na obleki. Madeže je najbolje takoj očistiti, dokler se niso zasušili, ker je sicer pozneje čiščenje mnogo težje.

■ Madeži od sadja. Madeže potresemo z limoninim sokom ali s praškom, ki ga razmočimo, in potem blago izperemo. Iz belih tkanin spravimo madeže z žveplanim. Pomazano tkanino zmoli mo in jo držimo toliko časa nad žveplanim hlapi, da madeži izginejo.

■ Kolomaz očistimo z blaga, če ga pomočimo v vodo, pomaze-mo z rumenjaki, namilimo ter nekaj časa pustimo. Potem pa izpiramo madež s terpentinom in vodo, dokler ne izgine. Iz volnenega ali svilenega blaga odstranimo kolomaz s spirantom. Namočeni kraj čez eno uro pomaze-mo z rumenjaki in narahlo tremo s prsti, da razmežemo. Blago se potem izpere v čisti vodi in posuši.

■ Katran namažemo z maslom, počakamo, da se razmežiči, in ga nato z nožem ostrgamo. Potem madež očistimo s prečiščenim bencinom.

■ Za pranje in čiščenje volnenih tkanin ali oblek je učinkovit bršlinov ocedek. Naberemo bršlino za vsebino vrečke 3–4 kg in ga kuhamo 3/4 ure. Potem ocedimo in pomešamo z deževnico ali navadno vodo. V tej mešanici naj se blago namaka nekaj ur ali pusti v njej čez noč in nato izpere do čiste vode.

■ Občutljive tkanine čistimo z milnimi koreninami. Deset dkg korenin kuhamo v 4-litrskem loncu, dobro namočimo vanj umazano tkanino, ki naj nekaj časa v njej stoji. Nato izperemo do čiste in zadnji vodi pridenemo žlico kisa zaradi stalnosti barve.

■ Mokre čevlje je treba dobro natreti z maslo ali lojem in jih dati na kopita, ali pa jih prav na trdo natačiti s časopisnim papirjem. Tako bodo ohranili čevlji lepo obliko, usnje pa ostalo mehko in prožno. Ne suši čevljev nikoli pri vroči peči ali celo na pečli omni, da usnje zdrži samo tolikšno toploto kakor človeška roka, in nič več.

Vzeto z jezika

■ Mož, ki se ima za pametnejšega od svoje žene, je srečnej. Poročil se je z res inteligentno žensko.

■ Če bi varnostno zapponko izumili šele Janes, bi imela verjetno šest gibljivih delov in dva transistorska in bi jo bilo treba dvakrat na leto pregledati.

■ Mnogi ljudje obžalujejo, da imajo rože trne. Jaz sem vesel, da imajo trni rože.

■ Za srečen zakon sta potrebna dva, ki znata dobro odpustiti.



Gotovo imate doma obleko, ki ste se je že naveličale in sedaj sameva v omari. Dokupite nekaj blaga, ki se bo lepo podalo k obleki in potem kombinirajte. Pripravila sem vam nekaj modelov, morda se boste oglele za katerega.

Verjemite, vsi vam bodo zavidali lepo obleko, vi pa mi obljubite, da ne boste izdale skrivnosti, kako je nastala. Videti bo, kot da je krojena po najstročjih modnih pravilih 70, nihče pa ne bo uganil, da je nastala po sili razmer.

Tatjana Spacapan

Legitimacija

Proti Vrbovcu, vasi v Podunavskem srezu, sta poletni 1943 šla po hostni poti dva borca kosmajskega partizanskega odreda, oblečena v kmečko obleko. Nenadoma je pri njihju četnik in zavpil z naperjeno puško:

»Stoj! Dajta legitimacijo!«

»Zlomka, jaz eno sicer imam,« je odgovoril starejši partizan, »samo ne vem, če je dobra.«

»Pokaži, da vidim!« Partizan je iz notranjega žepa potegnil revolver in ga pomeril v nepredvidnega četnika. Četnik je izpustil puško, izbulji oči in zargetal.

»Ali je legitimacija dobra?« ga je vprašal partizan, in ko ni dobil odgovora, je dodal:

»Hajdi, beži!«

Prepustnica

Stari Mitar je prišel v komando področja in dejal, naj mu dajo prepustnico, da gre v Jajce. Tovariši v komandi so ga prepričevali, da ne more v Jajce, ker so partizani zapustili to mesto pred dvema dnevoma. Zato mu tudi ne morejo dati prepustnice. Toda Mitar je vztrajal, ni se hotel ganiti iz komande, dokler ne dobi prepustnice.

»No, prav, Mitar,« mu je rekel tovariš, ki je dal prepustnico. »Toda nikar ne pozabi, da so v Jajcu sovražniki!«

»Mi je figo mar!« je odgovoril Mitar. »Daj mi lepo prepustnico za naše, da ne bi mislili, da sem reakcija, če me kje ustavi. S sovražnikom bom pa že sam opravil!«



Kuvajtski šejk išče 34. ženo

Največji stockholmski dnevniki so prejeli od kuvajtskega šejka Sabaha Al-Salima Al-Sabaha telefonsko naročilo. Šejk je prosil uredništva, naj mu pomagajo iskati — novo ženo. Obvestil jih je, da je v neki švicarski banki naložil milijonski znesek. Pravico do njega bo imela žena, ki bi se ji po zakonu odrekla.

»Iščem 34. ženo,« je dejal šejk. »Nedavno sem se odrekel 33. ženi. Zdaj bi rad švedinjo. Morala bi biti mlada, visoka, plavalasa. Če zakon ne bo uspel, bo lahko dvignila 15 milijonov švedskih kron, ki sem jih naložil v švicarski banki.«

Kuvajtski šejk je star 70 let, nizke rasti in vitalen. Do pred nekaj meseci je opravljal dolžnost prosvetnega ministra, obdržal pa je še ministrstvo za trgovino. Ne pije alkohola, tudi ne kadi. Vsak dan popije nekaj litrov posnetega mleka.

Njegova predzadnja glavna

žena je bila 19-letna Heidi Di-chter iz ZR Nemčije, s katero se je poročil leta 1961. Po štirih mesecih je to zvezo pretrgal in vzel za 33. ženo rojakinjo. Tudi z njo je živel le osem mesecev in se ji odrekal, ker ji kljub vsem poskusom ni uspelo, da bi bila plavalasa.

Reporterju švedskega lista Aftonbladet je šejk povedal: »Pomagajte mi, da najdem novo ženo. Čim mlajša je, tem bolje. Najvažneje je, da bo visoka in plavalasa. Če je ne bom mogel najti na Švedskem, bom poskušal na Danskem.«



Na vprašanje, kaj ji lahko ponudi glede na svojo starost, je šejk odgovoril: »Imela bo služabnikov, kolikor bo hotela. Treba ji bo le izraziti svoje želje in takoj bodo izpolnjene. Dobila bo tudi naslov princeze, ki ga lahko obdrži, če se ločiva. Tudi ni nujno, da bi mi bila v vsem pokorna.«

Švedski novinarji so ugotovili, da je šejk v ženevski banki zares naložil 30 milijonov (novih) dinarjev, banki pa je dal tudi pismeno pooblastilo: »Ta znesek izplačajte švedinji, ki se bo poročila z menoj, preden bom star 71 let, a se ji bom odrekal!«

V. H.

Dva prestopka na minuto

Londonski Daily Express piše, da se zgodi v Veliki Britaniji hušji prekršek že vsakih 25 sekund. Število zločinov narašča iz leta v leto nenavadno hitro. Ropov v bankah in na poštah je bilo lani 20 odstotkov več kot leto dni poprej, število vlomov se je povečalo za 10 odstotkov, število nasilstev in fizičnih napadov z grožnjo z orožjem pa za 15 odstotkov. V prvih devetih mesecih preteklega leta je moralo pred britanska sodišča 1.124.354 prestopnikov.

Zgledi vlečejo

Ob izdatni merti upov in potrpljenja sta v nedrčku 67-letne Japonke Tomiko Kojama izlegla dva piščanca; jajci je imela v nedrčku neprenehoma 22 dni.

Enako »veselje« čaka kmalu tudi 19-letno Jumi-jo Akasaka in 23-letno Kijoko Furunuči.

Ta »moda« je brez dvoma prišla na Japonsko iz Britanije. Sredi novembra preteklega leta je lord Tony Snowdon, mož princese Margaret, pokazal na televiziji svoj film Neka vrsta ljubezni. Junakinja filma je imela v nedrčku kokoške jajce, iz katerega se je izlegel piščanec. Polemika o tem, ali je kaj takega sploh mogoče, je zajela vso Anglijo. Poskusni zajec je bila novinarka Erica Wallas. Po treh te-

50 nagrad za reševalce jubilejne nagradne križanke

V petek, 13. marca, smo v uredništvu lista izžrebali 50 srečnih nagrajencev nagradne križanke, ki je bila objavljena v jubilejni številki Dolenjskega lista. V uredništvo je prispelo 1095 rešitev, vendar je bilo pravih le nekaj manj kot polovico. Trd oreh za reševalce je bila tokrat rešitev 60 vodoravno (pravilno: RALKA) in 6 navpično (RALKA). Tokrat so bili izžrebani:

1. nagrada — 250 dinarjev: Martin Lokar, Dol. Karteljevo 21, Mirna peč;

2. nagrada — 200 din: Ignac Zabkar, Dol. Prekopa, Kostanjevica;

3. nagrada — 150 din: Marica Duhanec, Gazice 7, Cerklje ob Krki;

4. nagrada — 100 din: Jolanda Golob, Rožni dol 6, Semič;

5. nagrada — 90 din: Marta Zore, Dolž 20, Stopiče;

6. nagrada — 80 din: Julijana Sajko, Trg svobode 5, Sevnica;

7. nagrada — 70 din: Lidija Marn, Brezovo 19, Blanca.

43 knjižnih nagrad naših znanih založb so dobili:

Marjan Kovačič, Kajuhova 3, Krško; Merica Labšina, Krška vas 17 b pri Brezicah; Miriam Maurer, Glavni trg 39, Sevnica; Stanka Fricelj, Rožni dol, Semič;

Fani Janežič, Zgornje Vodelje 8, p. Tržišče na Dol.; Dragan Sobar, V. p. 1101/20, Postojna; Janez Konečnik, Reška 25, Kočevje; Zvonko Zutič, Poklek 25, Blanca; Marija Purkart, Velike Lašče 43; Gusti Skrabec, Mestne njive 12, Novo mesto; Andreja Plajš, Brezje 10, Krmelj; Miroslav Iskra, Gorica vas 46, Ribnica; Zora Adam, Novo mesto, Trdinova 9; Marko Tratar, Rakovnik 21, Sentrupert; Matija Blatnik, Dobindol 10, Uršna sels; Joško Bevka, Breže 13, Ribnica; Ivanka Jeler, Poljska pot 14, Sevnica; Mojca Juretič, Tavčarjeva 1/1, Ljubljana; Branko Fajnič, Bukovica 18 — Ribnica; Zeljko Gričar, Dol. Podboršt 1, Trebnje; Tomaž Poje, Kuželj, p. Kuželj; Mojca Tomc, Sadež 16, Crnomelj; Ivan Omerzu, Brestanica 135; Hinko Lebinger, Levstikova 4, Litija; Frida Vidmar, Trdinova 4, Novo mesto; Mirjana Slapničar, Trebnje 98; Milena Sobar, Birčna vas 10, Novo mesto; Davor Seničar, Vodnikova 12, Brežice; Milka Pust, Globodol 29, Mirna peč; Jožica Boben, Zvirce 45, Struge; Danijel Stirn, Koštilova 16, Novo mesto; Nata Breškvar, CKZ 48, Krško; Ivan Novak, Rudnik 22, Kočevje; Mica Fricelj, Rožni dol, Semič; Silva Godnjavec, Stari trg 52, Trebnje; Viktor Sunčič, Milavčeva 33, Brežice; Marija Zalokar, Brestanica 102 ob Savi; Marjan Leskovec, Stična 74, Ivančna gorica; Rezi Novšak, Trg svobode 1, Sevnica; Mimica Zunič, Zadružna 14, Crnomelj; Jožefa Kuhelj, Dvor pri Zuzemberku 42; Marica Batiš, slaščičarna, Kočevje, in Majda Krenčič, Cesta na Dobrovo 6, Sevnica.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo! Denarne in knjižne nagrade smo medtem že odposlali po pošti.

Rešitev jubilejne nagradne križanke

VODORAVNO: 1. kramar, 7. Kabul, 12. polog, 17. letina, 18. atest, 19. obara, 20. ilo, 21. TT, 22. Jan, 23. Hanibal, 25. Brežice, 30. pikanica, 33. terača, 34. ledina, 35. rokov, 36. rolo, 38. VA, 39. Agica, 40. bela, 41. as, 43. lata, 45. člen, 49. Gana, 50. kino, 51. kras, 53. Dean, 55. Ana, 56. Oto, 57. matematika, 58. pregled, 60. ralka, 62. graja, 63. RR, 64. No, 65. triko, 68. oblak, 72. ravanec, 75. Sentjerne, 83. emu, 84. oje, 85. Itas, 87. tram, 88. tein, 89. atom, 90. nart, 92. apel, 94. Al, 95. list, 96. Inari, 97. or, 99. Aler, 101. omaka, 103. tkalec, 104. spored, 108. energija, 109. srnata, 110. Kočevje, 112. osa, 113. Rn, 114. ata, 115. Iliri, 116. Labod, 118. Naonis, 120. pomor, 121. arara, 122. Arnika.

Rešitev križanke iz zadnje številke

VODORAVNO: 1. robavs, 7. strojnik, 9. Ti, 10. Adela, 11. Ind, 13. Aman, 14. kaos, 16. Aka, 17. Nep, 19. fičfirič, 23. aga, 24. ale, 25. sorodnik, 28. Bog, 29. lks, 32. kuli, 35. Kato, 37. niz, 28. elita, 40. Sb, 41. listnica, 43. škatala.

Krave ne razlikujejo barv

Tako trdi vrhovno sodišče ameriške države Arizone. Zato si je tudi neka krava na farmi zlomila vrat na dnu praznega, modro obarvanega bazena. Zanj je bil bazen pač videti povsem enak travniku, na katerem se je dotlej pasla.

Kriv potemtakem ni nihče. Kdo bi tudi lahko odgovarjal za to, da so krave — barvno slepe?

Kratko opravičilo

Neki učitelj je sprejel od revne vdove sledeče pismo:

»Spoštovani gospod učitelj. Prosim opravičite mojemu sinu Pricu zamudo šolskega obiskovanja. Dotični je pred par dnevi na legarju umrl.«

Človek človeku — kaj?

Znani angleški zgodovinar in sociolog Arnold Toynbee piše o grozotah v vietnamski vojni in prihaja do sklepa, da je človek večja zver od največje živali:

»Pri živalih se samci bore med seboj za samic svoje vrste. Toda ko eden izmed tekmecev prizna, da je premagan, daruje zmagovalcu premagancu življenje. Samo ljudje se bore med seboj do smrti.«

V Beogradu se je 9. marca končal 17. festival jugoslovanskega dokumentarnega in kratkometražnega filma. Veliko zlato medaljo »Beograd« in denarno nagrado 5.000 din je žirija prisodila Dušanu Vukotiću za film »Ars gratis artis«. Zlate medalje sta na tem festivalu dobila še filma »Nada« Midhata Mutapčića in »Teroristi« Krste Skanate. Na Tanjugovi fotografiji je Dušan Vukotić z nagrado (Foto: Tanjug)

Kmalu je bilo vse kolesje razloženo pred patrom na mizi. Potolkel je nekaj — popravil škodo ter uro zopet sestavil — saj je bil nekdanji urarski pomočnik. Marija ni prišla.

»Menda je gospe slabo od strahu,« je prišepetala Katka patru, ko se je poslovil.

»Aha! Rešpekt pred možem nikdar ne škoduje,« se je smehljaj s svojim večnim smehljajem.

Pri vходу je vprašal vratarja.

»Ali ste mi vse pojedli?«

»Se smo ti pustili. Na mizi te čaka. Pokril sem, da se ne shladi Tistile mesni zavitki gospe Marije so izborni.«

Pater Jurij je pokimal in odšel v reflektorij. V reflektoriju ni bilo nikogar več.

Smehljaje je sdel za mizo, se pokrižal in hitro zmoli kratko molitev. Smehljaje je iztegnil roko nad pekvo gospe Marije in prijel za pokrovko.

Odkril je —

Kakor bi ga gad pičil je skočil pokonci in tresčil pokrovko nazaj.

»Prekleta čarovnica!«

Njegov koščen obraz je bil spačen od gnusa in strašne jeze. Pahnil je stol od sebe, zdrvel skozi vrata in jih zaloputnil za seboj.

Glasen tresk z vrati je udušil krohot, ki se je razlegal po zapuščenem reflektoriju.

Smeje je skočila Marija izza široke zidane peči in brž srnuknila za patrom skozi vrata. Tiho je odprla vrata v govorilnico in jih zopet zaprla, preden se je kdo pokazal na hodniku. Nihče je ni videl, ko je odpahnila samostanska vrata in stopila na cesto.

V reflektorij pa je na patrovo kričanje po samostanu pritisnil skoraj ves meniški zbor. Vpričo gvardijana je pater Jurij še enkrat odkril pokrovko: čr-



vi in ostudni deževniki so lezli po jedi... zadišalo je po gnoju...

»Fej!«

»Joj!«

»Hudičevo delo!«

»Čarovnija!«

Kričali so vsi vprek. Le gvardijan je molčal. Pater Jurij je pokril pekvo.

»Čarovnija, da Molil sem preko jedi, zato je čarovniška moč prenehala. Vi pa niste molili preko te jedi, ker je prišla šele ob koncu kosila vroča na mizo. Molimo, bratje, da vam jed ne bo škodovala!«

In pokleknil je poleg mize in vsi menihi za njim — le gvardijan je stal in zrl temno predse.

Nekoliko pozneje, po adoraciji — češčenju, ki so ga menihi opravili skupno kakor vedno — je gvardijan ustavil patra Jurija na hodniku.

Jurijevo lice se ni več smehljalo, ko je pogledal gvardijanu v stroge oči.

»Čuj, brat!« je gvardijan položil roko na patrovo ramo.

»Poznaš me in veš, da nisem naklonjen takim norčijam. Čemu si to uprizoril?«

Gvardijanov glas je preteče narastel.

»Norčije?« — In jaz uprizoril?« se je začudil pater Jurij. »Ne razumem.«

»Ali moreš priseči, da nisi vedel, kaj je pod pokrovko, dokler je nisi prvikrat vzdignil?«

Brez pomisleka in razjarjen zaradi neupravičene suma je pater dvignil prste:

»Prisegam!«

»Hm!«

Gvardijan si je pogladil osivelo brado. Zmajal je z glavo in se zagledal v arkade na nasprotni strani dvorišča.

»Poklici vratarja!« je dejal postrani. Vratar je kmalu stal pred njim.

»Kdo je prinesel ono jed?«

»Gospa Koprivka sama.«

»Kdo jo je sprejel iz njenih rok?«

»Jaz. Nesel sem jo takoj v kuhinjo. Ko sem se vrnil z leseno ploščo, je gospa že odšla.«

»Kje pa je prej čakala?«

»Na hodniku pri vrodu.«

Gvardijan je nekaj časa molče gledal na svoje sandale. Potem je dvignil glavo.

»Ze dobro. Le pojdi zdaj!«

Pomignil je patru Juriju in ga peljal v reflektorij. Reflektorij — velika preprosto pobeljena nizka soba z dolgo mizo in stoli po sredi, z veliko pečjo v kotu in s črnim križem na steni — je bil že pospravljen. Gvardijan se je ozrl po sobi, stopil naravnost k peči, pogledal za njo in pokimal.

»Tu — poglej,« je velel in pokazal na peč.

Pater Jurij je pristopil, pogledal in se sklonil —

Pobral je lonček, cunjjo in vrstico in vprašaje pogledal gvardijana.

»Ali zdaj še veruješ v čarovnijo?« se je nasmehnil gvardijan.

Patrove oči so se lokavo zasvetile.

»To še ni dokaz njene nedolžnosti.«

»Poduhaj vendar lonček! Po gnoju diši kakor oni črvi!«

OSCAR WILDE
fantastično-romantična zgodba
14
Cantervileški dvor



Mladi cheshirski vojvoda, čisto zmešan od skrbi, je bilo prosil, da bi smel z njimi, toda gospod Otis mu ni dovolil, ker se je bal, da lahko pride do pretepa. Toda ko so prišli tja, šotora ni bilo več in vse je kazalo, da so Cigani precej na hitro odpotovali, saj je ogenj še gorel, na travi pa je ležalo nekaj krožnikov. Sina in oba vrtnarja je poslal, da preiščejo ves okoliš, sam pa je stekel domov in poslal brzojavke vsem policijskim inšpektorjem v grofiji. Zaprošil jih je, naj poiščejo dekle, ki so jo odpeljali potepuhi ali Cigani. Osedlati so mu morali konja, sinovom in ženi je zabil, naj se lepo vsedejo in večerjajo, sam pa je v spremstvu konjušnika odjezdil po Ascotski cesti. Bil je šele komaj nekaj milj od doma, ko je zaslišal, da nekdo galopira za njim. Obrnil se je in zagledal mladega vojvodo, ki se mu je ves zardel in brez kape bližal na svojem poniju.

»Oprostite, gospod Otis,« je, lovec sapo, rekel mladenič, »toda jaz nikakor ne morem večerjati, dokler ne bomo našli

Virginije. Prosim vas, ne jezite se name. Če bi bili nama lani dovolili zaroko, sedaj sploh ne bi prišlo do te nesreče. Saj me ne boste poslali nazaj, kajne, da ne? Ne morem se vrniti! In se tudi nočem!«

Poslanik se ni mogel premagati, nasmehnil se je lepemu navihancu, saj ga je ganila njegova vdanost Virginiji. Nagnil se je s konja, potrepil mladeniča po rami in rekel: »No, prav, Cecil, če se nočete vrniti, pa pojdite z menoj, toda v Ascotu vam bom moral kupiti klobuk.«

»Oh, pustite moj klobuk! Jaz potrebujem Virginijo!« je vzkliknil mladi vojvoda nasmejano, nato sta skupaj pojezdila proti železniški postaji. Vendar nista o Virginiji ničesar zvedela, zato sta se obrnila in prijezdila domov

okrog enajstih na smrt utrujena in potrtja. Washington in dvojčka so ju s svetilkami čakali pred hišo, ker je bil drevored zelo mračen. O Virginiji ni bilo ne duha ne sluha in vsaj za to noč je bila zanje izgubljena.

Docela obupani so gospod Otis in fantje stopili v hišo, konjušnik pa je odpeljal oba konja in poniža. V dvorani so našli preplašene službanike, v knjižnici je ležala na divanu gospa Otisova, na pol mrtva od strahu in skrbi. Stara gospodinja pa ji je sklonjeno vodo drgnila čelo. Gospod Otis je takoj zahteval, da mora kaj zaužiti, pa tudi za vse druge je naročil večerjo. Bila je to žalostna večerja, saj je komaj ta ali oni črnil kako besedo. Celo dvojčka sta bila prestrašena in zaskrbljena, saj sta sestro imela zelo rada.

Po večerji je gospod Otis kljub prošnji mladega vojvoda naročil vsem, naj gredo takoj počivat. Noč je, zato bi bilo vse iskanje brezuspešno, je rekel, zjutraj pa bo brzojavil Scotland Yardu, naj takoj pošljejo nekaj detektivov.

Ko so zapuščali obednico, je na stolpu ura ravno začela biti polnoč. Pri dvanajstem udarcu so zaslišali pok in nenađen oster krik. Zabobnel je grom in stresel vso hišo, po zraku so zadoneli zvoki nezemeljske glasbe, na vrhu stopnišča pa so se s treskom zaloputnili lesena vrata. Tedaj so na stopniškem balkonu zagledali Virginijo. Bila je zelo bleda in vsa bela, v roki pa je nesla izrezljano skrinjico. Vsi so planili k nji. Gospa Otisova jo je vzela v naročje, mladi vojvoda jo je obsul z vročimi poljubi, dvojčka pa sta okrog skupine zaplesala svoj divji bojni ples.

ART
BUCHWALD: 1:0 ZAME

Pri lovu na posestvu Burley-on-the-Hill sem dodobra proučil življenje na angleških gosposkih posestvih. Govori se, da posestniki starega kova izumirajo, vendar tega sam nisem opazil. Vse je bilo kot pred sto leti.

Če je človek povabljen med podeželsko plemstvo, se pogovor, razumljivo suče okoli reči, ki zanimajo plemiče.

Potem, ko sem se ves dan podil za fazani, bi drugi gostje radi zvedeli, če mi je bila vsa reč všeč.

»No, ste zadovoljni?« me je vprašal eden izmed lovcev.

»Da, bilo je sijajno,« sem odgovoril. »Bolje sploh ne bi moglo biti.«

»Ali onkraj, pri vas, tudi poznate lov na fazane, Mr. Billingsworth?« je hotel zvedeti neki drugi gospod.

»Kolikor vem, da,« sem rekel.

Gostitelj je stopil k meni in me vprašal: »Mr. Blackman, bi popili skodelico čaja?«

Nekdo mu je nekaj pošepnil v uho. Potem se je osuplo zastirnel vame. »O, zelo žal mi je, ker sem vas imel za Mr. Blackmana, Mr. Billingsworth. Toda vašega imena prej nisem dobro razumel.«

»Nič ne de,« sem rekel.

Medtem ko sem srkal čaj, je prisledel eden od gostov.

»Slišal sem, da ste novinar, Mr. Goodheard,« je rekel.

»Upam, da mi ne boste vzeli za zlo — toda nikoli ne prebiram časopisov.«

»Toda me sploh ne moti,« sem pripomnil.

Cez čas je pogovor postal resnejši.

»Kako je z Annabello?« je nekdo vprašal svojega sosedo.

»Ah, nič kaj dobro. Moral sem sem jo poslati v London.«

»Kako strašno! Uboga Annabella! Nisem vedel, da je stvar tako resna.«

»Da, padec je bil strašen. Se zmeraj mi ne gre in ne gre v glavo.«

»Je Annabella njegova žena?« sem vprašal gospoda, ki je sedaj zraven mene.

»Kaj pa mislite!« je šepnil. »Annabella je njegova kobilica. Njegovi ženi je ime Julija.«

»In kaj je z Julijo?« je spet vprašal nekdo drug.

»Pri padcu s konja si je zlomila ključnico in najmanj

mesec dni bo trajalo, preden bo spet vse v redu.«

»Kako bi bilo, ko bi prihodnji teden prišla z Elizabeth k nam na kosilo?« je nekdo vprašal mojega sosedo.

»O, z veseljem. Elizabeth že celo večnost ni bila zunaj.«

»Je Elizabeth vaša žena?« sem vprašala gospoda.

»Ne, to je moja psica!« je odgovoril zbadljivo.

»Ah, tako,« sem zamrmljala in si s čajem polnila pumparice.

Gostitelj bi mi rad pomagal iz zadrege. »Veste, Mr. Bleakhill, naše življenje je malce drugačno od tistega, ki ste ga vajeni onkraj.«

»O ne,« sem zagotavljal.

»Opoldan zmeraj kosim s svojim psom.«

»Ste poročeni?«

»Ne, vdovec sem,« sem odgovoril.

»Moja žena je prejšnji teden pri ježi skozi Bois de Boulogne strmoglavila s konja. Moral sem jo pokončati s strelom, da bi preveč ne trpela.«

»In konj, se mu je kaj primerilo?«

»Ne, hvala bogu, ne. Sicer bi ne imel niti ene mirne minute več.«

LJUDSKA MODROST

Janezek se ne spreobrne, dokler se v jamo ne vrne.

Dolgi lasje — kratka pamet.

Kakar dobljeno, tako izgubljeno.

Drevo se po sadu pozna.

Je do vrata v dolgeh, do ušes v nevolji.

Kakor boš komu napil, tako ti bo odpil.

Dovolj je bogat, kdor ni nikomur dolžnik.

Je neumen kakor maček, ki stoji poleg vode, pa se s slino umiva.

Kadar hudobni poglavarstvo zadobe, ljudstvo ječi.

Je zviti kakor kozji rog.

Dolg in greh raste zmeraj.

Kadar zlato govori, vsa ka beseda slabi.

Jezik ni iz jekla ne iz kosti, ali more bosti.

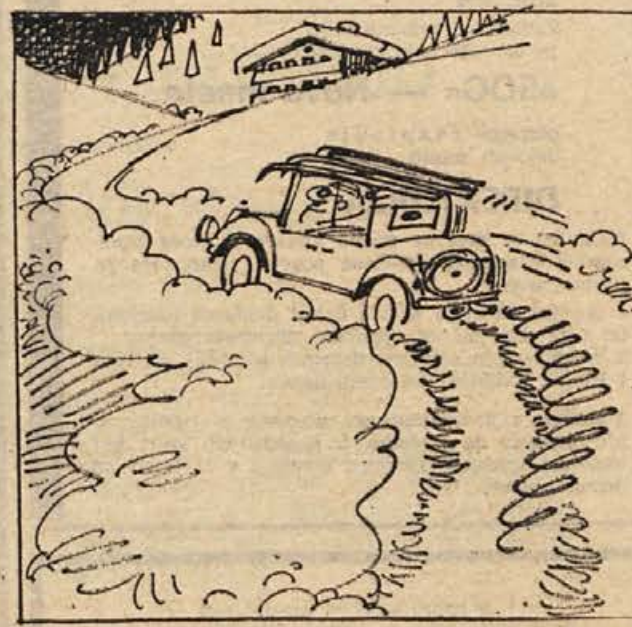
skok v zameystvo



16. Paradižnik je izbral tesne, pretesne hlače, vetrni jopič, čevlje težke kot tnal v drvarnici... Paradižnik se je odločil za rdeč pulover. Na glavi sta nataknila čepici s cofki in na rame sta zadegala vsak par smučil! Res, veselje ju je bilo pogledati, ko sta stopala iz trgovine! Paradižnik je smučil privezal na streho avtomobila, in pognala sta vozilo navkreber. Za me-



stom se je cesta vzpela v hrib. Vodila je k smučiščem, žičnicam in skakalnicam. V planini nad mestom je stal tudi eleganten hotel, kjer sta nameravala Paradižnikova preživeti svoj odih. Kabriolet se je junaško zajedal v sneg, poznalo se mu je še vedno, da mu v prsih bije junaško srce prvaka med prvaki. Še nekaj ostrih ovinkov je pregrizel, še nekaj zametov je pre-



skočil in že je naša turista pozdravilo belo sleme veličastne hotelske zgradbe.

V tem trenutku pa so ostru šoferjeva ušesa prestregla zamolkel ropot, ki se je približeval z veliko naglico.

— Snežni plaz! je zacvilil Paradižnik. Po nama je!

No, ni bi ravno plaz...

ZAKAJ

OKNA VRATA „JELOVICA“?

- zato, ker so finalizirana in embalarana v transportno in vgraditveno embalažo,
- izdelana iz prvovrstnih materialov,
- plod natančnih raziskav tržišča in ker so proizved priznanega proizvajalca stavbnega pohištva: »Jelovice«, lesne industrije Škofja Loka, tel. 85-336.

DOM NA BOKALCAH LJUBLJANA

razpisuje delovna mesta

več bolniških strežnic - negovalk

za nedoločen čas, s posebnim pogojem — starost nad 20 let.

Samsko stanovanje in hrana v zavodu.
Nastop takoj.

ZŽTP — Transportno podjetje Ljubljana prometna sekcija Zidani most

razglasa
prosta delovna mesta

postajnih delavcev za območje železniških postaj od Zidanega mosta do Dobove

Kandidati bodo poslani na zdravniški pregled in bodo sprejeti na delo za nedoločen čas. Kandidati bodo poslani na tečaj in bodo po končanem tečaju razporejeni na delovna mesta kretnikov, zaviračev in premikačev. Osební dohodek po pravilniku o delitvi dohodkov. Stanovanja ni na razpolago.

Prijave pošljite ali prinesite osebno na železniško postajo Zidani most.

Komisija za razpis delovnega mesta
direktorja
Zavoda za rehabilitacijo
in zaposlovanje invalidov

»ROG« — Novo mesto

ponovno razpisuje
delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat za delovno mesto direktorja mora izpolnjevati v zakonu navedene pogoje, razen tega pa mora imeti:

1. visoko ali višjo šolo s 6 leti delovnih izkušenj, od tega dve leti na vodilnem delovnem mestu.
2. srednjo šolo z 10 leti delovnih izkušenj, od tega 2 leti na vodilnem delovnem mestu.

Ponudbe z življenjepisom, dokazila o izpolnjevanju pogojev in podatke o dosedanjem delu naj kandidati pošljejo razpisni komisiji v 15 dneh po dnevu objave.

V tujini nam je ugasnil naš

STANKO ZORKO

Za njim žalujejo:

neutolažljiva mama, brat in sestra z družinami
ter mala hčerka

Sela pri Raki, Sentjernei

GOSTINSKO PODJETJE HOTEL METROPOL

potrebuje
sezonsko

2 PRODAJALCI za prodajo mlečnega sladoleda

3 VAJENKE za izučitev ali priučitev v kuhinji

3 VAJENKE (-CE) za izučitev natakarja (-ice)

Pogoj za vajence je dokončana osemletka.
Pismene prijave naj interese pošljejo na
upravo Hotela METROPOL, Novo mesto.

»NOVOTEHNA« — Novo mesto

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

v servisu za popravilo vozil v Trebnjem:

1. 2 delovni mesti avtomehanikov

v servisu »Zastava Fiat« v Metliki:

2. več delovnih mest avtomehanikov

3. delovno mesto avtoelektričarja,

4. delovno mesto avtokleparja.

Pogoji: — pod 1. in 2. VK ali KV avtomehanik,
— pod 3. KV avtoelektričar,
— pod 4.: KV avtoklepar.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor 15 dni
po objavi.

Razpisna komisija delovne skupnosti

ZAVODA ZA KULTURNO DEJAVNOST NOVO MESTO

za razpis delovnega mesta direktorja

razpisuje po določenih statuta delovno
mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora imeti sposobnost vodenja kulturno-prosvetne dejavnosti in izpolnjevati še enega naslednjih pogojev:

1. visoka izobrazba z dveletno prakso v kulturno-prosvetni dejavnosti
2. višja izobrazba s štiriletno prakso v kulturno-prosvetni dejavnosti
3. srednja izobrazba s šestletno prakso v kulturno-prosvetni dejavnosti

Prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa naj kandidati pošljejo razpisni komisiji v 15 dneh po objavi.
Stanovanja zavod nima na razpolago.

metalka

trgovsko uvozno-izvozno podjetje

LJUBLJANA, Dalmatinova 2,

ki bo odprlo novo prodajalno

v METLIKI

razpisuje zanjo
naslednja prosta delovna mesta:

1. blagajničarka
2. 2 prodajalca (-ki)
3. delavec

POGOJI: 1. kvalificirana trgovska delavka ali polna srednja šola in 2 leti prakse v gospodarstvu;
2. kvalificiran trgovski delavec;
3. končana osemletka

Ponudbe sprejema kadrovska služba Metalka, Ljubljana, Dalmatinova 2, osem dni po objavi oglasa.

KMETIJSKA ZADRUGA KRKA NOVO MESTO

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo

vinograda na Ruperč vrhu

Prodane bodo parcele št. 1096/1, 1087/1, 1086/1 vse v k.o. Stranska vas
Dražba bo v torek, 24. marca, ob 9. uri na Ruperč vrhu.

Interesenti morajo pred začetkom dražbe položiti varščino v višini 10 odst. Prednostno pravico pri nakupu ima družbeni sektor. Ostali pogoji bodo objavljeni pred začetkom dražbe.
Podrobnejše informacije lahko dobite na upravi zadruga.

UGODNA PRILOŽNOST ZA ZAPOSLOITEV IN UK RUDNIK LIGNITA VELENJE

SPREJME NA DELO

več nekvalificiranih delavcev,
in kvalificiranih rudarjev,
kvalificiranih električarjev,
kvalificiranih ključavničarjev,
in kvalificiranih vodovodnih inštalaterjev.

STALNO DELO, DOBER ZASLUŽEK, RAZNE UGODNOSTI

POGOJ: telesno in duševno zdravje, starost od 18 do 30 let. Kvalificirani delavci morajo imeti dokazila o kvalifikaciji.

ZA DOM RUDARJEV V FIESI

1 kvalificiranega kuharja,
3 kvalificirane natakarje.

ZA DOLOČEN CAS od 1. 5. do 31. 8. 1970.

Pišite ali pa se zglasite osebno na naslov: Rudnik lignita Velenje, kadrovsko-socialni sektor.

PROSTA UČNA MESTA V ENOLETNI RUDARSKI ŠOLI

POGOJI: dokončana osemletka (vsaj 6 razredov), dopolnjeno 17. leto starosti. Kandidat mora biti zdravstveno sposoben za delo v rudniku (zdravniški pregled je v Velenju).

SLUSATELJI IMAJO V ČASU SOLANJA NASLEDNJE UGODNOSTI:

brezplačna oskrba v internatu Rudarskega šolskega centra v Velenju. Mesečne pridnostne nagrade, po končanem šolanju zagotovljena služba v Rudniku lignita Velenje.

Sola prične s poukom že v marcu 1970.

Prošnje za sprejem v šolo pošljite na naslov: Rudarski šolski center Velenje.

RADIO LJUBLJANA

■ PETER, 20. MARCA: 8.04 O-perna matineja. 9.00 Poročila. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila. 12.30 Kmetijski nasveti. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

■ SOBOTA, 21. MARCA: 8.04 Glasbena matineja. 9.35 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila. 12.30 Kmetijski nasveti. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

■ NEDELJA, 22. MARCA: 8.00 Glasbena matineja. 9.35 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila. 12.30 Kmetijski nasveti. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

Jelka Pešaj. Zajetje in rešitev. 10.25 Poročila. 11.00 Glasbene razglednice. 12.30 Kmetijski nasveti. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

■ PONEDELJEK, 23. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.05 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila. 12.30 Kmetijski nasveti. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

■ TOREK, 24. MARCA: 8.04 O-perna matineja. 9.35 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila. 12.30 Kmetijski nasveti. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

vasi do vasi. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

■ SREDA, 25. MARCA: 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila. 12.30 Kmetijski nasveti. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

■ ČETRTEK, 26. MARCA: 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila. 12.30 Kmetijski nasveti. 13.30 Poročila. 14.00 Glasbene razglednice. 15.30 Glasbene razglednice. 16.00 Glasbene razglednice. 17.00 Glasbene razglednice. 18.15 Glasbene razglednice. 19.00 Glasbene razglednice. 20.00 Glasbene razglednice. 21.00 Glasbene razglednice. 22.15 Glasbene razglednice.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 22. MARCA

9.00 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd). 9.30 POD LIPO (Jelovica) (Ljubljana). 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb). 10.45 MOZAIK (Ljubljana). 10.50 OTROŠKA MATINEJA: David Copperfield. Filmska burleska, in reportaža Edina tema, ki obstaja je neznanje (Ljubljana). 11.50 TV KAZIPOT (Ljubljana). 15.00 ODBOJKA MLADOST: KVARNER (do 16.30) (Zagreb). 18.25 CAS BREZ VOJNE — jugoslovanski film (Ljubljana). 19.50 CIKCAK (Ljubljana). 20.00 TV DNEVNIK (Beograd). 20.30 3—2—1 (Ljubljana). 20.35 NASE MALO MISTO — humoristična oddaja (Zagreb). 21.35 VIDEOFON (Zagreb). 21.50 SPORTNI PREGLED (JRT). 22.20 SMUGARSKI SKOKI ZA POLDOV MEMORIAL — reportaža (JRT) (Ljubljana). 22.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana). 22.35 TV DNEVNIK (Beograd). 22.55 PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V PLANICI — reportaža (Beograd).

Drugi spored: 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb). 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

PONEDELJEK, 23. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb). 10.30 NEMSCINA (Zagreb). 10.45 ANGLESCINA (Zagreb). 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd). 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb). 15.40 NEMSCINA — ponovitev (Zagreb). 15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb). 16.10 FRANCOSKINA (Beograd). 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.00 (Beograd). 17.50 CAROVNIK IZ OZZA — II (JRT) (Ljubljana). 18.15 OBZORNIK (Ljubljana). 18.30 ZNANOST IN MI (Ljubljana). 19.00 MOZAIK (Ljubljana). 19.05 MAKSIMETER — glasbena oddaja (Beograd). 19.50 CIKCAK (Ljubljana). 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana). 20.30 3—2—1 (Ljubljana). 20.35 M. Stanislavjevič: NAVADNI VEČER — drama TV — Beograd (Ljubljana). 21.35 RAZGLEDI PO FILMSKEM SVETU — Beograd 70 (Ljubljana). 22.20 POROCILA (Ljubljana).

TOREK, 24. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb). 10.00 RUSCINA (Zagreb). 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd). 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb). 15.40 RUSCINA — ponovitev (Zagreb). 16.10 ANGLESCINA (Zagreb). 17.15 VESELJE V GLASBI: Zdravica Dunaju v 3/4 taktu (Ljubljana). 18.15 OBZORNIK (Ljubljana). 18.30 PO DOMACE Z JOZETOM

KAMPISEM IN PEVCI — II (Ljubljana)

19.00 MOZAIK (Ljubljana). 19.05 VEC KO ZNAMO, BOLJE RAVNAMO — oddaja iz cikla Sodobna vzgoja (Ljubljana). 19.30 OSNOVE — oddaja iz sveta oblikovanja (Ljubljana). 19.45 CIKCAK (Ljubljana). 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana). 20.30 3—2—1 (Ljubljana). 20.35 Johna Slezinger: LAZNIVI BILLY — angleški film (Ljubljana). 22.05 HOKEJ CSSR: SVEDSKA — posnetek II. in III. tretjine svetovnega prvenstva v Stockholmu (Ljubljana). 23.10 POROCILA (Ljubljana).

SREDA, 25. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb). 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd). 15.00 NOGOMET RADNIČKI (Kragujevac): HONVED — prenos (Beograd). 15.45 TEST Z GLASBO (Ljubljana). 16.00 NADALJEVANJE NOGOMET. NEGA PRENOSA (do 16.45) (Beograd). 17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.30 (Beograd). 17.48 NAPOVED SPORODA (Ljubljana). 18.30 OBZORNIK (Ljubljana). 18.35 NA SEDMI STEZI (Ljubljana). 19.00 MOZAIK (Ljubljana). 19.05 PRVI KORAKI: Andrej Grabar — glasbena oddaja (Ljubljana). 19.20 MI MLADI — reportaža (Ljubljana). 19.50 CIKCAK (Ljubljana). 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana). 20.30 3—2—1 (Ljubljana). 20.35 OD MARIBORA DO DRAVOGRADA — oddaja Med večera in danes (Ljubljana). 21.20 VEČER Z VENOM PILO. NOM (Ljubljana). 22.05 MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI (Ljubljana). 22.30 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored: 17.20 POROCILA (Zagreb). 17.30 KRONIKA (Zagreb). 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb). 17.50 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb). 18.30 SODOBNOSTI (Sarajevo). 19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb). 19.05 GLASBENI DNEVNIK (Beograd). 19.20 SKRIVNOSTI MORJA (Zagreb). 19.50 TV PROSPEKT (Zagreb). 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb). 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

ČETRTEK, 26. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb). 10.30 NEMSCINA (Zagreb). 10.45 ANGLESCINA (Zagreb). 11.00 FRANCOSKINA (Beograd). 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb). 15.40 NEMSCINA — ponovitev (Zagreb). 15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb). 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd). 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.00 (Beograd).

17.45 ZAPOJTE Z NAMI: Ivo Lhotka Kalinski (Ljubljana). 18.00 RISANKA (Ljubljana). 18.15 OBZORNIK (Ljubljana). 18.30 ZGODBE S POPOTOVANJ (Ljubljana). 19.00 MOZAIK (Ljubljana). 19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana). 19.20 ZABAVA VAS JERRY LE. WIS (Beograd). 19.50 CIKCAK (Ljubljana). 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana). 20.30 3—2—1 (Ljubljana). 20.35 V. Neff: PREUDARNE PO. ROKE — nadaljevanje (Ljubljana). 22.10 PARIŠKI ZAPISI — II (Ljubljana). 22.45 POROCILA (Ljubljana).

PETER, 27. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb). 11.00 ANGLESCINA (Beograd). 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb). 16.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd). 17.00 Stockholm: SVETOVNO HO. KEJSKO PRVENSTVO SZ: CSSR — prenos I. tretjine (EVR-Ljubljana). 17.40 OBZORNIK (Ljubljana). 17.50 PRENOS II. TRETJINE HOKEJA (EVR-Ljubljana). 18.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana). 18.40 PRENOS III. TRETJINE HOKEJA (EVR-Ljubljana). 19.15 DAVID COPPERFIELD — serijski film (Ljubljana). 19.45 CIKCAK (Ljubljana). 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana). 20.30 3—2—1 (Ljubljana). 20.35 UPORNIK — ameriški film (Ljubljana). 22.05 MALO JAZ, MALO TI — quiz TV Beograd (Ljubljana). 22.20 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored: 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb). 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

SOBOTA, 28. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb). 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd). 11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd). 16.20 REGATA OXFORD: CAM. BRIDGE — prenos (1955) 1710 (EVR-Ljubljana). 17.45 OBZORNIK (Ljubljana). 17.50 PO DOMACE Z ANSAM. BLOM SKOBERNETA IN KVINTETOM ANTON NEF. PAT (Ljubljana). 18.15 Ante Kovačić: PRAVDAČ — nadaljevanje TV Zagreb (Ljubljana). 19.20 SPREHOD SKOZI CAS — I. svetovna vojna — 11. odd. (Ljubljana). 19.45 CIKCAK (Ljubljana). 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana). 20.30 3—2—1 (Ljubljana). 20.35 ZAGREB 70 — posnetek festivala zabavnih melodij Zagreb. 21.35 REZERVIRANO ZA RISAN. KE (Ljubljana). 21.50 DESTROY — serijski film (Ljubljana). 22.40 TV KAZIPOT (Ljubljana). 23.00 POROCILA (Ljubljana).

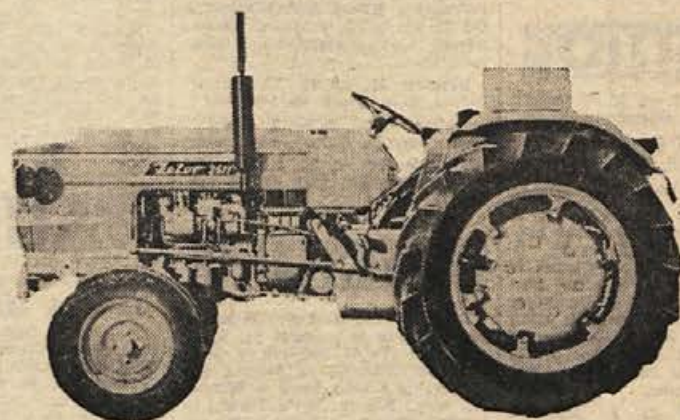
Drugi spored: 17.20 POROCILA (Zagreb). 17.30 KRONIKA (Zagreb). 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb). 17.50 NARODNA GLASBA (Beograd). 18.30 OTROŠKI SPORED (Beograd). 19.20 SPREHOD SKOZI CAS (Beograd). 19.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb). 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb). 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

Tudi letos »AGROTEHNIKA«, Ljubljana prireja od 14. marca do 6. aprila 1970 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

ZE TRADICIONALNI

PRODAJNI SEJEM

KMETIJSKIH STROJEV IN ORODJA



Sejem je odprt vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9. do 18. ure. Na sejmu prikazujejo strokovne filme. S strokovnjaki pa se lahko pomenite o najboljši izbiri stroja za vaše potrebe.

IZREDNA UGODNOST:

CENE STROJEV IN ORODJEV BODO ZNIZANE ZA 0,5 DO 3 %.

IZBIRA STROJEV IN ORODIJ BO PRECEJSNJA, ZATO VAM PRIPOROČAMO, DA SI SEJEM OGLEDATE.

TELEFON: 315-555.

agrotehnika

EXPORT — IMPORT, LJUBLJANA, TITOVA 38.

DOLENJSKI LIST • VESTNIK • NOVI TEDNIK • GLAS • PRIMORSKE NOVICE IN 10 RADIJSKIH POSTAJ



SKUPNI REKLAMNI PROGRAM

KIK »POMURKA« Murska Sobota, Obrat za kmetijstvo RAKIČAN

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih

kmetijskih strojev:

- 7 KOMBAJNOV ZMAJ 780
- 6 TRAKTORJEV FE-35
- 2 TRAKTORJA ZETOR 50 SUPER
- 4 STROJE ZA OBIRANJE KORUZE ZMAJ 2 K
- 5 UNIVERZALNIH SEJALNIC
- 5 STISKALNIC FORTSCHRITT
- VEČ KOSILNIC BCS, KROŽNIH BRAN, TRO-SILCEV UMETNIH GNOJIL IN TROSILCEV HLEVSKEGA GNOJA, ENOOSNIH IN DVO-OSNIH PRIKOLIC TER OSTALIH MANJSIH KMETIJSKIH STROJEV.

Licitacija bo V NEDELJO, 5. APRILA 1970 na ekonomski enoti Rakičan pri Murski Soboti, s pričetkom ob 10. uri.

OBRAT ZA KMETIJSTVO RAKIČAN

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI LEDAR

Petek, 20. marca — Igor
Sobota, 21. marca — Benedikt
Nedelja, 22. marca — Vasilij
Ponedeljek, 23. marca — Slava
Torek, 24. marca — Simon
Sreda, 25. marca — Minka
Četrtek, 26. marca — Maksim

KINIO

Brestanica: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Hombres«.
Crnomelj: Od 20. do 22. 3. ameriški barvni film »Moč, ki ni znal ljubiti«. 24. in 25. 3. italijansko-španski barvni film »Zlati naboj«.

KOČEVJE — JADRAN: 20. 3. italijanski barvni film »Smrt bande Rogera Prata«. 21. in 22. 3. nemški barvni film »Navihanci iz prve klopie«. 23. 3. ameriški barvni film »Elmir Gentrilariata«. 24. 3. italijanski barvni film »Moi-čeči Billa«. 25. 3. nemški barvni film »V krepkih drogah«. 26. in 27. 3. italijanski barvni film »Spljonka brez imena«.

Kostanjevica: 21. 3. ameriški barvni film »Tarzan na veliki reki«. 22. 3. ameriški barvni film »Tarzan na veliki reki«.

Krško: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Kaj si delal v vojni, očka?«. 24. in 25. 3. ameriški barvni film »Obrat na dan sv. Valentina«.

Metlika: Od 20. do 22. 3. ameriški film »Tarzan in njegov sin«. Od 20. do 22. 3. ameriški barvni film »Goreča karavana«. 25. in 26.

3. nemški film »Smrtonosni žarki dr. Mabuzaj«.

Mirna: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Tajni agent Flinta«.

Mokronog: 21. in 22. 3. francoski barvni film »Pekel v vlakih«. Novo mesto: Od 20. do 22. 3. ameriški barvni film »Večer naslednjega dne«. 23. in 24. 3. italijanski barvni film »Se za nekaj dolarjev«. 25. in 26. 3. francoski barvni film »Umor v bazenu«. — POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 20. do 24. 3. ameriško-španski barvni film »Spremljevalec zlate poljke«.

Ribnica: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Plača za budičas«.

Sodražica: 21. in 22. 3. ameriški film »Največja dirka okrog sveta«.

Trebnje: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Kavbojski film »Talec pri-rij«.

CESTNIKE

Ljubljani mami Pepci Krme in bratu Jožetu iz Osredka pri Skočjanu, tati Pepci Zeleznik v Ameriki vse najboljše za praznik želi sin Franci z ženo Anico iz Münchena, očetu Francu, bratu Tonetu in družini Kocjan iz Zagrada pa pošilja lep pozdrav.

Dobrima in nadvse skrbnima zetaoma Jožetu Zupanu iz Dol. Toplice 13 a in Jožetu Springarju iz Kanade ter hčerkanu Jožici in Nevenki želimo obilo zdravja, zadovoljstva in osebne sreče, žena Stanka in Dragica pa lep pozdrav. Sinu Andreju pa želimo kratek vojaški rok v Čakovcu. Ate in mama z Vrha pri Ljubnu.

Ljubljani sestrici Pepci Zeleznik, ki živi v Ameriki, želi vse najboljše za njen god in da bi bila zdrava in vesela še mnogo let, sestri Anka. Možu Lojzetu in vsem ostalim lep pozdrav.

Dragemu atu, staremu atu Jožetu Gorencu iz Zbur želimo vse lepo za dvojno praznovanje, posebno zdravja. Hčere in sinova z družinami.

Dragemu sinu Jošku Zoranu v Nemčiji in zetu Jožetu želi vse najboljše za njun praznik, hčerki Anici, vnukoma Norbertu in Aniti pa pošilja lep pozdrav mama iz Salke vasi pri Kočevju. Čestitke se pridružuje brat Ivan iz Francije.

ZAHVALE

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

JANEZA MARKOVIČA

iz Gor. Polja
se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, mi darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujem kolektivom NOVOLES, IMV, UJV, Majoliki, organizaciji ZB in SZDL ter tovarišu Košmurnju za poslovlne besede, enako pevcem in gospodu župniku. Zahvala tudi vozniku osebnega avtomobila in osebu splošne bolnice za nudeno pomoč. Zahvalječi: žena Marija, hčerke in sinovi z družinami, sestri z družinami in drugo sorodstvo.

PRODAM pšenični mlin in kostilnico Bautz. Alojz Hočevar, Dole 20, Skočjan.

PO UGODNI CENI prodam hidravlično prešo za furniranje aštaljemana (velikost plošč 110 x 220 cm), malo rabljeno. Franc Kajzer, Ljubljana — Sentvid, Podgora 24 a.

PRODAM pesek iz peskokopa, kjer je zaloga približno 5000 m³. Ponudbe pošljite na oglasni oddenek Dolenjskega lista pod šifro: »Pesek na Krškem polju«.

POSEST

KUPIM HISO z nekaj zemlje ali majhno kmetijo. Božič, Ljubljana, Goriška 63.

PRODAM komfortno stanovanje z vso opremo, takoj vseljivo, 2 minuti do železniške in avtobusne postaje. Cena ugodna. Naslov pod šifro »Vse novos«.

KUPIM zadržljivo parcelo, nedograjeno hišo ali staro hišo v Novem mestu ali bližnji okolici. Ponudbe pod šifro »Gotovina«.

PRODAM starejšo, manjšo hišo s vrtno na Drovem pri Krškem, vseljivo, primerno za upokojenca ali vikend. Amalija Germek, Krško, Aškerčeva 7.

ZARADI SMRTI takoj prodam enodružinsko hišo. Jožefa Bevo, Log 58, Boštanj pri Sevnici.

PRODAM gradbeno parcelo na Brodu. Polze se v mizarski delavnici Košir na Brodu.

NA SREMIČU, 2 km iz Krškega, prodam 26 arov vinograda skupno s stanovanjsko hišo, primerno za vikend. Električne in vodne cevi do hiše. Informacije: Pavel Krošelj, Krško, Zdoška c. 18.

POCENI PRODAM lokal v prometnem kraju, primeren za kakršnokoli obrt. Naslov v upravi lista (567/70).

PRODAM travnik v Zalogu. Ludvik Šuštaršič, Dol. Straža 71.

PRODAM VINOGRAD z zidanico v Trški gori, primerno za vikend, dostopna s avtom. Jože Lužar, Kal 5, Novo mesto.

UGODNO PRODAM hišo s majhnim vinogradom pod Lisco. Naslov v upravi lista (581/70).

PRODAM nedograjeno hišo v Crnomlju. Naslov v upravi lista (582/70).

PRODAM novo hišo v Novem mestu. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »Modernos«.

PRODAM novo hišo z vrtno in neposredni bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (594/70).

RAZNO

12. MARČA je bil odpeljan lovski pes — istrijanec, bele barve (uhilji oranžne barve). Poštenega najditelja prosim, da ga proti nagradi vrne na naslov: Edi Knafele, Glavni trg 2, Novo mesto.

ZELITE TRAJEN in lep spomin? Pretane in druge zlate izdelke dobite pri Otmarju Zidariču, glavarju v Gosposki 5, Ljubljana (poleg Univerze). — Z izrazom tega oglasa dobite 10 odstotkov popusta!

DESETTISOČI vaših sotrpnikov, ki so kakor vi boleli na želodcu, jetrih, žolcu in črevesju, so se pozdravili z učinkovitim naravnim zdravilom: rogačkim DONAT vrecem. Zahtevajte DONAT v svoji trgovini v Novem mestu ga dobite pri IMELJNIKU, STANDARDU (MERCATORJU) in DOLENJKI.

Marčevsko vreme v starih pregovorih

(4. III.) Če Kazimirju sonce sveti, polni sodi so ob leti. — (10. III.) 40 mučencev kakršen je dan, pet tednov vreme za naprej oznanj. — (19. III.) Če Jožefov veter listje obrača, jeseni kmet zlahka dacarja plača. — (27. III.) Rupert mrzel in leden, dober močnik bo oven.

LUNINE MENE

23. 3. ☾ ob 02.53
30. 3. ☾ ob 12.05
6. 4. ☾ ob 05.09

MUZEJI, GALERIJE, RAZSTAVE

SEVNICA: Do 22. marca bo odprta razstava likovnih del predšolskih otrok v galeriji v sevniskem gradu.

TREBNJE: 21. marca bo otvoritev razstave naivnih slikarjev Pera Mandiča in Poldeta Miheliča. Odprta bo vsak dan od 10. do 17. ure v avli osnovne šole v Trebnju.

DOLENJSKI MUZEJ V NOVEM MESTU: s kulturnogospodarskim in arheološkim oddelkom ter oddelkom NOB je odprt vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure, ob sredah pa tudi od 17. do 19. ure.

MUZEJ IZGNANCEV V BRE. STANICI je odprt ob sredah in sobotah od 15. do 17. ure in ob nedeljah od 10. do 17. ure.

BELOKRANJSKI MUZEJ v Metliki je odprt vsak dan od 8. do 14. ure, ob nedeljah pa od 9. do 12. ure.

SLOVENSKI GASILSKI MUZEJ v metliškem gradu je odprt ob istem času kot Belokranjski muzej.

POSAVSKI MUZEJ V BREZICI: CAH je odprt vsak dan od 8. do 12. ure, v popoldanskem času pa ob torkih in petkih od 14. do 16. ure.

KOČEVSKA KNJIZNICA je odprta tako: oddetek za odrasle v ponedeljek in četrtek od 9. do 11. ure, v sredo in petek od 14. do 19. ure; mladinski oddetek v ponedeljek od 11. do 13. ure, v torek od 14. do 19. ure, v četrtek od 11. do 14. ure in v soboto od 9. do 12. ure.

GLEDALIŠČA, KONCERTI IN PREDSTAVE

DOM KULTURE V NOVEM MESTU: 21. marca ob 20. uri bo Mišo Kovac ponovil svoj nedavni koncert v Novem mestu.

23. marca ob 19.30 bodo učenci šole »Katja Rupena« imeli kulturno prireditev za svoje starše.

26. marca ob 19.30: gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega z Dostojevskima dramo »Besis«.

DOM JLA V NOVEM MESTU: 23. marca ob 17. uri literarni večer »Življenje — absurda«, ki ga bodo priredili sodelavci gimnazijskih »Stezi« in člani vojaškega literarnega kroga »France Prešern«.

SESKOV DOM V KOČEVJU: v soboto, 21. marca, bo v organizaciji invalidov iz Maribora glasbena in pevška revija. Nastopili bodo »Rdeči dečki« s svojimi solisti. V soboto, 28. marca, bo ob 19. uri nastopilo Mestno gledališče ljubljansko. Vstopnice bodo prodajali v kiosku na Trgu svobode. Na zadnjih prireditvah je bil obisk kar dober, čopav so si sledile druga za drugo.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice Crnomelj Kočevje Krško Metlika Novo mesto Ribnica Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik) Risa Gašar Slavko Doki Miloš Jakopac, Marjan Legal, Marije Padovan Jože Primo, Jože Spilhal, Jožica Teppey Ana Vitkovič in Ivan Zoran Tehnični urednik Marjan Moškon

IZHAJA VSAK ČETRTEK — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 48 dinarjev, polletna naročnina 24,50 dinarjev, plačljiva vnaprej — Za tiskarstvo: 100 dinarjev os. 8 ameriških dolarjev (os ustrema druga valuta v tej vrednosti) — Izkori račun pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 4 — Pošta predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska ČOP »Delo« Ljubljana

OBVESTILA

Posredujem nakup vozil Opel in Vauxhall, Vlado Smajdek, Novo mesto, Valantičeva 7 — v popoldanskem času.

KOTLE ZA ZGANJEKUHO vseh vrst izdeluje kvalitetno V. Kapelj, bakrotolalarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 — Šiška.

IZDELUJEM vsa montažna dela za ogrevanje stanovanj in drugih objektov na centralno kurjavo ter vodoinstalaterska dela, Karl Slemenšek, vodovodno-toplovodno inštalaterstvo, Boštanj pri Sevnici.

EKSPRESNO OCISTI oblačila, vsakovrstno perilo pere Prašnica in kenična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

TOPLE KOPELI nudi Javno kopališče, Novo mesto, Prešernov trg 5.

Sporočam ocnjenim strankam, da bom odprl s 1. aprilom čevljarsko delavnico na Partizanski cesti 3 v Novem mestu. Strankam se priporočam. Anton Pavlin.

VRTNICE krasnih novih sort prodaja in pošilja drevnina DOLINSEK, Kamnica pri Mariboru. Zahtevajte prospekt!

PREKLICI

Franc Novak z Jagodnika 17, Mirna peč, prepovedujem hojo, pašo živine in pašo kokoši po mojem zemljišču; posebno velja to za Ribčeve. Če tega ne bodo upoštevali, jih bom sodno preganjal.

Franc Vavpič, Orehovica 40, Sentjerne, prepovedujem hojo in vožnjo po mojem travniku na Golem proti Koncu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Florijan Rapuš, Česente 12, Mirna peč, prepovedujem pašo kokoši živine in hojo po mojih parcelah. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Anton Zupančič, Praproče 15, in Anton Radovan, Praproče 7, Sentjerne, prepovedujeta vožnjo in hojo po njihovi njivi pri mlini Janca Antončiča. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga boma sodno preganjala.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

inles

ribnica

TELEFONI:
87-068
87-099

OKNA VSEH VRST
VRATA — SOBNA,
BALKONSKA
VHODNA
IN GARAŽNA

PRODAJA NA KREDIT

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM mlinarskega pomočnika ali za priučitev v mlinu. Hrana in stanovanje zagotovljena. Plača po dogovoru. Ignac Kušljan, Sentjerne 58.

GOSTILNA V LJUBLJANI sprejme v stalno službo natakarico in kuharico. Gostilna Portuna, Ljubljana, Vodovodna 26.

SPREJMEM vajenca v uk soboslikarske stroke. Jože Adlešič — slikopleskar, Solska 12, Crnomelj.

SPREJMEM v stalno zaposlitev več soboslikarjev in pleskarjev. Soboslikar in pleskar Ivan Bobič, Irča vas 68.

SPREJMEM takoj ali po dogovoru 2 priučeni ali nekvalificirani dekleti za delo v gostilni. Stanovanje in hrana v hiši, osebni dohodek po dogovoru. Gostilna »Pri gradus«, Brežice.

DIMNIKARSKEGA POMOČNIKA in vajenca sprejemam takoj. Nudim dobre pogoje. Ivan Rober, Ribnica na Dolenjskem.

SPREJMEM kmečko dekle za delo na polju in v gospodinjstvu. Lovro Jenko, Virmase 32, Skofja Loka.

TAKOJ SPREJMEMO kvalificirano ali priučeno kuharico in natakarico ter mlajše dekle za pomoč v kuhinji. Stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Gostilna Novak, Ljubljana, Litijaska cesta 1.

KROJASKEGA POMOČNIKA za velike kose sprejemam takoj. Alojz Prijatelj, Krojač, Novo mesto, Dilančeva 13.

NUJNO ZAPOSLIMO natakarico. Plača po dogovoru. Gostilna »Do lenjeca«, Ljubljana, Dolenjska cesta 3.

SLUŽBO DOBITA dva fanta, vojašine prosta, ki imata veselje do lesne galanterije. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Zlata Zitnik, Visoko 71, Senčur pri Kranju.

SPREJMEM dekle za gospodinjstvo pomočnico in pomoč na kmetiji, da je le prosta šola, lahko pa je tudi starejša (kasneje lahko preskrbim službo v tovarni), ali pa moškega. Milka Jurčič, Lipe 15, Ljubljana 1.

ISCEM gospodinjstvo pomočnico, lahko je začelnica. Nastop službe takoj. Mojca Miljković, Ljubljana, Titova 101.

SLUŽBO ISČE

ISCEM SLUŽBO soferja A in B kategorije v Novem mestu ali Trebnju. Ponudbe pod »Dobro voznike«.

STANOVANJA

ISCEM neopremljeno kuhinjo in sobo v Novem mestu. Naslov v oglasnem oddelku (599/70).

MLADA ZAKONCA z enim otrokom iščeta stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Plača tudi vnaprej ali pomaga po